

Facilitating a move for the young Elderly

Understanding how a move for (potentially) willing to move young elderly living in an owner-occupied dwelling can be better facilitated.

Finding ways to facilitate a move for (potentially) willing to move young elderly in an owner-occupied dwelling by understanding their desired dwelling characteristics and understanding what influences their decision to move.

Colophon

Understanding how a move for (potentially) willing to move young elderly living in an owner-occupied dwelling can be better facilitated

Finding ways to facilitate a move for (potentially) willing to move young elderly in an owner-occupied dwelling by understanding their desired dwelling characteristics and understanding what influences their decision to move

MSc Graduation Thesis
P5 Report | 10-01-2024

Personal details author

Name: Gijs van Duren
Student number: 5509262
E-mail: g.vanduren@student.tudelt.nl
Phone number: +316-23747442

Educational institution

Organisation: Delft University of Technology
Faculty: Architecture and the Built Environment
Track: Management in the Built Environment
Course code: AR4R010

Supervision

Main supervisor: Dr. J.S.C.M. (Joris) Hoekstra
Department: Urban Development Management (UDM)
Second supervisor: Prof. dr. P.J. (Peter) Boelhouwer
Department: Real Estate Management (REM)
Delegate of BoE: Prof.ir. E.A.J. (Eric) Luiten

Abstract

The Netherlands is currently facing a housing crisis characterised by both quantitative and qualitative mismatches in the market. The issues range from a housing shortage to the unequal distribution of suitable dwellings. One of the reasons for this housing crisis is the prolonged residence of young elderly in unsuitable dwellings, as policy reforms in 2015 encouraged them to age in place, unintentionally stagnating housing flow and thus contributing to the housing crisis.

This research focuses on understanding how a move for young elderly can be better facilitated to contribute to decreasing the housing crisis. The research explores the desired dwelling characteristics of this demographic and the factors influencing their decision to move. The study adopts a mixed-methods approach, combining quantitative data analysis with qualitative interview insights. The quantitative data makes use of an existing dataset from Woononderzoek Nederland 2021. The interview data is collected by interviewing young elderly.

The findings reveal that the young elderly, primarily residing in owner-occupied dwellings, have diverse characteristics and preferences. While financial stability and higher education position them in the owner-occupied market, their desired dwelling characteristics vary based on age, income, and household composition. A preference for smaller dwellings, particularly apartments, is identified, indicating the potential for increased housing flow if suitable options are available. Factors influencing the decision to move categorised into willingness, ability, and awareness, are explored comprehensively. Health considerations, dwelling type and size, living environment, and social connections emerge as pivotal elements in this decision-making process. The research delves into why and how these factors influence the decision to move, providing valuable insights into the nuanced aspects of young elderly's decision-making. The research translates these insights into actionable strategies, proposing facilitation methods, including creating push and pull factors, increasing the supply of suitable housing, and raising awareness of available options. The involvement of disinterested organisations, such as Vereniging Eigen Huis, is identified as a potential facilitator, representing the interests of the young elderly in collaboration with policymakers and developers.

In conclusion, this thesis offers a comprehensive understanding of the housing needs and desires of the young elderly in the Netherlands and provides practical facilitation strategies. The findings contribute to a more nuanced and inclusive approach to housing policy, aiming to alleviate the housing crisis through housing flow. Continuous research and adaptive policy-making are emphasised for a sustainable and inclusive housing future. Recommended for further research is to generalise the results using a survey. This research only conducted nine interviews, making generalisability hard. Approaching experts in that field to get their professional views on the subject is also advisable.

Keywords | Young elderly, housing flow, willingness to move, moving behaviour, facilitating a move

Preface

This research studies how a move for (potentially) willing to move young elderly in an owner-occupied dwelling. This master's thesis represents the end of the one-year graduation research for the master track Management in the Built Environment at the Faculty of Architecture and the Built Environment at Delft University of Technology.

This thesis marks the end of my studies at the Faculty of Architecture and the Built Environment. Following my master's at the Technical University of Delft has brought me much joy and learning experiences.

I hope to purchase my first house in the near future, which made me delve deeper into the Dutch housing market. It soon became apparent that it is difficult for first-time buyers to find a house. After some more research, I found out that if young elderly move to more suitable houses, this could provide more opportunities for first-time buyers. Partly because of this, the topic of this thesis came about: how a move for (potentially) willing to move young elderly can be better facilitated.

I want to thank my TU Delft supervisors for their detailed feedback and guidance. Joris Hoekstra, thank you for your support and overall guidance during my research process. Next to that, I want to thank Peter Boelhouwer, for his sharp feedback and for making me look beyond the initial focus points of the research. The graduation process would have been much more challenging without my two supervisors.

Furthermore, I thank Angelo from Vereniging Eigen Huis for helping me find the interview participants. In addition, I am grateful to the interview participants for volunteering their time and valued input.

Looking back at the last year, I can say it has had some highs and lows. Yet, I look back at a great learning experience. Learning to write a thesis correctly and conduct interviews has been the best experience. The research has been challenging, but I have learned a lot from it, which will help me in my future career.

Last but not least, I would like to thank my family, friends, and fellow students for their support, motivation, and encouragement.

Enjoy reading my thesis.

Sincerely,
Gijs van Duren

Summary

Problem statement

The Netherlands' housing crisis is marked by housing shortage, challenges for middle-income households and starters, and inadequate housing for the young elderly. This study focuses on the prolonged residence of young elderly within the owner-occupied sector. A policy reform emphasising ageing in place has contributed to this trend. While encouraging the young elderly to move could alleviate the housing crisis, understanding their housing needs is crucial. The reluctance to move is rooted in unwillingness, inability, and unawareness. This research aims to uncover the housing preferences of the young elderly, explore the factors influencing their willingness, ability, and awareness to move and translate these insights into effective strategies to facilitate a move. The study aims to address the Netherlands' housing crisis by providing practical insights and strategies for facilitating suitable moves for the young elderly.

Research questions

The accompanying research question is: *"How do willingness, ability, and awareness influence the decision to move of young elderly, and how can a move for (potentially) willing to move young elderly be better facilitated to stimulate housing flow in the Netherlands?"* To answer this question, several sub-research questions have been drawn up. The first two questions have been drawn up to get a better understanding of the group of young elderly themselves and their desired dwelling characteristics. The third and fourth research question are created to explore the motives and motivators of the young elderly regarding a possible move.

S-RQ1: What are the characteristics of young elderly in the Netherlands?

S-RQ2: What are the desired dwelling characteristics for different sub-groups of (potentially) willing to move young elderly in the Netherlands?

S-RQ3: Why and how do willingness, ability, and awareness influence the decision to move of the potentially willing to move young elderly in the Netherlands?

S-RQ4: How can a move for (potentially) willing to move young elderly be better facilitated?

Methods

This study is considered to be a mixed-method research. The theoretical framework is established by using literature. Quantitative data answers the first and second research questions. The quantitative data is derived from the Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) and Woononderzoek Nederland 2021 (WoON 2021). WoOn 2021 is an existing dataset with various dwelling-related topics conducted by BZK and CBS every three years throughout the Netherlands. The third and fourth research questions are answered using qualitative data. To gather the qualitative data, nine interviews amongst the (potentially) willing to move young elderly have been conducted. The participants were selected in collaboration with Vereniging Eigen Huis (VEH).

Characteristics of the young elderly

The characteristics of the group of young elderly are essential in understanding their situation and possible considerations upon moving. The explored characteristics of the young elderly include household composition, educational levels, financial characteristics, mobility, current dwelling characteristics, and satisfaction with their dwellings.

The household composition of the young elderly reflects an aging population, with changes in couple dynamics and a shift towards delayed childbirth. Most young elderly reside in owner-occupied dwellings, influenced by higher education levels, leading to improved financial positions. The increased income and equity of this demographic group are notable, driven by rising housing prices over time.

Although mobility tends to decrease with age, improved health has resulted in fewer severe limitations in daily activities and reduced reliance on retirement homes. Dwellings of the young elderly often exceed their current needs, with many living in single-family homes, particularly detached houses with surplus rooms. Despite the mismatch, satisfaction with their dwellings and living environment is generally high among the young elderly. In summary, the multifaceted characteristics of the young elderly, encompassing financial stability, education, housing preferences, and satisfaction, underscore the importance of understanding and addressing their evolving needs in the Netherlands.

Desired dwelling characteristics

The housing preferences of (potentially) willing-to-move young elderly in the Netherlands across diverse sub-groups have been explored. Furthermore, it is essential to understand the desired dwelling characteristics. The analysis uncovers a nuanced trend where younger individuals exhibit greater openness to relocation, driven by significant life events, while attachment to current dwellings intensifies with age. Despite a prevalent reluctance to move, a noteworthy segment remains open, motivated by health concerns, current living conditions, and the environment.

Examining dwelling characteristics, the study reveals that apartments and detached houses are the most desired types, with the 65-74 age group favouring apartments due to decreased mobility. Preferences are influenced by income, with high-earning households favouring larger single-family dwellings. Notably, there is a desire for elderly-friendly housing among the older age group, indicating awareness of future health and mobility considerations.

The importance of the number of rooms in the desired dwelling is highlighted, with larger households preferring more rooms. Financial considerations underscore a majority preferring owner-occupied dwellings, with specific interest in price ranges and monthly rents. The study delves into desired living environment characteristics, emphasizing the significance of location and proximity to facilities. Most young elderly prefer to stay in their current areas, expressing a desire for proximity to local amenities.

The findings contribute to a comprehensive understanding of their preferences. While the majority leans towards moving to smaller dwellings, primarily apartments, significant differences within the demographic call for careful consideration in developing new housing opportunities for this group. The findings reinforce the expectation that young elderly are generally open to downsizing.

Why and how do factors influence the moving decision

Besides the preferred dwelling characteristics of the Dutch young elderly, it is important to understand why and how certain factors related to willingness, ability, and awareness influence their decision to move. Recognizing and understanding these elements are crucial for creating an environment that facilitates their potential move.

Willingness to move involves a balance of stay and leave factors. Satisfaction with the current dwelling, attachment to the living environment, and proximity to family and friends contribute to the decision not to move. Strong ties to one's hometown indicate a preference to stay or return to roots. Dissatisfaction with dwelling size, maintenance issues, and health concerns act as leave factors, fostering a willingness to move. Health and mobility decline emerge as significant reasons for considering a move, reflecting an awareness of lifestyle changes.

The decision to move is influenced by both willingness and ability. Socioeconomic factors, housing supply, and financial considerations shape the ability to move. Challenges include insufficient suitable housing, high expectations, and uncertainties about future construction plans. Financial factors, such as high housing prices, debt aversion, and mortgage restrictions, impact the ability to move. However,

confidence in financial capability, expressed through surplus value usage, downsizing, or willingness to take out a new mortgage, remains prevalent.

Awareness-related factors are multifaceted, with acknowledgment of the social desire to move, but not all view it as a relocation reason. Age and decreased mobility are primary lifestyle changes prompting a move. Expected changes like retirement and children moving out are less cited considerations. Awareness of available housing varies, with diligence in searching or lack of awareness due to laziness or knowledge gaps. Facilitating aspects could enhance awareness for those unaware of market availability.

Facilitating a move

This research addresses the challenge of facilitating relocation for (potentially) willing-to-move young elderly in the Netherlands. The primary objective was to identify ways to increase the facilitation of such moves. The first approach involves creating both push and pull factors to trigger consideration of a move. Limitations of making it more expensive to stay in unsuitable dwellings were acknowledged, while pull factors like increasing the supply of suitable housing, offering financial compensation, and providing comprehensive assistance in the moving process were identified as more attractive incentives.

The second facilitator aims to address the critical need to build 290,000 suitable houses for young elderly by 2030. Preferences for multi-family dwellings, particularly apartments, and the importance of outdoor space were highlighted. A majority expressed a desire for a 3- or 4-room apartment near necessities and recreational facilities.

The third approach focuses on increasing awareness of available housing, emphasizing effective communication through online platforms, local papers, and community gatherings. The involvement of Vereniging Eigen Huis (VEH) was suggested to advocate for young elderly interests and develop a platform for awareness.

Finally, the chapter explores the complexities of owners associations, suggesting smaller complexes like renovated churches as potential solutions to address issues with monthly contributions and decision-making processes.

Conclusion

The thesis comprehensively addresses the intricate housing crisis in the Netherlands, focusing on the young elderly demographic. Recognising the diverse needs of different demographic groups, the study delves into facilitating a move for the young elderly, acknowledging their challenges within the current housing market. The central inquiry revolves around understanding how willingness, ability, and awareness influence the decision to move for this demographic and how these moves can be better facilitated to stimulate housing flow in the country. The research successfully bridges the gap between understanding housing needs and translating these insights into practical facilitation strategies. It underscores the importance of recognising the diversity within the young elderly demographic and tailoring interventions to address their specific circumstances. The proposed facilitation strategies, rooted in a deep understanding of willingness, ability, and awareness, offer a roadmap for policymakers, urban planners, and housing developers to contribute to alleviating the housing crisis. The collaborative effort from various stakeholders, including government bodies, housing developers, advocacy organisations, and the young elderly, is emphasised. The thesis serves as a crucial step toward a sustainable and inclusive housing future, considering the evolving dynamics of the housing market and changing population needs.

Recommendations

Continuous research and adaptive policy-making are essential for addressing the complexities of the housing crisis in the Netherlands. The call for future research emphasises overcoming limitations through extensive and diverse samples, recommending surveys encompassing both willing and unwilling-to-move demographics. Including expert perspectives through interviews is proposed to enhance the research's depth. The practical implementation section advocates a comprehensive strategy involving policymakers, urban planners, and housing developers. Strategies include creating push and pull factors to trigger moves, increasing suitable housing supply, and raising awareness through platforms like Vereniging Eigen Huis. The chapter underscores the importance of adaptive policy-making and collaborative efforts among stakeholders to navigate the multifaceted challenges and pave the way for a sustainable and inclusive housing future.

Samenvatting

Probleem stelling

De woningcrisis in Nederland wordt gekenmerkt door woningnood, uitdagingen voor middeninkomens en starters, en ontoereikende huisvesting voor jonge ouderen. Dit onderzoek richt zich op het langdurig verblijf van jonge ouderen in ongeschikte koopwoningen. Een beleidshervorming die de nadruk legt op 'langer zelfstandig thuis wonen' heeft bijgedragen aan deze trend. Jonge ouderen aanmoedigen om te verhuizen naar een beter passende woning kan de huisvestingscrisis verlichten, maar inzicht in hun huisvestingsbehoeften is cruciaal. De redenen dat jonge ouderen niet verhuizen zijn geworteld in onwil, onvermogen en onwetendheid. Dit onderzoek heeft als doel de woonwensen van jonge ouderen in kaart te brengen, de factoren te onderzoeken die van invloed zijn op hun bereidheid, vermogen en bewustzijn om te verhuizen, en deze inzichten te vertalen in effectieve strategieën om een verhuizing beter te faciliteren. Door praktische inzichten en strategieën aan te reiken, beoogt het onderzoek de Nederlandse wooncrisis aan te pakken door passende verhuizingen voor jonge ouderen te faciliteren.

Onderzoeksvragen

De bijbehorende onderzoeksvraag luidt: "Hoe beïnvloeden bereidheid, vermogen en bewustzijn de verhuisbeslissing van jonge ouderen en hoe kan een verhuizing voor (potentieel) verhuis geneigde jonge ouderen beter gefaciliteerd worden om de doorstroming in Nederland te stimuleren?" Om deze vraag te beantwoorden zijn verschillende deelonderzoeksvragen opgesteld. De eerste twee vragen zijn opgesteld om meer inzicht te krijgen in de groep jonge ouderen zelf en hun gewenste woningkenmerken. De derde en vierde onderzoeksvraag zijn opgesteld om de motieven en drijfveren van de jonge ouderen met betrekking tot een mogelijke verhuizing te onderzoeken.

S-RQ1: Wat zijn de kenmerken van jonge ouderen in Nederland?

S-RQ2: Wat zijn de gewenste woningkenmerken voor verschillende subgroepen van (potentieel) verhuis geneigde jonge ouderen in Nederland?

S-RQ3: Waarom en hoe beïnvloeden bereidheid, mogelijkheden en bewustzijn de beslissing om te verhuizen van de potentieel verhuis geneigde jonge ouderen in Nederland?

S-RQ4: Hoe kan een verhuizing voor (potentieel) verhuis geneigde jonge ouderen beter gefaciliteerd worden?

Methode

Deze studie wordt beschouwd als een mixed-method onderzoek. Het theoretisch kader is opgesteld door middel van literatuur. Kwantitatieve gegevens beantwoorden de eerste en tweede onderzoeksvraag. De kwantitatieve data is afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en Woononderzoek Nederland 2021 (WoON 2021). WoON 2021 is een bestaande dataset met verschillende woon gerelateerde onderwerpen die elke drie jaar door heel Nederland wordt uitgevoerd door het BZK en CBS. De derde en vierde onderzoeksvraag worden beantwoord met behulp van kwalitatieve data. Om de kwalitatieve data te verzamelen zijn negen interviews afgenomen onder (potentieel) verhuis geneigde jonge ouderen. De deelnemers zijn geselecteerd in samenwerking met Vereniging Eigen Huis (VEH).

Kenmerken van de jonge ouderen

De kenmerken van de groep jonge ouderen zijn essentieel voor het begrijpen van hun situatie en mogelijke overwegingen bij verhuizing. De onderzochte kenmerken van jonge ouderen omvatten de samenstelling van het huishouden, opleidingsniveau, financiële kenmerken, mobiliteit, huidige woningkenmerken en tevredenheid met hun woning.

De huishoudenssamenstelling van jonge ouderen weerspiegelt een vergrijzende bevolking, met veranderingen in de dynamiek van koppels en een verschuiving naar uitgestelde geboortes. De meeste jonge ouderen wonen in een eigen woning, onder invloed van een hoger opleidingsniveau, wat leidt tot een betere financiële positie. Het toegenomen inkomen en eigen vermogen van deze demografische groep zijn opmerkelijk, gedreven door stijgende huizenprijzen in de loop der tijd. Hoewel de mobiliteit de neiging heeft om af te nemen met de leeftijd, heeft een verbeterde gezondheid geleid tot minder ernstige beperkingen in dagelijkse activiteiten en een verminderde afhankelijkheid van bejaardentehuizen. De woningen van jonge ouderen zijn vaak groter dan hun huidige wat ze nodig hebben en velen wonen in eengezinswoningen, met name vrijstaande huizen met overvloedige kamers. Ondanks de mismatch is de tevredenheid met hun woning en woonomgeving over het algemeen hoog onder jonge ouderen. Samenvattend onderstrepen de veelzijdige kenmerken van jonge ouderen, waaronder financiële stabiliteit, opleiding, woonwensen en tevredenheid, het belang van het begrijpen van en inspelen op hun veranderende behoeften in Nederland.

Gewenste woning kenmerken

De woonvoorkeuren van (potentieel) verhuiscapabele jonge ouderen in Nederland voor verschillende subgroepen zijn onderzocht. Verder is het essentieel om de gewenste woningkenmerken te begrijpen. De analyse brengt een genuanceerde trend aan het licht waarbij jongere individuen meer openstaan voor verhuizing, gedreven door belangrijke levensgebeurtenissen, terwijl de gehechtheid aan de huidige woning toeneemt met de leeftijd. Ondanks een overheersende tegenzin om te verhuizen, blijft een opmerkelijk segment open, gemotiveerd door gezondheidsproblemen, de huidige leefomstandigheden en het milieu.

Uit het onderzoek naar woningkenmerken blijkt dat appartementen en vrijstaande huizen de meest gewenste types zijn, waarbij de leeftijdsgroep 65-74 de voorkeur geeft aan appartementen vanwege de verminderde mobiliteit. Voorkeuren worden beïnvloed door inkomen, waarbij huishoudens met een hoog inkomen de voorkeur geven aan grotere eengezinswoningen. Opvallend is de wens naar ouderenvriendelijke woningen onder de oudere leeftijdsgroep, wat duidt op bewustzijn van toekomstige gezondheids- en mobiliteitsoverwegingen.

Het belang van het aantal kamers in de gewenste woning wordt benadrukt, waarbij grotere huishoudens de voorkeur geven aan meer kamers. Financiële overwegingen onderstrepen een meerderheid die de voorkeur geeft aan een koopwoning, met specifieke interesse in prijsklassen en maandhuren. Het onderzoek gaat dieper in op de kenmerken van de gewenste woonomgeving en benadrukt het belang van de locatie en de nabijheid van voorzieningen. De meeste jonge ouderen geven er de voorkeur aan om in hun huidige omgeving te blijven wonen, waarbij ze de wens uitspreken om dicht bij lokale voorzieningen te wonen.

De bevindingen dragen bij aan een beter begrip van hun voorkeuren. Hoewel de meerderheid neigt naar kleinere woningen, voornamelijk appartementen, vragen significante verschillen binnen de bevolkingsgroep om een zorgvuldige afweging bij het ontwikkelen van nieuwe woonmogelijkheden voor deze groep. De bevindingen versterken de verwachting dat jonge ouderen over het algemeen open staan voor downsizing.

Waarom en hoe beïnvloeden factoren de keuze om te verhuizen

Naast de woonwensen van Nederlandse jonge ouderen is het belangrijk om te begrijpen waarom en hoe bepaalde factoren gerelateerd aan bereidheid, vermogen en bewustzijn hun beslissing om te verhuizen beïnvloeden. Het herkennen en begrijpen van deze elementen is cruciaal voor het creëren van een omgeving die hun potentiële verhuizing vergemakkelijkt.

De bereidheid om te verhuizen heeft te maken met een evenwicht tussen blijven en vertrekken. Tevredenheid met de huidige woning, gehechtheid aan de woonomgeving en de nabijheid van familie en vrienden dragen bij aan de beslissing om niet te verhuizen. Sterke banden met de eigen woonplaats duiden op een voorkeur om te blijven of terug te keren naar de roots. Ontevredenheid met de grootte van de woning, onderhoudsproblemen en gezondheidsproblemen werken als vertrekfactoren en bevorderen de bereidheid om te verhuizen. Achteruitgang op het gebied van gezondheid en mobiliteit komen naar voren als belangrijke redenen om een verhuizing te overwegen.

De beslissing om te verhuizen wordt beïnvloed door zowel bereidheid als vermogen. Sociaal-economische factoren, het woningaanbod en financiële overwegingen bepalen de bereidheid om te verhuizen. Uitdagingen zijn onder andere onvoldoende geschikte huisvesting, hoge verwachtingen en onzekerheden over toekomstige bouwplannen. Financiële factoren, zoals hoge huizenprijzen, afkeer van schulden en hypotheekbeperkingen, beïnvloeden het vermogen om te verhuizen. Vertrouwen in financiële draagkracht, uitgedrukt door het gebruik van overwaarde, inkrimping of de bereidheid om een nieuwe hypotheek af te sluiten, blijft echter overheersen.

Bewustzijn-gerelateerde factoren zijn veelzijdig, met erkenning van de sociale wens om te verhuizen, maar niet iedereen ziet dit als een reden om te verhuizen. Ouderdom en verminderde mobiliteit zijn de belangrijkste veranderingen in levensstijl die aanzetten tot verhuizen. Verwachte veranderingen zoals pensionering en kinderen die verhuizen worden minder genoemd. De bekendheid met beschikbare huisvesting varieert, met ijver bij het zoeken of een gebrek aan bekendheid door luiheid of gebrek aan kennis. Faciliterende aspecten zouden de bekendheid kunnen vergroten voor degenen die zich niet bewust zijn van de beschikbaarheid op de markt.

Het faciliteren van een verhuizing

Dit onderzoek richt zich op de uitdaging van het faciliteren van verhuizing voor (potentieel) verhuisgeneigde jonge ouderen in Nederland. Het primaire doel was het identificeren van manieren om het faciliteren van dergelijke verhuizingen te vergroten. De eerste aanpak bestaat uit het creëren van zowel push- als pull-factoren om een verhuizing te overwegen. De beperkingen van het duurer maken van het verblijf in ongeschikte woningen werden erkend, terwijl pull-factoren zoals het vergroten van het aanbod van geschikte woningen, het aanbieden van financiële compensatie en het bieden van uitgebreide hulp bij het verhuisproces werden geïdentificeerd als aantrekkelijkere stimulansen.

De tweede facilitator richt zich op de kritieke behoefte om 290.000 geschikte huizen te bouwen voor jonge ouderen tegen 2030. Voorkeuren voor meergezinswoningen, met name appartementen, en het belang van buitenruimte werden benadrukt. Een meerderheid gaf aan een 3- of 4-kamerappartement te willen in de buurt van eerste levensbehoeften en recreatiefaciliteiten.

De derde benadering richt zich op het vergroten van de bekendheid van beschikbare woningen, waarbij de nadruk ligt op effectieve communicatie via online platforms, lokale kranten en buurtbijeenkomsten. De betrokkenheid van Vereniging Eigen Huis (VEH) werd voorgesteld om de belangen van jonge ouderen te behartigen en een platform voor bewustwording te ontwikkelen.

Tot slot verkent het hoofdstuk de complexiteit van verenigingen van eigenaren, waarbij kleinere complexen zoals gerenoveerde kerken worden voorgesteld als mogelijke oplossingen om problemen met maandelijkse bijdragen en besluitvormingsprocessen aan te pakken.

Conclusie

De thesis gaat uitgebreid in op de ingewikkelde huisvestingscrisis in Nederland, waarbij de nadruk ligt op de demografische groep van jonge ouderen. Het onderzoek erkent de uiteenlopende behoeften

van verschillende jonge ouderen en gaat in op het vergemakkelijken van een verhuizing voor jonge ouderen, waarbij hun uitdagingen binnen de huidige woningmarkt worden erkend. Het onderzoek draait om het begrijpen hoe bereidheid, vermogen en bewustzijn de beslissing om te verhuizen voor deze bevolkingsgroep beïnvloeden en hoe een verhuizing beter gefaciliteerd kan worden om de doorstroming van woningen stimuleren. Het onderzoek overbrugt met succes de kloof tussen het begrijpen van huisvestingsbehoeften en het vertalen van deze inzichten in praktische strategieën. Het onderstreept het belang van het erkennen van de diversiteit binnen de groep jonge ouderen en het afstemmen van interventies op hun specifieke omstandigheden. De voorgestelde faciliterende strategieën, die geworteld zijn in een diepgaand begrip van bereidheid, vermogen en bewustzijn, bieden een routekaart voor beleidsmakers, stedenbouwkundigen en huisvestingsontwikkelaars om bij te dragen aan het verlichten van de huisvestingscrisis. De gezamenlijke inspanning van verschillende belanghebbenden, waaronder overheidsinstanties, woningbouwontwikkelaars, belangenorganisaties en jonge ouderen, wordt benadrukt. Het proefschrift dient als een cruciale stap in de richting van een duurzame en inclusieve toekomst voor huisvesting, rekening houdend met de veranderende dynamiek van de woningmarkt en de veranderende behoeften van de bevolking.

Aanbevelingen

Voortdurend onderzoek en adaptieve beleidsvorming zijn essentieel om de complexiteit van de huisvestingscrisis in Nederland aan te pakken. Suggesties voor verder onderzoek betreffen het wegnemen van de limitatie van dit onderzoek. Hierbij ligt de nadruk op het uitbreiden van de steekproef, waarbij enquêtes worden aanbevolen die zowel de verhuis bereide als van verhuis onwillige omvatten. Om het onderzoek meer diepgang te geven, wordt voorgesteld om ook deskundigenperspectieven door middel van interviews te betrekken. In het gedeelte over praktische implementatie wordt gepleit voor een uitgebreide strategie waarbij beleidsmakers, stedenbouwkundigen en huisvestingsontwikkelaars worden betrokken. De strategieën omvatten het creëren van push- en pull-factoren om verhuizingen op gang te brengen, het vergroten van het geschikte woningaanbod en bewustmaking via platforms zoals Vereniging Eigen Huis. Het onderzoek onderstreept het belang van adaptieve beleidsvorming en samenwerking tussen belanghebbenden om de veelzijdige uitdagingen het hoofd te bieden en de weg vrij te maken voor een duurzame en inclusieve woningtoekomst.

Table of contents

1. Introduction.....	16
1.1. Problem statement.....	17
1.2. Research question	18
1.3. Relevance	19
2. Context	21
2.1. Housing flow.....	21
2.2. Young elderly.....	21
2.3. Current situation	22
3. Theoretical background.....	24
3.1. Push and pull factor framework.....	24
3.2. Triggering and evaluation mechanism	26
3.3. Factors influencing the decision to move	27
3.3.1. Factors influencing the willingness to move	27
3.3.2. Factors influencing the ability to move.....	29
3.3.3. Awareness factors influencing the decision to move.....	31
3.4. Theoretical framework.....	32
4. Methods	34
4.1. Type of Study.....	34
4.2. Research techniques	34
4.3. Data collection.....	35
4.3.1. Literature.....	35
4.3.2. Data WoON 2021.....	35
4.3.3. Interviews with the young elderly.....	36
4.4. Data analysis.....	36
4.4.1. Analysis WoON 2021	37
4.4.2. Analysis interview data.....	37
4.5. Data management plan.....	37
4.6. Ethical considerations	37
5. Characteristics of the young elderly.....	40
5.1. Household characteristics	40
5.2. Education.....	41
5.3. Financial characteristics	42
5.4. Mobility	43
5.5. Current dwelling characteristics.....	44

5.6.	Satisfaction of current dwelling	46
5.7.	Conclusion	47
6.	Desired characteristics	49
6.1.	Willingness to move	49
6.2.	Desired dwelling characteristics.....	51
6.3.	Desired living environment characteristics.....	56
6.4.	Conclusion	59
7.	The influence of willingness, ability, and awareness on the decision to move	61
7.1.	Willingness.....	61
7.1.1.	Stay factors.....	62
7.1.2.	Leave factors.....	64
7.2.	Ability.....	66
7.2.1.	Insufficient supply of suitable housing.....	66
7.2.2.	Financial ability	68
7.3.	Awareness	70
7.3.1.	Awareness regarding change in lifestyle	70
7.3.2.	Awareness regarding available supply	70
7.4.	Conclusion	71
8.	Facilitating a move for (potentially) willing to move young elderly.....	73
8.1.	Triggering young elderly to move	73
8.2.	Increasing the supply of suitable housing.....	75
8.2.1.	Desired kind of housing	75
8.2.2.	Desired location.....	77
8.3.	Increasing the awareness of what is available	78
8.4.	Involvement Vereniging Eigen Huis.....	80
8.5.	Owners associations.....	81
8.6.	Conclusion	82
9.	Conclusion	84
10.	Discussion	87
10.1.	Limitations.....	88
10.2.	Recommendations.....	90
10.2.1.	Further research	90
10.2.2.	Practical implementation	90
11.	Reflection.....	92
11.1.	Process.....	92
11.2.	Results	92

11.3. Personal development	92
References.....	94
Appendixes	99
Appendix A: Interview protocol	100
Appendix B: Data Management Plan	103
Appendix C: Informed consent form	109
Appendix D: HREC application form.....	112
Appendix E: Interview transcripts	113

1. Introduction

The Netherlands currently grapples with a housing crisis characterised by a shortage and mismatch in the market (Nos, 2021). This housing crisis can be divided into a quantitative and a qualitative mismatch. The quantitative mismatch relates to the housing shortage, while the qualitative problem relates to housing inequality (Kraan, 2021). Moreover, the Dutch housing market faces additional challenges, as identified by Boelhouwer & van der Heijden (2022), including issues like middle-income household difficulties, starter problems, and inadequate elderly housing. Insufficient housing supply is the biggest problem, disproportionately affecting first-time buyers (Boelhouwer, 2020; Boelhouwer & van der Heijden, 2022).

Additionally, a policy reform from 2015 aimed at encouraging (young) elderly to age in place rather than moving to caregiving facilities. This shift was driven by the desire for extended independent living among the (young) elderly (Woonbond, 2018; de Groot et al., 2013). However, this policy has unintentionally led to (young) elderly staying in dwellings no longer suitable for their household composition, creating a complex issue.

To address these challenges, the Minister for Housing and Spatial Planning has proposed the 'Nationale Woon- en Bouwagenda,' which outlines various plans to improve the housing situation. At the same time, this agenda states that many (young) elderly wish to remain in their family dwelling due to a lack of suitable alternatives (Ministerie BZK, 2022). Research suggests that the problem goes beyond supply issues, with attachment to their current dwelling and a lack of awareness regarding the need to move to play significant roles (NOS, 2022). This situation has contributed to a stagnation, through housing flow, in the Dutch housing market.

The composition of the current housing stock is not adapted to the needs of the growing group of young elderly (Boelhouwer & van der Heijden, 2022). The mismatch and lack of supply disrupt housing flow, contributing to the housing crisis (Renes & Jókövi, 2008; Baggerman, 2021). Housing flow means households moving from one home to another (Renes & Jókövi, 2008). After the move, the abandoned house becomes available to others (Renes & Jókövi, 2008). A more suitable supply for the young elderly could contribute to a more efficient use of the existing housing stock and increase housing flow, making it apparent that the crisis and housing flow are interconnected (Baggerman, 2021; Boelhouwer & van der Heijden, 2022). It is not only the moving of young elderly towards more suitable dwellings that contributes to decreasing the housing crisis. For the young elderly to move to a more suitable home, there must be sufficient supply, which there is currently not. It is, however, not only the non-adapted existing housing stock or the lack of suitable newly built dwellings that causes the small number of moved young elderly. In practice, it has proven to be hard to persuade young elderly to move. Various factors influence their decision to move. These factors are related to their willingness, ability or awareness regarding moving.

Encouraging the young elderly to move to more suitable dwellings is crucial to contributing to decreasing the housing crisis (Baggerman, 2021). According to Hagen and Crutzen (2020), these suitable houses are often smaller than their current dwelling. It is, however, unclear whether the young elderly have a desire to move to smaller dwellings. It is seen that an increase in the number of young elderly moving to more suitable houses contributes to decreasing the housing crisis in the Netherlands. It is, therefore, essential to research this demographic's desired dwelling characteristics. Furthermore, understanding the decision-making process and the related factors influencing this is important to understand. The last step is to define strategies on how a move for the young elderly can be better facilitated based on factors influencing their decision to move.

1.1. Problem statement

The Netherlands is currently grappling with a major housing crisis characterised by various issues, including housing shortage, the unfavourable position of middle-income households, problems faced by starters, and the lack of suitable housing for the young elderly (Boelhouwer & van der Heijden, 2022). As the young elderly demographic grows, providing houses that suit their needs and desires becomes increasingly crucial. Ensuring an adequate supply of suitable housing for this group not only benefits them but also enhances the overall efficiency of the existing housing stock, ultimately contributing to housing flow and addressing the crisis (Baggerman, 2021; Boelhouwer & van der Heijden, 2022; Hagen & Crutzen, 2020).

One significant challenge contributing to the housing crisis is the prolonged residence of young elderly in their current dwellings, which are often no longer suitable for their household composition (Hagen & Crutzen, 2020). This trend has been influenced by a policy reform implemented in 2015, focusing on ageing in place for the elderly (Woonbond, 2018; de Groot et al., 2013). Consequently, many young elderly continue to occupy single-family houses despite consisting of one- or two-person households. This phenomenon is especially noticeable in the owner-occupied sector, where it is very hard to make regulations to ensure people sell their house for example. In the rental sector, it is generally easier for the government to make arrangements and conditions for this. Most young elderly (64.0%) live in an owner-occupied dwelling, compared to 36% who live in a rental unit (BZK & CBS, 2022). Because of the large share of young elderly living in owner-occupied dwellings and the difficulties in encouraging them to move by regulations, this research will focus on the owner-occupied market.

As explained before, getting the young elderly to move to more suitable dwellings could contribute to decreasing the housing crisis through housing flow. Providing the correct type of housing is essential to encourage young elderly to move. It is, however, unclear what the housing needs and desires of the young elderly are. Hagen and Crutzen (2020) state that the young elderly should move to smaller dwellings, considering their household composition. However, it can very well be that the young elderly would like to have the same size house but fewer rooms, for example. It cannot simply be said that all the young elderly should move to a smaller place, the needs and desires of this group should be taken into account as well.

The reluctance of this demographic to move is rooted in various factors categorised into three main groups: unwillingness, inability, and unawareness (Akkermans et al., 2020). The unwillingness to move is primarily due to a strong attachment to their current dwelling and neighbourhood (Akkermans et al., 2020). Besides their attachment, the unwillingness could also relate to their perception of the needed space. It is very well possible that the young elderly find their dwelling suitable for their household composition. The insufficient supply of housing suitable for the young elderly mainly hinders their ability to move. The third facet, unawareness, comprises those unaware of the societal need for them to move, those ignorant of changes in their household composition, and those unaware of the possibilities of moving.

To alleviate the housing crisis, there is a need to understand the housing preferences of the young elderly and the conditions under which this group would consider moving. Although substantial research has been conducted on what influences the willingness, ability, and awareness to move of this group, there is a notable gap in understanding why these factors are considered important by the young elderly. Furthermore, a translation to finding effective strategies for facilitating a move for the (potentially) willing to move young elderly seems lacking.

Therefore, this research focuses on understanding the desired dwelling characteristics of the young elderly. Furthermore, it seeks to understand why and how certain factors related to willingness, ability,

and awareness influence the young elderly's decision to move. Lastly, these factors will be translated into facilitators to understand better how a move for the young elderly can be better facilitated.

This research aims to provide practical insights and strategies into the desired dwelling characteristics and how addressing these topics can facilitate a move for this group. Ultimately this research aims to contribute, provided enough suitable dwellings for the young elderly are added, to decrease the housing crisis by understanding how to facilitate a move for this group.

1.2. Research question

This research aims to provide insights into how a move of young elderly can be better facilitated by exploring how and why factors, related to willingness, ability, and awareness, influence their decision to move. It is expected that an increase in the number of young elderly moving towards more suitable dwellings could contribute to addressing the housing crisis in the Netherlands. An important side note is that suitable houses must be added to the housing stock. Consequently, the main research question to be addressed in this study is as follows:

“How do willingness, ability, and awareness influence the decision to move of young elderly, and how can a move for (potentially) willing to move young elderly be better facilitated to stimulate housing flow in the Netherlands?”

To answer this question, several sub-research question have been drawn up. The first two questions have been drawn up to get a better understanding of the group of young elderly themselves and their desired dwelling characteristics. The third and fourth research question are created to explore the motives and motivators of the young elderly regarding a possible move.

S-RQ1: What are the characteristics of young elderly in the Netherlands?

S-RQ2: What are the desired dwelling characteristics for different sub-groups of (potentially) willing to move young elderly in the Netherlands?

S-RQ3: Why and how do willingness, ability, and awareness influence the decision to move of the potentially willing to move young elderly in the Netherlands?

S-RQ4: How can a move for (potentially) willing to move young elderly be better facilitated?

Based on the introduction, a conceptual model for this research has been developed, as shown in Figure 1.1. This model shows the overall concept around the topic of this research. The dotted grey area highlights the focus of this research. Ultimately, this research results in an increase in the number of moves of young elderly provided enough suitable houses will be added. The increase in movements is expected to result in a more efficient use of the existing housing stock through housing flow. This more efficient use of the current housing stock will likely decrease the Dutch housing crisis.

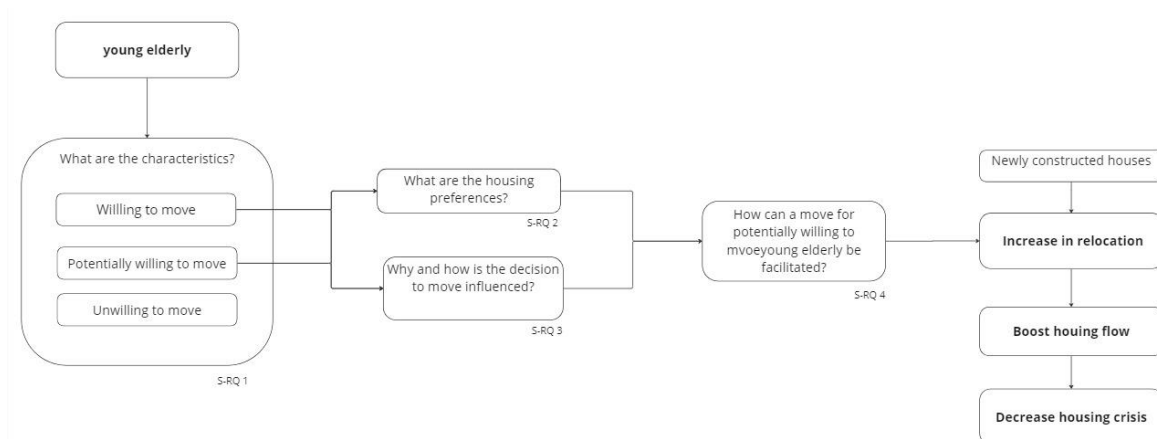

Figure 1.1 Conceptual model (Own work, 2024).

1.3. Relevance

Societal relevance

As previously discussed, the Netherlands is grappling with a housing crisis, particularly impacting starters and families with moderate incomes. Several solutions have been proposed to address this problem, including better use of the current housing stock. Many young elderly live in a dwelling which is often no longer suitable for their household composition. If this demographic moves to more suitable homes, it could stimulate housing flow in the Netherlands, leading to more opportunities for starters and middle-income families. This research hopes to increase the number of young elderly moving by understanding the desired dwelling characteristics and how a move for this demographic can be better facilitated.

Scientific relevance

The Netherlands faces a housing crisis marked by quantitative and qualitative housing mismatches, affecting various demographics, including middle-income households, starters, and young elderly (Nos, 2021; Kraan, 2021; Boelhouwer & van der Heijden, 2022). A critical aspect of this crisis is the reluctance of young elderly to move to more suitable dwellings (Akkermans et al., 2020). This research addresses a crucial knowledge gap by exploring how and why factors related to willingness, ability, and awareness influence the decision to move of Dutch young elderly. Doing so aims to provide actionable insights and strategies for facilitating a move for (potentially) willing to move young elderly.

This study aligns with the broader goal of mitigating the housing crisis in the Netherlands, particularly if accompanied by an increase in suitable housing for young elderly. Facilitating a move for the young elderly could boost housing flow, thereby optimising the usage of the existing housing stock and contributing to reducing the housing crisis.

PART I

RESEARCH APPROACH

Context

Theoretical background

Methods

2. Context

This chapter provides essential context to understand the topic of this research better. This chapter will start with a clear explanation of housing flow. Subsequently, it delves into the term "young elderly", a key term central to this study. Finally, the current housing situation of the young elderly in the Netherlands will be briefly explained.

2.1. Housing flow

Renes and Jókövi (2008) describe that housing flow involves households moving from one dwelling to another, making the abandoned houses available to others. It is influenced by demographic changes and economic growth (Renes & Jókövi, 2008). Demographic changes linked to life events like moving in together, divorce, or having children often drive the need for a more suitable (usually bigger) dwelling. However, transitions to smaller homes are less common (Renes & Jókövi, 2008). Economic growth affects the demand for housing in numbers and dwelling size, with residents generally seeking improved living situations (Vos, 2010). Supply-side factors influence housing flow, including availability and affordability (Renes & Jókövi, 2008).

Relocation is crucial to boosting housing flow (Vos, 2010). A single household's move to a new dwelling can trigger a chain of movements known as a moving chain, starting with a newly built or vacant house. This chain continues until a starter enters the housing market or a building is demolished, as shown in Figure 2.1 (Vos, 2010).

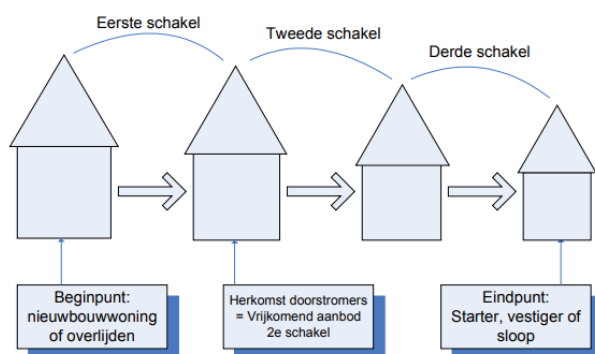

Figure 2.1 Simplified explanation of housing flow (Vos, 2010).

In the Netherlands, housing flow has stagnated, partly due to young elderly staying in their family dwelling. These young elderly often have empty rooms because their children have moved out (RLI, 2020). However, they often continue to occupy these houses that are no longer suitable for their household composition, limiting opportunities for new families (RLI, 2020). Encouraging young elderly to move to more suitable dwellings could stimulate housing flow.

2.2. Young elderly

In this report, the term "young elderly" is used extensively. This section aims to clarify this term, acknowledging that no specific population can be linked. In literature, various definitions and characteristics are attributed to the "young elderly." Essentially, the term "young elderly" encompasses people later in their working lives or who have already retired. Generally, "young elderly" can be seen as people aged 55 years and older. This research, however, will not identify all people aged 55 years and older as young elderly. Since this research is about facilitating a move for (potentially) willing to move young elderly, there will be a maximum age limit because, at a certain age, the elderly

are no longer willing to move. At this point in their lives, it becomes a necessity due to personal health and age issues (Team Stadszaken.nl, 2020). These issues back in the days used to start around the age of 70 but have shifted towards the age of 75 to 80. Centraal Bureau voor de Statistiek (2019) states that young elderly are people in their third phase of life, the stage where they reach retirement age. They identify this demographic as people aged between 55 and 75 (CBS, 2019). This research will, therefore, also identify young elderly as people aged between 55 and 75 years.

Within the group of “young elderly”, sub-divisions can be made. For this research, it is relevant to see the differences between people aged 55 to 64 and 65 to 74. The younger population still has a working life, while most of the older group are already retired. The Household composition is another important distinction that can be made because there will likely be differences between these groups. The household types divisions used in this research are single, one-parent, couple, and couple with children.

2.3. Current situation

In the Netherlands, 59% of households live in an owner-occupied dwelling (51% in single-family houses and 8% in apartments), and the remaining 41% live in a rental place (17% single-family and 24% apartments) (ABF research, 2022b). The young elderly aged 55-64, on the other hand, exhibit different housing patterns. Roughly 67% of them live in owner-occupied dwellings (59% in single-family homes and 8% in apartments), and the remaining 33% live in rental houses (17% single-family and 16% multi-family) (ABF research, 2022a). For the young elderly aged 65-74, the percentage of owner-occupied dwellings has slightly decreased, and the share of people living in apartments has increased (ABF research, 2022a). It can thus be seen that most young elderly live in single-family owner-occupied dwellings. Delving more specifically into the housing type, it is evident that most young elderly reside in detached or terraced houses, which are the most common type of dwellings in the Netherlands.

Hagen & Crutzen (2020) researched dwelling sizes across different households and age groups, comparing them to what they deemed appropriate for each household composition. According to their standard, every household requires a living room, kitchen, and bathroom, with an additional 20 to 25 m2 for each additional household member. Their findings, presented in Figure 2.2, reveal that over 60% of households aged 55 to 74 live in dwellings larger than necessary. If this group were to downsize, it could open up housing opportunities for families needing more space (Hagen & Crutzen, 2020). However, the study by Hagen and Crutzen (2020) is very prescriptive; it did not consider the desires of the households. This study only looked at how much space different households should need.

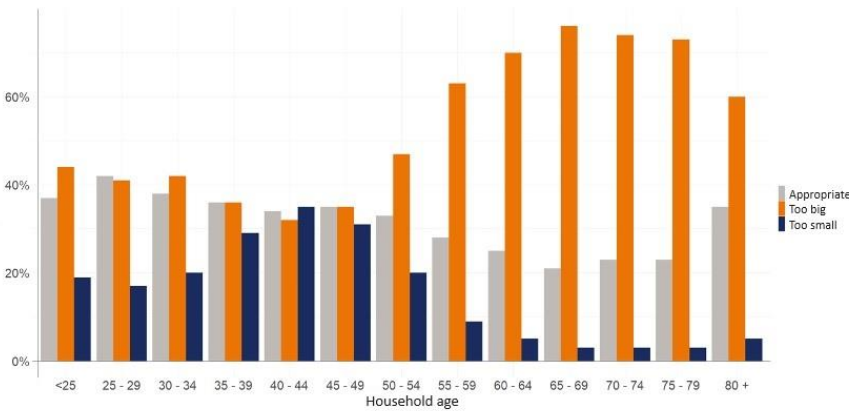

Figure 2.2 Division of households that live appropriately, too big, or too small (Hagen & Crutzen, 2020).

Whether young elderly live in a dwelling that is no longer suitable for their household composition does not only relate to the size of their place. Other essential aspects are the number of rooms and the previous household composition. For example, it can be that a young elderly couple lives in a large dwelling in terms of m², while this dwelling only has three rooms. This example shows that the number of rooms suits their household composition, but the rooms are spacious. As can be seen, not only the size of a dwelling can be used to determine its suitability.

Household composition plays an important role in determining the suitability of a dwelling as well. A household whose children have left home often has a lot of extra rooms. These rooms were needed when the children still lived at home but have now become redundant. Another example is a couple without children living in the same type of house. This last couple is unlikely to consider moving in the coming years because nothing has changed in their household composition. Meanwhile, the couple whose children have left could consider a move because they experienced a change in household composition. Both examples live in a dwelling larger than necessary for their household composition. Yet the couple without children might not consider their home too big because they are used to the space and might have chosen this purposefully. As can be seen, it is tough to determine whether a house is suitable for a household, and it depends on various factors.

3. Theoretical background

As explained before, this research aims to understand why and how factors related to willingness, ability, and awareness influence the decision of young elderly to move. To better grasp the subject, it is important to understand what the decision-making process of the young elderly entails. Therefore, this chapter will explore the decision-making process by employing an extensive literature review. Furthermore this chapter will include the factors that influence the young elderly's decision to move. These factors are divided into three categories; willingness, ability, and awareness. Topics that will be covered in the chapter are the push and pull framework, the triggering and evaluation mechanism, the factors influencing the decision to move, and the adjusted theoretical framework.

A push and pull factor framework is often used to determine the willingness to move. Push and pull factor frameworks originate from the migration of people. Push factors prompt individuals to leave their current homes, and pull factors attract them to new places. However, these frameworks have been adjusted over the years to fit the purpose of moving within the same country. This chapter explores the evolution of push and pull frameworks, introducing Bogue's (1969) early model and the shift towards more behaviourist approaches such as the framework of Stimson & McCrea (2004). The chapter will then further explain the decision-making process of young elderly regarding moving, using the framework created by Wiseman (1980). The framework incorporates triggering mechanisms and evaluation mechanisms. The triggering mechanism examines the importance of push and pull factors. The evaluation mechanism is explored, encompassing the current situation, new situation, personal characteristics, and transaction costs of moving. Finally, this chapter will end with an adjusted theoretical framework that will be used as the basis of this research.

3.1. Push and pull factor framework

Push and pull factors originate from the migration of people. Where push factors “push” people away from their current home or country, and pull factors “pull” people towards it (National Geographic Society, 2015). Push and pull factors examine the willingness to move (Stimson & McCrea, 2004). Back in the day, push and pull factors were used to determine whether people would move to a different country. The push factors are why people leave their current country, while the pull factors are reasons to move to a new country. However, nowadays, push and pull frameworks are more widely used. These frameworks are no longer only used for migration abroad but also for moving within the same country. The meaning of the terms “push” and “pull” have widened over the years, which makes the framework possible for broader adoption.

One of the older used push and pull frameworks for examining migration and moving choices is that of Bogue (1969). This framework proposes various factors with topics such as place-based and people-based socioeconomic, life-cycle, and locational attributes that, on the one hand, “pushes” people away from a place and, on the other hand, “pulls” people towards a new location (Stimson & McCrea, 2004). These early push and pull frameworks were more deterministic and structuralist. However, this has changed over the years towards being less deterministic and more behaviourist in nature (Stimson & McCrea, 2004). The more behaviourist models focus on aspects such as space preference, information sources, spatial behaviour, and the trade-offs people make to achieve a satisfactory outcome (Stimson & McCrea, 2004).

Stimson & McCrea (2004) state that there are other factors included in the decision-making process; these are called “anchors” and “moorings”. Moorings are factors that attach a person or household to a locality (Stimson & McCrea, 2004). Longino (1992) states: “Moorings emphasise social networks and reference groups, representing the relational group factors influencing a decision to move”. Moorings are factors that determine why a person or household is attached to their current dwelling or location.

Stimson & McCrea (2004) state that these *moorings* must be ‘untied’ before a move occurs. The opposite of *moorings* are *anchors*. Anchors are conditions or circumstances a person can take while moving, such as club membership and support services (Stimson & McCrea, 2004). Anchors can provide stability for people when moving from one place to another, especially over short distances where it is easier to stay at the same sports club, for example.

Based on the adjustments made over the years and the concepts explained, Stimson & McCrea (2004) have created a generalised push and pull framework to analyse young elderly’s decision-making process regarding moving, as shown in Figure 3.1. The framework consists of push and pull factors as well as the decision process of the young elderly. Based on the identified push factors, the decision to move is made, which is seen as the triggering mechanism (Stimson & McCrea 2004). Hereafter, young elderly will identify pull factors to decide where to move. Furthermore, Stimson & McCrea (2004) and Smetcoren et al. (2017) see that there is often a *symbiotic* relationship between the push and pull factors. An example here is that people can be pushed away from their current dwelling due to personal health issues while, at the same time, this person can be pulled towards a place with better health services. In this case, the pull and push factors relate to the same subject.

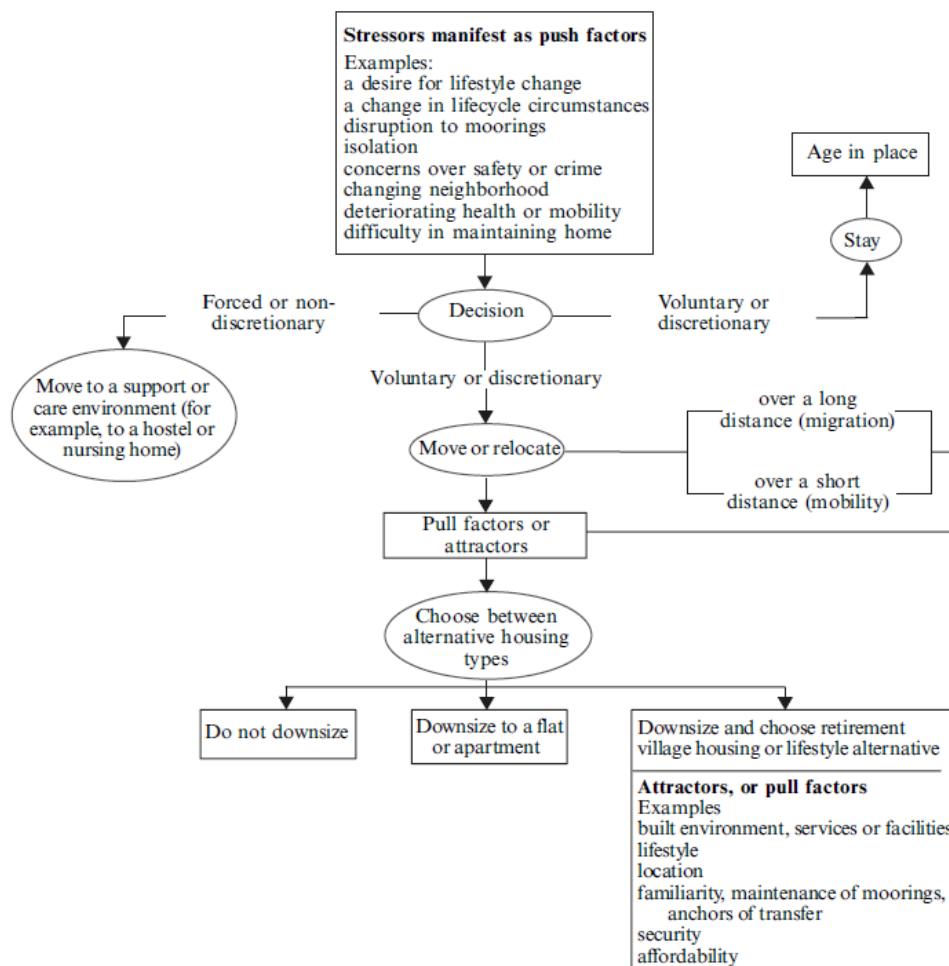

Figure 3.1 Push and pull framework (Stimson & McCrea, 2004).

A critical remark to make is that this research will not use the terms “push” and “pull” factors but the terms “stay” and “leave” factors. The terms used throughout this research differ from the original meaning of “push” and “pull”. This research considers leave factors as the initial push and pull factors. However, young elderly are often unwilling or unable to move. Therefore, this research defines the

to the ability to move. Therefore, the ability to move will influence the decision-making of where and what type of dwelling to move to. For example, financial resources, age, and health issues will influence where to move. The awareness regarding moving is a very broad aspect. The awareness concerning a change in household composition or social need can only be related to the triggering mechanism if the awareness will trigger young elderly to consider moving. Furthermore, as shown by Wiseman (1980) and Stimson & McCrea (2004), after the triggering mechanism, people start to evaluate where and what type of dwelling to move to, which relates to the awareness aspect of moving. If the young elderly are, for example, aware of their change in household composition, it can very well be that a different decision of where to move to is made compared to when they would be unaware of this.

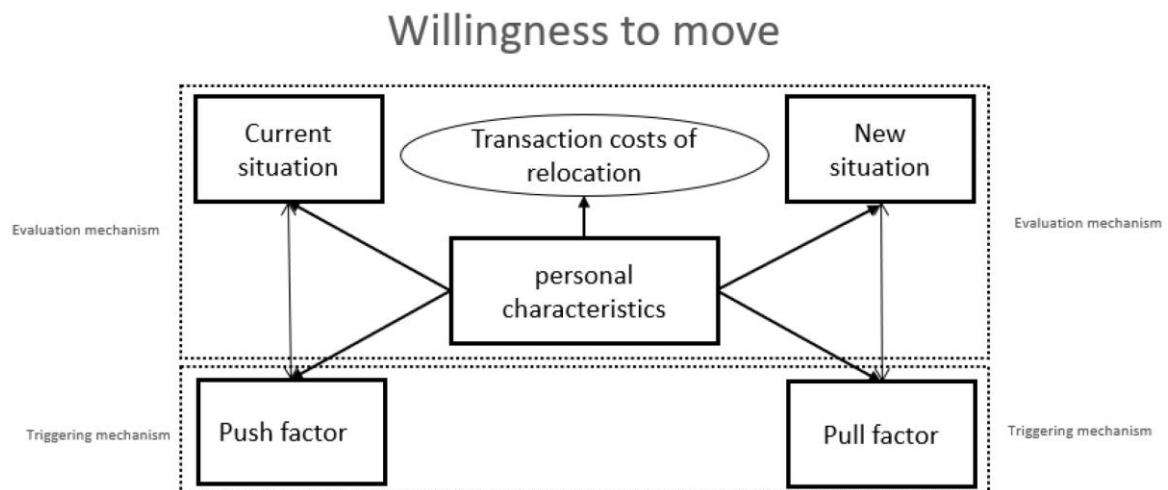

Figure 3.3 Triggering and evaluation mechanism framework (Van Vliet, 2021).

The evaluation mechanism of Wiseman (1980) consists of four parts: the current situation, the possible new situation, personal characteristics, and the transaction costs of moving. Van Vliet (2021) created an overall framework of Wiseman's (1980) theory, as shown in Figure 3.3.

3.3. Factors influencing the decision to move

There are various factors that influence the decision of young elderly whether to move. Based on literature these factors can be divided into three categories; willingness to move, ability to move, and awareness regarding a move. This sub chapter will further elaborate on these categories and the factors related to them.

3.3.1. Factors influencing the willingness to move

The theoretical framework explains that the willingness to move is based on the *stay* and *leave* factors, whereas the *leave* factors are the more original *push* and *pull* factors. The willingness to move is based not solely on one push or pull factor but on multiple factors (Stimson & McCrea, 2004). Studies have identified a large number of push and pull factors. Smetcoren et al. (2017) identified the most influential pull factor as a more attractive environment for a move, while the most important push factors are housing and health problems. The study of Hansen and Gottschalk (2006) on the Danish elderly found that the size of the dwelling is the most frequently mentioned push factor, followed by the presence of a garden or stairs and the costs of the dwelling. There are, however, many more push and pull factors influencing the decision to move of young elderly. For example, Roy et al. (2018) found 71 significant factors that influence the housing decisions of older adults.

Studies group the high number of push and pull factors into categories to keep it manageable. Stimson and McCrea (2004) grouped the push factors into four categories: change in lifestyle, maintenance,

social isolation, and health and mobility. They also identified three types of pull factors: the built environment and affordability, location, and maintenance of existing lifestyle and familiarity (Stimson and McCrea, 2004). Hagen and Neijmeijer (2020) created living profiles based on multiple pull factors, such as care availability, need for social contact, dwelling size, facilities, and sustainability. They found that the physical environment is the most important motive for moving. Finally, Pope and Kang (2010) classified push and pull factors into social support, health, finance, and housing environment. They found that health-related factors are the most frequently mentioned reason for moving, followed by social support and their current dwelling and living environment. Their current dwelling is often related to the excessive size of it. Most young elderly experience their children moving out, meaning their house has become oversized for their household composition. It can thus be seen, that the children moving out is also a reason to consider a move. Woononderzoek Nederland 2021 also asked the participants why they consider moving. Out of the (potentially) willing to move young elderly aged 55-64, the most frequently mentioned reason to move is their current dwelling (31.2%), followed by the current living environment (19.8%) and health-related factors (19.0%) (BZK & CBS, 2022). For the older group aged 65-74, the main reason is health-related factors (47.9%), followed by their current dwelling (22.6%) and their living environment (12.2%) (BZK & CBS, 2022).

However, out of all the young elderly in the Netherlands, 73.9% are still unwilling to move. These people have their reasons. This research sees the reasons for unwillingness to move as the *stay* factors. Various researchers mention reasons why people are unwilling to move. Crisp et al. (2013), for example, mention the possible loss of independence and loss of friends and family as stay factors. Van Iersel et al. (2009) also mention the loss of friends and family as an often-mentioned factor but furthermore state that the feeling of attachment to their current dwelling is a far more important factor. According to Voogd (2005) and van der Molen (1991), the following factors are the main reasons empty-nesters are unwilling to move: they are attached to the social network within their surroundings, their familiarity with the current housing situation, and the supply on the housing market is unknown. However, the unavailability of suitable supply relates to the ability to move, and the unknown factor relates to awareness. These aspects will be elaborated on later in this chapter. Akkermans et al. (2020) show similar reasons why young elderly are unwilling to move. This research shows the percentage of young elderly that mentioned certain factors. These factors are: pleasant dwelling (90.6%), pleasant neighbourhood (62.9%), children living nearby (34.2%), other family members living nearby (24.4%), and the facilities in the neighbourhood (41.5%) (Akkermans et al., 2020). Young elderly who mentioned the facilities in the area as essential factors relate this to facilities such as a supermarket, café, public transport, or a general practitioner (Akkermans et al., 2020).

	Selected	Not selected	Total	
	%	%	Count= *1000	%
I am satisfied with my current dwelling	95,8%	4,2%	1253	100%
I am satisfied with my current living environment	70,7%	29,3%	1253	100%
I do not want to leave this neighbourhood	40,5%	59,5%	1253	100%
I have not lived here long	7,7%	92,3%	1253	100%
I still want to live at home	12,4%	87,6%	1253	100%
I want to stay close to my work, business, or study	7,5%	92,5%	1253	100%
I prefer to renovate my dwelling	7,4%	92,6%	39	100%
Moving is too expensive	22,1%	77,9%	39	100%
I (probably) cannot find a suitable dwelling	11,2%	88,8%	39	100%
The housing market is currently unfavourable	13,4%	86,6%	39	100%
I am too old to move	6,2%	93,8%	39	100%
Family, friends, and acquaintances live close by	100,0%	0,0%	7	100%
There are many facilities close by	100,0%	0,0%	3	100%

Table 3.1 Reason young elderly are unwilling to move (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

Comparing the stay factors mentioned by researchers with the results from WoON 2021, similar results can be seen. The unwilling to move young elderly were asked to select all their reasons. As seen in table 7.1, almost everyone mentioned being satisfied with their current dwelling (95.8%) and living environment (70.7%). Another frequently mentioned reason is the unwillingness to leave their current neighbourhood (40.5%). Table 7.1 furthermore shows other frequently mentioned reasons young elderly are unwilling to move.

In the end, it can be seen that several factors influence the willingness to move. These factors can be categorised into *leave* (willing) or *stay* (unwilling) categories. The factors are categorised below:

- Reasons young elderly are willing to move (leave factors)
 - o Health and age issues
 - o Attractive new living environment
 - o Dwelling type and size
 - o Facilities in the area
 - o Need for social contact
- Reasons young elderly are unwilling to move (stay factors)
 - o Satisfied with or attached to the current dwelling
 - o Satisfied with or attached to the current living environment
 - o Unwilling to leave the current neighbourhood
 - o Loss of family and friends (family and friends currently live close)
 - o Loss of independence

3.3.2. Factors influencing the ability to move

Moving is a critical life event with profound implications, particularly for the young elderly in the Netherlands. With demographic shifts and an ageing population, it is essential to comprehend the determinants that influence the ability of the young elderly to move. This chapter delves into these determinants and their significance to the young elderly. The ability to move is influenced by several factors, with some exerting a more pronounced impact. This chapter examines these determinants and emphasizes the importance attributed to them by the young elderly. These factors can be categorized into subgroups, including socioeconomic, health, and supply-related determinants.

Socioeconomic determinants

Socioeconomic aspects are often seen as the most important determinants of the ability to move. If people do not have the financial resources, moving is impossible. Looking at the ability of young elderly to move, two socioeconomic categories can be distinguished: their financial resources and their housing equity. These two factors have already been elaborated on in chapter 5, where the characteristics of the young elderly in the Netherlands are shown. This chapter, however, will explain how these factors influence the ability to move.

Financial Resources

The role of financial resources is fundamental in shaping the capacity to move. De Meijer et al. (2009) have highlighted that financial constraints often serve as substantial barriers to moving. It is, however, seen that the current young elderly in the Netherlands are among one of the most financially stable groups. A study by Valk et al. (2022) revealed that only approximately 25% of the young elderly who considered moving viewed the associated costs as a significant barrier. Nonetheless, this research also shows that most young elderly exhibit limited concerns about their financial future, with only 15% reporting occasional worries (Valk et al., 2022). It is not uncommon for young elderly, especially those aged 65-74, to be on fixed incomes, such as pensions or retirement savings, making the prospect of incurring additional costs a significant concern. Financial support mechanisms, subsidies, and access

to affordable housing options, however, are identified as facilitators for young elderly with limited financial means to contemplate and undertake a move.

Housing Equity

The issue of housing equity stands as a prominent factor influencing the decisions of young elderly to move. Housing equity is the current dwelling value less any liens, like a mortgage, attached to the dwelling. Research conducted by Poteraj et al. (2019) has explored home equity conversion programs, such as reverse mortgages, which may function as financial instruments, enabling elderly homeowners to unlock housing equity while maintaining their financial stability.

However, as explained before, most young elderly have already (almost wholly) paid off their mortgage, which means that if they sell their current dwelling, this money will become available to buy or rent a new property. Furthermore, Valk et al. (2022) found that almost all young elderly with an owner-occupied dwelling possess surplus value in their homes. Surplus value means the added value to a property. It is the difference between the property's current worth and purchase price. Research reveals that the majority of the young elderly have a surplus value ranging from €100,000 to €200,000 (22%) or between €200,000 and €300,000 (21%) (Valk et al., 2022). This surplus value could (potentially) be utilized to finance the move. However, this surplus value is often needed to purchase a new house due to high housing prices.

Housing supply determinants

Whether people will move depends on the available supply of houses. It is, however, not only the availability of dwellings but also the desired dwelling characteristics of people. There may be dwellings available, but they do not have the desired characteristics. This aspect is evident for the young elderly in the Netherlands as this demographic often has precise needs if they were to move. However, as explained before, there is a lack of suitable housing for the young elderly. A significant challenge faced by many (potentially) willing to move young elderly is the scarcity of suitable housing. The lack of sufficient housing options has caused housing prices to skyrocket, making it increasingly difficult for people to consider relocating. This lack of housing is noticeable not only for the young elderly but for almost all Dutch households. Currently, the lack of sufficient houses is a factor that negatively influences the ability of the young elderly to move.

The study by Valk et al. in 2022 shows that 71% of the young elderly who have contemplated moving have not taken any further steps due to the lack of housing opportunities. Marja Elsinga, a housing policy professor, emphasizes that the shortage of senior housing is a significant issue and that the blame cannot be solely placed on the young elderly for their reluctance to move. When the housing market fails to offer suitable options that align with their needs, the responsibility for their mobility challenges should not fall solely on their shoulders (MAX Meldpunt, 2022). Efforts have been made over the years to address this problem, with initiatives like 'Knarrehofjes' promoting collective living arrangements for young elderly. However, research conducted by Valk et al. (2022) has shown that this type of living arrangement is not always preferred, with only 14% of young elderly expressing interest and 34% indicating a preference for alternative living arrangements.

Health and Healthcare determinants

As age increases, health often decreases. For young elderly, their decrease in health and mobility is often seen as a motivator to move towards a dwelling that suits this decrease in health and mobility. A decrease in health, however, may also lead to the opposite. It may be that some young elderly face such health and age issues that they can no longer move. The health status of young elderly significantly influences their decision to move. As discussed earlier, some young elderly may reach a stage where health and age-related concerns prevent them from moving. This percentage, however,

remains very low. Only 6.2% of the young elderly mentioned their age as an important factor for not considering a move. Young elderly may perceive themselves as too old to embark on the process of moving. The complexity of moving, including packing and managing belongings, can be daunting for many. Merkens' (2015) research indicated that approximately 64% of the young elderly were reluctant to move due to the extensive process involved in moving.

3.3.3. Awareness factors influencing the decision to move

There are various awareness factors related to considering moving. As explained before, there is a general social desire for the young elderly to move to more suitable houses. However, a large group within this demographic is unaware of this need. Besides that, it is often seen that young elderly are unaware of the change in household composition. There are young elderly households whose children have left their parents' homes who do not realise this change in household composition. Furthermore, it is seen that a lot of young elderly are unaware of housing supply opportunities or financial possibilities. Even though awareness is very personal and hard to measure, this sub-chapter will further elaborate on these factors.

Socially desired

As explained before, it is socially desired for the young elderly to move to more suitable dwellings. Currently, a lot of young elderly live in dwellings that are seen to be longer suitable for their household composition. Most young elderly live in single-family owner-occupied dwellings with more than two bedrooms. Since most of this demographic consists of either one- or two-person households, the Dutch society sees that they need to move to make space for more than two-member households. It is, however, seen that a large group of young elderly are unaware of this social desire. They do not know that it is socially desired for them to move to a more suitable dwelling.

Change in household composition

Social desire is not the only awareness factor. A change in household composition is another factor that can be important to consider. Research conducted by Kramer (2020) shows a lack of awareness among the young elderly to see a change in household composition as a reason to move. This change in household composition relates to their children leaving the family. Kramer (2020) furthermore states that there are hardly any policy instruments to raise this awareness. Empty-nesters often do not see themselves as such because they state that their children will still come home on weekends (Kramer, 2020). Empty-nesters, in this matter, relate to the young elderly families whose children have left home. This group does not always experience this change as such. Kramer's (2020) research shows that empty-nesters would re-evaluate their housing situation when they retire.

Possibilities

Research conducted by Valk et al. (2020) concluded that more (un)awareness factors influence the decision to move of young elderly. This research asked young elderly who thought of moving but didn't undertake any actions if the lack of awareness of the possibilities to move played a role. The outcome was that 9% of the young elderly mentioned it plays a big role, and 40% stated that it plays somewhat of a role (Valk et al., 2022). This lack of awareness means that there is a group of young elderly who are unaware of the possibilities to move and what is available on the housing market.

Kramer (2020) also states that young often go to brokers with very specific and sometimes surrealistic requests while they have not looked at what is available on the market. Kostel et al. (2021) see another factor related to the unawareness of the young elderly, which is affordability. They state that the young elderly often have a different perception of housing affordability regarding moving. If they believe that alternative housing options are unaffordable, they may be less motivated to explore or even be aware of potential alternatives.

Unfortunately, awareness is challenging to measure since it consists of multiple factors. However, awareness is essential in this research because it is often the first step for people to consider moving. Since this research aims to understand how a move for the young elderly can be facilitated, it is crucial to understand how awareness can be increased. The latter will be further explained in the following chapters using interviews.

3.4. Theoretical framework

An adjusted framework for this research is proposed based on the literature, theories, and frameworks explained above. The proposed theoretical framework consists of a combination of the different frameworks and theories explained. The framework is based on the ideas of Stimson & McCrea (2004), Wiseman (1980), and van Vliet (2021). Furthermore the factors influencing the decision to move categorised in willingness, ability, and awareness are added as well, to get a better idea of where and when these factors play a role. The theoretical framework shown in Figure 3.4 will serve as a basis for understanding the decision-making process of young elderly when considering a move.

Wiseman (1980) describes that there are triggering and evaluation mechanisms to decide whether to move. The willingness to move is related to the triggering mechanism since people define their push and pull factors in the triggering mechanism. This research also includes the awareness aspect of the triggering mechanism. If young elderly are aware of the social need for them to move or their change in household composition, this could trigger them to start looking for a different dwelling. In the evaluation mechanism, people evaluate their current and possible new house. Since the young elderly are often unwilling to move this research has added *stay* factors. Furthermore, according to Wiseman (1980), market conditions and transaction costs influence the evaluation. These aspects, among others, are related to what this research sees as the ability to move. Another adjustment to the existing framework described by Wiseman (1980) is implementing the decision-making process described by Stimson and McCrea (2004). In their framework, after the young elderly decide to move, they consider two more aspects: where and what type of dwelling to move to. The latter is, according to this research, related to awareness. If young elderly are aware of their change in household composition or locational preferences, for example, this could influence the decision.

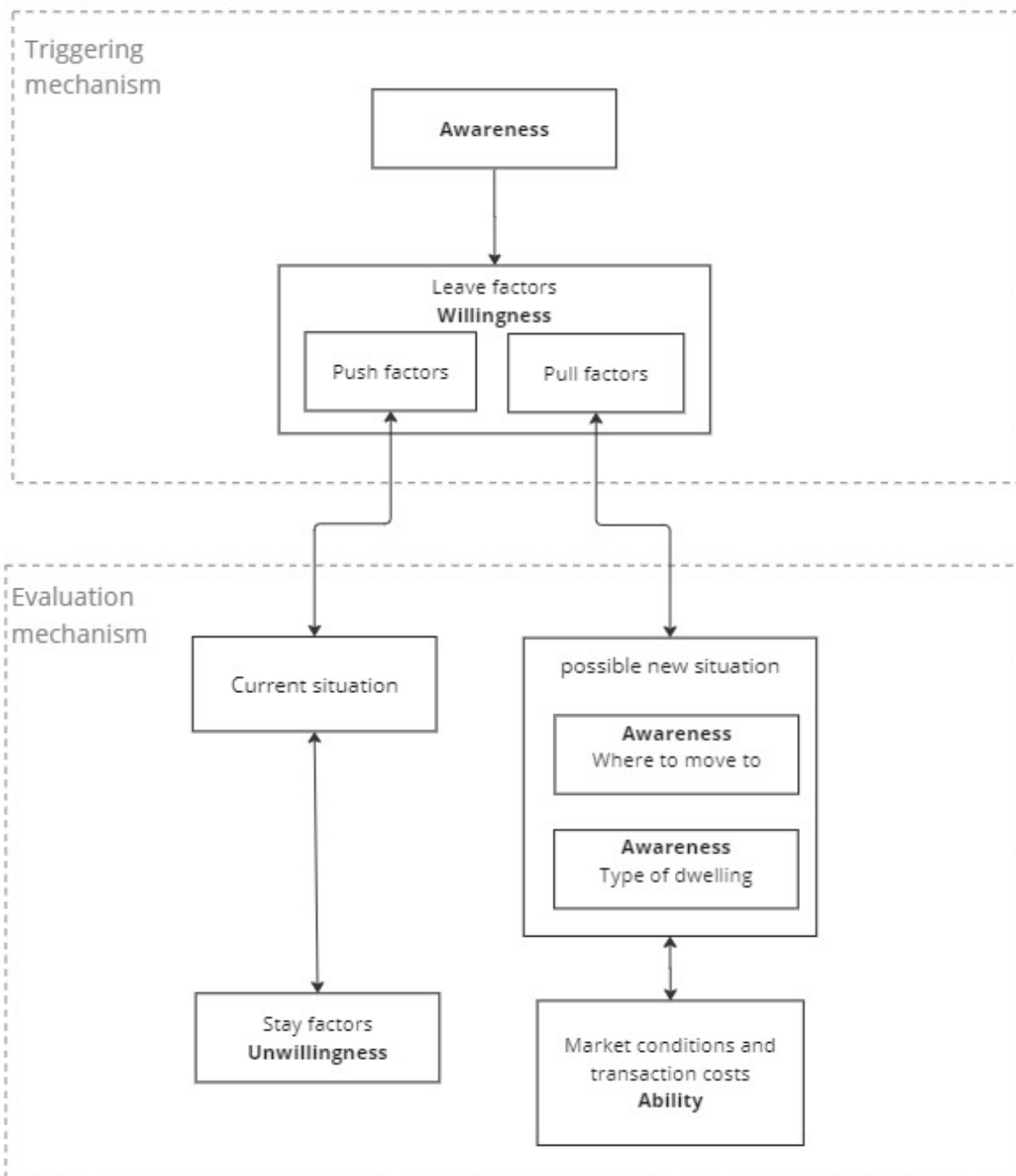

Figure 3.4 Theoretical framework (Own work, 2023; Based on Wiseman, 1980; Stimson and McCrea, 2004; Van Vliet, 2021).

4. Methods

This chapter entails a comprehensive description of the research methods employed. First, the type of study will be outlined, followed by the research techniques utilized in this research. Subsequently, a detailed account of data collection and analysis will be provided. The last part of this chapter will consist of the research's data management plan and ethical considerations.

4.1. Type of Study

This study is considered to be mixed-method research. According to Creswell & Plano (2007), there are four types of mixed methods: the triangulation design, the embedded design, the explanatory design, and the exploratory design. This research makes use of the explanatory mixed-method design. This type of research method allows the use of both quantitative and qualitative data. The quantitative data will be used to define the characteristics of the young elderly and the desired dwelling characteristics. The second stage of this research consists of qualitative research to understand why and how factors related to willingness, ability, and awareness influence the decision of young elderly to move. Furthermore the qualitative research will be used to identify possible strategies to facilitate a move for the potentially willing to move young elderly. The qualitative part of this research will take place after the quantitative part.

4.2. Research techniques

This research will first create a theoretical background for the main topics addressed in this research. Part I of this research consists of the context and theoretical background. In this part, different topics will be discussed:

- Explanation of housing flow
- A definition of who are the young elderly
- The current situation of young elderly in the Dutch housing market
- The decision-making process of young elderly regarding moving.
- Factors related to the willingness, ability, and awareness to move

Before the central question of this research can be addressed, it is essential to know the target group, which will be done in the second part. Based on existing quantitative data from the Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) & Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) (2022) called Woononderzoek Nederland 2021 (WoON 2021), the characteristics of the target group and their desired dwelling characteristics will be determined. To understand the differences within the group of young elderly it is crucial to understand the various characteristics. The desired dwelling characteristics are needed to understand what type of dwelling would suit the young elderly. Next comes the third part, where the empirical part of this research starts. Using interviews with young elderly who are (potentially) willing to move, this part explains why and how factors related to willingness, ability, and awareness influence the decision to move. Furthermore, this part will, by conducting interviews with young elderly, explore strategies and methods to facilitate a move for the (potentially) willing to move young elderly. The fourth and last part includes the conclusion, discussion, limitations, recommendations, and reflection. This part is seen as the abductive part of the research, which is based on everything written in the previous parts. The main research question will be answered in the conclusion chapter.

4.3. Data collection

Data needs to be collected to perform the research techniques described above. This sub-chapter will describe the data collection method for each research technique. An overview of the data types used for each sub-research question is shown in Figure 4.1. This research consists of three types of data: literature, quantitative data, and qualitative data.

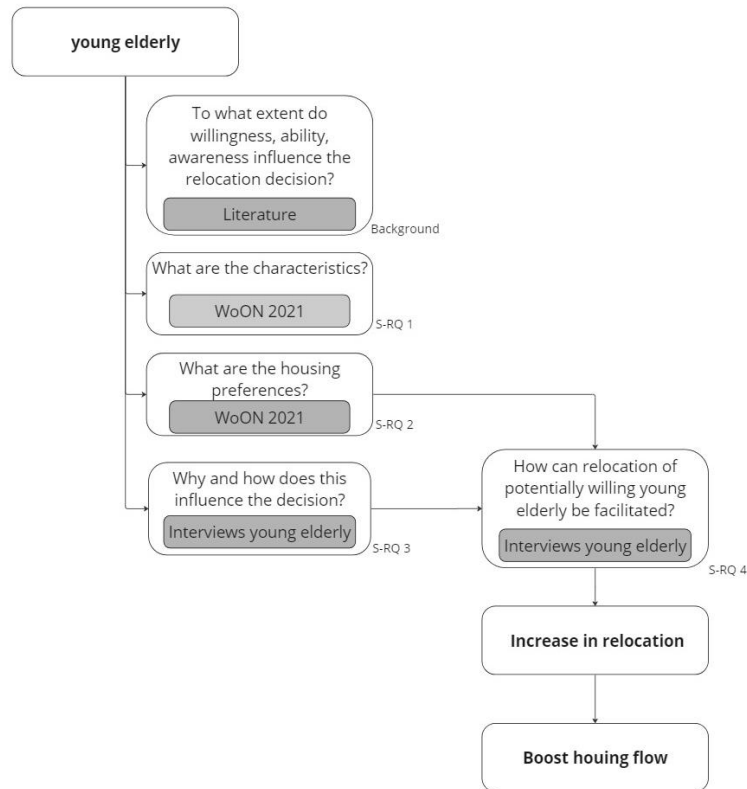

Figure 4.1 Research model (Own work, 2024)

4.3.1. Literature

Data collected for the literature review is used to sketch the context and theoretical background. The Theoretical background consists of the decision making process of young elderly regarding moving and the factors influencing the willingness, ability, and awareness to move. The data is collected using academic databases, such as the TU Delft repository, Google Scholar, Scopus, and books related to the topic. The academic sources are browsed using keywords. The keywords used are dependent on the required information.

4.3.2. Data WoON 2021

Existing quantitative data is used to define and elaborate on the characteristics of the young elderly and their desired dwelling characteristics. The quantitative dataset used for this research is Woononderzoek Nederlands 2021 (WoON 2021). WoON 2021 is a research conducted every three years on behalf of the Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) & Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). This research provides insights into the composition of households, the housing situation, housing preferences, housing costs and relocation behaviour in the Netherlands. The results of this research form an essential basis for the Dutch government's housing policy. The reports of this research are publicly accessible. However, the dataset can be obtained by students and researchers using an application form via the Knav.nl website.

Because the data was not collected during this research, but an existing dataset is used, the collection method of the existing set will now be explained. The data is collected using a mixed method approach, meaning that part of the data is collected via the Internet, telephone, or door-to-door (CBS, n.d.-b). The target population of the research consists of all persons living in the Netherlands who are part of private households and are at least 18 years old on 1 January 2021 (CBS, n.d.-b). There is a list of all these persons (with associated demographic characteristics) from which a sample is drawn.

All persons selected in the sample are invited to complete the questionnaire online. If people did not respond, they either received a phone call or an attempt was made to take the questionnaire at their home. After the data from the questionnaire is collected, additional personal information accessible by the CBS is added. After this, the data set is cleaned up, and any open questions are translated into statistical language. The last step to be performed is adding a weight factor. In this step, each respondent is given a weight to ensure a representative overview of the whole of the Netherlands. The weight factor considers the sample design and selectivity in the response (CBS, n.d.-b).

4.3.3. Interviews with the young elderly

The qualitative data part of this research consists of interviews with young elderly. The interviews with the young elderly will be conducted to understand why and how factors related to willingness, ability, and awareness influence the decision to move. Participants will be selected in collaboration with Vereniging Eigen Huis (VEH). VEH is a homeowner's association with over 800,000 members. VEH has its research department and a membership panel to gather data. Potential participants for the interviews will be approached through this membership panel. A small questionnaire was sent to all the members via the VEH panel. This questionnaire was sent to ensure all the potential participants have the following characteristics: living in the Netherlands, aged between 55 and 75, living in an owner-occupied dwelling, and being (potentially) willing to move. Out of all the potential participants, the researcher will select nine interviewees. The participants are selected to have several different characteristics as age, gender, household composition, and place of residence.

During the interviews, questions related to various topics will be asked. The topics that will be discussed during the interviews are:

- General characteristics
- Current housing and living environment
- Willingness to move
- Desired housing and living environment characteristics
- Factors influencing the willingness, ability, and awareness to move
- Facilitating a move for the young elderly

The interviews will be conducted using interview protocols drawn up in advance. The interview protocol is a semi-structured interview protocol, which will give room for the interviewer to ask follow-up questions. The interview protocol can be found in appendix A. All the interviews will be audio-recorded and summarised using the recording. The summaries will be similar to the more widely used transcription. The benefit of a summary, however, is the possibility of leaving out any personally identifiable information. It is expected that the interviews will take around 1 to 1,5 hours.

4.4. Data analysis

This research uses two types of data: quantitative data from WoON 2021 and qualitative data from interviews. Quantitative and qualitative data are analysed differently. Each method of data analysis will be explained in this sub-chapter.

4.4.1. Analysis WoON 2021

The quantitative data part of this research will use the dataset from WoON 2021. The quantitative data will be analysed using the software SPSS. Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) is a statistical computer program to analyse quantitative data. Using SPSS, data can be interpreted in various ways. A filter must first be applied to get a representative view of the whole of the Netherlands. The filter is added to straighten out an over- or undervalued group within the study. Another filter is added to analyse only people who live independently. The dataset will then only use respondents who have independent living accommodations. To ensure data validity, an analysis of the data should first be performed without the weighting factor, the rule of thumb being that each resulting cell should have a minimum response of 5. If the analysis is validated, the analysis will be reproduced with the weight factor turned on. The output of the analyses from SPSS will be transferred to Excel. In Excel, the formatting of the various tables and charts will be made.

4.4.2. Analysis interview data

The transcriptions of the interviews undergo analysis and coding in Atlas.ti. An inductive and deductive approach is used to analyse the data collected through interviews. The first step in analysing the data is to summarise the interviews. The interviews conducted online via MS Teams were already transcribed in Teams. However, this transcription still contains many errors and is thus being corrected manually. The interviews conducted in person were entirely summarised by hand.

The summaries are carefully read to gain familiarity with the data. Summaries ensure the participants' privacy because any personally identifiable information can be left out this way. The next step is coding the summarised data, which involves grouping relevant data portions into thematic categories (Creswell, 2014). Since the interviews are semi-structured, some themes are anticipated in advance. However, new codes also emerge during the analysis of the data. Once the data is coded, connections between different themes are established.

4.5. Data management plan

For this research, the FAIR principles (findability, accessibility, interoperability and reusability) described by Wilkinson et al. (2019) are guiding principles. To make this research report findable and accessible, it will be published in the Technical University of Delft repository after graduation. This report is written in English, and the concepts will be clearly defined to make the thesis interoperable. Furthermore, an extensive Dutch summary will be made as well. Regarding the reusability of this research, in chapter two, a detailed description of the methodology will be provided, and a complete overview of all the sources used can be found in the Reference list.

A data management plan (DMP) has been drawn up for this research to ensure secure storage of all data used throughout this research. This data management plan is essential for the WoOn 2021 data and the recordings and transcription of the interviews since these documents could contain personally identifiable information. The DMP for this research can be found in appendix B.

4.6. Ethical considerations

This research makes use of interviews to collect data. The principles of Diener & Crandall (1978) will be considered to ensure this research is ethically conducted. According to Diener & Crandal (1978), four main areas need to be taken into consideration:

- Research participants should not be subjected to harm in any way whatsoever.
- Full consent should be obtained from the participants before the study.
- The protection of the privacy of research participants has to be ensured.
- Any deception or exaggeration about the aims and objectives of the research must be avoided.

The respondents will be asked for their informed consent before participating in the interview. The informed consent form can be found in appendix C. The personal data of the respondents will not be used throughout the research. Any personally identifiable information is removed from all publicly accessible files. Furthermore, participation in the study is entirely voluntary. Participants are not obliged to answer a question and can decide to refrain from participating in the research at any time. This possibility might influence the data analysis, but for the participants, it is crucial to be able to do this. The participants will be informed about this research's data collection method and publication. All the collected information will be stored confidentially in a secure storage drive provided by the TU Delft. The Human Research Ethics Committee (HREC) has reviewed and approved this research's Human Research Ethics plan. This plan contains a complete risk assessment to minimise risks for the research participants. The complete HREC application can be found in appendix D.

PART II

CHARACTERISTICS and PREFERENCES

Characteristics

Preferences

5. Characteristics of the young elderly

This chapter focuses on the first sub-research question of this research. The central question of this chapter is: *What are the characteristics of young elderly in the Netherlands?* The target group of this research varies in, for example, age, household composition, financial resources, mobility, educational level, current dwelling characteristics, and satisfaction with their current dwelling. Therefore, this chapter will elaborate on each of these characteristics.

5.1. Household characteristics

Before exploring specific characteristics of the young elderly, it is essential to have a general understanding of the composition of the Dutch population. This sub-chapter will elaborate on the ageing population of the Netherlands, the household composition of young elderly, and the division into rental or owner-occupied dwellings.

Ageing population

The Netherlands has roughly 17.5 million inhabitants, resulting in 8.3 million households. In 2000, these numbers were 15.9 million inhabitants and 6.8 million households. The number of families comparatively increased more than the number of inhabitants, which relates to an increase in single-person households. Furthermore, the Dutch population is ageing rapidly, as shown in Table 5.1. Table 5.1 shows the division in percentages of age groups in the Netherlands over various years. It can be seen that the percentage of younger people is decreasing and the percentage of older people is increasing, which can be explained by two trends in the Netherlands. The first trend is that people get older in general, which explains an increase in older people. Another reason for the increase in the number of older people is the baby boom after World War II. These people have now reached the age of 65 to 80. The decrease in younger people relates to the decline in birth numbers. Nowadays, people have fewer children.

Table 5.1 Age division in percentages of the Netherlands (Own work, based on CBS, n.d.-a)

Age	Younger than 20 years	20 to 40 years	40 to 65 years	65 to 80 years	80 years or older	Total
1950	37%	29%	26%	7%	1%	100%
1975	34%	30%	26%	9%	2%	101%
2000	24%	30%	32%	11%	3%	100%
2022	21%	26%	33%	15%	5%	100%

Household composition

This research, however, focuses on the growing group of young elderly. Table 5.2 distinguishes the household composition of young elderly aged 55-64 and 65-74 over various years. A distinction is made between singles without children, couples without children, single with children, and couples with children. A critical remark is that the household composition only looks at the current situation. It can, therefore, be that there are single or couple households who have children, but they no longer live at their parents' place. This research will consider them singles or couples without children since the children are no longer household members. When looking at Table 5.2, it can be seen that the majority of households consist of couples without children, especially for the age group 65-74. The reason for this is that the children of the group of young elderly have left their parents' house. Another striking thing is the decrease in couples aged 55-64 without children. In 2000, this was still 49.3%, whereas only 30.9% of households currently consist of couples without children. For the young elderly aged 55-64, it can be seen that there is an increase in singles with children and couples with children. There are several reasons for this. Back then, people had children at a younger age, meaning their children were grown up when their parents were still relatively young. In 1970, the average age for women to have

children was 24.3 years, which increased to 29.1 years in 2000 (CBS, 2023c). Thus, the age when people have children has shifted to an older age (CBS, 2023c). Furthermore, data from Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) (2023a) show an increase in the age at which children leave their parents' house. Children staying longer at their parents' place explains why the percentage of couples without children has decreased, and the share of couples and singles with children has increased.

Table 5.2 Household compositions in 2000, 2010, 2020, and 2023 (Own work, based on CBS, 2023b).

Age	Single without children		Couple without children		couple with children		Single with children		Total		Total (n x1000 =)	
	55-64	65-74	55-64	65-74	55-64	65-74	55-64	65-74	55-64	65-74	55-64	65-74
2000	25,0%	37,7%	49,3%	50,6%	22,2%	8,7%	3,5%	3,0%	100,0%	100,0%	981	801
2010	27,6%	35,9%	45,3%	55,2%	22,9%	6,8%	4,2%	2,0%	100,0%	100,0%	1358	916
2020	29,7%	36,5%	33,2%	53,3%	30,6%	7,9%	6,6%	2,3%	100,0%	100,0%	1556	1266
2023	30,1%	37,6%	30,9%	51,1%	31,9%	8,7%	7,1%	2,6%	100,0%	100,0%	1629	1286

Rental and owner-occupied dwellings

The previous section presented the household composition of all the young elderly in the Netherlands. However, this research only focuses on young elderly living in an owner-occupied dwelling. Table 5.3 shows the division between rental and owner-occupied homes of different age groups in the Netherlands. On average, slightly more people live in an owner-occupied dwelling. Most people aged between 35-44, 45-54, 55-64, and 65-74 live in owner-occupied dwellings. From age 35 onwards, people often have the financial resources to buy a dwelling. The decrease in owner-occupied dwellings for people 75 and older is related to health and age issues. People decide to move to a single-floor rental property to move around the house and not have to maintain the property themselves.

Table 5.3 Division rental or owner-occupied dwelling (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Owner-occupied	Rental	Total	Count (n*1000)
17-24 years	16,3%	83,7%	100,0%	208
25-34 years	45,5%	54,5%	100,0%	1.210
35-44 years	65,4%	34,6%	100,0%	1.219
45-54 years	70,7%	29,3%	100,0%	1.455
55-64 years	67,5%	32,5%	100,0%	1.442
65-74 years	59,8%	40,2%	100,0%	1.204
75 years and older	49,9%	50,1%	100,0%	953
Total	59,6%	40,4%	100,0%	7.691

5.2. Education

Educational levels of the young elderly have changed significantly over the years. In the past, most of this demographic had lower levels of education, especially women, who often lacked formal education or attended only primary school (Van Iersel et al., 2009). Before 1995, only half of the women aged 55+ went to primary school or did not go to school at all (Van Iersel et al., 2009). However, the level of education started to change during the 1960s and 1970s. Because of economic growth, education became more accessible for lower-class people. This change in educational level led to higher education for the entire generation, as seen in Table 5.4.

Table 5.4 shows the division in educational levels of the young elderly between 2005 and 2020. The percentage of higher-educated people has increased, and the percentage of lower-educated people has decreased. Furthermore, the percentage of medium-educated people has increased by a few percentage points. The group of medium and higher-educated people is still growing. Based on the

analysis of WoON 2021, the percentage of lower-educated people with an owner-occupied dwelling aged 55-64 is 21.4%, medium-educated is 42.1%, and higher-educated is 36.4% (BZK & CBS, 2022). For the young elderly aged 65-74, these percentages are slightly different: lower educated is 33.4%, medium is 33.4%, and higher is 33.2% (BZK & CBS, 2022). As can be seen, the level of education has been increasing over the years. The increase in levels of education for the target group of this research, compared to the results in Table 5.3, can be explained by the type of ownership of their dwelling. People living in an owner-occupied dwelling generally have a higher income, often related to higher education.

Table 5.4 Educational level of the young elderly (Own work, based on CBS, 2021).

Age	2005		2010		2015		2020	
	55-64	65-74	55-64	65-74	55-64	65-74	55-64	65-74
Lower educated	42,8%	57,0%	39,0%	51,5%	34,9%	46,2%	29,5%	42,9%
Medium educated	34,6%	28,6%	35,0%	30,2%	37,3%	31,9%	38,3%	32,8%
Higher educated	22,5%	14,4%	26,0%	18,3%	27,8%	21,9%	32,2%	24,3%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

The change in educational levels of the young elderly has resulted in a change in their behaviour. In general, higher education leads to higher incomes and better pensions, which means that the current and future generations of young elderly have a better financial position than former generations (Van Iersel et al., 2009).

5.3. Financial characteristics

This chapter will be divided into two financial characteristics: income and equity. Table 5.5 shows the income division of the young elderly based on the modal income of the Netherlands. The modal income of the Netherlands in 2023 is €40.000 per year. In total, 29.4% of the young elderly aged 55-64 have an income between €80.000 and €120.000 per year, and 28.3% have an income of more than €120.000 per year. This group is still part of the working class and has been working for a long time, in which they often worked their way up, increasing wages along with it. For the young elderly aged 65-74, the income is slightly lower. Most elderly have an income between €40.000 and €80.000 per year. The decrease in income for the elderly can be logically explained. Most people in this group have reached retirement age and receive a pension. As explained before, this pension has increased over the years, meaning the current group of retirees has a better position than previous generations. There are also elderly aged 65-74 who are still earning more than €80.000 per year, which is because there are elderly who decide to keep on working longer.

Table 5.5 Modal income of elderly and empty-nesters (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Below modal	1 to 1,5 times modal	1,5 to 2 times modal	2 to 3 times modal	3 or more times modal	Total
55-64	9,1%	14,4%	18,9%	29,4%	28,3%	100,0%
65-74	16,8%	32,0%	23,3%	18,4%	9,6%	100,0%

The current generation of young elderly have, besides more income, more equity than their predecessors. As explained, 67.5% of the young elderly aged 55-64 and 59.8% of those aged 65-74 own their dwelling. Within this group, owning a house is often seen as the most common reason for a healthy financial position (Hoekstra et al., 2018). Over the years, housing prices have significantly increased, and most of the young elderly bought their dwellings years ago, which means that most of

the dwellings are worth significantly more than the price at the time of purchase. Table 5.6 shows the difference in the value of a dwelling when it was bought and the current property value (WOZ waarde). As can be seen in Table 5.6, the value of almost all dwellings has significantly increased compared to the purchase price. For example, 24% of the dwellings bought for €50.000 or less have a current value of €200.000 to €249.999. The same is true for the more expensive dwellings. 19.8% of the dwellings with a purchase price between €200.00 and €249.999 have a current value of €300.000 to €399.999. Based on the above, it can be concluded that many young elderly have substantial excess value in their dwelling.

Table 5.6 Current WOZ value compared to the purchase price of a dwelling (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

		Current WOZ value							Total	Count (n*1000)
		Less than €150.000	€150.000-€199.999	€200.000-€249.999	€250.000-€299.999	€300.000-€399.999	€400.000-€499.999	€500.000 and more		
Purchase price of dwelling	Less than €50.000 (10%)	12,1%	23,1%	24,0%	15,4%	15,8%	7,1%	2,4%	100,0%	174
	€50.000-€74.999 (15%)	5,9%	18,3%	30,4%	24,2%	16,5%	3,2%	1,4%	100,0%	259
	€75.000-€99.999 (10%)	5,0%	12,6%	22,5%	23,8%	23,9%	6,7%	5,5%	100,0%	162
	€100.000-€149.999 (14%)	10,3%	14,5%	14,1%	16,0%	23,5%	12,0%	9,6%	100,0%	237
	€150.000-€199.999 (13%)	2,0%	24,7%	26,4%	13,0%	14,9%	11,1%	7,8%	100,0%	220
	€200.000-€249.999 (11%)	0,7%	4,0%	27,7%	27,5%	19,8%	9,0%	11,5%	100,0%	182
	€250.000 and more (27%)	0,6%	0,9%	4,2%	13,0%	31,2%	20,6%	29,5%	100,0%	461
	Total (100%)	4,5%	12,3%	18,8%	18,0%	22,3%	11,5%	12,6%	100,0%	1694

Besides the excess value, many young elderly have already paid off (most of) their mortgage. As much as 26.7% of the young elderly say they no longer have a home mortgage (BZK & CBS, 2022). Furthermore, when the young elderly took their mortgage, having part of the mortgage grace-free was very common. BZK & CBS (2022) show that 74.3% of the young elderly have a interest-only part in their mortgage. Therefore, the monthly costs of these households have decreased over the years, leading to more equity. Nowadays, this grace-free mortgage is hardly issued anymore.

5.4. Mobility

As age increases, mobility often decreases. A decrease in mobility could start around the target group's age but often starts at a later age. Table 5.7 shows the percentage of people experiencing limitations in daily activities. As can be seen, roughly 20% to 25% of the target group of this research experiences some limitations, but only 2.9% experience severe limitations in daily activities. The table further shows that people aged 75 years and older start to become less mobile, with 40.7% experiencing some limitations and 7.4% experiencing severe limitations. Compared to the past, the share of elderly experiencing limitations has significantly decreased. People stay vital longer because of improved working conditions and increased health care quality.

Table 5.7 Limitations in daily activities (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Severely limited	limited, but not severe	Not limited	Total
17-24 years	0,0%	13,4%	86,6%	100,0%
25-34 years	0,8%	5,9%	93,3%	100,0%
35-44 years	0,9%	8,3%	90,8%	100,0%
45-54 years	2,3%	12,6%	85,1%	100,0%
55-64 years	2,9%	20,1%	76,9%	100,0%
65-74 years	2,9%	27,9%	69,2%	100,0%
75 years and older	7,4%	40,7%	51,9%	100,0%

The improved health of the young elderly, however, brought something with it. In the past, people aged 65 and older would often move to a retirement house or a dwelling where mobility issues would not be a problem. The share of young elderly living in a retirement house or house suitable for people with mobility issues has decreased compared to the past. According to BZK and CBS (2022), only 4,8% of the elderly aged 65-74 mentioned living in a dwelling suitable for less mobile people, and for people aged 55-64, this is even lower, with only 1.6%.

5.5. Current dwelling characteristics

This sub-chapter will elaborate on the current dwelling characteristics of the young elderly. The location of their dwelling, the type of dwelling, the size of the dwelling, and the number of rooms will be elaborated on in this chapter.

Location

Young elderly live in all parts of the Netherlands. However, it is interesting to see what kind of living environment this demographic lives in. The Netherlands has five living environments: urban city-centre, edge of city-centre, green-urban, village-centre, and rural living. In general, it can be seen that from urban city-centre to rural living, the size of the town people live in gets smaller, dwellings get bigger, and more greenery around the house can be found (de Vries et al., 2006). Table 5.8 shows the division of the type of living environment for each age group in the Netherlands.

Table 5.8 Living environment for all age groups in the Netherlands (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Urban city-centre	Edge of city-centre	Green-urban	Village-centre	Rural living	Total	Count (n*1000)
17-24 years	10,0%	36,3%	13,1%	28,8%	11,9%	100,0%	208
25-34 years	5,4%	40,7%	11,9%	31,2%	10,8%	100,0%	1.210
35-44 years	4,3%	39,5%	13,4%	30,2%	12,5%	100,0%	1.219
45-54 years	3,8%	35,3%	12,7%	33,3%	14,9%	100,0%	1.455
55-64 years	4,1%	33,0%	12,6%	33,8%	16,5%	100,0%	1.442
65-74 years	4,5%	29,9%	14,5%	34,9%	16,2%	100,0%	1.204
75 years and older	5,7%	25,5%	15,0%	39,9%	14,0%	100,0%	953
Total	4,5%	34,3%	13,2%	33,5%	14,4%	100,0%	7.691

Looking at Table 5.8, it can be seen that most Dutch people live around the edge of a city-centre or in a village. However, a few things stand out when looking at the differences between the age groups. The percentage of people living around the edge of a city centre decreases as age increases, which is the opposite for the village centre and rural areas. Thus, as age increases, people move to quiet, less crowded areas. There is a shift towards urban city centres, except for people aged 75 years and older, most likely because of accessibility. People aged 75 years and older often move to places where facilities are nearby because of their decrease in mobility. A city- or village centre often provides these facilities close by.

Type of dwelling

As stated before, most of the young elderly live in owner-occupied dwellings, and this research focuses on this owner-occupied market. Therefore, all characteristics and results will, from now on, be based on young elderly living in an owner-occupied dwelling. Besides the type of ownership of a dwelling, it is helpful to know the type of dwelling young elderly live in. There are various types of dwellings, but the primary division that can be made is whether it is a single-family or a multi-family unit. In the Netherlands, there are six main types of houses: a detached house, a semi-detached house, a corner house, a terraced house, and a flat or apartment. Flats and apartments are multi-family dwellings, and the others are single-family dwellings. Table 5.9 shows the percentages of the young elderly living in each type of dwelling.

Table 5.9 Division of the type of dwelling per age group (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Detached house	Semi-detached house	Corner house	Terraced house	Flat / apartment	Total
55-64 years (57%)	27,0%	21,2%	12,2%	28,4%	11,2%	100,0%
65-74 years (43%)	29,0%	20,7%	11,2%	23,0%	16,2%	100,0%
Total (100%)	27,9%	21,0%	11,8%	26,1%	13,3%	100,0%

As expected most of the young elderly live in single-family dwellings. Because of their high income, this group has been able to buy the often more expensive single-family. The share of young elderly living in detached houses is significantly higher than for other age groups. Out of all young elderly aged 55-64, 27% and 29% of those aged 65-74 live in detached houses, while the average in the Netherlands is only 22.9% (BZK & CBS, 2022). However, as the age of the young elderly increases, the percentage of people living in a flat or apartment increases as well.

Table 5.10 Division of type of dwelling by household composition (Own work, Based on BZK & CBS, 2022).

	Detached house	Semi-detached house	Corner house	Terraced house	Flat / apartment	Total	Count (n*1000)
Single-person (22%)	18,0%	16,7%	10,5%	27,7%	27,0%	100,0%	377
Couple (58%)	31,5%	22,7%	11,7%	23,7%	10,5%	100,0%	980
Couple with children (16%)	31,8%	22,5%	13,0%	27,9%	4,9%	100,0%	274
One-parent household 4%)	12,8%	13,9%	15,7%	45,5%	12,1%	100,0%	63
Total (100%)	27,9%	21,0%	11,8%	26,1%	13,3%	100,0%	1693

Table 5.10 shows the division of the type of dwelling by household composition. The table shows that 31.5% of young elderly couples live in detached houses. Their household consists of only two people, even though detached houses are often big dwellings with many rooms. Most couples without children used to have their children living at home. These children no longer live at home, but the couple stayed in their current dwelling. Of the one-parent households, most families (45.5%) live in a terraced house because one-parent households often consist of only one income. Terraced houses are generally cheaper than other single-family units. Another remark related to this table is the relatively high percentage of single-person households living in apartments or flats (27.0%). Most single-person households live active lives and want to be close to facilities. Apartments and flats are primarily located in or near city centres where all of the facilities are.

Size of dwelling

Besides the type of ownership and dwelling, the size of a dwelling is seen as an essential characteristic of a dwelling. The size of a dwelling can be divided into the actual size in square meters and the amount of rooms in a dwelling. Table 5.11 shows the percentage division of the number of rooms for each type of household composition of the young elderly. The type of rooms counted in this table are the living room, bedroom, study room, and home office/work room. In general, it can be seen that most of the households have a dwelling with a minimum of 3 rooms. Notable are the dwellings with five or more rooms occupied by couples. 31.5% of the couples own a dwelling with five rooms, and 29% have a dwelling with six rooms or more. These households have more than two rooms per person. The same goes for single-family households. Most single-person households live in a dwelling with four rooms (31.9%). The higher percentage of couples with children living in dwellings with five rooms or more is related to their household size. When the children are still living at home, more rooms are needed to accommodate everyone. As can be seen there are various differences in the number of rooms compared to the household composition. This research also looked at the differences in the number

of rooms compared to the two age groups within this research. This analysis however did not show any significant differences, besides a few percentages.

Table 5.11 Percentage division of the number of rooms for each type of household composition (Own work, Based on BZK & CBS, 2022).

	1-2 rooms	3 room	4 rooms	5 rooms	6 or more rooms	Total	Count (n*1000)
Single-person (22%)	5,5%	22,1%	31,9%	25,6%	14,9%	100,0%	377
Couple (58%)	0,7%	10,7%	28,1%	31,5%	29,0%	100,0%	980
Couple with children (16%)	0,2%	3,1%	20,2%	34,4%	42,2%	100,0%	274
One-parent household 4%)	1,1%	10,1%	28,8%	36,5%	23,4%	100,0%	63
Total (100%)	1,7%	11,9%	27,7%	30,8%	27,8%	100,0%	1693

Besides the distribution of the number of rooms relative to the household composition, it is interesting to look at the size of their dwellings. Table 5.12 shows the distribution in dwelling size plotted against household types. As can be seen, most young elderly live in a dwelling with a size of 90-119 m² (30.7%) or 120-149 m² (26.2%). There is, however, still a large group with an even bigger house. 30.2% of the young elderly live in a dwelling over 150 m². There are notable differences in the dwelling size and household composition. It can be seen that single-person and one-parent households generally live smaller than couples, which is most likely because these households only have one income source. Between the couples and couples with children, slightly more couples with children have a larger dwelling than couples without children. The reason for this is that these households consist of more people.

Table 5.12 Distribution in dwelling size plotted against household types (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Living space							Total	Count (n*1000)
	less than 50 m ²	50-69 m ²	70-89 m ²	90-119 m ²	120 -149 m ²	150- 199 m ²	200 m ² or more		
Single-person (22%)	1,6%	6,7%	16,1%	33,6%	22,2%	12,0%	7,8%	100,0%	377
Couple (58%)	0,1%	1,0%	6,0%	27,0%	27,7%	23,9%	14,3%	100,0%	980
Couple with children (16%)	0,1%	0,6%	3,7%	23,5%	30,2%	24,7%	17,1%	100,0%	274
One-parent household 4%)	0,4%	5,1%	8,9%	38,6%	24,8%	13,4%	8,9%	100,0%	63
Total (100%)	0,5%	3,4%	8,7%	30,7%	26,2%	18,5%	12,0%	100,0%	1693

5.6. Satisfaction of current dwelling

Almost all the young elderly are satisfied with their current dwelling; 60.8% are very satisfied, 34.8% are satisfied, and 3.7% are neutral, meaning only 0.7% are dissatisfied with their dwelling (BZK & CBS, 2022). Comparing the satisfaction of the current dwelling within the two age groups did not show any significant differences. The level of satisfaction is the same for the entire group of young elderly. In general, most young elderly are satisfied with their current dwelling, but it is interesting to see which characteristics make their dwelling less favourable. Table 5.13 shows how the young elderly think, from totally agree to totally disagree, about certain statements of their dwelling.

Table 5.13 Satisfaction of young elderly with their dwelling (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Totally agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Totally disagree	Total
The layout of the dwelling is suitable	54,1%	38,9%	5,0%	1,5%	0,6%	100,0%
The dwelling is too small	0,7%	2,5%	8,0%	33,4%	55,4%	100,0%
The dwelling is too big	2,4%	8,1%	19,0%	36,0%	34,6%	100,0%
The dwelling is poorly maintained	1,3%	2,2%	7,4%	34,5%	54,6%	100,0%
The dwelling has a good atmosphere	52,3%	40,9%	2,9%	1,6%	2,3%	100,0%
Insufficient outdoor space	21,0%	11,2%	5,4%	22,2%	40,2%	100,0%

Table 5.13 shows that, as expected, most people agree on the positive points of their dwelling and disagree on the negative. Almost everyone agrees that the layout of their dwelling is suitable and disagrees with the statement that their dwelling is too small. Remarkably, a relatively high percentage (8.1% agree and 2.4% totally agree) that their dwelling is too big. It is expected that these young elderly are aware of the change in household composition, and realise their dwelling is no longer suitable. The last interesting point in this table relates to the outdoor space; 32.2% of the young elderly agree that they have insufficient outdoor space. Besides understanding the young elderly's satisfaction with their current dwelling, the living environment is also important. It can be seen that almost all young elderly are satisfied with their living environment: 45.6% are very satisfied, 43.9 are satisfied, 7.9% are neutral, and only 2.6% are dissatisfied (BZK & CBS, 2022). Young elderly are not only satisfied with their living environment but are also attached to it. Of all the young elderly, 64.7% agree to be attached to their neighbourhood (BZK & CBS, 2022). In comparison, only 6.4% of the young elderly would like to move to a different place if possible (BZK & CBS, 2022).

5.7. Conclusion

In conclusion, this chapter has provided a comprehensive overview of the characteristics of the young elderly in the Dutch housing market. These characteristics are crucial to understanding the dynamics and trends within this demographic group.

Firstly, the household characteristics of the young elderly were explored. The ageing population in the Netherlands is evident, with a significant increase in the percentage of older individuals. The household composition of the young elderly has evolved over the years, with an increasing proportion of couples without children and a decrease in empty-nester couples without children. This change can be attributed to delayed childbirth and more extended periods of children living with their parents. The rental and owner-occupied divisions were also discussed, revealing that most young elderly live in owner-occupied dwellings. This trend is due to this generation's higher income and better financial positions, influenced mainly by their increased educational levels.

The educational levels of elderly and empty-nesters have significantly improved over the years. Higher education levels correlate with better income and pensions, contributing to the improved financial positions of this demographic group. Financially, both income and equity have increased for the young elderly. Their incomes are higher than those of previous generations, and many have substantial excess value, resulting from increased housing prices over time. Mobility tends to decrease with age, but the improved health of the young elderly has led to a lower percentage of severe limitations in daily activities. However, this has also decreased their need to move to retirement homes or more accessible dwellings.

When examining current dwelling characteristics, it is evident that many elderly and empty-nesters live in dwellings that may be larger than needed for their current household compositions. Most live in single-family dwellings, with detached houses particularly common among this demographic. These detached dwellings often have many rooms, meaning that most young elderly have more rooms than necessary. Lastly, the satisfaction of the dwelling and living environment of the young elderly was examined. It became apparent that most young elderly are satisfied with their current dwelling and living environment.

In summary, the characteristics of elderly and empty-nesters in the Dutch housing market are multifaceted and evolving. They are generally financially stable, well-educated, and reside in single-family owner-occupied dwellings, often larger in size and rooms than needed. Understanding these characteristics is essential for devising effective strategies to meet the evolving needs and preferences of this demographic in the Netherlands.

6. Desired characteristics

The current housing characteristics of the young elderly have been discussed in the previous chapter. This chapter will, therefore, elaborate on the desired dwelling characteristics of (potentially) willing to move young elderly. This chapter will answer the following sub-research question: *What are the desired dwelling characteristics for different sub-groups of (potentially) willing to move young elderly in the Netherlands?* Besides understanding the desired dwelling characteristics, this chapter aims to identify what kind of housing flow movements can be expected when the young elderly move to a new dwelling. Furthermore, this chapter aims to clarify whether most of the (potentially) willing to move young elderly do indeed, as expected, want to live smaller. Before the desired dwelling characteristics can be determined, it is essential to know the share of young elderly who are (potentially) willing to move in the coming years. After that, this group's desired dwelling and living environment characteristics will be elaborated.

6.1. Willingness to move

The willingness of young elderly to move, as stated by many articles, is very low (Zwan, 2022). Table 6.1 shows the willingness to move plotted against various age groups in the Netherlands. This table shows that, on average, 70.2% of all Dutch households are unwilling to move. Of the young elderly aged 55-64, 73.3% are unwilling to move. For those aged 65-74, the unwillingness to move is even higher, with 74.8%. It can thus be seen that slightly more young elderly are unwilling to move compared to the average. Furthermore, there is a trend visible in the table. The younger people are, the larger the share of people willing to move because they encounter more significant life events. These life events are moving in together, getting children, etc. These life events often accompany a willingness to change their housing situation. As people get older, their willingness to move decreases. People become more attached to their dwellings and surroundings, making them less willing to move. Table 6.1, furthermore, shows that most of the young elderly are (potentially) willing to move. For the young elderly aged 55-64, 20.9% are (potentially) willing to move, compared to 4.1% (2.6% + 1.5%) who are definitely willing to move. The percentages are very similar for the group aged 65-74.

Table 6.1 The willingness to move plotted against different age groups (Own work; Based on BZK & CBS, 2022).

	Definitely not	Possibly	Yes, but no supply	Definitely	Already found something	Total %	Total count (n*1000)
17-24 years (1%)	54,0%	28,6%	2,1%	9,8%	5,5%	100,0%	34
25-34 years (12%)	55,7%	29,2%	4,6%	6,9%	3,6%	100,0%	551
35-44 years (17%)	65,6%	23,1%	4,7%	3,7%	2,8%	100,0%	797
45-54 years (22%)	71,9%	20,6%	2,8%	2,8%	1,8%	100,0%	1.029
55-64 years (21%)	73,3%	20,9%	2,6%	1,5%	1,7%	100,0%	974
65-74 years (16%)	74,8%	19,1%	3,2%	1,5%	1,4%	100,0%	721
75 years and older (10%)	79,3%	16,6%	2,1%	1,2%	0,8%	100,0%	475
Total (100%)	70,2%	21,5%	3,3%	2,9%	2,0%	100,0%	4.580

A comparison between various sub-groups of young elderly with the question of whether they would be willing to move has also been made. The sub-groups were based on age, household composition, and income. However, the results of these comparisons showed almost the same results as the general division. Thus, the young elderly's willingness to move does not depend on age, household composition, or income. It is expected that willingness to move is determined by more social factors,

such as the attachment to their current dwelling. These social factors will be explained later on in chapter 7. From here on, all the information provided in the tables is based on the group of (potentially) willing to move young elderly, which means that the people possibly willing to move, definitely willing to move, willing to move but no supply, and the people who already found a new home are included.

Using the data from WoON 2021, it is possible to analyse the share of expected changes in household composition of the young elderly if they were to move. Table 6.2 shows the results of this analysis, with a breakdown by household composition. As expected, the biggest group with a shift in household composition is the households with children. When couples with children would move, 69.0% of them will experience a change in household composition, and 62.3% of one-parent households will. The biggest change for these households is their children leaving the parental home. 91.2% of the couples with children that will experience a change in household composition, for example, indicate that their new household will consist only of a married couple (BZK & CBS, 2022). Another notable aspect is the change in household composition for the single-person households. Of the single-person households, 14.1% mention a change in household composition. Out of this group, the biggest change, with 76.7%, is towards living as a couple (BZK & CBS, 2022).

Table 6.2 Expected change in household composition when moving (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	No	Yes	Total	Count (n*1000)
Single-person household (23%)	85,9%	14,1%	100,0%	104
Couple (58%)	98,0%	2,0%	100,0%	255
Couple with children (15%)	31,0%	69,0%	100,0%	66
One-parent household (4%)	37,7%	62,3%	100,0%	18
Total (100%)	82,7%	17,3%	100,0%	443

People always have their reasons to consider moving. Woononderzoek Nederland 2021 asked the (potentially) willing to move young elderly their main reason to consider moving. This question showed that there were three main reasons mentioned: health issues or need for care (30.6%), current dwelling (27.6%), and current living environment (16.6%) (BZK & CBS, 2022). Other, less frequently mentioned, categories were marriage, work, financial reasons and living closer to family. As this research focuses on the dwelling suitability of young elderly, it is relevant to understand why these people consider moving because of their current dwelling. The most frequently mentioned reason, with 45.6%, is that the dwelling is too big. Table 6.3 compares the number of rooms their current dwelling has with why their dwelling is a reason for moving.

It can be seen in Table 6.3 that the more rooms young elderly have, the more they state that their dwelling is too big. Especially young elderly with a four or more room dwelling state their dwelling is too big. Young elderly with three or fewer rooms often state the reason for considering moving is that their current dwelling is too small. This group, however, is very small, consisting of only 9% of the total share of young elderly. In total, only 7.8% of the young elderly mentioned this as the main reason for moving. A change of dwelling type is also often mentioned as a reason to move, with 26.2% mentioning this. More crosstabs as to why the current dwelling is a reason to move plotted against different characteristics of the young elderly have been made. These crosstabs, however, did not show significant differences between the various characteristics. Now that the reasons why the current dwelling might be a reason to move are known, the next step is looking at the desired dwelling characteristics.

Table 6.3 Reasons to move related to the current dwelling (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Why current dwelling is a reason to move										Count (n*1000)
	The current dwelling is too small	The current dwelling is too big	Would like to rent a dwelling	would like a (bigger) garden	Would like a smaller or no garden	I would like a different type of dwelling	The current dwelling is poorly isolated	The current dwelling is poorly maintained	andere reden	Total	
1-2 room (1%)	24,7%	11,8%	0,0%	0,0%	0,0%	15,3%	16,4%	0,0%	31,7%	100,0%	2
3 rooms (8%)	27,5%	16,8%	0,0%	8,2%	3,0%	26,1%	3,7%	3,1%	11,6%	100,0%	10
4 rooms (21%)	8,4%	38,4%	1,3%	5,1%	6,1%	31,1%	1,9%	0,6%	7,0%	100,0%	25
5 rooms (34%)	4,8%	46,4%	0,0%	5,0%	6,2%	26,5%	0,6%	4,0%	6,5%	100,0%	41
6+ rooms (35%)	5,1%	58,0%	0,4%	4,4%	3,3%	23,4%	1,0%	0,5%	3,9%	100,0%	42
Total (100%)	7,8%	45,9%	0,4%	5,0%	4,8%	26,2%	1,5%	1,9%	6,5%	100,0%	119

6.2. Desired dwelling characteristics

The current dwelling characteristics of the young elderly This sub-chapter will elaborate on the desired dwelling characteristics of the (potentially) willing to move young elderly. To see whether there are differences within the group of young elderly, comparisons will be made using four subgroups divided by age, household composition, number of rooms and income.

Type of dwelling

Most people consider the type of dwelling as an essential factor when looking to move. As explained before, there are two main types of houses: single-family and multi-family. Multi-family dwellings are flats and apartments, and single-family dwellings are (semi)-detached houses, corner houses, and terraced houses. Table 6.4 shows the desired type of dwelling of various sub-groups of (potentially) willing to move young elderly. The table shows the total division between multi-family and single-family, but also the division in the specific housing type. Furthermore, the table contains a column called 'different type of dwelling', which includes the following housing types: farm-house, dwellings with a store attached, and dwellings with shared facilities.

Age

The most significant share of (potentially) willing to move young elderly, with 47%, would like to move to an apartment. Apartments often have fewer rooms, are easier accessible, and are closer to facilities than the single-family dwellings where most young elderly live. The aforementioned is expected to be why almost half the young elderly would like to move to an apartment. The older group of young elderly, aged 65-74, is especially willing to move to an apartment, with 60.6%. This willingness to move to an apartment is because this group often starts to have mobility problems, which are less significant when living in an apartment than in a single-family dwelling with multiple floors.

Out of the single-family dwellings, a detached house is the most popular. Especially the young elderly aged 55-64 would like to move to a detached house with 28.0% compared to 15.7% of those aged 65-74. This willingness to move to a detached house is most likely because the younger group is still part of the working class, meaning they have a stronger financial position to afford a detached house.

Furthermore, it is seen that the younger group prefers to live around a village edge or countryside, where detached dwellings are more common.

Table 6.4 Desired dwelling type of the (potentially) willing to move young elderly (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

		Desired dwelling type								Count (n*1000)
		Apartment/flat (multi-family)	Total share one-family dwelling	Detached house	Semi-detached house	Corner house	Terraced house	Different type of dwelling	Total	
Age	55-64 years (59%)	36,9%	46,8%	28,0%	7,1%	3,9%	7,9%	16,2%	100,0%	224
	65-74 years (41%)	60,6%	25,1%	15,7%	3,1%	1,9%	4,3%	14,3%	100,0%	153
Income (modal=€40.000)	Below modal (11%)	62,5%	21,4%	13,1%	1,6%	2,5%	4,3%	16,1%	100,0%	43
	1 to 1.5 times modal (22%)	59,2%	26,1%	12,7%	4,2%	3,5%	5,8%	14,7%	100,0%	82
	1,5 to 2 times modal (20%)	47,6%	36,5%	21,3%	5,2%	2,1%	7,8%	16,0%	100,0%	75
	2 to 3 time modal (25%)	40,4%	44,8%	28,5%	6,5%	3,8%	6,0%	14,8%	100,0%	96
	From 3 times modal (21%)	32,8%	51,1%	33,4%	7,6%	2,9%	7,3%	16,1%	100,0%	81
Household composition	Single-person household (24%)	56,6%	27,7%	14,3%	4,0%	3,1%	6,3%	15,8%	100,0%	89
	Couple (58%)	47,7%	36,9%	23,6%	5,3%	2,7%	5,2%	15,4%	100,0%	217
	Coupe with children (15%)	33,0%	53,4%	32,6%	7,4%	4,0%	9,4%	13,6%	100,0%	56
	One-parent household (4%)	35,7%	43,4%	18,8%	7,1%	5,2%	12,3%	20,9%	100,0%	14
Number of rooms	1-2 rooms (1%)	53,9%	38,3%	13,4%	5,1%	6,3%	13,5%	7,8%	100,0%	5
	3 rooms (10%)	57,0%	28,0%	10,1%	3,8%	4,1%	9,9%	15,1%	100,0%	37
	4 rooms (26%)	55,7%	31,1%	17,0%	5,1%	3,8%	5,2%	13,2%	100,0%	97
	5 rooms (34%)	46,7%	38,9%	23,7%	6,0%	2,6%	6,5%	14,4%	100,0%	129
	6+ rooms (29%)	36,1%	44,9%	31,2%	5,5%	2,4%	5,8%	19,0%	100,0%	109
Type of dwelling	Detached house (22%)	36,0%	45,0%	36,8%	3,5%	1,3%	3,5%	19,0%	100,0%	82
	Semi-detached house (21%)	40,9%	42,6%	29,5%	6,7%	2,0%	4,4%	16,5%	100,0%	79
	Corner house (14%)	53,6%	33,1%	18,5%	4,4%	4,8%	5,4%	13,3%	100,0%	51
	Terraced house (31%)	50,5%	35,7%	14,7%	7,0%	4,4%	9,6%	13,8%	100,0%	117
	Apartment/flat (13%)	62,0%	25,0%	10,1%	3,7%	3,0%	8,1%	13,0%	100,0%	48
Total	100%	47,0%	37,6%	22,8%	5,4%	3,1%	6,4%	15,4%	100,0%	377

Income

A comparison between income and desired dwelling type has been made as well. It can be seen that high-earning households see single-family dwellings as the most desired form of housing. For example, 51.5% of the households earning three times modal or more prefer a single-family dwelling, mainly detached dwellings are preferred. Households earning below modal prefer an apartment (62.5%) above a single-family dwelling (21.4%). These results are not surprising since, generally speaking, apartments are cheaper than detached houses, and people earning more have more money to spend. Furthermore, the high-earning households are often used to the space a detached house provides, which they do not want to give up.

Household composition

Looking at the household composition of young elderly, compared to the desired type of dwelling, it can be seen that, as expected, 56.6% of the single-person households prefer an apartment over a single-family dwelling. As shown in Chapter 5, most single-person households already live in an apartment, and as shown in Table 6.3, they desire to continue to live there. Couples also seem to prefer an apartment over a single-family dwelling; 47.7% prefer an apartment, compared to 36.9% preferring a single-family dwelling. For households with children, this is the opposite. Most couples with children would like to move to a single-family dwelling (53.4%), whereas detached dwellings are especially in favour (32.6% of all couples with children). For the one-parent households, the division is slightly different; only 18.8% prefer a detached house, and 12.3% prefer a terraced house. One-parent households often have only one income, making a detached house too expensive. However, the share of couples with children and one-parent households is relatively small (19%) compared to couples without children (58%).

It can be seen that households consisting of only 1-2 persons tend to prefer an apartment, often with fewer rooms, over the bigger single-family dwellings. The opposite is true for households with children. They prefer a single-family dwelling over an apartment. Households with children still need extra space and rooms because their households consist of more people than single-person and couple households.

Number of rooms

The comparison between the number of rooms and the desired type of dwelling is based on the current number of rooms in the houses of the young elderly. It can be seen in Table 6.4 that the more rooms the current dwelling of a household has, the less interested they are in an apartment. For example, 57% of the households with a 3-room dwelling would like to move to an apartment, compared to only 35.7% of the people with 6+ rooms. The opposite is for a detached dwelling. The more rooms households have, the more they prefer a detached dwelling. In general, it can be seen that detached houses are bigger than apartments. The mentioned above is probably the reason why households who currently have a house with many rooms tend to prefer a detached dwelling over an apartment.

Type of dwelling

Probably one of the most exciting comparisons would be the change in the preferred dwelling type compared with the current one. Overall, it can be said that most households from each housing type would prefer to move to an apartment or detached house. The slightest change will occur for people with an apartment, as 62.0% want to continue living there. People living in detached houses are divided in what type of dwelling they prefer; 36.0% prefer to move to an apartment, and 36.8% prefer to keep living in a detached dwelling. The biggest changes are expected in terraced, corner, and semi-detached houses. Almost all households in these types of dwellings prefer to move to an apartment or detached house.

It can be concluded that most of the young elderly would like to move to an apartment (47.0%). Only households with detached dwellings are divided in what they prefer; 36.8% want to continue living in this type of dwelling, while 36% prefer an apartment.

Elderly housing

The target group of this research are the young elderly, most of whom are still vital. It is, however, very well possible that this group has already started thinking about their potential decrease in health and mobility. It can, therefore, be that they would like to move to a house suitable for the elderly. Elderly housing consists of houses or apartments suitable for the elderly, often single-floor dwellings. Woononderzoek Nederland 2021 asked the (potentially) willing to move young elderly if their

preferred dwelling would be suitable for elderly. From this question, it has become clear that 25.7% of the young elderly aged 55-64 and 47% of the young elderly aged 65-74 would like their future dwelling to be suitable for elderly (BZK & CBS, 2022). Thus, the older people get, the more they start to think about their future decrease in health and mobility. Of all the young elderly who prefer an elderly dwelling, 27.2% prefer an elderly housing complex, 53.9% prefer a self-contained dwelling, and the remaining 18.9% do not have a preference (BZK & CBS, 2022). Again, it can be seen that the older half of the group is more likely to move to a residential complex (BZK & CBS, 2022). An elderly housing complex is where the elderly share facilities together but still independently (Woonz.nl, 2023). There are often facilities such as a shared garden or living room, and healthcare is provided in-house or nearby (Woonz.nl, 2023).

Dwelling characteristics

To understand the desired dwelling characteristics of the young elderly, people must know what they want. Therefore, Woononderzoek Nederland 2021 asked all the (potentially) willing to move young elderly whether the desired characteristics of the dwelling were known well enough to answer questions about this. Of this group, 60% state that they know enough about what they want to answer the questions (BZK & CBS, 2022). In contrast to the rest of this chapter, this sub-chapter about the dwelling characteristics is based on the 60% who know well enough what they want. The questions were related to the desired number of rooms, whether the dwelling should have a garden, and whether they would prefer a zero-steps dwelling. Each of the questions will be elaborated below.

Number of rooms

The number of rooms in a dwelling is often one of the most important factors in determining if people see a dwelling as suitable. It is interesting to see the desired number of rooms for different sub-groups of young elderly. Table 6.5 shows the desired number of rooms for various sub-groups of young elderly.

Of all the (potentially) willing to move young elderly, 40.5% prefer three rooms, and 33.4% prefer four rooms. The desired rooms include living, sleeping, studying, or working rooms. The share of young elderly aged 65-74 that prefer a dwelling with fewer rooms is even higher: 49.4% prefer a dwelling with three rooms, and 29.8% prefer four rooms, while for the young elderly aged 55-64, only 33.5% prefer three rooms, and 36.2% four rooms. This group does not desire dwellings with five or six rooms; only 11.5% prefer a dwelling with five rooms, and as few as 6% would prefer six rooms. The other extreme is also undesirable; only 2.6% prefer a dwelling with one or two rooms.

Looking at the various income levels of the young elderly compared to the desired number of rooms also provided valuable information. As expected, the households earning two times modal or more prefer a dwelling with more rooms than households earning less because this group is often used to a bigger dwelling. Furthermore, it is common for people with a higher income to move to a bigger dwelling or a dwelling with more rooms. The latter two often relate to each other. However, more than 60% of high-income households would still like a three- or four-room dwelling.

An expected result can be seen by comparing the current household composition with the desired number of rooms. Households consisting of more people, couples with children and one-parent households prefer a dwelling with more rooms than one- or two-person households. For couples with children, for example, 16.8% prefer a 6-room dwelling, 12.3% a 5-room one and 24.7% a 3-room one. The latter is very low compared to a couple without children because 40.2% of the couples without children prefer a 3-room dwelling. These results, however, are expected as the size of the households with children is bigger than the single-person and couple households. It is known that when a household consists of more people, more rooms are desired.

By comparing the current number of rooms with the desired ones, a good comparison can be made between how young elderly live now and how they want to live. It can be seen that 60.7 % of the 3-room households want to keep the same number of rooms, and 22.0% want to increase the room number by one. Most households with more rooms indicate that a new house with fewer rooms will be sufficient; out of the 4-room households, 51.3% prefer a 3-room dwelling, for 5-room households, this is 42.5% and for 6-room households, 21.8%. However, most 6-room households (37.4%) prefer a 4-room dwelling. Concluded from this sub-chapter is that most households want proportionally fewer rooms, which means that generally, from 4-room dwellings onwards, all households are willing to give up 1 or 2 rooms.

Table 6.5 Desired number of rooms for various sub-groups of young elderly (Own work, based on BZK & CBS, 2022)

		The desired number of rooms						Total	Count (n*1000)
		1-2 rooms	3 rooms	4 rooms	5 rooms	6+ rooms	No preference		
Age	55-64 years (56%)	3,0%	33,5%	36,2%	13,3%	7,9%	6,1%	100,0%	155
	65-74 years (44%)	2,3%	49,4%	29,8%	9,2%	3,5%	5,8%	100,0%	123
Income (modal= €40.000)	Below modal (11%)	9,7%	54,5%	18,3%	6,7%	4,6%	6,1%	100,0%	31
	1 to 1.5 times modal (22%)	2,0%	49,4%	28,4%	10,9%	2,6%	6,7%	100,0%	61
	1,5 to 2 times modal (20%)	2,7%	45,4%	34,8%	6,2%	4,4%	6,5%	100,0%	56
	2 to 3 time modal (26%)	1,6%	37,9%	37,9%	11,6%	5,4%	5,6%	100,0%	71
	From 3 times modal (21%)	0,9%	22,5%	39,7%	19,3%	12,6%	5,1%	100,0%	59
Household composition	Single-person household (22%)	7,3%	53,3%	23,5%	7,9%	3,2%	4,9%	100,0%	60
	Couple (62%)	1,2%	40,2%	35,7%	12,5%	4,4%	6,0%	100,0%	171
	Coupe with children (14%)	1,1%	24,7%	37,9%	12,3%	16,8%	7,3%	100,0%	38
	One-parent household (3%)	6,6%	28,9%	36,8%	11,8%	9,9%	6,0%	100,0%	9
Number of rooms	1-2 rooms (1%)	26,3%	57,9%	5,3%	6,0%	3,0%	1,4%	100,0%	4
	3 rooms (9%)	6,9%	60,7%	22,0%	4,4%	2,0%	4,0%	100,0%	25
	4 rooms (26%)	3,4%	51,3%	32,5%	6,1%	2,4%	4,4%	100,0%	73
	5 rooms (33%)	1,9%	42,5%	34,8%	10,4%	4,4%	6,0%	100,0%	93
	6+ rooms (30%)	0,4%	21,8%	37,4%	19,9%	12,3%	8,2%	100,0%	83
Total	100%	2,7%	40,5%	33,4%	11,5%	6,0%	6,0%	100,0%	278

Financially

This research focuses on facilitating a move for the young elderly living in an owner-occupied dwelling. However, it may be that the (potentially) willing to move young elderly would like to move to a rental dwelling. Using the research from BZK & CBS (2022), it can be seen that out of the (potentially) willing to move young elderly, 17.5% want to switch to a rental dwelling, while the remaining 82.5% still want an owner-occupied dwelling. Looking at the age difference within the group of young elderly, slightly more young elderly aged 65-74 would like to switch to a rental dwelling compared to the younger group (BZK & CBS, 2022). In addition, most young elderly who would like to move to an apartment want to switch to renting 27.6%, compared to 6.9% of the people who would like to move to a single-family home (BZK & CBS, 2022).

To know what kind of dwelling the young elderly are looking for, financially speaking, understanding what they are willing to spend on their dwelling is essential. This maximum price can be the maximum monthly expenses of a rental property or the maximum purchase price of an owner-occupied dwelling. Table 6.6 shows the maximum price (potentially) willing to move young elderly are willing to spend on their future dwelling compared by the age groups. Only a small share of 8.7% are willing to spend less than €200.000 on a new dwelling. Most (31.4%) of the young elderly are willing to buy a property priced between €300.000 to €399.999. There are, however, some differences between the younger and older groups of young elderly. Of the young elderly aged 55-64, 22.4% would be willing to spend more than € 500.000 on a new dwelling, compared to only 16.0% for those aged 65-64. The young group is often still part of the working class, while the older group is already retired. The younger group often still has a high income, making it easier to afford a more expensive dwelling.

Table 6.6 Desired purchase price of new dwelling of young elderly (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Purchase price							Total	Count (n*1000)
	Less than €150.000	€150.000 to €199.999	€200.000 to €249.999	€250.000 to €299.999	€300.000 to €399.999	€400.000 to €499.999	€500.000 and more		
55-64 years (62%)	5,5%	2,1%	10,5%	12,5%	30,8%	16,1%	22,4%	100,0%	216
65-74 years (38%)	7,6%	3,0%	11,3%	14,5%	32,5%	15,2%	16,0%	100,0%	135
Total (100%)	6,3%	2,4%	10,8%	13,3%	31,4%	15,8%	20,0%	100,0%	350

The comparison from Table 6.6 can also be made for the maximum monthly price for a rental dwelling the young elderly are willing to spend. Table 6.7 shows the maximum monthly rent young elderly are willing to spend on their future rental dwelling. The price shown is the basic rent without any rent allowance. As can be seen, most of the young elderly (40.3%) are willing to spend between €500 and €749 per month on rent. However, a fair share (27.5%) is willing to spend between €750 and €999 monthly.

Table 6.7 Desired maximum monthly rent of young elderly (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Maximum monthly rent						Total	Count (n*1000)
	Less than €500	€500 to €749	€750 to €999	€1.000 to €1.249	€1.250 to €1.499	€1500 and more		
55-64 years (43%)	14,4%	41,3%	29,1%	13,0%	1,1%	1,0%	100,0%	70
65-74 years (57%)	11,7%	39,6%	26,3%	20,4%	0,4%	1,6%	100,0%	92
Total	12,9%	40,3%	27,5%	17,2%	0,7%	1,4%	100,0%	162

6.3. Desired living environment characteristics

Besides understanding the desired dwelling characteristics, the desired characteristics of the living environment are also important. As explained earlier, the main reasons for young elderly not moving is their attachment to their current dwelling and the living environment. It is, therefore, relevant to understand the desired living environment of the (potentially) willing to move young elderly. This sub-chapter will elaborate on the desired location characteristics and the distances to various facilities.

Location

WoON 2021 asked all the (potentially) willing to move young elderly what the location of their desired new dwelling would be. Table 6.8 shows the results of this question broken down into age categories. As can be seen, most of the young elderly prefer to stay in the same area where they live, 30.5% certainly want to stay in the same area, and 28.8% prefer to stay but are willing to look at other places. Furthermore, it can be seen that more young elderly aged 55-64 are willing to move to different places than those aged 65-74 because the older people get, the more they become attached to their current neighbourhood (Kooiman, 2020). This attachment explains the high percentage of young elderly aged 65-74 (39.9%) compared to 23.5% of the young elderly aged 55-64, who certainly would like to stay in the same area as they currently live.

Table 6.8 Desired place of residence of young elderly (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Desired place of residence					Total	Count (n*1000)
	Certainly in the same locality as now	Preferably in the same locality as now, but possibly somewhere else in the Netherlands	Preferably somewhere else in the Netherlands, but possibly in the same locality as now	Certainly somewhere else in the Netherlands	I don't know yet		
55-64 years (57%)	23,5%	30,5%	11,1%	13,5%	21,3%	100,0%	228
65-74 years (43%)	39,9%	26,5%	7,2%	10,8%	15,6%	100,0%	171
Total (100%)	30,5%	28,8%	9,5%	12,4%	18,9%	100,0%	399

Within the locality, there is still a difference in where the young and elderly want to live. There are several options: in the centre, within 15 minutes walking distance of the centre, further away than 15 minutes walking distance but still close to the centre, on the outskirts of town, or in a rural area with scattered buildings. Table 6.9 shows the preferences of the two age groups of young elderly.

Table 6.9 Desired location of young elderly (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

	Desired location					Total	Count (n*1000)
	In the centre	15 minutes or less walking distance from the centre	More than 15 minutes walking distance from the centre, but not on the edge of town	On the outskirts of town	In rural areas with scattered buildings		
55-64 years (57%)	7,2%	35,1%	7,4%	14,3%	20,8%	15,3%	240
65-74 years (43%)	15,5%	40,3%	8,7%	13,0%	9,4%	13,2%	178
Total (100%)	10,7%	37,3%	8,0%	13,7%	15,9%	14,4%	419

Table 6.9 shows that most young elderly prefer to live near the city centre, with 37.3% indicating this as the most preferred location. The older generation of young elderly also tend to move to the city centre (15.5%). On the other hand, 20.8% of the young elderly aged 55-64 would like to live in a rural area with scattered buildings. These areas often provide lots of space and greenery, something this

group likes. Most people aged 55-64 still have their driving license, making it easy for them to go and get groceries or go to the GP if needed.

Facilities

The preferred location of a dwelling is often based on the desired proximity of the facilities. A comparison is made between the age groups of young elderly and the proximity of facilities such as; a shop for daily groceries, department and speciality shops, and the centre of a big city, as shown in table 6.10.

Table 6.10 Desired distances of young elderly to facilities (Own work, based on BZK & CBS, 2022).

		Up to 500 metres	Up to 5 kilometres	Up to 15 kilometres	Up to 30 kilometres	At a larger distance	No preference	Total	Count (n*1000)
55-64 years	Distance to the grocery store	19,0%	56,1%	7,1%	-	0,2%	17,6%	100,0%	98
	Distance to departments and speciality shops	21,5%	46,2%	16,0%	-	3,0%	13,2%	100,0%	246
	Distance to the centre of a big city	8,4%	33,0%	26,8%	13,6%	2,3%	15,9%	100,0%	246
65-74 years	Distance to the grocery store	29,2%	48,5%	5,8%	-	0,0%	16,6%	100,0%	50
	Distance to departments and speciality shops	32,7%	44,7%	9,4%	-	2,1%	11,1%	100,0%	182
	Distance to the centre of a big city	14,1%	36,5%	25,4%	7,9%	1,5%	14,6%	100,0%	182
Total	Distance to the grocery store	22,4%	53,5%	6,7%	-	0,1%	17,2%	100,0%	149
	Distance to departments and speciality shops	26,3%	45,6%	13,2%	-	2,6%	12,3%	100,0%	428
	Distance to the centre of a big city	10,8%	34,5%	26,2%	11,2%	2,0%	15,4%	100,0%	428

As can be seen, the young and elderly find a short distance to the grocery store, department store, and speciality shops more important than the distance to a big city. Most young elderly would like these stores within 5 kilometres (53.5% for grocery stores and 45.6% for departments and speciality shops). Still, a large group prefers these facilities within 500 metres of their home (22.4% for grocery stores and 26.3% for department and speciality shops). The distance to the nearest big city can be up to 15 (26.2%) or 30 (11.2%) kilometres. There is, however, a difference between young elderly aged 55-64 and 65-74. It can be seen that the older people get, the more they prefer to have facilities close to their homes. For example, 29.2% of the young elderly aged 55-64 would like a grocery store within 500 metres of their home, while only 19.0% of the young elderly aged 55-64 prefer this small distance, which can be related to the group's mobility. The older people get, the less mobile they become, which often means they prefer to have facilities in the area.

6.4. Conclusion

In conclusion, this chapter thoroughly investigates the dwelling preferences of (potentially) willing to move young elderly in the Netherlands, focusing on diverse sub-groups. It answers the following sub-research question: *"What are the desired dwelling characteristics for different sub-groups of (potentially) willing to move young elderly in the Netherlands?"* The analysis begins by examining the willingness to move, revealing a trend where younger individuals are more open to moving due to significant life events. At the same time, attachment to the current dwelling increases with age. Despite the majority being unwilling to move, a noteworthy share remains open to the idea, driven by factors such as health issues, current dwellings, and the living environment. Household composition emerges as a significant determinant of potential changes in living arrangements post-relocation, especially for households with children.

Dwelling characteristics are explored, considering variables like type, age, income, and household composition. Apartments and detached houses are the most desired types, with the 65-74 age group showing a preference for apartments due to decreased mobility. Income influences preferences, with high-earning households favouring larger single-family dwellings. The analysis reveals that one or two-person households prefer apartments, while larger households with children are divided between apartments and detached houses. Since the majority of the young elderly (81%) consist of couples or single-person households it is expected that if the young elderly would move the desired housing flow would increase. A large group of couples and single-person households currently live in large single-family dwellings. If this groups was to move to smaller apartments this would create space in the housing market for young families. The chapter also uncovers a notable desire for elderly-friendly housing among the older age group, indicating awareness of future health and mobility considerations.

The number of rooms in the desired dwelling is crucial, with larger households preferring more rooms to accommodate varying family sizes. While the younger group prefers more rooms, the general trend suggests a preference for smaller dwellings, especially those with three or four rooms. Financial considerations highlight a majority preferring owner-occupied dwellings, with interest in prices between €300,000 and €399,999 and monthly rents between €500 and €749. There are age-based variations, with the 55-64 age group willing to spend slightly more than those aged 65-74.

The study delves into desired living environment characteristics, emphasizing the importance of location and proximity to facilities. Most young elderly prefer to stay in their current areas, expressing a desire for proximity to grocery stores and speciality shops, underscoring the significance of local amenities. The older age group is more concerned about future health and mobility issues and, therefore, prefers to have facilities in proximity.

This chapter offers a comprehensive understanding of the dwelling preferences of the (potentially) willing to move young elderly in the Netherlands, providing valuable insights for facilitating a move. It reveals expected housing flow movements, highlighting the majority's willingness to move to smaller dwellings, primarily apartments. However, significant differences within the demographic necessitate careful consideration in developing new housing opportunities for the young elderly. The chapter reinforces the expectation that young elderly are generally open to moving to smaller dwellings.

PART III

FACILITATING A MOVE

Why and How Facilitators

7. The influence of willingness, ability, and awareness on the decision to move

The previous chapter identified the factors expected to influence the willingness, ability and awareness regarding moving. This chapter, however, will focus on why and how certain factors are considered important by the young elderly in their decision to move. This chapter aims to answer the following sub-research question: " *Why and how do willingness, ability, and awareness influence the decision to move of the potentially willing to move young elderly in the Netherlands?*". The interviews with the target group of this research will form the basis for this chapter. This chapter will, therefore, start with an overview of the participants. After that, the factors influencing the decision to move regarding willingness, ability, and awareness will be elaborated on in that order.

For this research, nine interviews were conducted with various people within the target group. The participants have different characteristics to collect information from multiple points of view. A participant division has been made based on age, gender, location, household composition, and willingness to move. Table 8.1 shows a complete overview of the characteristics of the interviewees. The method of selecting the interviewees and analysing the data can be found in chapters 4.3.3 and 4.4.2. The selection criteria have been made to see if there are differences within the target group. The summaries (anonymised transcripts) of the interviews can be found in Appendix E.

Interview	Age	Gender	Residence	Province	Household composition	Willing to move
1	65-69	Male	Nuenen	Noord-Brabant	Couple whose children have left home	Yes
2	60-64	Male	Oisterwijk	Noord-Brabant	Couple whose children have left home	Potentially
3	55-59	Female	Lelystad	Flevoland	Couple without children	Yes
4	65-69	Male and Female	Katwijk	Zuid-Holland	Couple whose children have left home	Yes
5	60-64	Female	Geertruidenberg	Noord-Brabant	Single	Yes
6	70-74	Male	Renesse	Zeeland	Couple whose children have left home	Yes
7	55-59	Male	Veenendaal	Utrecht	Couple whose children have left home	Potentially
8	65-69	Male	Veendam	Groningen	Couple whose children have left home	Potentially
9	70-74	Male	Maassluis	Zuid-Holland	Couple whose children have left home	Potentially

Table 7.1 Characteristics of the interviewees (Own work, 2023).

The interviewees were asked what factors influence their willingness, ability, and awareness to move and why they are important. Furthermore, questions about how these factors influence their moving decision were included. The chapter will now discuss the interviews' outcomes and reflect on the factors identified in Chapter 7.

7.1. Willingness

In Chapter 3, discussed in the theoretical framework, the willingness to move is shaped by various factors categorised as 'stay' and 'leave.' 'Stay' factors, detailed in Chapter 7, include satisfaction with the current dwelling and living environment, attachment to the neighbourhood, reluctance to leave friends and family, and concerns about losing independence. Conversely, 'leave' factors involve health and age considerations, the allure of a new dwelling or environment, facilities in the area, and the desire for social connections. During the interviews, it became apparent why these factors are essential

and how they influence the decision to move of young elderly. This sub-chapter will further elaborate on the reasoning behind the stay and leave elements.

7.1.1. Stay factors

As shown in Chapter 7, several factors make people want to stay in their current dwelling. The most important reason cited by the interviewees for staying in their current dwelling is satisfaction with the current dwelling and living environment. These factors were also the most frequently mentioned in WoOn 2021. Other reasons the interviewees mentioned are the proximity of friends and family. Chapter 7 showed that some young elderly are unwilling to move because they fear losing their independence. However, none of the interviewees mentioned this as a reason to be unwilling to move. The interviewees mentioned the other factors explored in Chapter 7, and their reasoning behind the factors and how they influence their decision to move will be discussed next.

Satisfaction with current dwelling

All interviewees express a willingness or potential willingness to move, indicating an openness to considering a new dwelling. However, they consistently emphasize their attachment to their current homes. One interviewee explained, "Well, I think that it has to do with the degree of satisfaction with our current situation. We are basically living in our own little palace, which we built ourselves."¹ After asking this interviewee the reason behind the satisfaction, the reply was: "Well, the amount of time and effort I have invested in it to make it exactly how I would like it to be."²

While various interviewees express attachment to their dwellings, it is not the primary reason for their decision to stay. The interviewees state they would be willing to move despite their attachment if the new home offers better features than their current residence. Presently content and happy with their homes, they acknowledge the challenge of finding a better alternative. Chapter 7 highlights attachment to the current dwelling as the most significant reason for being unwilling to move. However, interviewees counter this by stating that it is not just attachment but the limited availability of suitable supply.

In response to whether it is attachment or the lack of suitable alternatives hindering their move, one interviewee stated, "Well, that indeed. You have then, indeed, the feeling that you take a step back."³ Other interviewees also made this statement. According to the interviews, the primary reason for their inaction is the unavailability of suitable supply. They argue that the available options, if chosen, would result in poorer living conditions or excessive costs. Despite acknowledging that their current homes may no longer be ideal, they assert that their living conditions are satisfactory. A more detailed exploration of this aspect will be provided in Chapter 8.1.1.

Satisfaction with current living environment

Apart from satisfaction with their current dwelling, young elderly express a strong attachment to their living environment, with almost all interviewees content with their present surroundings. Responses such as "Quite honestly, I actually wouldn't want to leave this place anymore, which is why we consider

¹ Interview 7, 55-59, male, couple whose children have left: "Nou, ik denk namelijk te maken zal hebben met de mate van tevredenheid, en daar met de huidige situatie, hè. En wij zitten gewoon eigenlijk in ons eigen paleisje waarvan we het eigenhandig hebben opgebouwd."

² Interview 7, 55-59, male, couple whose children have left: "Nou gewoon de hoeveelheid tijd en moeite die ik erin heb geïnvesteerd om het precies zo te maken zoals ik het zou willen hebben."

³ Interview 4, 65-69, male and female, couple whose children have left: "Nou dat inderdaad. Je hebt dan inderdaad, het gevoel van dat je een stapje achteruit gaat."

moving across from here"⁴ or "No, I'm not crazy. I'm not going to live in a place I don't like"⁵ emphasize their reluctance to part with their current living spaces. Various reasons contribute to this attachment, including the location's nature, vibrancy, local amenities, community interactions, and sentimental ties from growing up there.

Notably, the study by Hagen and Neijmeijer (2020) aligns with these findings, emphasizing that local facilities play a crucial role in the decision to stay. While some interviewees cite air quality as a specific factor tying them to the location, its importance is overshadowed by other considerations. The overall attachment to the location is less pivotal than anticipated, with other reasons, such as community ties and recreational offerings, carrying more weight.

Although interviewees express contentment with existing facilities and their proximity, this does not necessarily translate into a desire to stay solely for these amenities. If a location with comparable facilities is available nearby, young elderly show a willingness to consider a move. Examples include statements like "Yes, preferably here in Renesse given the facilities"⁶ or "Yes and no, not 100% attached to the municipality. But I would like to live in a location where facilities that you think you should have as an older person for health and things like that are reasonably close by"⁷

Participant views on neighbourhood connections vary, with some valuing strong community ties and others appreciating a more reserved approach. Individuals facing health and age issues prioritise neighbourhood contact more than those without such concerns. One interviewee emphasized the benefits of good neighbourly relations, citing assistance in emergencies and mutual support. Conversely, another interviewee preferred limited contact, asserting the importance of personal choice and independence. Intriguingly, an interviewee with minimal current neighbourly interactions wants increased contact. While the participants exhibit differing preferences regarding neighbourhood engagement, none explicitly cited this factor as a decisive reason to remain in their current residence.

A more frequently mentioned reason for not moving to another place relates to their neighbourhood roots. Most interviewees mentioned they are unwilling to leave their current living environment because they grew up in this area or are so well rooted within it. One of the interviewees said: "I think we will stay in this neighbourhood because this is where my wife comes from"⁸, and another mentioned: "That's a complicated question. We happened to talk about it in Bible circle last week, and I think, while it offers a lot of value to me, to stay in the same place where I grew up"⁹. This factor has not become apparent when studying the literature used in chapter 7, even though this is seen as a crucial attachment factor by the young elderly. On the other hand, some interviewees are willing to move to another place. They mentioned that they are not attached to their current neighbourhood. One of the interviewees said she is living in the Western part of Noord-Brabant and wants to move

⁴ Interview 4, 65-69, male and female, couple whose children have left: "Heel eerlijk zou ik eigenlijk niet meer van deze plek weg willen, daarom hebben zoiets van nou aan de overkant is super."

⁵ Interview 1, 65-69, male, couple whose children have left: "Nee, ik ben niet gek. Ik ga toch niet wonen op een plek die niet bevalt."

⁶ Interview 6, 70-74, male, couple whose children have left: "Ja het liefste, dus hier in Renesse gezien de voorzieningen dus."

⁷ Interview 9, 70-74, male, couple whose children have left: "Ja en nee, niet voor 100% gehecht aan de gemeente. Maar zou wel op een locatie willen wonen, waar voorzieningen die je als oudere denkt te moeten hebben voor gezondheid en dat soort zaken, redelijk in de buurt zijn."

⁸ Interview 2, 60-64, male, couple whose children have left: "Nou, ik denk dat we dan wel hier in deze buurt blijven, we mijn vrouw komt hier vandaan, ik niet."

⁹ Interview 7, 55-59, male, couple whose children have left: "Dat is een hele moeilijke vraag, hebben we toevallig vorige week in de bijbelkring over gehad en. Ik denk, terwijl het voor mij heel veel waarde biedt, om in dezelfde plaats te blijven wonen waar ik opgegroeid ben."

back to the Eastern region because she grew up there and is more familiar and at ease in this part of Noord-Brabant.

Proximity of friends and family

The main reason mentioned by the interviewees to stay close to where they currently live is their social network within the area, especially the proximity of friends and family. Crisp et al. (2013) also state that family and friends are important factors for young elderly to stay in their current living environment.

The interviews reveal that most participants have resided in their current homes and the same city or village for over two decades, emphasizing establishing a robust social network within the area. Their children and grandchildren play a vital role in their social connections, with participants expressing sentiments like, "I would like to stay here for the grandchildren"¹⁰, or acknowledging the practicality of proximity, stating, "Now we can walk to his house to take care of something."¹¹ While many view their familial ties as a reason to remain, some consider it a factor in contemplating a move. One participant noted that if their children called upon them, they would be more willing to move towards them.

Another participant, facing health and age issues, contemplated returning to her roots where her established social network lies, stating, "That has to do with, as you get older... a huge part of my network is still in my old environment."¹² This sentiment is echoed by the recognition that proximity becomes crucial when informal care is needed. In essence, the interviews underscore the significant influence of social networks, particularly family, in shaping the preferences of young elderly regarding their place of residence. While the presence of children often drives the desire to stay in the same area, the willingness to move closer to family and networks is contingent on their location.

Ultimately, the primary factor influencing the young elderly's decision to stay in their current living environment is their attachment, mainly due to the proximity of family and friends, especially for those who have resided in their homes for fifteen or twenty years. Although they express attachment to their dwellings, this is often contingent on the availability of suitable alternatives. Their willingness to leave is contingent on the prospect of finding something better; otherwise, they prefer to stay in their current homes.

7.1.2. Leave factors

The previous section delved into stay factors, outlining why young elderly are reluctant to move. This part explores the factors driving their (potential) willingness to move. Chapter 7 identified leave factors through existing data and literature; this sub-chapter aligns these factors with the experiences of interview participants, focusing on two main categories: why their current dwelling is no longer suitable and health/age issues. While literature in Chapter 7 also emphasized the importance of social contact, an attractive new living environment, and facilities in the area as leave factors, interviewees scarcely mentioned these aspects. Notably, most young elderly express contentment with their current facilities, rendering them less inclined to see them as reasons to move.

¹⁰ Interview 1, 65-69, male, couple whose children left: "Ik zou hier willen blijven voor de kleinkinderen."

¹¹ Interview 6, 70-74, male, couple whose children left: "Nu kunnen we gewoon even lopend naar zijn huis toe om dit te regelen dat regelen, en zus te regelen."

¹² Interview 5, 60-64, female, single: "Dat heeft te maken met, naarmate dat je ouder wordt. Kijk, ik kom niet oorspronkelijk uit deze omgeving. Dat wil zeggen dat toch een heel groot gedeelte van mijn netwerk in mijn oude omgeving zit."

Unsuitability of current dwelling

As highlighted in earlier chapters 6 and 7, many young elderly find themselves in dwellings that no longer suit their needs. This situation often arises due to changes in household composition, ageing, or declining health. The interviews underscored that many young elderly contemplate moving because their current dwellings are no longer suitable. Key reasons include excessive size, oversized gardens or terraces, demanding maintenance, and unsuitability in the event of reduced mobility. When asked about the appropriateness of their dwellings for their household composition, participants expressed sentiments such as: "It is too big. And both of us know that, well, not too big, but oversized"¹³ Notably, all interviewees currently reside in single-family dwellings, except one who lives on a houseboat. Despite acknowledging their homes as being on the large side, interviewees emphasized that available space tends to be utilized regardless.

The interviewees, furthermore, noted that the substantial size of their dwellings has made maintenance burdensome for some. A participant illustrated this by saying, "For example, the paintwork, I always did that myself. Well, I enjoyed doing that. I liked the work. But now it's starting to get a bit tricky because if I have to paint the facade, I have to stand on a 7-metre ladder."¹⁴ Another acknowledged the current manageability but anticipated challenges: "On the other hand, maintaining a whole garden like that and also the major maintenance of the house itself outside. At some point, it becomes too much work."¹⁵

In addition to dwelling maintenance, some participants mentioned the high-maintenance nature of their outdoor spaces. An interviewee stated the size of their terrace became too much work, stating, "That's a very important one, and also that it's slowly getting a bit too big for us anyway, especially when you talk about both rooftop terraces that we don't use very often."¹⁶ While some are content with their dwellings and find the maintenance currently manageable, they express contemplation about moving due to the anticipated challenges in the future.

Health and age issues

Apart from dwelling and garden size and associated maintenance, the participants highlighted another reason for their dwelling's unsuitability. Some mentioned that their homes wouldn't cater to health and age issues, emphasizing the need for essential amenities on the ground floor. This unsuitability is particularly relevant as most young elderly live in multi-story single-family dwellings. One interviewee illustrated this concern: "That has to do with the health situation. Because, on the one hand, climbing stairs often becomes a problem."¹⁷ All participants expressed their willingness to consider moving based on future health and mobility issues, a point to be explored further in this chapter's section on awareness. While some participants mentioned the option of restructuring their dwellings to facilitate single-floor living, they clarified that this was not their preference and only considered it due to the lack of suitable alternatives.

¹³ Interview 1, 65-69, male, couple whose children have left: "Het is te groot. En dat weten wij allebei, over te groot is of die is niet te groot, maar overdreven groot."

¹⁴ Interview 6, 70-74, male, couple whose children have left: "Bijvoorbeeld het schilderwerk, dat deed ik altijd zelf. Nou, dat deed ik ook met plezier, ik vond het leuk werk. Maar ja, het begint nou een beetje lastig te worden, want als ik nou de gevel moet schilderen, dan moet ik op een ladder van 7 m hoog gaan staan."

¹⁵ Interview 8, 65-69, male, couple whose children have left: "aan de andere kant, zo'n hele tuin bijhouden en ook het groot onderhoud aan het huis zelf buiten om. Dat wordt op een gegeven moment dan, onvermijdelijk toch wel te gek ja"

¹⁶ Interview 4, 65-69, male and female: "Dat is een hele belangrijke, en ook dat het langzaam aan wordt het toch iets te groot voor ons, met name als je praat over beide dakterrassen die we niet vaak gebruiken."

¹⁷ Interview 9, 70-74, male, couple whose children have left: "Dat heeft met de gezondheidssituatie te maken. Want ja enerzijds, dan wordt het trappenlopen vaak een probleem."

7.2. Ability

The decision of young elderly to move is not solely driven by their willingness; their ability to move also plays a crucial role. As explained earlier, this ability can be influenced by socioeconomic, housing supply factors, and health determinants. Interviews with participants confirmed this, except for health and healthcare determinants. None of the interviewees mentioned this as influential on their ability to move. Participants believed their health would not hinder them as they would have moved before facing such limitations. This sub-chapter explores two sections related to the ability to move: insufficient supply of suitable housing and financial capability.

7.2.1. Insufficient supply of suitable housing

The Netherlands faces a considerable housing shortage, a problem extending to the young elderly. Valk et al. (2022) found that 71% of those contemplating a move among the young elderly haven't taken further steps due to insufficient housing options. Interviews with (potentially) willing-to-move young elderly echoed this sentiment, highlighting housing supply as a major impediment. The following section delves deeper into this issue. However, it's not just the lack of supply; the high expectations of the young elderly also contribute significantly. Another pertinent aspect concerns the diverse opinions on elderly housing preferences among the young elderly. Some prefer it, while others do not. Additionally, the sub-chapter will address how the lack of clarity on future construction plans hampers the young elderly's ability to move.

Insufficient suitable supply

The insufficiency in housing supply is a critical obstacle for young elderly to move, as emphasized by one participant: "Well, I have already chosen to move. The issue is just when? And the limiting factor there is the supply."¹⁸ Another interviewee noted concerns about the lack of suitable supply: "Certainly, but I don't have the perception that that is where the priority within the housing construction lies at the moment. I think it is getting worse rather than better."¹⁹ However, it's not merely about the number of houses or apartments; young elderly often have high expectations for their future dwelling, as revealed through construction magazines and interviews (Keers & de Zeeuw, 2022).

High expectations of the young elderly

The current generation of young elderly lives comfortably, primarily in mortgage-free single-family dwellings, and expresses high satisfaction with their homes, with 60.8% being very satisfied and 34.8% satisfied (BZK & CBS, 2022). This satisfaction leads (potentially) willing-to-move young elderly to hold elevated expectations for their future dwellings, as indicated in the interviews. Many participants clearly articulated their preferences, with one stating, "The facilities that are there, the quality of life..."²⁰ However, these high expectations pose challenges in providing a sufficient housing supply. One interviewee recognised the difficulty: "Finding something suitable is impossible. Every house meets what we are looking for in some ways but not at all in others. And the dilemma is that people

¹⁸ Interview 5, 60-64, female, single: "Nou ja, eigenlijk heb ik al gekozen voor wel verhuizen. De kwestie is alleen wanneer? En wat daar is vooral de beperkende factor is daar het aanbod."

¹⁹ Interview 9, 70-74, male, couple whose children have left: "Zeker, maar ik heb niet het beeld dat daar in de woningbouw op dit moment de prioriteit ligt. Ik denk dat het eerder het slechter wordt dan beter."

²⁰ Interview 2, 60-64, male, couple whose children have left: "De voorzieningen die er zijn, de kwaliteit van het leven in de zin van; is de lucht enigszins schoon, het moet natuurlijk niet aan een drukke snelweg zijn, ook niet een omgeving die op de een of andere manier onveilig zou kunnen zijn. Met heel wat is het, teveel criminaliteit of teveel criminaliteit in de zin van wat is het geweld, overval, en dergelijke, maar ook de criminaliteit, zoals op het Brabantse platteland helaas te veel tegenkomen van drugslaboratoria en dergelijke, dat zou dat zouden we zeker niet wensen."

our age want a certain type of house that just isn't being built."²¹ To enhance the ability of young elderly to move, understanding their housing preferences becomes crucial.

Moreover, it could be beneficial if the young elderly would be willing to make a consensus on their preferences. One participant was willing to compromise, stating, "I am willing to compromise. As I already said, I have been looking at an apartment complex."²² However, it is acknowledged that not all individuals in this demographic may be willing to compromise, and some may instead choose not to move.

Divisions over elderly housing

Understanding the desired type of dwelling is crucial, and the concept of 'Knarrehof,' a collective living arrangement tailored for the young elderly, has emerged as a notable consideration. This innovative approach aligns with the desires and needs of a significant group of young elderly (Van Zoelen, 2017), as also revealed in interviews. One participant expressed enthusiasm, "The ideal would be a kind of Knarrenhof"²³ underscoring the appeal of such a setting for keeping an eye on each other, offering mutual assistance, and facilitating professional support conveniently.

However, preferences among the young elderly vary. While some appreciate the idea of a Knarrenhof for its supportive environment and ease of access to necessary services, others, enjoying the diversity of a heterogeneous neighbourhood, see distinct advantages in that arrangement. A participant articulated this perspective, saying, "Yes, it also depends a bit on the circumstances. We really like living in a neighbourhood where families are growing up, with children and things like that. But I can also imagine that such a court with equally grounded, and with the possibilities for more support, that is fine."²⁴

However, there is also a group of young elderly who choose to live in a heterogeneous neighbourhood. A participant mentioned this: "Look, you have some initiatives like a Knarrenhof, where several elderly people live in such a courtyard. That seems nice, but it becomes limited as a group at a certain point. Because they then only talk about the Rolling Stones of the 1960s and so forth. As far as I'm concerned, you don't even have to start. But really, the idea is that if you live in a somewhat heterogeneous neighbourhood, you stay a bit younger if you stay in touch with young people in the neighbourhood or with people from a slightly different background than yourself."²⁵ Notably, despite literature suggesting only 14% of the young elderly would be interested in living in a Knarrenhof (Valk et al.,

²¹ Interview 3, 55-59, female, couple without children: "Iets passends vinden is onmogelijk. Ieder huis is is voldoet op een aantal punten wat we zoeken, maar op een aantal punten ook helemaal niet. En het dilemma is dat de mensen van onze leeftijd willen een bepaald type huis en dat wordt gewoon niet gebouwd."

²² Interview 5, 60-64, female, single: "Ik ben bereid om compromissen te sluiten. Dus hè, wat ik al zei van ik heb gekeken naar een appartementencomplex."

²³ Interview 5, 60-64, female, single: "Het ideaal zou zijn een soort ouwe knarrenhofje."

²⁴ Interview 9, 70-74, male, couple whose children have left: "Ja, dat hangt ook een beetje van de omstandigheden af. Op dit moment vinden we het erg leuk dat er ook in de buurt wonen waar ook op opgroeiende gezinnen zijn, met kinderen en dat soort zaken. Maar ik kan me ook voorstellen dat, dat een zo een hofje met gelijk geaarde, en met ook de mogelijkheden voor meer ja basis steunen om het zo maar eens te zeggen dat dat prima is."

²⁵ Interview 2, 60-64, male, couple whose children have left: "Nee. Kijk je hebt een aantal van die initiatieven met de krasse-knarren hoven en dergelijke. Waarbij je, ja waarbij dus een aantal ouderen in zo'n ja in zo'n hofje wonen. Dat lijkt natuurlijk wel aardig, maar op een gegeven moment is dat, wordt het dan ook wel beperkt als groep. Want die praat dan alleen nog maar over de Rolling Stones van de jaren 60 enzo en dergelijke. Daar raak je vrij snel op uitgekeken en op uitgeluisterd en wat mij betreft hoeft je daar niet eens aan te beginnen. Maar het idee is eigenlijk dat als je in een wat heterogene buurt woont, dat je dan gewoon iets jonger blijft. In de zin van als je met jongeren in de buurt in contact kunt blijven of met mensen met een iets andere achtergrond dan jezelf hebt"

2022), the interviews indicated a more significant share of young elderly expressing a liking for this type of living. Five of nine participants expressed interest, showcasing a potential openness to innovative living arrangements among the young elderly demographic.

Because of this division between people who prefer a place where young elderly live together and those who do not, some challenges could arise when developing sufficient suitable housing. However, if the distribution between these groups is known, it can be considered during the development process.

Clarification of future construction plans

Insufficient housing for the young elderly necessitates the construction of new homes to alleviate the shortage. However, the lengthy period between project initiation and completion, typical in large-scale developments, results in considerable uncertainty about what will be built. One interviewee emphasized this challenge: "The latest reports are that they will build 8 houses. But the question is, what kind of housing will we get there? Will it be senior housing? Nothing is known about that. So you can't plan either, if that might be interesting."²⁶ Another participant echoed these concerns, highlighting the lack of concrete building plans and the prevalence of vague commitments.

This issue of unclear construction plans, hindering the ability of young elderly to make informed decisions about moving, emerged in interviews but is not discussed in existing literature. The uncertainty surrounding construction projects leads interviewees to postpone their housing search, waiting to assess whether the new developments align with their needs. Clear and timely presentation of these plans could significantly enhance the ability of young elderly to explore alternative housing options.

7.2.2. Financial ability

The ability to move the young elderly does not only depend on the housing supply. Financial limitations and financial possibilities will also determine whether the young elderly can move or not. Financial constraints are related to the issues of the young elderly when considering a move. In contrast, financial possibilities relate to the opportunities for the young elderly to be able to move.

Financial limitations

Financial constraints for young elderly involve high housing prices, aversion to debt, and mortgage limitations. One interviewee noted, "But for now, there is not much on the market, and what is on the market? They charge sky-high prices for that"²⁷ illustrating how elevated housing costs hinder the ability to move. This same interviewee said that the new house should be financed with the sale of the old property. The interviewee said: "We are just looking for something smaller that we can buy when we sell our house. That we can then use that to finance the new purchase price."²⁸ However, current high prices challenge the feasibility of downsizing.

While some believe selling their current home will provide sufficient funds for a smaller house, escalating prices make this challenging. An interviewee expressed doubt, stating, "I will, if all goes well, have paid off my mortgage in a few years. So I can put that money towards my new house. Well, the

²⁶ Interview 6, 70-74, male, couple whose children have left: "En daar zijn de laatste berichten over dat ze daar 8 woningen gaan bouwen. Maar het is helemaal de vraag, wat voor woningen gaan we daar weer krijgen? Zijn dat senioren woningen, zijn er de, daar is niks over bekend. Dus je kunt ook geen planning maken, want oh dat zou misschien interessant zijn."

²⁷ Interview 6, 70-74, male, couple whose children have left: "Maar ja, voorlopig is er niet veel op de markt, hè dus. En wat er op de markt is? Ja, daar vragen ze de hoofdprijs voor."

²⁸ Interview 6, 70-74, male, couple whose children have left: "Dus we zoeken iets gewoon wat kleiner is en dus waarmee we dat we ons huis als we ons huis verkopen, dan dat we de nieuwe koopsom kunnen financieren."

question is whether that will yield enough to buy something else these days."²⁹ This quote highlights the financial strain caused by excessive housing costs. Taking out a new mortgage is a divisive option. Some are reluctant to take out a mortgage. As one interviewee stated, "Living is important, but obviously, we're not going to go deep into debt now to live in something."³⁰ Conversely, others are open to new mortgages, which will be explored further in the next part.

Age-related restrictions on obtaining a mortgage pose additional challenges. Beyond age 57, banks are often less willing to grant mortgages, creating difficulties. One interviewee, aged 72, shared, "But I am also 72, and we still have a small residual debt. Financing also becomes quite difficult for older people."³¹ Despite such challenges, most young elderly remain optimistic about their financial prospects for purchasing a new home, a topic that will be further detailed.

Financial possibilities

Participants were queried about financial constraints related to moving, which provided varied responses. Some expressed confidence, such as, "I can easily set aside €1,000 every month at the moment. So financially, we can afford more than we need right now,"³² and "Yes, financially, we have the ability to buy a house. So the only problem is the supply, right!"³³, indicates a segment of young elderly who perceive no financial hindrances. Divergent perspectives on housing prices were evident. While some anticipate insufficient funds from their current home sale, others expect a more economical transition. One participant shared, "And then, of course, you also have the option, when the time comes, to sell the place. And you will then irrevocably be living a lot smaller, of course. So I suppose it's relatively cheaper. So I won't need a new mortgage either, so there is no obstacle to moving financially."³⁴ Conversely, some acknowledge an inevitable new mortgage but are open to it, subject to bank approval.

For some, the motivation to move is rooted in financial considerations. Participants contemplating a reduction in income see moving to a more affordable dwelling as a viable solution. Another interviewee envisages moving from homeownership to renting for financial flexibility, stating, "If we move to a rental dwelling, we will have no financial worries and woes for the rest of our lives. Then we can still give our children something. Or if we still want to do something, we can. So that's the motivation."³⁵ The above illustrates how financial factors influence the decision to move.

In the end, it can be seen that the young elderly are divided in their thoughts about their financial ability to move. There is a group that does not see any financial limitations. The reasons are accessing

²⁹ Interview 5, 60-64, female, single: "Ik heb, als het goed is dan over een paar jaar mijn huis vrij. Dus dat geld kan ik daar insteken. Nou is de vraag of dat voldoende oplevert voor iets anders te kopen tegenwoordig."

³⁰ Interview 2, 60-64, male, couple whose children have left: "Ik bedoel wonen is belangrijk, maar we gaan er natuurlijk niet ons nu niet meer diep in de schulden steken om wat te kunnen bewonen."

³¹ Interview 6, 70-74, male, couple whose children have left: "Maar ik ben ook 72, dus, en we hebben nog een kleine restschuld. En dus die die financiering dat wordt voor ouderen dan eigenlijk ook best wel lastig."

³² Interview 8, 65-69, male, couple whose children have left: "Ik kan elke maand probleemloos € 1.000 opzij leggen momenteel hè. Dus financieel kunnen we ons meer permitteren dan nu nodig is."

³³ Interview 3, 55-59, female, couple without children: "Ja, de mogelijkheid hadden we financieel gezien om een huis te kopen. Ja, dus, en ja, alleen het probleem is het aanbod, hè."

³⁴ Interview 8, 65-69, male, couple whose children have left: "Ja, en dan heb je natuurlijk ook de mogelijkheid, als het zover komt, de tent verkopen. En je gaat dan onherroepelijk een stuk kleiner wonen natuurlijk, dus naar ik aanneem dan ook relatief goedkoper. Dus dan zal ik ook geen nieuwe hypotheek nodig hebben dus financieel is er geen belemmering om te gaan verhuizen."

³⁵ Interview 4, 65-69, male and female, couple whose children have left: "als we in een huurwoning zitten, voor de rest van ons leven geen financiële zorgen. En narigheid, dan kunnen we onze kinderen nog wat geven. Of als wij nog wat willen doen, dan kan dat. Dus dat is eigenlijk toch wel de motivatie"

surplus value, moving to a cheaper house, or taking out a new mortgage. On the other hand, a group of young elderly mentioned facing financial limitations. These limitations are related to the high market prices, restrictions in getting a new mortgage, and the unwillingness to go into debt. In the end, financial ability is challenging to measure and assess since it is very person- and situation-dependent.

7.3. Awareness

The awareness factors influencing the decision to move encompass social desires, household composition changes, and possibilities, as explored in Chapter 7. Interview findings reveal that participants acknowledge the societal expectation for them to move, understanding the implications for housing availability for other families. Some participants, however, showed reluctance to discuss this aspect, hinting at potential housing shame, an underlying notion explored by the researcher. Housing shame relates to the discomfort of occupying a dwelling unsuitable for one's needs while others struggle to find a similar home. The reluctance to delve into this suggests varying reasons for considering or dismissing a move. Given the participants' hesitancy to discuss certain aspects, this chapter will focus on the young elderly's awareness regarding lifestyle changes and housing supply availability.

7.3.1. Awareness regarding change in lifestyle

Throughout life, lifestyles undergo various changes related to family, education, work, age, or health. As revealed in Chapter 7's awareness segment, many young elderly do not view a change in household composition, such as children leaving home, as a reason to move. This sentiment was echoed in the interviews, with participants not citing it as a motivator for relocation. One interviewee expressed a desire to retain their current dwelling in case their children needed to move back in, emphasizing the importance of family support. This interviewee said: "We still keep that in mind, so they can still fall back on us if something goes wrong in their private life."³⁶ For this interviewee, the children leaving did not prompt a move; instead, they valued the potential for their return.

The predominant consideration for a change in lifestyle prompting a move among participants was the ageing process and its correlated decline in health. When asked about factors influencing their willingness to move, responses included "Being able to continue living in the current home in terms of health."³⁷ Another interviewee said about their future dwelling: "Yes, I was just about to say that. The house needs to be wheelchair suitable."³⁸ The young elderly generally perceive decreased health and mobility as a significant lifestyle change, distinguishing it from other factors like children leaving or retirement. As also outlined in Chapter 8.1.1, health and age issues are expected to be influential factors for many young elderly, but the timing varies individually. Interviews affirmed this, with participants expressing uncertainty about when they might be willing or need to move, emphasizing the challenge of predicting the onset of health and age issues.

7.3.2. Awareness regarding available supply

As shown earlier in this chapter, all the interviewed young elderly are (potentially) willing to move. Besides the lack of suitable supply, young elderly are often unaware of what is available on the market or where to look. Asking an interviewee if they knew where to look, his reaction was: "No, not at all,

³⁶ Interview 7, 55-59, male, couple whose children have left: "Daar houden we eigenlijk toch nog wel rekening mee, dat ze dat ze toch nog terug kunnen vallen op ons als er iets tegen zit in hun privéleven."

³⁷ Interview 9, 70-74, male, couple whose children have left: "Het qua gezondheid kunnen blijven wonen in de huidige woning."

³⁸ Interview 4, 65-69, male and female, couple whose children have left: "Ja, dat wilde ik net nog zeggen. Het huis moet wel rolstoel geschikt zijn."

no."³⁹ The reply as to why he is not aware was: "I am lazy, I am a human, I am lazy. I don't put effort into it"⁴⁰. His reason for not knowing where to look was because of laziness. In contrast, others watch from a distance on what is available. An interviewee said: "Well, I know what I'm looking for is very difficult in my preferred area. Yeah, so I'm watching from a distance."⁴¹ This interviewee means she only looks at opportunities from a distance because of the lack of supply. That is why she is unaware of what is available on the market.

On the other hand, there is also a group of young elderly that is aware of what is available. Their reason for not having moved yet relates to the lack of supply. Some examples given by the interviewees of where to look are: "Yes, the standard things like Funda, this company (where they already applied). We know where to find Housing associations where you can register yourself"⁴², "Of course, you can always instruct a real estate agent. Well, on the internet, there are well-known sources such as Funda. And yes, you also see it in the newspapers. In our town, this paper is *called the world region*. The offer of houses is in there, or in the other newspaper, the *PCC*. You can also look at the shop windows of the estate agents if you would like."⁴³

It can be seen that the awareness regarding available supply influences the decision to move. If young elderly are unaware of where to look, finding a suitable house is tough. So, to facilitate a move for the young elderly, it is needed, amongst other measures, to increase the awareness of where to search and simplify this. The efforts to better facilitate a move for the young elderly will be elaborated in the next chapter.

7.4. Conclusion

In the prior chapter, factors influencing the willingness, ability, and awareness of young elderly to move were explored based on the literature. This chapter delves into why and how these factors influence the decisions of young elderly to move. This chapter's central question is: "*Why and how do factors related to willingness, ability, and awareness influence the decision to move for young elderly in the Netherlands?*". Understanding the intricacies of these influences is crucial for facilitating a move among young elderly. The findings of Chapter 7 align with the interviewees' insights, who also introduced additional relevant factors not previously identified, such as the impact of unclear future construction plans, a preference for living in one's hometown, and the pivotal role of health and mobility decline as a significant lifestyle change.

The willingness to move of young elderly is shaped by a delicate balance of stay and leave factors. Factors like satisfaction with their current dwelling, the living environment, and proximity to family and friends influence their decision not to move. The interviews reveal a strong attachment to the current living environment, especially those who grew up there, indicating a preference to stay or return to their roots. Conversely, dissatisfaction with dwelling size, maintenance issues, and health-

³⁹ Interview 1, 65-69, male, couple whose children have left: "Nee helemaal niet nee."

⁴⁰ Interview 1, 65-69, male, couple whose children have left: "En ik ben lui, ik ben een mens, ik ben lui. Al die moeite steek ik er niet in."

⁴¹ Interview 5, 60-64, female, couple without children: "Nou, Ik weet wel wat ik zoek dat dat gewoon heel erg moeilijk is in die omgeving. Ja, dus ik houd een beetje van een afstandje in de gaten."

⁴² Interview 4, 65-69, male and female, couple whose children have left: "Ja, de geëigende dingen zoals Funda, dit bedrijf dan."

⁴³ Interview 6, 70-74, male, couple whose children have left: "Ja hoor tenminste. Uiteraard kun je een makelaar altijd opdracht geven, van uh. Maar goed je je krijgt, je hebt op internet natuurlijk dat alle bekende Funda punten enzo. En ja, weet ik veel het hele aanbod, je ziet het ook in de krantjes, bij ons heet dat de wereld regio. Daar staat Natuurlijk ook het aanbod van huizen in of de andere krant, dus de PCC. Maar ja, Je kunt natuurlijk ook bij de etalages van de makelaars kijken als je dat zou willen."

related concerns act as leave factors, fostering a willingness to move. The decrease in health and mobility emerges as a frequently mentioned reason for considering a move, highlighting the awareness of a significant lifestyle change.

The decision to move is not solely driven by willingness; the ability to move also plays a pivotal role. Socioeconomic factors, housing supply, and financial considerations influence this ability. Insufficient suitable housing, driven by high expectations, poses a challenge, with preferences for collective living arrangements adding complexity. Uncertainties about future construction plans contribute to hesitancy, impacting the ability to explore alternatives. Financial considerations, including high housing prices, debt aversion, and mortgage restrictions, negatively affect the ability to move. However, confidence in financial capability, expressed through surplus value usage, downsizing, or willingness to take out a new mortgage, remains prevalent.

Awareness-related factors are extensive and multifaceted. Participants acknowledge the social desire for them to move, but not all see it as a reason for relocation. Increased age and decreased mobility are the main lifestyle changes prompting a move. Expected changes like retirement and children moving out are less frequently cited as moving considerations. Awareness of available housing varies; some are diligent in searching, while others lack awareness due to laziness or a lack of knowledge. Facilitating aspects could enhance awareness for those unaware of market availability.

This research underscores the intricate interplay between willingness, ability, and awareness in the young elderly's moving decisions. Addressing these factors requires tailored strategies to facilitate a move effectively.

8. Facilitating a move for (potentially) willing to move young elderly

As explained in the problem statement, there is a need to understand the factors related to willingness, ability, and awareness influencing the decision to move of young elderly in the Netherlands. These factors are extensively elaborated in chapters 7 and 8. To contribute to reducing the housing crisis in the Netherlands, there is a need to understand how a move can be better facilitated. This chapter will focus on facilitating a move for (potentially) willing to move young elderly. This chapter will, therefore, try to answer the following sub-research question: "*How can a move of (potentially) willing to move young elderly be better facilitated?*". A translation of the factors that negatively influence the moving decision into facilitators will need to be made to facilitate a move. Furthermore, based on the interviews, the participants suggested how a move could be better facilitated. By combining these two approaches, this chapter will define how a move of young elderly can be better facilitated.

This chapter will be divided into several sub-chapters, each describing an approach to facilitate a move better. The first approach is related to triggering the young elderly. The easiest way to facilitate a move is to understand what triggers young elderly to consider moving. Triggering relates to what makes them willing to move or aware to start thinking about moving. Secondly, and probably the most important, the increase in suitable housing. This sub-chapter will elaborate on what type of housing is needed and what characteristics are desired. The following will explain how to raise the awareness of what is available. Fourthly, the idea of facilitating a move in cooperation with Vereniging Eigen Huis will be explored. Lastly, difficulties young elderly face regarding an owners association will be discussed. The last two ideas to facilitate a move for the young elderly were opted for by the interviewees. To see if these ideas could have potential, they will be further explored in this chapter.

8.1. Triggering young elderly to move

When asked how a move could be better facilitated, one of the interviewees replied: "It's about finding a way to trigger us to make the move."⁴⁴ This interviewee states that by triggering or attracting young elderly, they would sooner consider a move. Knowing how to trigger (potentially) willing to move young elderly can be seen as a facilitator. If it is, for example, a service that could trigger them, providing this service will facilitate the movement. The interviewees suggested several ways to trigger a move related to push or pull factors. In regards to this, an interviewee stated: "But at the moment, it can be made a bit more attractive if there is a pull factor, maybe also a bit of a push factor in the sense that maybe you do have to make it more expensive to just stay in an oversized house."⁴⁵ So, by creating these push and pull factors, young elderly can be triggered to consider a move.

Push factors

As explained before, push factors relate to things that push people away from their current homes. One of the interviewees, as just shown, opted to make it more expensive for young elderly to stay in their unsuitable dwelling. The downside to this is that it is tough to realise. Firstly, it is hard to measure when people live in a house that is no longer suitable. Secondly, if this were to be done, people would naturally be swift to call it unfair because people own the property and decide for themselves whether they want to continue living here.

⁴⁴ Interview 1, 65-69, male, couple whose children have left: "Het gaat om de manier om te vinden om ons mee te triggeren om de stap te doen."

⁴⁵ Interview 2, 60-64, male, couple whose children have left: "Maar op het moment dat het wat aantrekkelijker kan worden gemaakt als er een pull factor is, misschien ook wel een beetje een push factor in de zin dat dat je Misschien wel duurder moet maken om alleen in een te groot huis te blijven wonen."

Another method to *push* young elderly away from their current dwelling is related to the provided home care. An interviewee said about this: "That home care is very well taken care of in that area, and for you, unfortunately, due to lack of staff, we can only come once per week."⁴⁶ This quote is related to the home care provided for the young elderly. The interviewee stated that by making a difference in the offered home care, young elderly could be stimulated to move. It could, for example, work to provide more home care to people living in a Knarrenhof. However, forcing people to move using the abovementioned measures is not the best way to facilitate a move. One of the interviewees said: "And I understand very well that the argument is made that these elderly people should just move. And to some extent, I agree with that, but coercion is not a very good strategy in this kind of situation, so I think if alternatives are offered, that makes it a bit more attractive for those, say, those residents."⁴⁷ Instead of 'forcing' the young elderly to move, it is better to stimulate them, which can be done by creating attractive pull factors.

Pull factors

Pull factors are, as explained before, factors that pull people towards a new place or home. These are factors that trigger people to consider a move. Pull factors can be very broad in what kind of factor it could be. The interviewees suggested some pull factors stimulating them to consider a move. This first and probably most crucial pull factor is related to the supply. If there is enough attractive supply, young elderly are much more likely to look at another property. An interviewee said the following about this subject: "But making sure that there is some easier flow and that there is enough room for that. And so that yes, that would be my preference then."⁴⁸ This quote relates to the fact that sufficient supply would increase the willingness to consider a move. The increase in the supply of attractive alternatives will be further elaborated in the next chapter.

Besides increasing the supply of suitable alternatives, financial compensation is also a pull factor for the young elderly to consider moving. One of the interviewees asked himself: "So what reward would help me make that move anyway?"⁴⁹ He replied, "So that reward will probably have to be financial. So who will pay for that? There are only two parties paying for that. That is either the municipality or the national government."⁵⁰ So, this interviewee says that by facilitating financial compensation, the young elderly could be more willing to move. An idea to enable this could be that young elderly moving to a more suitable home would not have to pay a transfer tax, a measure the national government should introduce. However, municipalities could also contribute to this on a more local level. Municipalities could, for example, provide a discount for young elderly moving to a new apartment. The municipality could, for example, give a certain percentage discount on the purchase price of a newly developed apartment. The idea for the municipality is to have a better housing flow, creating opportunities for

⁴⁶ Interview 2, 60-64, male, couple whose children have left: "Dat de thuiszorg wordt in die omgeving heel goed verzorgd en bij jullie kunnen we helaas wegens personeelsgebrek maar één keer per wat is het enzovoort enzovoort komen."

⁴⁷ Interview 2, 60-64, male, couple whose children have left: "En ik begrijp heel goed dat dat argument wordt gezegd dat die ouderen dan maar moeten gaan verkassen dat. En tot op zekere ochtend ben ik het daar ook nog wel mee eens, maar dwang is in dit soort situaties een niet zo'n goede strategie, maar ik denk dus dat als er alternatieven worden geboden die het voor die, zeg maar die bewoners wat aantrekkelijker maken."

⁴⁸ Interview 2, 60-64, male, couple whose children have left: "Maar ervoor zorgen dat er wat makkelijker kan worden doorgestroomd en dat daar voldoende ruimte voor aanwezig is. En dus dat ja, dat zou mijn voorkeur dan hebben."

⁴⁹ Interview 7, 55-59, male, couple whose children have left: "Welke beloning zou mij nou helpen om toch die beweging te maken?"

⁵⁰ Interview 7, 55-59, male, couple whose children have left: "Dus die beloning die zal waarschijnlijk wel financieel moeten zijn. Wie betaalt dat dan? Zijn maar twee partijen die dat betalen. Dat is of de gemeente of de landelijke overheid."

everyone in all layers of society. However, another interviewee mentioned that this financial compensation is unlikely to work. This interviewee stated that the current generation of young elderly has had an excellent financial past, where they could save a lot of money. The interviewee said the following: "Because financially, there is no drive, and we also own our house. So who will get me out of my own house, no one."⁵¹ The interviewee meant that they have their place and live there cheaply. So the financial compensation would, in his opinion, not work since they currently live very well.

The last method opted to trigger young elderly to move is related to unburdening the moving process. Some interviewees indicated not looking forward to the process and everything related to moving. One interviewee said: "It would be nice if you have a company or something, and I think that exists, but I'm not sure. Who says if you want to move, we'll arrange everything for you..... You do have companies for that, but I want there to be one company or a person who says: I'll make sure the stuff that's here gets out, talks with the estate agent if necessary, plan when you get out and plan when you get in, like the Ziggo etc."⁵² So it is not just moving the furniture, but also everything else around it, from preparing the new house, like painting and placing floors, to all the contractual work for electricity and gas, for example. The young elderly do not want the hassle attached to a move. Unburdening the moving process could trigger them to consider a move because it removes the counterfactual of moving.

8.2. Increasing the supply of suitable housing

The best way to facilitate a move for young elderly is to increase the supply of suitable housing. An article published by the NOS shows that to solve the housing crisis, 290.000 houses suitable for the young elderly need to be built before 2030 (van der Bol, 2023). This way, through housing flow, more people could find a suitable house (van der Bol, 2023). The most frequently cited reason by the interviewees on how a move can be better facilitated was related to increasing the supply of suitable housing. How to increase the supply of suitable housing is beyond the scope of this research and will need to be researched separately.

However, this research has focussed on what kind of housing would be desired by the young elderly, based on quantitative data and interviews. Therefore, this sub-chapter will explain the desired type of housing, its characteristics, and the preferred location of the houses or apartments.

8.2.1. Desired kind of housing

What type of housing is desired among the young elderly is determined by several aspects. First of all, the kind of house is essential. Furthermore, the size of the house, the number of rooms, and the outdoor space are important characteristics. These aspects will be further explained based on the quantitative data analysis from WoON 2021 and the interviews conducted.

Type of housing

As explained before, there are two housing type divisions: single-family and multi-family. Single-family

⁵¹ Interview 7, 55-59, male, couple whose children have left: "Want financieel is er geen enkele drive en ze hebben ook nog een eigen huis. Dus wie jaagt naar mijn eigen huis, niemand."

⁵² Interview 4, 65-69, male and female, couple whose children have left: "Het, het zou mooi zijn als je een, een bedrijf hebt of iets hebt, en volgens mij bestaat dat wel, maar ik weet niet zeker. Die zegt van: Goh, als je wil verhuizen, wij regelen alles, dus zowel, van het oude huis, wat laat ik staan wat laat ik niet staan. Deze bank bijvoorbeeld, zou ik zeggen, die hoeft niet mee, de slaapkamer bij ons dat is nieuw meubilair maar die zal niet passen, denk ik daar. Dus, en ik ga de kast niet uit mekaar halen. Maar ja, daar heb je ook wel bedrijfjes voor, alleen ik wil dat er één bedrijfje is of één persoon die zegt: goh ik zorg ervoor dat de spullen die hier staan weggkomen, gesprekken met de makelaar eventueel, het plannen van wanneer je eruit gaat en het plannen wanneer je erin gaat, zoals de Ziggo."

dwellings are currently the most common among the young elderly in the Netherlands. Single-family dwellings are detached houses, semi-detached houses, corner houses, and terraced houses. However, the quantitative data analysis shows that most young elderly would like to switch from single to multi-family homes. A multi-family dwelling is an apartment or flat. Currently, only 13.3% of the young elderly live in an apartment. Of the (potentially) willing to move young elderly, 47.0% would like to move to an apartment. Thus, a large share of the (potentially) willing to move young elderly would like to move to an apartment. Most of the interviewees would also like to move to an apartment. Some reasons an interviewee mentioned were: "Because that's kind of ideal, then you don't worry about having your own garden. Then you close the door behind yourself, and you can go wherever you want."⁵³ and "We are not that kind of people who live outside, so that is why an apartment with a terrace is really ideal for us."⁵⁴ The interviewees also stated they prefer an apartment because it is usually one single floor, as they realise that climbing stairs will become increasingly difficult. There is, however, also a significant group of young elderly who would like to live in single-family units, which can either be a regular (individual) single-family unit or in the form of a Knarrenhof, for example. A Knarrenhof, in general, is not an apartment but a series of terraced houses. In these terrace houses, it is possible to have everything to live on the ground floor level. As explained in chapter 8.2.1 the young elderly are divided in their preference of elderly housing such as a knarrenhof. Some would like to live with people their age, but there is also a group who prefer to live in a heterogeneous neighbourhood. The reason for them to prefer a single-family home is related to the looks, location, and outdoor space, which are better for them than in an apartment. Furthermore, the group's unwillingness to move to an apartment sometimes relates to their issues with an owners association. This aspect will be elaborated upon in chapter 9.5.

Dwelling size

Besides knowing what type of houses are desired by the young elderly, it is essential to know what size and number of rooms they would prefer. In general, it is seen that most young elderly prefer a house which is smaller than their current house. In Chapter 6, it is concluded that most of the young elderly would like a place with two rooms fewer than their current one. Regarding the size of the desired dwelling in square meters, the young elderly do not have a strong preference. But they do have a preference for the number of rooms. Some examples given by the interviewees were: "As for bedrooms, one to two bedrooms, one bedroom and one study room, that would be ideal. And then a living room and kitchen."⁵⁵ or "GD: So it's mainly probably just a reasonably spacious living room and then two bedrooms or at least two extra rooms. INT2: Yes, and a sizeable bathroom, also already adapted to be wheelchair accessible."⁵⁶ From the WoON 2021 data, this number of rooms was also indicated as the most desired. As can be seen from the last quote, the preferred spaces have to be quite spacious. The reason for this, mentioned by the interviewees, was that they are at home quite a lot and like the extra space.

⁵³ Interview 7, 55-59, male, couple whose children have left: "Want dat is wel ideaal, dan heb je niet de zorg van de eigen tuin dan je trekt de deur dicht achter jezelf, dan kun je gaan en staan waar je wilt als je gezond bent."

⁵⁴ Interview 7, 55-59, male, couple whose children have left: "We zijn helemaal niet van die mensen die zo buiten leven, dus daarom is het appartement met een terras echt voor ons ideaal."

⁵⁵ Interview 5, 60-64, female, single: "Wat slaapkamers betreft, is één à twee slaapkamers, een kamer en een studeerkamer zeg maar. Dat zou ideaal zijn, ja. Woonkamer, keuken ja."

⁵⁶ Interview 4, 65-69, male and female, couple whose children have left: "GD: Dus het is voornamelijk waarschijnlijk gewoon een redelijk ruime woonkamer en dan twee slaapkamers of in ieder geval twee extra ruimtes. INT2: Ja, en een flinke badkamer, ook al aangepast, min of meer dat je zegt van: nou, je kan hem met een rolstoel, weet je wel."

Outdoor space

Outdoor space is something that almost all the young elderly would like to have. However, the interviewees also mention that it can be relatively small. The interview results show that the young elderly are divided on whether their outdoor space should be a garden or a balcony. Some of the interviewees would prefer a small garden. This garden, however, could be shared with neighbours, which is often the case when people live in a Knarrenhof, which consists of various shared facilities. Others say there has to be an outdoor space, which can be a balcony. One of the interviewees said: "So a flat would also be fine. Only yes, I do like having something kind of outdoor space. So if it really becomes that apartment, it should have a reasonable balcony."⁵⁷ So, in general, it can be seen that the majority of the young elderly would prefer some outdoor space, but what kind of space this should be is not that important.

8.2.2. Desired location

Besides understanding what kind of housing is desired by the young elderly, it is crucial to know where these dwellings will need to be built. Based on the interviews, it can be seen that several essential factors determine where the houses for the young elderly need to be built. Most young elderly would like to continue living in the same proximity as now because, as explained before, their children and social networks are often in the same area. Chapter 6 shows the same results; of the (potentially) willing to move young elderly, 30.5% would like to stay in the same locality, and 28.8% would prefer to remain in the same area (BZK & CBS, 2022). However, one of the interviewees stated that she will move back to where she grew up because that is where her social network is. So, there is a small group of young elderly who would like to move back to their roots. So to facilitate a move for the majority of the young elderly, it can be said that the same share of houses should be built in a locality as there are young elderly living there since the majority would like to stay in the same place.

Young elderly, furthermore, perceive the proximity of facilities to be necessary. Some of the comments from the participants were: "Yes, of course, facilities in the sense that there are cinemas, are there libraries nearby, is that all at a good level. And, well, the catering industry would be nice too, but especially cultural facilities like cinemas, theatres, and libraries. Of course, that has to be present and nearby. It should also be an environment where you can walk around the area and recreate without having to drive half an hour first or something like that."⁵⁸ and "That when I can't drive anymore, I can walk there, to keep fit that way too. So, if possible, everything should be within bike range. And that is what we currently have. We live near several shopping complexes. And you cycle there in five minutes. And the heart of the place is 10 minutes, 15 minutes of cycling and then you're at the shopping centre. The location of our house is if you cycle 20 minutes, you're on the Utrechtse Heuvelrug, so you're in the forest. If you ride in the other direction, you're in the meadows."⁵⁹ As can be seen, these young elderly prefer to have facilities within walking or cycling distance, especially primary necessities such

⁵⁷ Interview 5, 60-64, female, single: "Dus een appartement zou ook wel prima zijn. Alleen ja heb ik wel graag iets van een buitenruimte, dus als het echt die flat wordt, dan zou het wel een redelijk balkon moeten hebben."

⁵⁸ Interview 2, 60-64, male, couple whose children have left: "Ja, uiteraard voorzieningen in de zin van kan er, zijn er bioscopen, zijn er bibliotheken in de buurt, is dat allemaal op een goed niveau. En, nou horeca dat is dan ook nog wel leuk meegenomen, maar met name dat dat soort culturele voorzieningen als bioscopen, theater en bibliotheek en die bibliotheek, bioscoop theater en die volgorde. Dat moet Natuurlijk wel, dat moet aanwezig zijn en in de buurt zijn. Ja en het moet ook een omgeving zijn waarbij je niet, waarbij je ook in de omgeving kunt rondwandelen, kunt recreëren zonder dat je eerst een half uur moet rijden of iets dergelijks."

⁵⁹ Interview 7, 55-59, male, couple whose children have left: "Dat als ik niet meer kan, dat ik wel lopend daar naartoe kan. Om ook gewoon op die manier fit te blijven. Dus als het even kan per fiets of. En dat is nu, we wonen in de buurt van een aantal winkelcomplexen. En daar fiets je in 5 minuten naartoe. En het hart van de plaats dat is 10 minuten, kwartiertje fietsen en dan zit je bij het winkelcentrum. De locatie van ons huis is als je 20 minuten fietst, zit je op de Utrechtse Heuvelrug zit je dus in het bos."

as a supermarket and bakery. Chapter 6 also shows that out of all the (potentially) willing to move young elderly, 22.4% would like a grocery store within 500 metres, and 53.5% would like this to be within 5 kilometres.

Besides the necessary facilities, the young elderly value recreational facilities such as cinemas and nature. As shown in one of the quotes above, an interviewee mentioned preferring a library, theatre, and cinema nearby. Furthermore, the young elderly would like to live near nature. Nature can be interpreted very broadly but was primarily related to recreational purposes, meaning they could walk or cycle in the nearby nature. These facilities are important because many young elderly have already retired or are close to retirement, which means the demographic has a lot of spare time to undertake such recreational activities.

In the end, it can be seen that to facilitate a move for the young elderly, the aspects elaborated above need to be considered. Most of the young elderly are only willing to consider a move if they are not going to cave in compared to their current living situation. They only want to move if most of their desires and needs, regarding the type of dwelling and the location, are met. These aspects are essential to consider when developing new houses for the young elderly to ensure their suitability.

8.3. Increasing the awareness of what is available

As explained in the previous section increasing the supply of suitable housing is seen as the most important way to facilitate a move for young elderly. Another facilitator is related to this increase in supply. If more suitable dwellings were to be built, it is essential to understand how best to convey this to the young elderly. Based on the interviews, it has become apparent that not all young elderly know how and where to look for new houses. Furthermore, some young elderly would prefer assistance searching for a new home. Therefore, this sub-chapter will further delve into these two aspects so that a move can be better facilitated.

How to present the available supply

Generally, there are various ways to make a property visible on the market. The most common ways in the Netherlands are via Funda or Real estate companies. These methods are, however, not always preferred by the young elderly. Some of the young elderly are a little more old school and choose the offer to be published in, for example, door-to-door papers. Such things must be considered when considering how to facilitate a move for this demographic. Looking at the interviews, it has become apparent that most of the young elderly know how to find a dwelling on Funda, for example. However, local papers and gatherings are ways that some of the young elderly prefer as well. One of the interviewees mentioned: "If they indeed put an article in the newspaper, like for elderly people there is this or that, and there is indeed an, an evening where you can therefore go to get information. That would be fine."⁶⁰ More interviewees mentioned these local gatherings because of the desired clarification of future construction plans. These meetings would help people to get a clear understanding of what the construction plans entail. What will be built, cost indication, timeline, and how people can register for such projects will be presented in these meetings. This way, the uncertainty factor regarding such projects will be removed.

Furthermore, local papers would work for some of the young elderly. For people moving somewhere else than they currently live, this would unfortunately not work. An interviewee who would like to move somewhere else said, "Yes and the problem with me, of course, very often such things are

⁶⁰ Interview 4, 65-69, male and female, couple whose children have left: "Als ze inderdaad in de krant een artikel plaatsen, want er wordt voor ouderen dit of dat en er is inderdaad een, een avond waar je dus naartoe kan gaan om inlichtingen te krijgen. Dat zou prima zijn."

advertised in the door-to-door papers. Of course, I don't get Eindhoven's door-to-door papers here."⁶¹ The interviewee, therefore, suggested the following idea: "If this is specifically for the elderly, that would be the best thing. There is something specifically for the elderly all over the Netherlands, so you can click on the area where you would like to live and see what's on offer. That would also be ideal."⁶² The interviewee opted for a webpage where all the housing for young elderly would be visible and where they could filter by region. Funda is very similar to this, except that on Funda, all the houses of the Netherlands are visible and not only homes suitable for the young elderly. To know if the supply would be suitable for the young elderly, some interviewees stated there must be a catchy name for this. One of the interviewees said: "With a good name, last stage house or a positive name. A name is missing, a tip for you, just improvise that that gets a name."⁶³ For starters on the housing market, for example, the name *starters dwelling* is often used to indicate this. There are already some names related to housing suitable for young elderly, which are *nultredenwoning*, *seniorenwoning*, *laatste fase woning*, *knarrenhof*, etc. If the meaning of these names were known to the young elderly and more applied, it could lead to higher awareness.

Assisting young elderly in the search for a new home

Apart from clearly advertising available homes, some young elderly would like assistance during their search process. This assistance is extensive and can be either digital or in person. Some reasons to prefer this given by an interviewee are: "But the willingness to move, where to go? There is no visible offer, no system to search."⁶⁴, "I have to create the choice, have to seek it from myself. That is what is missing, no one comes to the door saying sir, I have this for you. That would be good."⁶⁵ Because it is unclear to the young elderly where they can find the available supply of houses, they would like to receive assistance in their search. Assistance can be provided in various ways, including online or in person. There are already existing initiatives to assist the young elderly in their search in the form of flow-through brokers (*doorstroommakelaar*) and senior brokers (*seniorenmakelaar*). These brokers help the young elderly search for a new home suitable to their needs. The difference between these types of brokers and a standard broker is that a senior or flow-through broker assists with other issues that stand in the way of a possible move. In general, a traditional broker only helps find a suitable home. The type of assistance provided by flow-through brokers can, however, still be taken to a higher level. At the moment, young elderly themselves have to take the step to work with such a broker. Out of the interviews, it became apparent that it would help if these kinds of brokers came to the young elderly. Many young elderly do not want to make the first step themselves. Local municipalities could organise the initiative of flow-through brokers visiting the young elderly. If a municipality would contract flow-through brokers to help young elderly find a new suitable place to live, this could stimulate the housing flow within this municipality and contribute to decreasing the local housing crisis.

⁶¹ Interview 5, 60-64, female, single: "Ja en het probleem bij mij natuurlijk, heel vaak staan dergelijke dingen in de huis aan Huis Krantjes. Ik krijg natuurlijk hier niet het Huis aan huiskranten van Eindhoven."

⁶² Interview 5, 60-64, female, single: "Als dat specifiek voor ouderen is dat ze, dat zou eigenlijk het mooiste zijn, hè. Dat ze iets hebben specifiek voor ouderen, eigenlijk over heel Nederland, dat je dan dus het gebied waarin dat je zou willen wonen, kunt aanklikken en daar dan dus kunt kijken wat daar het aanbod van is. Dat zou ook ideaal zijn."

⁶³ Interview 1, 65-69, male, couple whose children have left: "Met een goede naam, laatste fase woning of een positieve naam. Er ontbreekt een naam, een tip voor jou, even improviseren dat dat een naam krijgt."

⁶⁴ Interview 1, 65-69, male, couple whose children have left: "Maar de bereidheid om te verhuizen, waar moet je naartoe? Ja dus geen zichtbaar aanbod, geen systeem om te zoeken."

⁶⁵ Interview 1, 65-69, male, couple whose children have left: "Ik moet de keuze creëren, moet het van mezelf gaan zoeken. Dat is wat ontbreekt, er komt niemand aan de deur zeggen van meneer, ik heb dit voor u. Dat zal goed zijn."

Another way to assist the young elderly in looking for a new home is an online platform. One of the interviewees suggested a website where all the houses suitable for the young elderly are listed. Using this website would make it easier for the young elderly to select several houses, especially because it would be possible to filter by location. Another interviewee took this to another level. He suggested there should be a platform where people could upload their persona, and the perfect house for their situation would be presented. If this were to happen, the young elderly would be tempted and triggered to look into a possible new situation. The implementation is beyond the scope of this research, but the idea has potential. If this platform could generate the perfect situation for young elderly, it is more likely they would consider moving. The interview results showed that the young elderly know very well what they want. This online platform could confirm these wishes and let them walk virtually around their new home.

On the other hand, the downside is that not everyone is comfortable with an online view of their new property. Some people would prefer to have an actual tour of their new home. One interviewee said, "One group can imagine something with a drawing, so they are all for new construction. And the other group do not like it, they say: a drawing, I have to feel it and walk around. If I can't do that, I won't do it."⁶⁶ This interviewee means that not everyone feels comfortable buying a house from a drawing or online tour. Often, this uncomfortable feeling then gets the upper hand. This platform is considered an excellent strategy to facilitate a move, but the downside must be seriously considered for the platform and newly built houses.

8.4. Involvement Vereniging Eigen Huis

Vereniging Eigen Huis (VEH) is the company that helped arrange participants for this research's interviews. All the interviewees are, therefore, also members of this association. VEH states that it stands for the following: "As an independent association, we help our 800,000 members buy, sell, and occupy their homes sustainably and affordably. Without any commercial interest" (Vereniging Eigen Huis, n.d.). Furthermore, it is an advocacy party that speaks out for its members. Therefore, Some interviewees felt that VEH could contribute to facilitating a move. For example, one of the interviewees said: "Indeed, perhaps VEH could also play a role in this, to its members in the target group. It could perhaps also raise its profile a bit more, for representing the interests of the target group."⁶⁷ This interviewee said that VEH could do more to make the wishes of the young elderly clear. They could help to profile the desired dwelling and location characteristics of the young elderly.

The suggestions made in chapter 9.3 on how to assist young elderly in their search for a new home could be something that Vereniging Eigen Huis should be involved in. VEH could be the facilitating party to help create the platform, as described in Chapter 9.3. Such a platform should be developed by a disinterested company such as VEH. This way, they help their current members find a new home and likely attract new members for their association through housing flow. It would be helpful to involve VEH in such a platform because the other parties involved have personal interests in such a platform and may not adequately look after the young elderly. One can think of project developers, real estate agents, construction companies, and municipalities to be involved, who all have a personal interest in such a platform.

⁶⁶ Interview 7, 55-59, male, couple whose children have left: "De ene groep kan zich iets voorstellen bij een tekening, en die is dus ook helemaal in voor nieuwbouw. En de ander, die heeft er helemaal niks mee. En die zegt joh tekening, ik moet gewoon proeven voelen. Dus Ik wil er zo heen lopen en anders ga ik het gewoon echt niet doen."

⁶⁷ Interview 9, 70-74, male, couple whose children have left: "Misschien kan inderdaad ook vereniging eigen huis daar een rol in spelen, naar haar leden in de doelgroep. Die zou zich misschien ook wat meer kunnen profileren, voor het behartigen van de belangen van de doelgroep"

Thus, it could be wise to research the possibilities of further involvement of VEH to facilitate a move for the young elderly. This involvement can be related to speaking out for the young elderly since VEH often works closely with municipalities and the government. Furthermore, they could be involved in developing a general website to improve the findability of suitable housing for the young elderly. Lastly, VEH could be an excellent disinterested facilitating party in developing the platform explained before.

8.5. Owners associations

The last aspect of facilitating a move for the young elderly relates to owners associations. In the Netherlands, if someone buys an apartment, they automatically become a member of the owners association. This owners association should take care of the operations and maintenance of communal parts of the apartment building. In the Netherlands, this is regulated so that the costs can be shared among all residents, and no single person is responsible for these things. The rule with an owners association is that the majority decides over everything.

As shown before, almost half the young elderly would like to move to an apartment. This way, they automatically become a member of the owners association. However, some interviewees stated they were unwilling to move to an apartment because of the owners association. One of the interviewees said: "Well, apartments are a disaster because then you are stuck with an owners association. Well, if there's anything that ruins your mood, it's an owners association."⁶⁸ The interviewees have two main reasons to dislike an owners association: the monthly contribution to the association and the decision process. One of the interviewees said: "We owned an apartment during our trip, which we rented out. The owners association contribution went from €300 monthly to €1,000 monthly in ten years."⁶⁹ The interviewee said that for some young elderly, this monthly contribution is unaffordable.

The decision process from the owners association is also seen as a problem, primarily if more than half of the apartment complex is owned by a housing association. If a decision is to be made, this association always has more than half of the votes, meaning they can decide on everything. These are reasons why some of the young elderly are unwilling to move to an apartment because they do not like the way the owners association is operated. So, to better facilitate a move for the young elderly, it could be an idea to change how an owners association works.

This suggestion, however, will be challenging to implement. Owners associations are also founded to solve problems related to having many residents in the same complex. To implement adjustments to the owners association various regulations will need to be adjusted. Furthermore, this will likely cause other problems. A suggestion made by one of the interviewees was to have smaller complexes for the young elderly, such as a renovated church. This way, there are fewer members within the owners association and the members are more like-minded, likely to result in fewer problems.

⁶⁸ Interview 3, 55-59, female, couple without children: "Nou ja, en dat is gewoon, appartementen zijn een ramp, want dan zit je met een Vereniging van eigenaren. Nou als er iets is wat je humeur verpest is het een Vereniging van eigenaren"

⁶⁹ Interview 3, 55-59, female, couple without children: "Wij hebben een appartement gehad, tijdens onze reis verhuurden wij een appartement. De Vereniging van eigenaren bijdrage ging van € 300 In de maand in 10 jaar tijd, naar € 1.000 In de maand."

8.6. Conclusion

The research addresses the challenge of facilitating a move for (potentially) willing to move young elderly in the Netherlands. The primary objective was to find ways of how the facilitation of a move could be increased. The sub-research question guiding this chapter was, *"How can a move for (potentially) willing to move young elderly be better facilitated?"*

The first approach emphasised triggering the young elderly to consider a move. The interviewees highlighted the importance of creating both push and pull factors. Push factors, such as making it more expensive to stay in unsuitable dwellings, were explored. However, the limitations and challenges associated with this approach were acknowledged. On the other hand, pull factors, including increasing the supply of suitable housing and offering financial compensation, were identified as more attractive incentives. Additionally, unburdening the moving process by providing comprehensive assistance was suggested to trigger young elderly to move.

The next facilitator is related to increasing the supply of suitable housing. The research identified a critical need to build 290,000 houses suitable for young elderly before 2030 to address the housing crisis. The desired housing characteristics, including type, size, number of rooms, and outdoor space, were explored using quantitative data and interviews. The majority of young elderly expressed a preference for multi-family dwellings, particularly apartments, and highlighted the importance of outdoor space. There is a division in the preferred number of rooms within the group of young elderly, but generally, a 3- or 4-room apartment would be desired. These apartments should be constructed near first necessities and recreational facilities, such as a cinema and nature.

The third approach relates to increasing the awareness of available houses. This research emphasises the significance of effectively communicating the supply of suitable housing to young elderly. Various methods were discussed, including online platforms, local papers, and community gatherings. The involvement of Vereniging Eigen Huis (VEH) was suggested to advocate for the interests of the young elderly and assist in developing the platform. The involvement of Vereniging Eigen Huis was explored further. VEH is considered a potential facilitator, representing the interests of the young elderly and collaborating in developing an online platform. It is suggested that VEH could play a crucial role in creating awareness and facilitating a move for the young elderly.

Finally, the complexities of owners associations have been explored. Some young elderly expressed reluctance to move to apartments due to issues with monthly contributions and decision-making processes within these associations. The idea of exploring smaller complexes with more like-minded people, such as renovated churches, was presented as a potential solution to address the challenges posed by larger complexes.

In conclusion, the chapter highlighted the multifaceted nature of facilitating a move for (potentially) willing to move young elderly. The identified approaches, ranging from creating attractive pull factors to increasing the supply of suitable housing and involving advocacy organisations like VEH, provide a foundation for further exploration and action. Implementing these recommendations may contribute to alleviating the housing crisis and improving the well-being of the young elderly in the Netherlands.

PART IV

The completion

Conclusion

Discussion

Limitations

Recommendations

Reflection

9. Conclusion

The housing crisis in the Netherlands is a multifaceted challenge that demands a comprehensive understanding of the diverse needs and preferences of different demographic groups. This thesis has delved into the intricacies of facilitating a move for the young elderly, a segment of the population facing challenges within the current housing market. As the country grapples with issues ranging from housing shortage to the mismatch between existing housing stock and the evolving needs of its citizens, the significance of addressing the housing concerns of the young elderly becomes increasingly apparent.

The central inquiry guiding this investigation has been: *"How do willingness, ability, and awareness influence the decision to move of young elderly, and how can a move for (potentially) willing to move young elderly be better facilitated to stimulate housing flow in the Netherlands?"* A series of sub-research questions have complemented the exploration of this overarching question, each designed to unravel specific dimensions of the young elderly's housing dynamics.

Characteristics of the young elderly

The research began by comprehensively mapping the characteristics of the young elderly to answer the first sub-research question: *"What are the characteristics of young elderly in the Netherlands?"* Their financial stability and higher educational levels positioned them within the owner-occupied single-family dwelling market. Understanding the evolving household compositions and the satisfaction levels with current living arrangements served as the basis to formulate strategies to facilitate a move for the young elderly. The importance of recognising their financial stability and attachment to existing homes sets the stage for further research into how these factors influence their willingness and ability to move.

Desired dwelling characteristics

This chapter dived deeper into the housing preferences of the (potentially) willing to move young elderly. The guiding research question of this chapter was: *"What are the desired dwelling characteristics for different sub-groups of (potentially) willing to move young elderly in the Netherlands?"* The revelation of a preference for smaller dwellings, particularly apartments, shows that the young elderly want to move to different houses than they currently have. However, the diversity within this demographic, influenced by factors such as age, income, and household composition, asks for a nuanced approach to developing housing solutions. The young elderly are divided in their thoughts about elderly housing such as a knarrenhof, as well as apartments. This research recognises the differences within this demographic, emphasizing the need for tailored interventions that accommodate the varied needs and desires of the young elderly. However, the overall trend is expected to be that the young elderly will move to smaller dwellings, often in the form of apartments. It is therefore expected that by facilitating a move for the young elderly, housing flow will occur in the Dutch housing market creating opportunities for starters and middle-income families.

Why and how do factors influence the decision to move

Building upon the identified factors, this chapter probed deeper into the motivations and mechanisms driving the decision to move for the (potentially) willing to move young elderly. The central sub-question of this chapter was: *"Why and how do willingness, ability, and awareness influence the decision to move of the young elderly in the Netherlands?"* The balance between stay and leave factors, intertwined with issues of attachment, health considerations, and financial dynamics, emerged as central to understanding the complexities of their decisions. The interviews conducted for this research provided valuable insights, revealing the factors identified in existing literature and shedding light on previously overlooked aspects. The unclarity of future construction plans, the willingness to

live where they grew up, and the primary lifestyle change being a decrease in health and mobility became clear as critical considerations. The why and how, furthermore, differed between the two age groups of young elderly. It was seen that the younger group actually had a higher willingness to move, based on their change in household composition. Since this group recently experienced a change they are more actively aware of their situation. This was not evident for the older group. They were willing to move, but to a lesser extent than the younger group. The main reason to consider a move for the older group was their possible decrease in health and mobility. But since this is something that they do not currently experience they were less active with their search for a new home. These findings as to why and how a move is influenced underscores the need for a nuanced and holistic approach to addressing the multi-faceted challenges faced by the young elderly in their decision-making process.

Facilitating a move for the young elderly

The final chapter of this thesis translated the insights gained from the preceding chapters into actionable strategies. The goal was to answer the following sub-research question: *“How can a move for (potentially) willing to move young elderly be better facilitated?”* The strategies encompass a range of approaches, from creating both push and pull factors to increasing the supply of suitable housing and raising awareness of available options. The significance of triggering considerations for a move, unburdening the moving process, and exploring innovative housing solutions became evident. The complexities within owner associations were also explored, with potential solutions such as smaller complexes with like-minded individuals emerging as avenues to address the challenges posed by larger complexes. Additionally, the involvement of disinterested organizations, such as Vereniging Eigen Huis, is identified as a potential facilitator, representing the interests of the young elderly and collaborating in developing strategies to increase awareness.

Main research question

The overall goal of this research was to answer the following research question: *“How do willingness, ability, and awareness influence the decision to move of young elderly, and how can a move for (potentially) willing to move young elderly be better facilitated to stimulate housing flow in the Netherlands?”* In conclusion, this research represents a comprehensive effort to bridge the gap between understanding the housing needs and desires of the young elderly and translating these insights, together with the factors influencing the decision to move into practical facilitation strategies. The findings underscore the importance of recognizing the diversity within the young elderly demographic and tailoring interventions to address their specific circumstances. The proposed facilitation strategies, rooted in a deep understanding of willingness, ability, and awareness, provide a roadmap for policymakers, urban planners, and housing developers to contribute to alleviating the housing crisis in the Netherlands.

Acknowledging the complexities of the young elderly's decision-making process, this thesis contributes to a more nuanced and practical approach to housing policy. The overarching goal is to provide a housing market solution that not only meets the needs of the young elderly but also enhances the overall efficiency of the housing stock, thereby fostering housing flow and contributing to decreasing the overall housing crisis. As the Netherlands grapples with these housing challenges, the insights gained from this research aim to guide targeted and impactful interventions for the benefit of both the young elderly and the Netherlands as a whole.

The complexity of the issues addressed in this research calls for a collaborative effort from various stakeholders, including government bodies, housing developers, advocacy organisations, and the young elderly themselves. The recommendations put forth in this thesis provide a starting point for dialogue and action. Implementing these strategies may contribute to alleviating the housing crisis and improving the overall well-being and quality of life for the young elderly population in the Netherlands.

Looking at the evolving dynamics of the housing market and the population's changing needs, continuous research and adaptive policy-making are essential. This thesis serves as a stepping stone towards a more sustainable and inclusive housing future, recognising the significance of the young elderly in the broader societal context and the pivotal role they play in shaping the housing landscape of the Netherlands.

10. Discussion

The discussion of this research is divided into three parts: the discussion of research results, limitations, and recommendations. The outcomes of this research lead to several discussion points: The strength of interviews and the differences between outcomes.

Strength of interviews

The use of interviews in this research provided valuable insights into the factors influencing the decision to move of the young elderly. The interviews provided input on how a move of this demographic can be better facilitated. Despite the small sample size (9 interviews), the qualitative data offered in-depth information about why and how certain factors impact their relocation choices. However, using interviews has limitations, which will be discussed in the next sub-chapter.

While the WoON 2021 dataset was instrumental in understanding the characteristics and preferences of the young elderly, the interviews added a nuanced layer by capturing individual narratives. The participants' perspectives shed light on their willingness to move and contradicted some existing literature, emphasizing the significance of the lack of suitable housing options over attachment as a primary hindrance.

However, the interviews form a point of discussion as well. Firstly, the interviews have been selected in collaboration with Vereniging Eigen Huis, which means that only members of this association could be selected to participate. Furthermore, not all sub-groups of young elderly could be equally represented since only nine interviews were conducted. The main discussion point related to this is the unequal share of men and women. Only three women, compared to six men, were interviewed. This selection was made because the list of interested participants from VEH consisted of more men than women. Besides the unequal division of men and women, more people from Noord-Brabant and Zuid-Holland were interviewed than other provinces. This is not a real issue since these provinces are more densely populated than some other provinces. Lastly, the participant selection based on age is seen to be satisfactory. The interviewees represent a varied group of young elderly based on their age.

Moreover, the qualitative nature of the interviews may introduce biases based on the subjective interpretations of the interviewer and the interviewees. The depth of understanding gained through interviews is indispensable; however, the limited number of interviews conducted in this research suggests that further investigations are necessary to strengthen the robustness and generalizability of the findings.

Differences between outcomes

The literature and interviews reveal differences in perceptions about lifestyle changes influencing the decision to move among the young elderly. Kramer's (2020) research notes a lack of awareness regarding changes in household composition, while interviews showcase nuanced attitudes. Unlike the literature's suggestion that young elderly might consider moving upon retirement or children leaving the parental house, this does not occur in the interviews. Participants prioritise ageing in place, emphasizing health and mobility concerns over familial dynamics. This discrepancy highlights the complexity of factors influencing moves among young elderly, with health-related considerations often outweighing familial changes in shaping the decision to move. This is one of the differences between the existing literature and the outcomes of this research.

Literature indicates that young elderly are often reluctant to move due to factors like attachment to their current homes. Survey data supports this, showing a notable percentage expressing unwillingness to move (55-64: 73.3%, 65-74: 74.8%), aligning with the idea that attachment increases with age (BZK & CBS, 2021). These numbers cannot be compared to the interviews, since only (potentially) willing to

move young elderly have been interviewed. Literature emphasizes attachment to the dwelling and environment as crucial stay factors. However, the interviews present a different perspective. Participants are willing to move but attributed their inaction primarily to the lack of suitable housing, contrasting with the literature. The interviewees stated they were somewhat attached to their current dwelling. However, according to them, this attachment is not the main reason for not having moved yet. While the literature shows attachment to the current dwelling and living environment is the main reason for young elderly to be unwilling to move. The interviewees state that the main reason is the lack of suitable supply and other related factors.

Besides the identified factors in the literature, the interviews show more factors that influence the young elderly's decisions to move. Concerns about unclear future construction plans contribute to their hesitancy. This uncertainty is causing older people to wait to make a move in the hope that the new projects will contain housing that is suitable for them. Additionally, the high expectations of the young elderly, shaped by their current satisfaction with mortgage-free single-family dwellings, pose challenges in meeting these preferences within the housing supply. From the interviewees it has become clear that these high expectations are one of the main reasons young elderly are not moving to the extent as desired. This is a very relevant aspect which is not shown in any of the literature. Because the young elderly are currently satisfied with their dwelling they are only willing to move if the perfect supply is available. Indirectly this relates to their satisfaction with the current dwelling, which is indicated as a relevant factor in the literature.

Literature Furthermore shows that the financial ability to move can play an important role to be able to move for the young elderly. This has not become apparent from the interviews. None of the interviewees were concerned that their financial ability to move would negatively affect their ability to move. Most of the interviewees have already paid off their mortgage and have substantial excess value in their dwelling. Furthermore, most of the young elderly would like to move to a smaller dwelling often an apartment. They state that because of this a decrease in their dwelling size their new dwelling would be cheaper, than their current home.

While attachment plays a role, the interviews reveal the underexplored housing supply challenges and high expectations, emphasizing the need for a nuanced understanding of factors influencing the relocation decisions of young elderly in the Netherlands.

10.1. Limitations

The present research leveraged existing data from Woononderzoek Nederland 2021, a comprehensive study conducted every three years by the Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) and the Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). While this dataset provided invaluable insights into the composition of households, housing situations, preferences, costs, and relocation behaviour among the young elderly in the Netherlands, certain limitations warrant consideration.

One inherent constraint stems from the nature of utilizing an existing dataset. The analysis was confined to the questions posed to participants during the Woononderzoek Nederland 2021, restricting the depth of exploration into certain aspects. For instance, it is not possible to differentiate between young elderly without children and those whose children have left home, treating them as a singular group. Because of this issue, these two subgroups' potentially distinctive desires and preferences cannot be analysed. The inability to discern such nuances represents a limitation in fully capturing the diversity within the group of young elderly.

This research's second and perhaps most pivotal limitation is the methodology employed for gathering qualitative insights—interviews. While interviews are a potent tool for delving into the intricacies of

factors influencing the decision to move among young elderly, their inherent limitation lies in the challenge of generalizability. The study conducted a modest number of interviews, totalling only nine, which, while providing rich qualitative data, may not be fully representative of the entire young elderly population.

The small sample size of interviews raises concerns about the generalizability of the findings to the broader demographic of young elderly. Consequently, the insights derived from these interviews, while valuable for offering nuanced perspectives, should be viewed as indicative rather than definitive. The richness of qualitative data obtained through interviews underscores the need for caution in extrapolating these findings to the broader population.

10.2. Recommendations

The recommendations for this research are divided into Further research and practical implementation. First, the recommendations for further research will be elaborated. Whereafter, the practical implementation will be provided.

10.2.1. Further research

While valuable, the qualitative insights from the interviews necessitate caution in generalising to the broader population. Future research endeavours should address these limitations by employing more extensive and diverse samples. To further evaluate the proposed strategies to facilitate a move and to see if the proposed desired dwelling characteristics are preferred, it is advisable to conduct a survey among the young elderly in the Netherlands. This research does not solely have to focus on (potentially) willing to move young elderly. Researching whether the unwilling-to-move young elderly think these approaches would work can also be very valuable.

Furthermore, engaging with experts in the field through interviews would contribute a valuable layer of expertise to the research. These experts could provide critical perspectives on the suggested facilitation strategies, offering insights into their feasibility, potential challenges, and areas for improvement. By incorporating the views of professionals well-versed in housing and elderly care, the research can benefit from a more nuanced and informed perspective.

Additionally, expanding the focus beyond the (potentially) willing to move young elderly is essential. Exploring ways to stimulate and facilitate moves for those initially resistant to move is crucial for further research, which could involve in-depth interviews, surveys, or targeted interventions to understand and address the specific concerns and barriers faced by the unwilling-to-move young elderly. This holistic approach will contribute to a more comprehensive understanding of the diverse factors influencing housing decisions among the young elderly in the Netherlands. In summary, future research endeavours should aim to overcome the current limitations by incorporating more extensive and diverse samples, employing mixed-method approaches, and addressing the perspectives of both experts and the unwilling-to-move demographic.

Lastly, as explained before it is expected that the movement of young elderly will stimulate housing flow in the Netherlands. Currently the young elderly live in large single family dwellings, while most of them would like to move to a smaller apartment. This would mean that more opportunities arise for young families to move to a single-family dwelling. The houses that become available by this could be suitable for starters. This, however, is only an expectation based on the results of this research. To actually make statements about this, further research on this topic is needed as well.

10.2.2. Practical implementation

The multifaceted challenge of facilitating a move for the young elderly in the Netherlands necessitates comprehensive and nuanced strategies for practical implementation. Policymakers, urban planners, and housing developers are encouraged to adopt a holistic approach that addresses the intricate interplay of factors influencing the decision to move among the young elderly.

Firstly, strategies should focus on triggering the young elderly by creating push and pull factors, which could involve exploring measures to make it more financially burdensome to stay in unsuitable dwellings. However, enhancing incentives for moving, such as increasing the supply of suitable housing and offering attractive financial compensation, is seen to be a better strategy. Furthermore, unburdening the process of moving is seen as an excellent strategy to stimulate the young elderly to consider a move. It is advised to explore and expand companies like Ontzorgd Verhuizen further. These

companies take care of the entire moving process for the young elderly, from the move itself to the administration of address changes (Ontzorgd Verhuizen, n.d.).

Secondly, to address the housing needs of the young elderly, it is crucial to prioritize the increase in suitable housing supply. According to a recent NOS article (van der Bol, 2023), the housing crisis demands the construction of 290,000 houses suitable for the young elderly by 2030. The construction of new houses not only facilitates a move for the young elderly but also stimulates housing flow. The majority of the young elderly express a preference for multi-family homes, particularly apartments, citing ease of living and reduced mobility challenges. However, it's essential to recognize the diversity in preferences, with some leaning towards single-family units. Therefore, a comprehensive strategy should accommodate both options, ensuring varied dwelling sizes, room numbers, and outdoor spaces that align with their preferences.

Raising awareness about available housing options is also considered an important strategy. Leveraging platforms like Vereniging Eigen Huis (VEH) can significantly contribute to this endeavour. As a disinterested party, VEH can play a crucial role in communicating information about suitable housing options and facilitating a smoother transition for those willing to move. Besides VEH, flow-through and senior brokers are considered important as well. These brokers can help the young elderly find a new home and assist them with any other issues they face when moving.

Furthermore, addressing the complexities within owner associations is essential for overcoming potential barriers. Exploring innovative solutions, such as smaller complexes like renovated churches, provides an alternative for those concerned about monthly contributions and the decision-making processes of the owners association. Fostering open dialogue among the young elderly within these smaller associations could contribute to a more cooperative and understanding community.

In conclusion, these recommended strategies provide a foundation for targeted interventions that not only stimulate young elderly to move but also contribute to the overall improvement of the housing crisis in the Netherlands through housing flow. Collaborative efforts among various stakeholders, including government bodies, housing developers, advocacy organizations, and the young elderly themselves, are pivotal for successfully implementing these strategies. Continuous research and adaptive policy-making remain essential for steering towards a sustainable and inclusive housing future in response to the evolving dynamics of the housing market and the population's changing needs.

11. Reflection

The last chapter of this research will consist of the reflection. The reflection will be divided into three aspects: the process, the results, and personal development.

11.1. Process

The research process can be divided into two phases: the research proposal and conducting the research. Initially, the focus was on increasing the willingness, ability, and awareness to move among young elderly, employing interviews with both willing and unwilling participants. However, discussions with TU Delft supervisors and reviewing existing literature led to a shift in objectives. Recognising the difficulty of motivating unwilling to move young elderly, a change in the research was made. The research evolved into understanding the factors influencing the potentially willing to move young elderly. This decision aimed to enhance the research outcomes. Subsequently, the research further transformed by translating these factors into facilitators for moving. The ultimate goal remained to increase the number of moves among young elderly in the Netherlands, addressing the housing crisis. While these changes enhanced the research focus, they necessitated a trade-off. The original methodology included interviews with experts, offering a professional perspective on the topic. Unfortunately, time constraints rendered this aspect unfeasible.

11.2. Results

This research successfully achieved its primary objectives of understanding the factors influencing the decision to move among the (potentially) willing-to-move young elderly and exploring ways to facilitate their relocation. The methodology, including the WoON 2021 analysis and interviews, effectively provided valuable insights. The WoON 2021 analysis confirmed the prevalent desire among the young elderly to move to smaller homes, aligning with existing literature and news reports. Additionally, it offered new perspectives on desired dwelling and locational preferences. While not generalisable to the entire demographic, the interviews yielded valuable information on factors influencing the decision to move and provided the reasoning behind these factors. The research recognizes the limitations of the interview results, as discussed in the limitations chapter. Overall, combining quantitative and qualitative methods contributed to a comprehensive understanding of the research goals.

11.3. Personal development

During the research proposal stage, the researcher established personal study goals centred around enhancing quantitative data analysis skills and mastering effective interview techniques. These objectives have been successfully achieved. Notably, improvements in quantitative data analysis were realized by refining equations and creating meaningful visualizations. It became evident that providing interpretations alongside the presented data is crucial for a comprehensive understanding. Interviewing the young elderly proved enjoyable and effective, emphasizing the importance of starting with a general introduction and incorporating questions about their lives. Positive feedback from participants underscored the study's relevance, and as a gesture of gratitude, the completed thesis was shared with them. Overall, this research has been a valuable learning experience, contributing to enhanced English writing skills and improved proficiency in academic writing.

PART V

References and appendixes

References

Appendixes

References

- ABF research. (2022a). Monitor Ouderenhuisvesting 2020. Rapport | Rijksoverheid.nl. Retrieved May 11, 2023, from <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/01/01/monitor-ouderenhuisvesting-2020>
- ABF research. (2022b). Wonen langs de meetlat: Resultaten van het WoonOnderzoek Nederland 2021. In *woononderzoek.nl*. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Retrieved May 25, 2023, from https://www.woononderzoek.nl/style/custom/citavista/pdf/Kernpublicatie_WoON_2021_INTERACTIEF.pdf
- Akkermans, M., Kloosterman, R., & Reep, C. (2020, August 9). *55-plussers over hun (toekomstige) woning*. Centraal Bureau Voor De Statistiek. Retrieved March 6, 2023, from <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2020/55-plussers-over-hun--toekomstige---woning?onepage=true#:~:text=Bijna%2060%20procent%2055%2Dplussers%20moet%20trappen%20open%20in%20woning&text=Vier%20op%20de%20tien%20moeten,woont%20in%20een%20dergelijke%20woning>
- Baggerman, K. (2021, December 8). *Voor doorstroom niet één maar heel veel oplossingen nodig*. Stadszaken.nl. Retrieved March 5, 2023, from <https://stadszaken.nl/artikel/3913/voor-doorstroom-niet-een-maar-heel-veel-oplossingen-nodig>
- Boelhouwer, P. (2020) The housing market in The Netherlands as a driver for social inequalities: proposals for reform, *International Journal of Housing Policy*, 20:3, 447-456, DOI:10.1080/19491247.2019.1663056
- Boelhouwer, P., & Van Der Heijden, H. (2022). De woningcrisis in Nederland vanuit een bestuurlijk perspectief: achtergronden en oplossingen. *Bestuurskunde*, 31(1), 19–33. <https://doi.org/10.5553/bk/092733872022031001002>
- Bogue, D. J. (1969). *Principles of demography*. Wiley.
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). (2019, November 22). *Wie zijn de jonge ouderen? - Geld en gezondheid in de 3e levensfase. Wie Zijn De Jonge Ouderen? - Geld En Gezondheid in De 3e Levensfase - Welvaart & Welzijn 2019* | CBS. <https://longreads.cbs.nl/welvaart-en-welzijn-2019/wie-zijn-de-jonge-ouderen/>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). (2021). *Bevolking; onderwijsniveau en migratieachtergrond 2003-2021*. Retrieved September 21, 2023, from <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82275NED/table?fromstatweb>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). (2023b, July 14). *Huishoudens; samenstelling, grootte, regio, 1 januari* [Dataset]. <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/71486ned/table>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). (2023c). *Kinderen krijgen*. Centraal Bureau voor de Statistiek. Retrieved September 21, 2023, from <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/levensloop/kinderen-krijgen>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). (2023a). *Personen in huishoudens naar leeftijd en geslacht, 1 januari*. Centraal Bureau voor de Statistiek. Retrieved September 21, 2023, from <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/37620/table?dl=18A0E>

- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). (n.d.-a). *Leeftijdsverdeling*. Centraal Bureau Voor De Statistiek. Retrieved May 22, 2023, from <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/leeftijd/bevolking>
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (n.d.-b). *WoonOnderzoek Nederland (WoON)*. Centraal Bureau Voor De Statistiek. Retrieved June 7, 2023, from <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/korte-onderzoeksbeschrijvingen/woononderzoek-nederland--woon--#:~:text=Het%20WoON%20is%20een%20steekproefonderzoek,met%20landelijke%20dekking%20van%20gemeenten.>
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (4th ed.): SAGE.
- Creswell, J. W., & Plano, C. V. L. (2007). *Designing and conducting mixed methods research*.
- Crisp, D. A., Windsor, T. D., Butterworth, P., & Anstey, K. J. (2013). What are older adults seeking? Factors encouraging or discouraging retirement village living. *Australasian Journal on Ageing*, 32(3), 163–170. <https://doi.org/10.1111/j.1741-6612.2012.00623.x>
- De Groot, C., Van Dam, & Daalhuizen, F. (2013). Vergrijzing en woningmarkt. *Planbureau Voor De Leefomgeving (PBL)*. https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/PBL_2013_Vergrijzing_en_woningmarkt_1105.pdf
- De Meijer, C. A., Koopmans, T. C., & Bago d'Uva, T. (2009). Determinants of long-term care spending: Age, time to death or disability? *The European Journal of Health Economics*, 10(3), 285-296.
- de Vries, A., van Amsterdam, H., Thorborg, H., & Noorman, N. (2006). *Indelen en afbakenen: ruimtelijke typologieën in het beleid*. NAI Uitgevers.
- Diener, E., & Crandall, R. (1978). *Ethics in social and behavioural research*. U Chicago Press.
- Hagen, G. J., & Crutzen, C. (2020, June 10). Woningvoorraad kan veel beter benut worden met doorstroming. *Stadszaken.nl*. <https://stadszaken.nl/artikel/2796/woningvoorraad-kan-veel-beter-benut-woorden-met-doorstroming>
- Hansen, E. B., & Gottschalk, G. (2006). What Makes Older People Consider Moving House and What Makes Them Move? *Housing, Theory and Society*, 23(1), 34–54. <https://doi.org/10.1080/14036090600587521>
- Hoekstra, J., Elsinga, M., Haffner, M., & Dol, K. (2018). Integrating Residential Property with Private Pensions in the EU: Final report. IFF Hamburg.
- Keers, G., & De Zeeuw, F. (2022). Meer ouderen? Bouw dan meer eengezinswoningen. *Gebiedsontwikkeling.nu*. Retrieved November 23, 2023, from <https://www.gebiedsontwikkeling.nu/artikelen/meer-ouderen-bouw-dan-meer-eengezinswoningen/>
- Kooiman, N. (2020). Een analyse van het verhuisgedrag van zestigers. Centraal Bureau Voor De Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2020/een-analyse-van-het-verhuisgedrag-van-zestigers?onepage=true>
- Kraan, D. (2021). Sturingsmogelijkheden op de Nederlandse woningmarkt gericht op empty-nesters [Masters' thesis, Technical University of Delft]. TUDelft repository. <https://repository.tudelft.nl/islandora/object/uuid%3Aedecbe04-71df-4f65-8c00-b2b5c1050a50>

- Kramer, E. (2020). Van empty nest naar fitting best [Masters's thesis, Erasmus University of Rotterdam]. Erasmus University thesis repository. <https://thesis.eur.nl/pub/56041>
- Longino Jr, C. F. (1992). The forest and the trees: micro-level considerations in the study of geographic mobility in old age. In *elderly migration and population redistribution*, 23-34.
- MAX Meldpunt. (2022, June 6). Seniorenwoningen bouwen helpt doorstroming op woningmarkt. *MAX Meldpunt*. Retrieved May 28, 2023, from <https://www.maxmeldpunt.nl/wonen/seniorenwoningen-bouwen-helpt-doorstroming-op-woningmarkt/>
- Merkens, K. (2015). *Denken senioren al 'oud of the box'?* Retrieved May 11, 2023, from <http://langerthuisineigenhuis.com/wp-content/uploads/2016/06/Rapport-Via-Latus-Zorg-en-Wonen-3.pdf>
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2022) Nationale Woon- en Bouwagenda. Den Haag: Min. BZK
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) & Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). (2022). Woononderzoek Nederland 2021 - woningmarktmodule- release 1.0 [Dataset]. DANS Data Station Social Sciences and Humanities. <https://doi.org/10.17026/dans-xaa-mrra>
- National Geographic Society. (2015, August 7). Why Communities Move. Retrieved May 7, 2023, from <https://www.nationalgeographic.org/activity/why-communities-move/#:~:text=Push%20factors%20%E2%80%9Cpush%E2%80%9D%20people%20away,political%2C%20cultural%2C%20or%20environmental.>
- NOS. (2021, February 17). Schreeuwend tekort aan woningen, wat moet eraan gedaan worden? NOS.nl. Retrieved February 20, 2023, from <https://nos.nl/artikel/2369109-schreeuwend-tekort-aan-woningen-wat-moet-eraan-gedaan-worden>
- NOS. (2022, November 23). Kabinet wil dat ouderen verhuizen, maar niet naar het verpleeghuis. NOS. Retrieved May 22, 2023, from <https://nos.nl/artikel/2453589-kabinet-wil-dat-ouderen-verhuizen-maar-niet-naar-het-verpleeghuis>
- Pope, N. D., & Kang, B. (2010). Residential Relocation in Later Life: A Comparison of Proactive and Reactive Moves. *Journal of Housing for the Elderly*, 24(2), 193–207. <https://doi.org/10.1080/02763891003757122>
- Poteraj, K., Roszkowski-Sliz, K., & Szot-Gabryś, U. (2019). Reverse mortgages as a financial instrument of active ageing in European countries: Implications for Poland. *Sustainability*, 11(5), 1351.
- Raad voor de leefomgeving en Infrastructuur (RLI). (2020). Toegang tot de stad. In Raad Voor De Leefomgeving En Infrastructuur. Retrieved March 30, 2023, from https://www.rli.nl/sites/default/files/toegang_tot_de_stad_website_def.pdf
- Renes, G., & Jókövi, M. (2008). Doorstroming op de woningmarkt: van huur naar koop. In *Planbureau Voor De Leefomgeving (PBL)*. NAI uitgevers. Retrieved May 16, 2023, from https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/Doorstroming_op_de_woningmarkt.pdf
- Roy, N., C-Dubé, R., Després, C., & Freitas, A. (2018). Choosing between staying at home or moving: A systematic review of factors influencing housing decisions among frail older adults. *PLOS ONE*, 13(1), e0189266. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0189266>

- Smetcoren, A. S., De Donder, L., Dury, S., Petrovic, M., Kardol, T., & Verte, D. (2017). Refining the push and pull framework: identifying inequalities in residential relocation among older adults. *Ageing & Society*, 37(1), 90–112. <https://doi.org/10.1017/s0144686x15001026>
- Stimson, R. J., & McCrea, R. (2004). A Push – Pull Framework for Modelling the Relocation of Retirees to a Retirement Village: The Australian Experience. *Environment and Planning A*, 36(8), 1451–1470. <https://doi.org/10.1068/a36206>
- Team Stadszaken.nl. (2020, April 2). *Meerderheid 55-plussers wil niet meer verhuizen*. Stadszaken.nl. Retrieved March 6, 2023, from <https://stadszaken.nl/artikel/2677/meerderheid-55-plussers-wil-niet-meer-verhuizen>
- Valk, N., Compjet, K., & Van Lieshout, F. (2022). Het grote 55-plus woonwensenonderzoek. In *eigenhuis.nl*. Retrieved May 27, 2023, from <https://assets-eu-01.kc-usercontent.com/0a476483-b2ac-0128-c5e1-a80361083e05/734560ae-8a69-4779-b85e-14756d66d85c/2022-05-het-grote-55-plus-woonwensenonderzoek.pdf>
- Van Der Bol, B. (2023, October 27). Ouderen willen wel verhuizen, maar waarheen? NOS. Retrieved November 20, 2023, from <https://nos.nl/artikel/2495571-ouderen-willen-wel-verhuizen-maar-waarheen>
- Van der Molen, F. (1991). *Verhuisgedrag van ouderen: een verkenning*. Groningen, Nederland: Geo Pers.
- van Iersel, J., Leidelmeijer, K., & Buys, A. (2009). *Senioren op de woningmarkt, achtergrondrapportage*. Retrieved May 11, 2023, from <https://www.rigo.nl/wp-content/uploads/2010/04/Senioren-op-de-woningmarkt-achtergrondrapportage.pdf>
- Van Vliet, J. (2021). Stimulating the desire to move [Masters' thesis, Technical University of Delft]. TUDelft repository. <http://resolver.tudelft.nl/uuid:17c8ecaa-12d1-45f1-8c03-8acc830adcc0>
- Van Zoelen, B. (2017). DPG Media Privacy Gate. Retrieved November 16, 2023, from <https://www.parool.nl/nieuws/senioren-willen-er-massaal-wonen-maar-waar-moet-het-knarrenhof-komen~ba12ba33/?referrer=https://www.google.com/>
- Van Zwan, P. (2022, November 4). *Seniorenwoningen: De kunst van het verleiden* | VNG. VNG. Retrieved October 9, 2023, from <https://vng.nl/artikelen/seniorenwoningen-de-kunst-van-het-verleiden>
- Vereniging Eigen Huis. (n.d.). Vereniging Eigen Huis is er voor jou. Retrieved November 21, 2023, from <https://www.eigenhuis.nl/contact/over-ons>
- Voogd, P. (2005). *Woonwensen van 55-plussers: Een onderzoek naar de woonwensen*.
- Vos, G. (2010). Toename ongelijkheid en onvrede door ontwikkelingen op woningmarkt. *Bouw En Uitvoering*. Retrieved February 20, 2023, from https://bouwuitvoering.nl/politiek_en_economie/toename-ongelijkheid-en-onvrede-door-de-ontwikkelingen-op-de-woningmarkt/
- Wilkinson, M. D., Dumontier, M., Jan Aalbersberg, I., Appleton, G., Axton, M., Baak, A., ... & Mons, B. (2019). Addendum: The FAIR Guiding Principles for scientific data management and Stewardship. *Scientific data*, 6(1), 6.

Wiseman, R. W. (1980). Why Older People Move. *Research on Aging*, 2(2), 141–154.
<https://doi.org/10.1177/016402758022003>

Woonbond. (2018, June 20). *Overheidsbeleid*. Nederlandse Woonbond. Retrieved June 7, 2023, from <https://www.woonbond.nl/beleid-belangen/wonen-en-zorg/overheidsbeleid>

Woonz.nl. (2023, July 7). Uitleg over verschillende soorten woonvormen voor senioren. Retrieved October 10, 2023, from <https://www.woonz.nl/informatie-inspiratie/wonen/welke-woonvormen-voor-senioren-zijn-er/>

Ontzorgd Verhuizen. (n.d.). Seniorenverhuizingen | Ontzorgd Verhuizen kan echt álles doen. Retrieved December 1, 2023, from <https://www.ontzorgdverhuizen.nl/diensten/seniorenverhuizingen/>

Appendixes

Appendix A: Interview protocol

Appendix B: Data Management Plan

Appendix C: Informed consent form

Appendix D: HREC application form

Appendix E: Interview transcripts

Appendix A: Interview protocol

Interviewvereisten

- Selectiecriteria deelnemers:
 - Leeftijd: 55-74 jaar
 - (Potentieel) bereidwillig om te verhuizen
 - Eigenaar van een koopwoning
- Opname interview via Microsoft Teams of audio-recorder
- Word of papier voor notities
- Ondertekend formulier voor geïnformeerde toestemming

Vorbereiding

Voordat we beginnen, wil ik u nogmaals bedanken voor uw deelname aan dit onderzoek. Ik ben dus Gijs van Duren, laatstejaars master student bouwmanagement aan de faculteit bouwkunde van de TU Delft. Voor mijn afstudeer scriptie doe ik onderzoek naar de doorstroming van mensen met een koopwoning in de leeftijd van 55-74 jaar.

Dit onderzoek richt zich voornamelijk op waarom deze doelgroep zou overwegen om te verhuizen. Dit interview wordt gebruikt om meer inzicht te krijgen in waarom en hoe bepaalde factoren de bereidheid, mogelijkheden, en het bewustzijn van jonge ouderen met betrekking tot verhuizen beïnvloeden. Daarnaast hoop ik met dit interview manieren te vinden hoe de verhuizing van (potentieel) bereidwillige jonge ouderen (55-74 jaar) gefaciliteerd kan worden. Het interview bestaat uit 4 delen: een algemene introductie over uzelf, daarna behandelen we uw huidige en gewenste woonsituatie. Hierop volgend heb ik een aantal vragen over welke factoren uw bereidheid, mogelijkheden, en bewustzijn tot verhuizen beïnvloeden, en waarom deze belangrijk zijn. En als laatste wil ik het met u hebben over mogelijke manieren hoe een verhuizing beter gefaciliteerd zou kunnen worden.

Om het interview te kunnen samenvatten, wil ik u vragen of u het goed vindt als ik vanaf nu het interview opneem. De opname zal alleen door mij gebruikt worden om het terug te kunnen luisteren voor het uitwerken van de samenvatting, daarna zal de opname verwijderd worden. De samenvatting van het interview is zal volledig anoniem gemaakt worden. Gaat u hiermee akkoord?

Voordat we beginnen met het interview, wil ik u vragen om het geïnformeerde toestemmingsformulier te ondertekenen en aan mij terug te sturen. In dit formulier verklaart u akkoord te gaan met de deelname en de afspraken genoemd in dit formulier. Tot slot wil ik u bedanken voor het invullen van het geïnformeerde toestemmingsformulier.

Interview vragen

Algemene introductie

1. Kunt u uzelf kort introduceren?
 - a. Wat is uw leeftijd?
 - b. Wat is uw huidige gezinssamenstelling?
 - i. Is deze door de jaren heen veranderd?
 - ii. Zo ja, wat was uw eerder gezinssamenstelling?
 - iii. Bent u na deze verandering in gezinssamenstelling naar een andere woning verhuisd?
 - c. Wat is uw hoogste opleidingsniveau?
 - d. Wat is uw bruto jaarinkomen ongeveer?
 - e. Hoe beoordeeld u uw gezondheid?

Huidige woonsituatie

2. Kunt u uw huidige woning omschrijven
 - a. Wat voor type woning heeft u? (vrijstaand, 2-onder-1 kap, hoekwoning, tussenwoning, appartement)
 - b. Hoe groot is uw woning?
 - c. Hoeveel kamers heeft uw woning? Hierbij kunt u woonkamers, slaapkamers, en werk of studeerkamers meetellen.
 - d. Hoe lang woont u al in deze woning?
 - e. Hoe tevreden bent u met uw huidige woning?
 - f. Denkt u dat uw woning geschikt is voor uw gezinssamenstelling?
3. Kunt u uw woonomgeving omschrijven?
 - a. In wat voor een woonomgeving woont u? (centrum stedelijk, rand van het centrum, groen-stedelijk, dorpscentrum, platteland).
 - b. Heeft u veel contact met de burens of buurt?
 - c. Zijn er volgens u genoeg faciliteiten in de buurt?
 - d. Hoe tevreden bent u over uw woonomgeving?

Gewenste woonsituatie

4. Bent u van plan om binnen de komende 5 jaar te verhuizen?
 - a. Zo ja, waarom?
 - b. Zo nee, waarom niet?
 - c. Weet ik nog niet, waar twijfelt u nog over
5. Kunt u uw gewenste woonsituatie omschrijven?
 - a. Wat voor type woning zou u in willen wonen? (vrijstaand, 2-onder-1 kap, hoekwoning, tussenwoning, appartement)
 - b. Hoe groot zou deze woning moeten zijn?
 - c. Hoeveel kamers zou de woning moeten bevatten?
 - d. Zou u rekening houden met eventuele afname van mobiliteit en gezondheid? Zou u een ouderen of senioren woning overwegen?
 - e. Wat heeft uw voorkeur een koop of huur woning?
6. Kunt u uw gewenste woonomgeving omschrijven?
 - a. Wilt u in dezelfde stad/buurt/omgeving blijven wonen
 - i. Zo ja, waarom
 - ii. Zo nee, wat voor woonomgeving zou u naar toe willen verhuizen? (centrum stedelijk, rand van het centrum, groen-stedelijk, dorpscentrum, platteland)

- b. Welke faciliteiten zijn voor u belangrijk om in de directe omgeving te hebben? (supermarkt, speciaal zaken, warenhuizen, apotheek, huisarts, ziekenhuis, etc.)

Factoren die bereidheid, mogelijkheden, en bewustzijn beïnvloeden

U heeft net al een aantal redenen genoemd waarom u wilt verhuizen, of nog twijfelt. Ik zou nu graag wat verder op de verschillende factoren ingaan.

- 7. Wat zijn naar uw mening belangrijke factoren die uw bereidheid tot verhuizen beïnvloeden?
 - a. Waarom zijn deze factoren voor u belangrijk?
 - b. Zijn er nog andere factoren?
- 8. Wat zijn naar uw mening belangrijke factoren die de mogelijkheid tot verhuizen beïnvloeden?
 - a. Waarom zijn deze factoren voor u belangrijk?
 - b. Zijn er nog andere factoren?
- 9. Wat zijn naar uw mening belangrijke factoren die uw bewustzijn met betrekking tot verhuizen beïnvloeden?
 - a. Waarom zijn deze factoren belangrijk?
 - b. Bent u zich bewust van uw verandering in gezinssamenstelling?
 - c. Bent u zich er van bewust dat uw woning misschien als niet geschikt voor uw gezinssamenstelling beschouwd wordt.

Faciliteren van een verhuizing

- 10. Wat zou uw bereidheid tot verhuizen kunnen vergroten?
- 11. Hoe zouden naar uw mening uw mogelijkheden tot verhuizen vergroot kunnen worden?
- 12. Hoe zou uw bewustzijn ten opzichte van een mogelijke verhuizing vergroot kunnen worden, en waarom?
- 13. Hoe denkt u, dat een verhuizing van jonge ouderen beter gefaciliteerd kan worden?
 - a. Waarom denkt u dat
 - b. Wat zou er gedaan moeten worden, en door wie?
 - c. Is er naar uw mening voldoende initiatieven en/of nieuw woning aanbod?

Afsluiting

- 14. Nu we het tijdens dit interview veel over verhuizen en nieuwe mogelijkheden gehad hebben. Denkt u nu anders over een mogelijke verhuizing?
 - a. Zo ja, wat heeft hier toe doen leiden?
- 15. Wilt u zelf nog wat toevoegen aan dit interview?
 - a. Zo ja, wat wilt u nog toevoegen
 - b. Zo nee, einde

Dan is dit het einde van het interview. Ik wil u graag bedanken voor uw deelname. Ik zal u aan het einde van mijn onderzoek het verslag opsturen, hierin zit een uitgebreide Nederlandstalige samenvatting. Dan sluit ik hierbij het interview af en stop ik de opname.

Appendix B: Data Management Plan

A Data Management Plan created using DMPonline

Title: Encouraging elderly and empty-nesters to move

Creator: Gijs van Duren

Data Manager: Gijs van Duren

Affiliation: Delft University of Technology

Template: TU Delft Data Management Plan template (2021)

Project abstract:

This research will explore how elderly and empty-nesters can be encouraged to move to a more suitable dwelling. This will be done by identifying the characteristics of this group based on existing quantitative data from Woononderzoek Nederland 2021, which will be analysed using SPSS. Furthermore, interviews with the target group will be conducted to collect information regarding the willingness, awareness and ability to move. Lastly, interviews with experts in the field of relocation of elderly and empty-nesters will be interviewed to gather their points of view. All of the results from the interviews will be analysed using AtlasTI.

ID: 125077

Start date: 14-08-2023

End date: 02-02-2024

Last modified: 03-10-2023

Encouraging elderly and empty-nesters to move

0. Administrative questions

1. Name of data management support staff consulted during the preparation of this plan.

My faculty data steward, Janine Strandberg, has reviewed this DMP on 20-09-2023

I. Data description and collection or re-use of existing data

3. Provide a general description of the type of data you will be working with, including any re-used data:

Type of data	File format(s)	How will data be collected (for re-used data: source and terms of use)?	Purpose of processing	Storage location	Who will have access to the data
Questionnaire results from Woononderzoek Nederland 2021. This dataset consists of demographic data, and data about the living situation, relocation dynamics, living quality, and sustainability and energy. The data is pseudonymous	.csv files	Re-used data: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) & Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). (2022). Woononderzoek Nederland 2021 - woningmarktmodule- release 1.0 [Dataset]. DANS Data Station Social Sciences and Humanities. https://doi.org/10.17026/dans-xaa-mrra . This dataset is only available for researchers, students, and teachers under a restricted access license under a DANS licence. This dataset will not be shared after completion of the research, only tables derived from the dataset can be shared.	To analyse the characteristics of elderly and empty-nesters regarding relocation and living situation.	Project storage drive	Gijs van Duren (Researcher) J.S.C.M. Hoekstra (1st supervisor) Prof.dr.P.J. Boelhouwer (2st supervisor)
Personal identifiable information. The collected personal data are names, age group, e-mail addresses, phone numbers, home addresses, and audio recordings	.pdf files	to valid the participants join the experiment	To communicate with the interviewees and obtain informed consent	Separately encrypted in the project storage drive.	Gijs van Duren (Researcher) J.S.C.M. Hoekstra (1st supervisor) Prof.dr.P.J. Boelhouwer (2st supervisor)
Audio recordings from interviews	.mxf files	Adiorecording the interviews with an audio recorder.	To be able to transcribe the interview afterwards	The audio recordings will temporarily be saved on a audio recording device. But will soon after the interview be saved on the Project storage drive. Afte the transcription of the recording is complete, the audio recording will be completely deleted.	Gijs van Duren (Researcher) J.S.C.M. Hoekstra (1st supervisor) Prof.dr.P.J. Boelhouwer (2st supervisor)
anonymised qualitative data by means of interview summaries	.pdf files	interviews, translation from Dutch	To get insight in how the willingness, ability and awareness to	Project storage drive	Gijs van Duren (Researcher) J.S.C.M. Hoekstra

			move can be increased		(1st supervisor) Prof.dr.P.J. Boelhouwer (2st supervisor)
--	--	--	-----------------------	--	---

4. How much data storage will you require during the project lifetime?

< 250 GB

II. Documentation and data quality

5. What documentation will accompany data?

- Methodology of data collection
- README file or other documentation explaining how data is organised
- Data dictionary explaining the variables used
- Data will be deposited in a data repository at the end of the project (see section V) and data discoverability and re-usability will be ensured by adhering to the repository's metadata standards
- I will adhere to disciplinary metadata standards - please explain which standards in the box below

III. Storage and backup during research process

6. Where will the data (and code, if applicable) be stored and backed-up during the project lifetime?

- Project Storage at TU Delft
- Another storage system - please explain below, including provided security measures

The audio recordings of the interviews will be temporarily stored on an audio recording device. However, immediately after the interview this data will be transferred to the secure project storage drive and deleted from the audio recording device.

IV. Legal and ethical requirements, codes of conduct

7. Does your research involve human subjects or 3rd party datasets collected from human participants?

- Yes

8A. Will you work with personal data? (information about an identified or identifiable natural person)

- Yes

8B. Will you work with any other types of confidential or classified data or code as listed below? (tick all that apply)

- Yes, politically-sensitive data (e.g. research commissioned by public authorities, research in social issues)
- Yes, I work with other types of confidential or classified data (or code) - please explain below

Data from Woononderzoek Nederland 2021. This is a confidential dataset which can only be obtained by researchers by means of an application.

9. How will ownership of the data and intellectual property rights to the data be managed?

The datasets underlying the published papers will be publicly released following the TU Delft Research Data Framework Policy. During the active phase of research, the project leader from TU Delft will oversee the access rights to data (and other outputs), as well as any requests for access from external parties. They will be released publicly no later than at the time of publication of corresponding research papers.

10. Which personal data will you process? Tick all that apply

- Email addresses and/or other addresses for digital communication
- Gender, date of birth and/or age
- Data collected in Informed Consent form (names and email addresses)
- Names and addresses
- Telephone numbers
- Signed consent forms
- Other types of personal data - please explain below

Opinions from the interviewees. Interviewees are asked to give their opinion on certain questions about their point of view on the willingness, ability and awareness to relocate, and how they think these aspects can be increased.

The third-party dataset is an anonymised dataset, personal data such as addresses are removed from the available dataset by the third party. Furthermore, the participant's ages are divided into groups.

11. Please list the categories of data subjects

Elderly, empty-nesters (people of who the children have left the house), and specific professionals (such as a senior broker, flow-through broker (doorstroommakelaar), elderly housing organisation) living in the Netherlands.

The expert interviews will only be used to gather information from a point of view of various experts. The experts will in no way be named throughout this research.

12. Will you be sharing personal data with individuals/organisations outside of the EEA (European Economic Area)?

- No

15. What is the legal ground for personal data processing?

- Informed consent

16. Please describe the informed consent procedure you will follow:

All study participants will be asked for their written consent for taking part in the study and for data processing before the start of the interview.

17. Where will you store the signed consent forms?

- Same storage solutions as explained in question 6

18. Does the processing of the personal data result in a high risk to the data subjects?

- Data concerning vulnerable data subjects

For this research elderly aged from 55 to 75 will be interviewed. This group of elderly are still seen as vital elderly and therefore I think this will be less of a risk.

19. Did the privacy team advise you to perform a DPIA?

- No

22. What will happen with personal research data after the end of the research project?

- Other - please explain below
- Anonymised or aggregated data will be shared with others

The personal data of email, phone number, and address will only be used during the research to communicate with the participants. The personal data described above will not be openly shared, this will be archived.

23. How long will (pseudonymised) personal data be stored for?

- 10 years or more, in accordance with the TU Delft Research Data Framework Policy

24. What is the purpose of sharing personal data?

- Other - please explain below

Personal data will not be openly shared, this will only be stored to comply with the TU Delft research data framework.

25. Will your study participants be asked for their consent for data sharing?

- Yes, in consent form - please explain below what you will do with data from participants who did not consent to data sharing

In the consent form we explain how the data will be used and for what purpose. If at that point, or at any point during their participation in the study, the participants choose they do not want their data to be shared, they can freely and without consequence stop participating in the study. Their data will then not be used. Data already collected will be actively deleted.

V. Data sharing and long-term preservation

26. What data will be publicly shared?

- All data (and code) underlying published articles / reports / theses

27. Apart from personal data mentioned in question 22, will any other data be publicly shared?

- All other non-personal data (and code) produced in the project
- Not all non-personal data can be publicly shared - please explain below which data and why cannot be publicly shared

The re-used data from Woononderzoek Nederland 2021 cannot be publicly shared. This is prohibited by the owners of the dataset. However, the results from the analysis of this dataset can be publicly shared.

28. How will you share your research data (and code)?

- All data will be uploaded to 4TU.ResearchData

29. How will you share research data (and code), including the one mentioned in question 22?

- All anonymised or aggregated data, and/or all other non-personal data will be uploaded to 4TU.ResearchData with public access

30. How much of your data will be shared in a research data repository?

- < 100 GB

31. When will the data (or code) be shared?

- At the end of the research project

32. Under what licence will be the data/code released?

- CC BY

VI. Data management responsibilities and resources

33. Is TU Delft the lead institution for this project?

- Yes, the only institution involved

34. If you leave TU Delft (or are unavailable), who is going to be responsible for the data resulting from this project?

J.S.C.M. (Joris) Hoekstra

+31 15 27 87562

J.S.C.M.Hoekstra@tudelft.nl

08.01.West.520

35. What resources (for example financial and time) will be dedicated to data management and ensuring that data will be FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Re-usable)?

4TU.ResearchData is able to archive 1TB of data per researcher per year free of charge for all TU Delft researchers. We do not expect to exceed this and therefore there are no additional costs of long term preservation.

Geïnfomeerd toestemmingsformulier

U wordt uitgenodigd om deel te nemen aan een onderzoek genaamd 'Het begrijpen hoe een verhuizing van (potentieel) gewilde jonge ouderen gefaciliteerd kan worden'. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Gijs van Duren laatstejaars master student bouwmanagement aan de TU Delft.

Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te krijgen in waarom en hoe bepaalde factoren de bereidheid, het vermogen, en het bewustzijn beïnvloeden. Daarnaast hoop ik met dit interview manieren te vinden hoe de verhuizing van (potentieel) bereidwillige jonge ouderen (55-74 jaar) gefaciliteerd kan worden. Het interview bestaat uit 4 delen:

- Een algemene introductie over uzelf
- Uw huidige en gewenste woonsituatie
- Welke factoren uw bereidheid, mogelijkheden, en bewustzijn tot verhuizen beïnvloeden en waarom
- Mogelijke manieren hoe een verhuizing beter gefaciliteerd zou kunnen worden.

Dit interview zal ongeveer 60-90 minuten in beslag nemen. De data zal gebruikt worden voor de afstudeer thesis van de onderzoeker, en zal na afronding hiervan gepubliceerd worden.

Zoals bij elke deelname aan een onderzoek is het risico van een databreuk aanwezig. We doen ons best om uw antwoorden vertrouwelijk te houden. We minimaliseren de risico's door opnames van dit interview samen te vatten zodat persoonlijk identificeerbare aspecten weggelaten worden. Daarnaast zal de persoonlijke informatie die verzameld is beveiligd opgeslagen worden, deze opslag is alleen toegankelijk voor het onderzoeksteam. In de samenvatting van dit interview zullen nergens direct identificeerbare gegevens verwerkt worden. Hiervoor zal er tijdens het interview niet om uw naam gevraagd worden, en zal mogelijk alleen uw woonplaats en leeftijdscategorie benoemd worden. Informatie uit de samenvatting van het interview kan gebruikt worden in het afstudeerrapport wat uiteindelijk publiekelijk toegankelijk zal zijn.

Uw deelname aan dit onderzoek is volledig vrijwillig, en u kunt zich elk moment terugtrekken zonder reden op te geven. U bent vrij om vragen niet te beantwoorden. Wanneer u er op enig moment voor kiest om u terug te trekken van deelname zullen u gegevens binnen 1 week verwijderd worden uit de onderzoek data. Dit betekent dat de audio opname, samenvatting en eventueel gebruikte informatie van het interview verwijderd zullen worden uit zowel de opslag als de thesis zelf.

Voor eventuele vragen over het onderzoek of als u toch wilt afzien van deelname aan het onderzoek vindt u hieronder de contactgegevens van de uitvoerende en verantwoordelijke onderzoeker.

Naam onderzoeker: Gijs van Duren
Telefoon nummer: +316-23747442
E-mail: g.vanduren@student.tudelft.nl

Hierna volgend het geïnfomeerde toestemmingsformulier.

	Ja	Nee
A: ALGEMENE OVEREENKOMST – ONDERZOEKDOELEN, TAKEN VAN DEELNEMERS EN VRIJWILLIGE DEELNAME		
1. Ik heb de informatie over het onderzoek gelezen en begrepen, of deze is aan mij voorgelezen. Ik heb de mogelijkheid gehad om vragen te stellen over het onderzoek en mijn vragen zijn naar tevredenheid beantwoord.	☐	☐
2. Ik doe vrijwillig mee aan dit onderzoek, en ik begrijp dat ik kan weigeren vragen te beantwoorden en mij op elk moment kan terugtrekken uit de studie, zonder een reden op te hoeven geven.	☐	☐
3. Ik begrijp dat mijn deelname aan het onderzoek de volgende punten betekent; - Er zal een audio opname van dit interview worden gemaakt - De onderzoeker kan aantekeningen maken tijdens het interview - Van deze audio opname en aantekeningen zal een tekstuele samenvatting gemaakt worden welke op een beveiligde omgeving wordt opgeslagen - De audio opname van dit interview zal na het opstellen van de samenvatting verwijderd worden.	☐	☐
4. Ik begrijp dat, wanneer alles volgens planning verloopt, dit onderzoek eind januari eindigt.	☐	☐
B: POTENTIËLE RISICO'S VAN DEELNAME (INCLUSIEF GEGEVENSBESCHERMING)		
5. Ik begrijp dat mijn deelname betekent dat er persoonlijke identificeerbare informatie en onderzoek data worden verzameld, met het risico dat ik hieruit geïdentificeerd kan worden. Dit betekent dat ik herkend zou kunnen worden door een lezer van de thesis, waaruit mijn mening over het onderwerp kan worden gehaald.	☐	☐
6. Ik begrijp dat binnen de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) een deel van deze persoonlijk identificeerbare onderzoek data als gevoelig wordt beschouwd, namelijk mijn mening voer sociaal relevante aspecten.	☐	☐
7. Ik begrijp dat de volgende stappen worden ondernomen om het risico van een databreuk te minimaliseren, en dat mijn identiteit op de volgende manieren wordt beschermd in het geval van een databreuk: - Er zal een anonieme samenvatting van de audio opname gemaakt worden. Hierdoor kunnen persoonlijke identificeerbare informatie weggelaten worden. - De audio opnamen van het onderzoek zal na het opstellen van de samenvatting worden verwijderd. - Het geïnformeerd toestemmingsformulier zal op een beveiligde omgeving worden opgeslagen, welke alleen toegankelijk is voor het onderzoeksteam. De eventuele hard copy van dit formulier zal worden vernietigd.	☐	☐
8. Ik begrijp dat de persoonlijke informatie die over mij verzameld wordt en mij kan identificeren, zoals naam, adres, e-mail, en telefoonnummer, niet gedeeld worden buiten het onderzoeksteam. Deze zullen na afronding van dit interview verwijderd worden, gezien deze alleen nodig waren om het interview in te plannen.	☐	☐

	Ja	Nee
9. Ik begrijp dat de persoonlijke data die over mij verzameld wordt, 10 jaar na afronding van het onderzoek vernietigd zal worden.	☐	☐
C: ONDERZOEK PUBLICATIE, VERSPREIDING EN TOEPASSING		
10. Ik begrijp dat na het onderzoek de geanonimiseerde informatie gebruikt zal worden voor de afstudeerthesis van de onderzoeker.	☐	☐
11. Ik geef toestemming om mijn antwoorden, ideeën of andere bijdrages anoniem te quoten in resulterende producten.	☐	☐
D: (LANGE TERMIJN) GEGEVENSOPSLAG, TOEGANG EN HERGEBRUIK		
12. Ik geef toestemming om de geanonimiseerde data, zijnde de samenvatting, te archiveren in 4TU.ResearchData opdat dit gebruikt kan worden voor toekomstig onderzoek.	☐	☐

Handtekeningen

Naam deelnemer:

Handtekening:

Datum:

Ik, Gijs van Duren, verklaar dat ik de informatie en het instemmingsformulier correct aan de potentiële deelnemer heb voorgelegd en, naar het beste van mijn vermogen, heb verzekerd dat de deelnemer begrijpt waar hij/zij vrijwillig mee instemt.

Naam onderzoeker:

Handtekening:

Datum:

Contactgegevens van de onderzoeker voor verdere informatie:

Naam: Gijs van Duren

Tel. Nr: +316-23747442

E-mail: g.vanduren@student.tudelft.nl

Appendix D: HREC application form

This appendix will be added as soon as the Lab Servant website works again.

Dear Gijs van Duren,

From: HREC

Date: 03-Oct-2023

Application number: 3476

Your application titled "*Encouraging elderly and empty-nesters to move.*" is **Approved**.

View the approval letter and the details of your application (after log-on to the Lab Servant).

[View application](#)

Kind regards,
Lab Servant

If you're having trouble clicking the "View application" button, copy and paste the URL below into your web browser:

https://labservant.tudelft.nl/index.php/ethics/edit_request/3476

Appendix E: Interview transcripts

Interview 1: 24-10-23 10:00

Leeftijdsgroep: 65-69 jaar
Woonplaats: Nuenen
Provincie: Noord-Brabant
Geslacht: Man
Huishoudsamenstelling: Echtpaar / vaste partner waarvan kind(eren) uit huis zijn
Verhuis geneigd: Ja
Fysiek of online: Fysiek

GD = Gijs van Duren (interviewer)

INT1: Geïnterviewde 1

Start interview:

GD:

Even kijken hij is aan het opnemen zo. Nou dan ga ik naar mijn eerste vraag, ja, het eerste stukje, de algemene introductie, dus kunt u, kunt je jezelf even kort introduceren.

INT1:

Ja ik kan het, ik kan het.

GD:

Ja, dus ik ben ja, zoals ik net al zei Gijs, ik woon nu in Delft, kom uit Ravesteyn en ik ben ja met het laatste deel van mijn master voor bouwmanagement bezig en daarvoor dit onderzoek aan het doen. Kunt u wat over uzelf vertellen?

INT1:

Maar ik ben ***** Ik ben 69 jaar oud. Ik was docent. Ik woon in Nederland sinds 78. Ik woonde eerst in België, Frans, Franstalige Belgen. Ik woon Tilburg, Eindhoven en Nuenen sinds 78. Ik woon in dit huis sinds 2000.

GD:

Oké, ja.

INT1:

En ik heb nu Nederlands hier geleerd.

GD:

Oké, oké, en uw huidige gezinssamenstelling, jullie zijn met z'n tweeën geloof ik.

INT1:

Ja, m'n vrouw. Ja, we wonen samen. Zij is de moeder van mijn kinderen. Die niet meer thuis wonen. Mijn kinderen zijn geboren in 86 en 87.

GD:

Ja, en hoe lang zijn die? Hoe lang geleden? Weet je dat nog, wanneer die uit huis gegaan zijn? Hoelang dat ongeveer geleden is?

INT1:

Die waren pubers, ze waren, nee ik weet niet meer niet meer. Toen we hier woonden ze waren zestien, zeventien, achttien vertrokken zijn ze op kamers gaan wonen, dochters, die waren geen achttien. Geen van beide was achttien, toen zei op kamers zijn gaan wonen in Eindhoven. Ik heb ze geholpen, maar die wonen niet meer hier. Die zijn welkom bij ze zijn, die waren, die zijn welkom, maar die komen niet meer.

GD:

Nee, die wonen niet meer, die komen gewoon af en toe, komen ze gezellig langs.

INT1:

Of de kinderen brengen. Ze moeten kinderen brengen. We passen minimaal één dag-in de week op. Twee kinderen die gaan we halen op school halen, brengen en dan bij hen koken.

GD: Ja, precies oke. En hoeveel kinderen had je eerst? Met hoeveel mensen wonen jullie eerst?

INT1:

Twee, twee meisjes. We hebben vijf slaapkamers.

GD:

Oké, vijf slaapkamers ja, oké, dat komt goed en hebben komen we dajik inderdaad nog verder bij. En dit is altijd een beetje een ja, een lastigere vraag die lang niet iedereen wil beantwoorden. Maar ik ga het toch even stellen wat jullie, ongeveer jullie bruto jaarinkomen is. Als je dat zou willen tenminste.

INT1:

Ik heb geen idee. Ik was leraar. Je hebt geen rijke leraren, dat bestaat niet.

GD:

Leraar, en dan in op?

INT1:

Op het MBO, schaal 10 maximaal had ik allang bereikt. Je heb geen rijke leraar.

GD:

Nee, dat hoor ik wel vaker, me moeder en mijn zus, die zijn ook bij de docent, dus ik ken het inderdaad. Ja, en je gezondheid. Je gaf net zelf al aan van

INT1:

Ik was gezond tot ik een tot ik een cva kreeg. Een jaar geleden en daardoor dat heeft mij aan het denken gezet dat de gezondheid niet eeuwig is. Daardoor moet u misschien dingen ondernemen. We hebben een dochter, de tweede dochter. Die werkt in het ziekenhuis, als humanist en zij zei waarschuwt ons dat wij weg moeten, op tijd moeten, over een tijd is er geen personeel meer. Ja, dus ik ben aan het groeien, dat leven met het idee dat over een tijdje, wij, wij wonen in een mooi huis, maar er komt een moment dat het niet meer kan.

GD: Dat het niet meer gaat, ja.

INT1: Fysiek niet, zei stuurt regelmatig huizen van Funda. Van Funda in Eindhoven waar we niet gaan kijken.

GD:

Ja, en dat is dan omdat dat?

INT1:

Later, later. Eerst, Dit huis is vol. Ik ben elke dag bezig met het huis leeg maken, elke dag, dus ik ben mij een beetje voorbereiden om ooit weg te gaan. Maar het huis is nog vol, Ik wil dat niet geheel aan anderen geven.

GD:

Ja.

INT1:

Dit leeg maken kan niet.

GD:

Nee, precies.

INT1:

De tuin. Ik had vorig jaar enorme tuin 250 meter, maar ben ik mee gestopt. Alles hier, ik heb het plan overgezet, ik ben aan het afbouwen. Ik ben mijn leven aan afbouwen maar ik heb een moeder van drie, 93.

GD:

Ja.

INT1:

Die woont in Luik. Ik moet, ik probeer dat het huis daar leeg te maken. Ik zie het, want het is ook van een vreemde, het huis van een vreemde leeg maken is ook moeilijk als je die vreemde kent. Mijn moeder leeft nog, ik kan niet alles weggooien, maar ik zie wat het is om een huis leeg te maken.

GD:

Ja, precies ja. Ja, dat dat dan toch ook veel met zich meebrengt nog, zeg maar.

INT1:

Wat is dat?

GD:

Dat het veel met zich meebrengt.

INT1: Fysiek en emotioneel precies.

GD: Ja, precies zeker zeker, want ja, je woont hier vanaf 2000 gaf je aan volgens mij?

INT1: Ja.

GD: Dan is dat bijna 25 jaar inmiddels. Dus inderdaad, je bent gehecht aan de woning en de spullen die erin staan natuurlijk.

INT1:

Gehecht is ook een rekbaar woord. Er zijn veel spullen, als je die niet ziet denk je er niet aan. Je denkt er niet aan, maar als je zodra je ziet roept het een verhaal op. Dat is een probleem, als het zelf opruimt stop je bij elk gebaar, zie je, zie iets wat je roept een verhaal op.

GD:

Nog de herinneringen terughalen.

INT1:

Dus dat is zwart voor alles.

GD:

Ja, ja, precies en ook als je dan bijvoorbeeld, als je dan oude foto's tegenkomt of zo dat je dan.

INT1:

Ja, of wel een stuk hout of een stuk ijzer? Ik weet waar het vandaan komt.

GD:

Ja, ja je weet waar het voor.

INT1:

Ja, wat het voor gediend heeft, waarvan het vandaan komt, wat het zou kunnen dienen, waarvoor, het is een enorme klus.

GD:

Ja, ja, dat dat geloof ik wel inderdaad. Precies ja.

INT1:

Wat was de vraag?

GD:

Ja, nee, we hebben het een beetje. We gingen nog wat over de gezondheid, we zijn al wat verder gaan, maar dat is helemaal niet erg. Dan ja de huidige woning, je gaf het al aan, je woont er al een hele tijd.

INT1:

Ja.

GD:

Ja, de type woning, als ik het goed heb twee onder één kap.

INT1:

Ja, het is twee onder één kap

GD:

Weet je ongeveer hoe groot het huis is?

INT1:

Nee.

GD:

Nee, en dan slaapkamers wist je wel hè?

INT1:

Vijf.

GD: Vijf slaapkamers ja. En hoeveel van die kamers heb je nu dan? Ja, je gebruikt één slaapkamer. Ga ik even voor het gemak vanuit.

INT1:

Tweede voor kantoor. De derde en vierde is voor de logies en de vijfde is de opslag.

GD:

Ja, precies ja, opslag zo ja.

INT1:

Dat is nog best groot hè?

GD:

Ja, dat is nog best groot ja.

INT1:

Het is een groot huis. Goed gebouwd, dat komt door het dak. Het dak is bijna plat, niet plat, maar niet spits.

GD:

Ja.

INT1:

De bovenste kamer heeft een knik in het dak. Daardoor kun je overal staan en het huis geeft goten, geen dakgoten maar boeiboorden. Kijk, die hebben een boeiboord maar wij niet.

GD:

Oké.

INT1: Want daardoor is het dak hoger.

GD:

Ja, dus je hebt je hebt op de zolder veel meer hoogte, waardoor het veel meer ruimte is.

INT1: Ja, bijna even groot als dit. Op zolder kun je overal tot in de hoeken lopen.

GD:

Ja, kijk, ja, dat scheelt heel veel.

INT1:

Ik heb een dakkapel laten bouwen. Dat is ook best groot.

GD:

Ja, dakkapel scheelt ook heel veel dat klopt.

INT1:

Garage ook nog.

GD:

Ja, dat ook nog dus inderdaad, je hebt best wel best wel wat ruimte inderdaad ja. En qua tevredenheid over de woning zijn jullie nog zijn er nog blij met de woning?

INT1:

Ik vind super woningen, qua kwaliteit.

GD:

Super woning, ja precies. En wat wat? Wat maakt dan dat u er zo blij mee bent met het huis?

INT1:

Ik vind de ontwerper de architect de ontwerper, slimme keuzes heeft die heeft slimme keuzes gemaakt. Daar heb ik plezier van.

GD:

Ja, precies, en dan is dat deels qua indeling of zo, dus dat je gewoon veel kamers hebt, veel ruimte.

INT1:

Ja, en een trap in de hoek, allemaal goed.

GD:

Ja, ja, precies nee ik snap het inderdaad. En als je nu kijkt naar het huis, wat je hebt, dat jullie hier nu met zijn tweeën wonen, hoe denk je erover of de woning, ja, geschikt is voor jullie gezinssamenstelling qua?

INT1:

Het is te groot.

GD:

Dat dat is de vraag inderdaad.

INT1:

En dat weten wij allebei, over te groot is of die is niet te groot, maar overdreven groot. De grootheid die die de afmeting hebben wij niet nodig.

GD:

Nee, precies, ja. Nee, en dan stel je zou....

INT1:

Het huis is niet leeg.

GD:

Nee, nee, precies, maar dat dat, dat zie je vaak inderdaad.

INT1:

In gebruik.

GD:

Ja en zeker in het begin natuurlijk, toen, toen je nog met meerdere was. Natuurlijk, dan heb je ook gewoon de extra kamers heb je dan nodig, zeg maar.

INT1:

Nee die zijn niet extra nee.

GD:

Nee. Nee, precies ja, want je zegt van nou een beetje overleven, groot. Wat welke delen van de woning denk je dan dat te groot zijn? Zeg je van nou, ik heb gewoon te veel kamers. Of mijn woonkamer is te groot.

INT1:

Ik heb niet teveel, maar het kan kleiner. Het hoeft niet zo groot te zijn en moet je schoonmaken en verwarmen. Alles mag een maat kleiner.

GD:

Ja, dan zou het allemaal net net wat kleiner kunnen. Ja, dus inderdaad, het is niet dat dat je denkt van ik ga naar een, één slaapkamer, appartement of zo toe. Maar het is wat meer, het zou, het zou wat compacter kunnen, zeg maar.

INT1:

Ik heb altijd gekampeerd ja met mij en de kinderen. We gingen vier weken weg, hadden we vier, vijf, vijf weken weg. Ik was elke keer verbaasd toen terugkwamen dat we zo lang hebben kunnen leven op zo weinig plek op een camping, en dat ging. Het was iedere keer een schok om terug te komen, zo groot zon vlak. Iedere keer dacht ik, wij gingen op vakantie, en als we thuis komen is het misschien uitgebrand. Een keer toen we terug kwamen, ben ik van de rommel af, had ik op gehoopt, half gehoopt, al is het verbrand. Als ik er dan was, dan was het allemaal uitgefikt, maar het huis stond er nog. Maar ik moest doorgaan met het huis, maar na de vakantie ben je bijna gewend om met niks te wonen.

GD:

Maar dat ja, met heel weinig, ook qua spullen en qua ruimte, inderdaad.

INT1:

Maar, het bedrieglijk, maar op vakantie is het warm. Hier hebben we alles dubbel alle kleding, schoenen hebben we allemaal dubbel.

GD:

Op vakantie ben je veel buiten.

INT1:

Ben je veel buiten, altijd buiten bij de tent. Maar het is warm dat scheelt. Dat geeft een verkeerd beeld van wat je nodig hebt. Maar hier hebben we alles dubben, alles wat je kunt betekenden hebben we dubbel of drie dubbel. Alle spullen, alles reserve zelfs om dingen te repareren.

GD:

Ja, ja, precies, en omdat je ook ruimte hebt ga je die ruimte ook gebruiken.

INT1:

Ja.

GD:

Uhm, en de woonomgeving dus inderdaad, je woont nou in Nuenen dan. En daar woon je inmiddels al een hele tijd. Daarvoor woon je in Tilburg en Eindhoven.

INT1:

Ja Strijp Eindhoven.

GD:

Oh, bij Strijp ja. Nou, ik heb het zelf al een beetje gezien toen ik klein rondje liep. Je woont dus eigenlijk aan de rand van Nuenen. Want je gaat hier gelijk de bossen in. Er zit hier nog één, één rijtje tussen en daarna zit je aan de rand.

INT1:

We wonen super goed hier, hier is helemaal geen geluid niks.

GD:

Nee, rustige, rustige omgeving.

INT1:

Bijna nergens, ongelofelijk, dat heb je bijna nergens. Behalve af en toe de buurvrouw die speelt piano. Nee dat is leuk hoor, maar nee helemaal niks hier.

GD:

Nee, hele rustige buurt. En vind je dat fijn? Of tenminste ik heb aan hoe je het zegt het idee dat je dat fijn vindt. Dan qua contact met de burens en de buurt?

INT1:

Nette mensen.

GD:

Heb je ook veel contact met buurtbewoners of burens? Of het contact dat je hebt is meer met familie?

INT1:

Nee. We hebben een twee onder één kap. Deze zijn vriendelijke mensen, maar we zien elkaar nooit. Iedereen heeft zijn eigen uitgang, we komen daar nooit langs. We zien die mensen nooit, wel vriendelijk. We praten niet over schutting.

GD:

Nee.

INT1:

Ja, dat doen we niet. We gaan aanbellen als we iets willen zeggen, voor de rest allemaal senioren daar. Dat lage huis is, dat zijn goede huizen omdat alles gelijke vloer is. Dus nette mensen, en dan één keer per jaar een keer een feest. Maar minimaal minimaal, bijna niks.

GD:

Ja, oké, ja, nee. Inderdaad was ik even benieuwd naar, want voor sommige mensen is het inderdaad nog het ja, het contact met de buurt bijvoorbeeld ook heel belangrijk is voor ja, voor bepaalde mensen om een beslissing te maken.

INT1:

Maar weinig contact is ook fijn hè.

GD:

Ja, dat is per persoon verschillend dus.

INT1:

Het is geen verwijd geen negativiteit. Het is fijn, ik bepaal het zelf. Ik ben vriendelijk, maar ik zoek de mensen niet op.

GD:

Nee, precies, het is eigenlijk dat je daar zelf een beetje voor kiest om het op de manier te doen zoals je dat doet.

INT1:

Het is een kwaliteit. Weinig contact met de burens is een kwaliteit. Af en toe komt er iemand een ding lenen, iets van gereedschap ofzo af en toe een keer per jaar. Want ik heb alles.

GD:

Ja precies, je hebt gewoon goed contact, goed contact met de buurt mag geen...

INT1:

Nee minimaal.

GD:

Ja precies ja, oké, interessant. En qua faciliteiten hier in de buurt?

INT1:

Niks.

GD:

Er zit hier niks?

INT1:

20 minuten lopen om een brood te kopen. 10 minuten fietsen gewoon voor een brood.

GD:

En ja, vind je dat juist fijn? Of zeg je van?

INT1:

Het is top. De friettent en kroeg, ik kan zonder friettent. En de kroeg is ook ver maar voor mij is dat prima.

GD:

Ja, dus jij zegt van ik vindt het eigenlijk helemaal niet erg dat het wat verder weg is.

INT1:

Nee, nee. Maar nu kan ik lopen.

GD:

Ja, dus je kunt gewoon eigenlijk. De plek waar je naartoe wil. Kun je nog lopend komen.

INT1:

Nu wel, we lopen of we fietsen.

GD:

Ja, precies ja.

INT1:

Nu wel, maar er komt een moment dat het.....

GD:

Dat het straks te ver wordt. ja, inderdaad vandaar dat ik dat vraag van hoe het nu zit. Dat ik inderdaad wel vaker van mensen ziet en leest dat het op een gegeven moment fijn wordt om de faciliteiten wat dichterbij te hebben bijvoorbeeld.

INT1:

Die hebben we niet. Nu op dit moment leven wij goed, we hebben een diepvries.

GD:

Ja, ja, precies dus je regelt dat er eigenlijk omheen. Hoe het? Ja en bijvoorbeeld bij jullie in Nuenen zit wel een huisarts bijvoorbeeld? Ga ik vanuit, denk het wel toch?

INT1:

Ja, drie of vier. Maar die die die centraliseren, we hadden een huisarts in de wijk, die is daar weg sinds een jaar of 2. Die gaan naar 1 punt met meerdere huisartsen.

GD:

Oké, een soort centrumpje, dat ze dat er van maken.

INT1:

Maar dat is geen goede ontwikkeling. Maar misschien toch wel precies, even wennen aan de ontwikkeling.

GD:

Ja, precies, het is ook. Het is ook een kwestie van gewenning misschien. Ja, oké, helemaal goed en ja, qua ja, we hebben het eigenlijk al wel redelijk gehad, denk ik tenminste de algemene indruk was ik ben wel tevreden over de woonomgeving. Dus qua faciliteiten, qua buurt, qua dat je inderdaad aan de rand woont.

INT1:

Nee, ik ben niet gek. Ik ga toch niet wonen op een plek die niet bevalt.

GD:

Nee, groot gelijk, ik snap hem. Dan heb je een goeie. Inderdaad, als je er al 20 jaar woont dan als je het niks vond, dan was je waarschijnlijk al wel eerder verhuisd, inderdaad.

INT1:

Ja.

GD:

Nee, ik snap hem. Ja, dan gaan we even de switch maken. Ja, dat is eigenlijk een vraag die ik, die is al wel half gesteld in het ja in de vragenlijst die je van vereniging eigen huis kreeg. Maar zijn jullie van plan, of denken jullie erover na om bijvoorbeeld binnen de komende vijf jaar te willen verhuizen?

INT1:

Dat weet ik niet. Ik weet niet. Je moet geen datum nemen.

GD:

Nee precies.

INT1:

Maar dat gaat gebeuren ooit.

INT1:

Zijn we van plan om van noodzaak te doen.

GD:

Ja.

INT1:

Dan moet je ook op tijd doen, dit is heel moeilijk. Je moet anticiperen wat bijna niet kan. We overwegen, we denken eraan, maar kunnen niet besluiten wanneer.

GD:

Nee, dat is heel lastig.

INT1:

Hoeveel haast moeten we hebben? Dat weten we niet. Je weet de toekomst niet.

GD:

Je weet niet wat er gaat gebeuren of hoe dingen zich gaan ontwikkelen. Wat ik eruit ophaal is dat je zegt van we gaan een keer, gaat er verhuisd worden, en dan is de reden daarachter de gezondheid, dan denk?

INT1:

Waarschijnlijk wel ja.

GD:

Ja, ja, de afname in.

INT1:

De motorische gezond.

GD:

Ja precies ook gewoon ja, mobiliteit, zeg maar met wat ja verplaatsen, hoe ouder je wordt.

INT1:

Vorig jaar kreeg ik een bloeduitstorting in mijn benen was een IT, ik kon niet meer lopen, plotseling. Het is nou over, maar dat kan iedereen gebeuren. Dan moet je een beetje op voorbereiden. De trap was het nippertje, ik kon net de trap op en weer naar beneden. Nou, iedereen daar, daar moeten we aan denken. Het komt steeds dichterbij.

GD:

Nee, ik snap hem inderdaad. Dus inderdaad, ja als de gezondheid afneemt dan op een gegeven moment gaat het gewoon niet meer waar je nu zit, zeg maar.

INT1:

De trigger zal zijn, wat het zou kunnen zijn, dat we moeten kiezen tussen dit of dat wat we al kennen. Maar nu kennen we niks snap je? Ik moet nu als ik hier vertrek, als wij hier vertrekken, moeten we naar een plek gaan die we niet kennen, die we niet zien. De keuze is er dan niet. Ik moet de keuze creëren, moet het van mezelf gaan zoeken. Dat is wat ontbreekt, er komt niemand aan de deur zeggen van meneer, ik heb dit voor u. Dat zal goed zijn. Een makelaar.

GD:

Ja precies.

INT1: Overgang, een overgang makelaar die zegt ik heb een rijtje huizen, en kiest u er maar één.

GD:

Ja.

INT1:

Dat zou goed zijn.

GD:

Ja precies, dus dat er een beetje eigenlijk het aanbod dat dat duidelijk gemaakt wordt. Want nu kun je alles zoeken natuurlijk, het zou goed zijn als er bijvoorbeeld ik roep maar een voorbeeld, inderdaad wat je zegt, een makelaar of vanuit de gemeente dat er.

INT1:

Iemand die het brood verdient met dit. Dat ze zeggen, dit hebben wij voor u. Een catalogus dat ik kan kiezen.

GD:

Ja, dat is inderdaad ja.

INT1:

Maar die hebben we niet.

GD:

Nee, nee, dat dat!

INT1:

Ik moet er moeite voor doen, en ja die energie heb ik niet, ik kan nadenken maar.

GD:

Ja, ja, dat is wel leuk om te horen, want dalijk op het einde zit wat je nu eigenlijk zegt, zit er een beetje als vraag nog in verwerkt. Dus dat is wel leuk om om er alvast wat over te horen. Het is leuk om te zien dat je tijdens het gesprek al een beetje richting wat verder komt. Dan weet je dat het dat het goed loopt eigenlijk. Ja, je zegt ja, je geeft eigenlijk al een beetje aan we weten niet zo goed wat er wat er zou zijn, zeg maar. Er zijn natuurlijk ook heel veel dingen, wat nu gezegd wordt is van oké, we moeten weten wat de doelroep van mijn onderzoek, bijvoorbeeld, wat die zouden willen om te kunnen zorgen dat het aanbod er is zegmaar.

INT1:

Dat het zichtbaar is ja.

GD:

Ja.

INT1:

Met een goede naam, laatste fase woning of een positieve naam. Er ontbreekt een naam, een tip voor jou, even improviseren dat dat een naam krijgt. Net als beginner heb je starters, als mensen niks hebben er mist een naam aan dat huis, het laatste huis. Dat is dat een beetje een beetje triest, het moet positief woord zijn.

GD:

Ja, ja, ik snap hem wel er wordt vaak een naam gegeven inderdaad, en dan wordt die ook weer vrij snel weggehaald, dat dat vaak toch te negatief overkomt omdat mensen dan zien, ze heel erg realiseren. Inderdaad, dit is dus inderdaad de laatste halte, een beetje lomp gezegd.

INT1:

Maar dat is wel zo. We missen het juiste woord, senioren misschien?

GD:

Ja, je hebt nog wel, het wordt nog wel eens nultredenwoning bijvoorbeeld genoemd.

INT1:

Ah nultrede ja dat wordt ook nog wel eens gebruikt voor Fysiek kenmerk. Of laatste trede woning...

GD:

Dat zou ook nog kunnen, ja.

INT1:

Ja, dan zou het goed zijn als we, als we in de maatschappij een bescherming hadden, positieve bescherming om om mensen te stimuleren, om te zoeken en dan om te verkopen. Maar nul treden woning is opzich best goed. Maar het is meer dan nul treden zo'n woning.

GD:

Daarom zeg ik dat is een Fysiek kenmerk, maar het is natuurlijk. Het heeft ook met de omgeving van de woning te maken, wat voor andere buurtbewoners en zijn faciliteiten in de buurt. Er zijn heel veel verschillende aspecten die natuurlijk daarin wel meespelen. En stel, we gaan dus even ja, beetje, heel simpel gezegd, brainstormen als het ware. Over de gewenste woning. Stel je zou zeggen: ik, ik zou willen gaan verhuizen, zeg maar, en je hebt die keuze gemaakt, zeg maar.

INT1:

En ik kan een auto rijden. Ik heb daar een auto. De auto tenminste meeste oude mensen hebben een auto toch wel. Dus je moet de auto kunnen parkeren, eruit stappen en naar binnen kunnen gaan. Of je bent al binnen, binnen met een grote garage. De auto moet in ieder geval aan de deur staan.

GD:

Ja, die moet niet een kwartier verderop staan. Stel je zou willen verhuizen? Heb je het enig idee wat voor een type woning jullie dan zouden we willen?

INT1:

Helemaal geen idee. Dat is maar bijzaak.

GD:

Oké, sommige mensen, uit ander onderzoek van mij is wel gebleken dat dat toch bepaalde mensen dat nog wel belangrijk vinden.

INT1:

En waarom? Omdat ze eigenlijk niet weg willen?

GD:

Veel willen er of in hetzelfde blijven. Ze geven bijvoorbeeld ook veel aan dat ze naar bijvoorbeeld naar een appartement zouden willen verhuizen.

INT1:

Ik heb een heel leven in appartement gewoond behalve nu dan eigenlijk. Ik was zo blij dat ik weg was van dat appartement. Als kind was dat afschuwelijk, je ouders weten altijd waar je bent. Daarmee heb ik meegenomen, maar ze wisten altijd in de kamer in het appartement waar ik was.

GD:

Ja.

INT1:

Ik had geen eigen verdieping, ik kon daar nooit vluchten.

GD:

Wel heel interessant om te horen. Ja, inderdaad je geeft eigenlijk aan van, type maakt niet oz veel uit zolang de woning maar gewoon geschikt is.

INT1:

En weinig onderhoud. Wat is dan het voor mij?

GD:

En stel jullie zouden verhuizen, hoeveel kamers zou je dan nog willen hebben? Dat is namelijk een beetje dat het dilemma wat er wat er speelt, zeg maar de grote van de woning zeg maar dus vandaar. Ja, kamers, dat is dan slaapkamer, woonkamer, werkkamer, studeerkamer.

INT1:

We hebben een garage vol spullen, we hebben ieder een eigen ruimte boven. Dat weet ik zo niet.

GD:

Dat weet ik niet met je niet, oké.

INT1:

Nee.

GD:

Je gaf straks al aan van nou de woning die we nu hebben is overdreven groot eigenlijk, dus de woning zou wel wat kleiner moeten zijn, maar dat is natuurlijk ook weer afhankelijk van wat er aangeboden wordt.

INT1:

Juist.

GD:

Ja, ja, dat is nu natuurlijk heel veel krapte op de woningmarkt, dus er is ook op het moment, er is gewoon ook niet heel veel. Er is, er is niet heel veel aanbod, nee.

INT1:

Omdat de mensen die verschuiven.

GD:

Ja.

INT1:

In deze wijk, kijk maar deze wijk heel veel mensen wonen heel ruim. Een vrouw daar tegenover, de kinderen zijn allemaal weg.

GD:

Dat is precies, het is wel heel leuk dat je dat zegt. Dat is precies wat mijn onderzoek over gaat. Inderdaad, ja, vooral inderdaad, waarvan de kinderen inmiddels het huis uit zijn. Die blijven bijna allemaal natuurlijk in de woning zitten waar ze nu wonen. Waardoor, dat er inderdaad niks op gang komt. Dus vandaar dat ik alle interviews doe om te proberen manieren te vinden om dit te verhelpen.

INT1:

Het gaat om de manier om te vinden om ons mee te triggeren om de stap te doen.

GD:

Ja.

INT1:

En waar naartoe, want dat is niet duidelijk? We moeten zoeken. Ik moet zoveel moeite doen om om te gaan. Ondanks dat we geld hebben, dat is voor ons maar te ruilen en geld is geen groot probleem. Gewoon ruilen, maar ruilen tegen wat?

GD:

Nee. Ja, precies, dat is dat is een beetje onbekend wat er wat er mogelijk zou zijn. Nog even over die gewenste woning, zeg maar hè, want ja, je gaf al aan als we gaan verhuizen, dan is dat ja, waarschijnlijk vanwege gezondheid, dus zou je dan ook gaan overwegen om te gaan verhuizen naar een wat we zeggen: een oudere woning, seniorenwoning gelijkvloers?

INT1:

Ja, daar gaat het om juist.

GD:

Dat is eigenlijk de reden, maar ik denk ik check het nog even. Als je verhuist zeg je van, ik weet überhaupt of er voorkeur is, maar opnieuw kopen of wil je gaan huren? Of helemaal niet over nagedacht?

INT1:

Nee.

GD:

Helemaal niet over nagedacht.

INT1:

Ik weet kopen is goedkoper dan huren. Dat is een reden om te kopen, huren kost geld. En ik ben graag eigen baas. Ik ben graag baas in eigen huis.

GD:

En dat heb je wel meer, met koopwoning. Dan, ja nogmaals, stel, we gaan verhuizen, zeg je van ik wil wel hier Nuenen blijven wonen of zeg je van dat maakt me eigenlijk ook niet eens heel veel uit.

INT1:

Maakt niks uit. Ik heb in Duitsland gewoond, België gewoond. Het is wel fijn als de mensen dezelfde taal praten als ik. Maar het maakt niet veel uit.

GD:

Maakt niks uit, en ook niet een stel van nou ja, je zegt al van nu komen de kinderen twee keer of ja de kleinkinderen komen regelmatig of ga je naar toe.

INT1:

Dat is inderdaad een reden om in de buurt te blijven wonen.

GD:

Ja, precies ja, dat was mijn vraag.

INT1:

Ik zou hier willen blijven voor de kleinkinderen.

GD:

Ja.

INT1:

Ja, mijn kinderen zijn groot genoeg, maar de kleinkinderen zijn leuk.

GD:

Ja, precies dat, daar wil je ook gewoon lekker tijd meer doorbrengen.

INT1: Dat is wel leuk, goed argument om in de buurt te blijven. Kinderen brengen veel vreugde mee. Als je opa en oma wordt, beleef je eigen jeugd drie keren. Als persoonlijk, dan bij je eigen kinderen, en dan bij je kleinkinderen beleef je alle leuke dingen nog een derde keer.

GD:

Ja, precies, dus daar haal je weer energie uit en leuke herinneringen.

INT1:

Kijk dingen corrigeren die het verkeerd deed. Als kind, dan als vader en moeder heb, je kinderen, moet je alles herbeleven, weer kinderen na school brengen. En nu doen we voor de derde keer kinderen naar school brengen en ophalen. Onze kleinkinderen zitten in dezelfde school als onze kinderen. De vrije school, in het gebouw waar mijn vrouw toen al zat, dus mijn vrouw gaat voor derde-generatie.

GD:

Kijk, ja!

INT1:

De vrije school is een beetje een aparte wereld, veel aparte mensen.

GD:

Ja, ik ken het concept van de vrije school ken ik wel, ja.

INT1:

Daar hebben we onze kinderen naar toegebracht en onze kinderen nemen het over, het idee die maken dezelfde keuzes. Ze heeft onze zwager kunnen overtuigen dat het goed was, en dat is gelukt, dus het leven gaat door op een leuke manier. Dat is wel echt een reden om in de buurt te blijven wonen.

GD:

Ja, dat begrijp ik inderdaad. En kijk, stel je zegt, ik wil verhuizen, je zegt al waar precies, maakt niet heel veel uit, wel een beetje in de buurt vanwege de kleinkinderen. Maar zeg je van: als ik wil verhuizen, dan wil ik ook wel dat er meer faciliteiten in de buurt zijn. Dus bijvoorbeeld de supermarkt dichterbij of

INT1:

Ja zeker, winkels winkels. Een ziekenhuis sowieso. We hebben de keuze tussen drie of vier ziekenhuizen hier.

GD:

Ja, precies je zegt wel, van ik wil wel dat dat wat dichterbij zit, want stel, ik wordt slecht er been.

INT1:

Nee, de keuze, als je niet in de situatie zit die slechter is dan nu. De winkels moet dichterbij, faciliteiten en ziekenhuis en al die dingen zo blijven. Niet erger worden.

GD:

Nee, precies dus of hetzelfde maar in ieder geval niet dat het nog verder wordt. Dan gaan we nou naar de volgende. Ik denk het ja, ik vind het zelf het leukste stuk, denk ik voor jou ook wel. We gaan het nu dus een beetje hebben over, net al wat redenen gehad, om te verhuizen of waarom niet te verhuizen en dat soort dingen daar wil ik nu wat verder op in. Dus waarom denkt u, je gaf in ieder geval al gezondheid aan, maar wat zijn nog andere factoren die meespelen waarom je wel of niet zou willen verhuizen.

INT1:

Ik heb geen idee.

GD:

Nee, want je zegt al op dit moment wil je nog niet verhuizen?

INT1:

Nee niet vandaag, en dat is omdat ik te lui bent om te zoeken.

GD:

Ja, nee prima alle antwoorden zijn goed. Dus u heeft gewoon geen zin om er heel veel tijd en moeite in te steken om iets anders te zoeken.

INT1:

Ja.

GD:

Ja, oké, en bijvoorbeeld de gehechtheid en deze huidige woning en de buurt speelt dat nog mee.

INT1:

Niet veel. Maar ik ken het begrip niet zo goed.

GD:

Ja de gehechtheid hoe kan ik het uitleggen.?

INT1:

Ik snap, maar ik vind het een simpel begrip. Hoe kun je gehecht zijn aan de bepaalde plek.

GD:

Ja, er zijn heel veel mensen die het als de belangrijkste reden opgeven waarom ze niet willen verhuizen.

INT1:

Maar die praten uit gewoonte.

GD:

Ja, dat is inderdaad, sommige hebben toch ook wel de emotie die bijvoorbeeld in het huis hangt. Zeg maar dat dat nog. Het kan ik weet het niet

INT1:

Als je naar een hotel gaat, mijn theorie is één dagje ergens slapen en je bent thuis. Overal op de wereld, ik heb veel gereisd. Waar je ook slaapt één nachtje slapen en je bent thuis.

GD:

Ja.

INT1:

Ja, maar dat geldt overal. De deur openmaken en dan ga je slapen en als je wakker wordt dan ben je thuis.

GD:

Ja, predies.

INT1:

Ik overdrijf een beetje, maar ik hoop dat je snapt wat ik bedoel.

GD:

Ja, nee, ik snap op zich wel wat je bedoelt inderdaad. Even kijken wat we verder nog.

INT1:

Een voorbeeld waarom ik zou blijven, de luchtkwaliteit van de omgeving is best goed, de kwaliteit. Voor de rest hetzelfde het geluid de herrie, dat kan hier niet veel beter hè.

GD:

Nee, het is, het is lekker rustig hier.

INT1:

Dat ligt aan de mensen en de omgeving. We horen soms de treinen af en toe, maar als je 's avonds praat buiten kun je de burens horen. Wij praten ook allemaal wat stiller, iedereen is best stil, niemand staat te roepen hier.

GD:

Nee, dat is in sommige andere wijken wel anders.

INT1:

Ja precies ja.

INT1:

Wij gedragen ons allemaal hetzelfde.

GD:

Ja, ja, precies iedereen doet het een beetje hetzelfde.

INT1:

De muziek, je hoort nooit muziek. Nooit last van iemand, tot nu toe, en dat als 20 jaar, dus dat is belangrijk. Ik kan bijna nooit zoiets goed vinden. We kunnen bijna nooit zo goed zo goed vinden. Wat dat betreft heb ik niet, dus dat wordt moeilijk.

GD:

Nee, dus je geeft eigenlijk ook een beetje aan van nou, misschien heeft het ook een beetje met het, de mogelijkheden, dus met het aanbod.

INT1:

Ja.

GD:

Te maken, zeg maar, je geeft eigenlijk van op de manier hoe we nu wonen. Het is zo moeilijk om een aanbod, wat beschikbaar is, om dit te evenaren dat zeggen, want daar speelt ook wel een heel belangrijke.

INT1:

Ja, ja, ja.

GD:

Je gaf het volgens mij zelf al aan, qua financieel gezien denk je dat het niet echt een probleem is toch?

INT1:

Nee, kleiner moet goedkoper zijn denk ik toch?

GD:

Ja, meest logisch gezien wel, ligt natuurlijk nog deels afhankelijk van de eventuele locatie, maar wil je in dezelfde omgeving blijven dan makkelijk weg, zou je moet kunnen zeggen inderdaad, dat kleiner is goedkoper lijkt me.

INT1:

nieuwe gebouwen zijn duurder hè.

GD:

Ja.

INT1:

Ik denk het wel, denk ik dan.

GD:

Ja, nieuwbouw is vaak wel iets, maar dus wel, het is wel minder verschil dan vroeger. Zat er wel meer verschillen en dat er gewoon zo weinig woningen beschikbaar zijn, zijn de bestaande woningen hebben ook gewoon zo'n hoge waarde zeg maar dat dat ja zeg, maar ik bedoel het verschil tussen nieuwbouw en bestaande bouw, zeg maar als dat te koop komt. Dat verschil is veel minder kleiner dan dat het vroeger was. Minder kleine. Nee ik zeg het fout, het verschil is kleiner. Dus de waarde van de bestaande woning is niet veel lager dan bijvoorbeeld van een nieuwbouwwoning. Ja en ja, de gezondheid. We gaven het eigenlijk wel aan...?

INT1:

Dat is een reden om te vertrekken.

GD:

Ja, dat is eigenlijk de reden waarom je zou willen vertrekken. En ja, je zegt zelf al: ik wil verhuisd zijn voordat m'n gezondheid te ver afgenomen is, dat ik niet meer kan verhuizen, zeg maar.

INT1:

Ja, ja, ja. Dat dat, dat maakt mij nerveus.

GD:

Ja.

INT1:

Zeker.

GD:

Ja, en dat is dat is natuurlijk moeilijk speculeren

INT1:

Klopt. Je weet niet wat de toekomst is.

GD:

Nee en wanneer? Wanneer gaat de gezondheid natuurlijk zo achteruit dat het nodig zijn? Dat weet je niet.

INT1:

Ik heb geen ziekte met voorspelbare toekomst. Ik heb een vriend met Parkinson. Je weet dat die dood gaat. Het proces in hoe snel dat gaat, zijn proces alvast beschreven. Als het Parkinson heb dan ga je dood, doet van Parkinson wet twee, drie, vier jaar, kun je eventueel rekken. Hij van plan om te verhuizen, hij is daar mee bezig. Meer dan ik, maar wij niet wij hebben die ziekte niet.

GD:

Nee, dus je zegt, ik wil eigenlijk zeg je van we kijken hoelang het nog. Ja, het is ook het. Ik snap het heel moeilijk.

INT1:

Ja, het is ook de leeftijd, de leeftijd gaat door. Ik wordt 70 volgend jaar, ik heb nooit gedacht dat dat impact zal hebben.

GD:

Ja, ja, precies zeker op jongere leeftijd, een aantal jaren geleden ben je nog niet gevoel, je bent daar niet mee bezig en dat, dat is iets wat we inderdaad heel vaak terug horen komen. Ja, ja, dan het bewustzijn in relatie tot verhuizen. We hebben net eigenlijk ook al een beetje over gehad, dus je zegt van ja, wij zijn wij. Het is ook voor ons niet bekend wat er qua aanbod beschikbaar is, eigenlijk toch?

INT1:

Nee helemaal niet nee. niet.

GD:

Je gaf wel aan inderdaad van nou, we realiseren ons wel dat de woning misschien aan de ruime kant is. Want dat is inderdaad dat de doorstroming als van hier wonen er heel veel, dat dat het een beetje belemmert daar ben je eigenlijk wel van bewust.

INT1:

Ja.

GD:

Ja, maar het is vooral: je weet gewoon niet wat er, wat er beschikbaar is of wat. Wat is er?

INT1:

En ik ben lui, ik ben een mens, ik ben lui.

GD:

Ja.

INT1:

Al die moeite steek ik er niet in.

GD:

Nee-ja, het is meer van, ik zit hier voor nu goed, dus ga ik er geen energie insteken.

INT1:

Eens, ja dat klopt ja. Is dat verrassend?

GD:

Nee, nee, nee, dus het is iets wat we wel vaker terug zien komen. Inderdaad, dan, ja, dan als ik nou wat verder kijk naar bijvoorbeeld de bereidheid dus ja, hoe graag u zou willen veranderen, verhuizen sorry. Ja, hoe. Hoe kunnen we dat vergroten? Natuurlijk, ja, je geeft zelf al aan. Nou ja, mijn bereidheid om te verhuizen wordt vergroot naarmate mijn gezondheid afneemt.

INT1:

Ja, ja.

GD:

Ja.

INT1:

Maar de bereidheid om te verhuizen, waar moet je naartoe? Ja dus geen zichtbaar aanbod, geen systeem om te zoeken.

GD:

Nee dat is inderdaad wat ik wel vaker terug hoor komen.

INT1:

Dat inderdaad, samen met de juiste benaming. Een pakket dat je zegt van, hier of een catalogus van dit is goed voor jullie.

GD:

Ja, dus inderdaad dat is wel een goede. Dat je eigenlijk het ja, dat er op één of andere manier duidelijk gemaakt naar jullie wordt wat er mogelijk is, wat eventueel kan, hoe of hoe je het zou kunnen zoeken, bijvoorbeeld, of. Als dat wat beter was, dan zou u eerder gaan overwegen.

INT1:

Of mensen die me stimuleren. Iemand van de gemeente, of iemand die komt zeggen van ik heb iets voor jullie, dit of dit of dat.

GD:

Kijk, dat is leuk, want dat was de volgende vraag. De volgende vraag was namelijk: hoe denk je dat de verhuizing van jonge ouderen, dus jullie doelgroep, ja, beter gefaciliteerd kan worden? Nou, je geeft het eigenlijk al aan.

INT1:

Het is jouw toekomst hè.

GD:

Ja zeker, ik moet natuurlijk straks, ja, wil ik ook een keer een woning hebben.

INT1:

Ja.

GD:

Het zal nog wel even duren maar ik zit nu gehuurd in een studentcomplex. Maar inderdaad ik weet als ik dadelijk inmiddels een aantal jaren aan het werken ben, dan wil je natuurlijk ook iets en op deze manier hoop ik voor mezelf wat meer, wat meer kansen te creëren.

INT1:

Ja, het eerste huis hebben gekocht, in 82 was ik 28 huis gekocht. Ik had een huis in Eindhoven, waar wij alles moesten verbouwen. Zelf gedaan, dus gas, water, licht, dak, vloeren, ik heb muren gebroken, ik heb alles gedaan en daarvan dikke winst gemaakt. Ik heb er meer dan een jaar over gedaan, fulltime mijn vrouw werkte voor de kost, docenten en ik was met het huis bezig.

GD:

En jij was met de verbouwing bezig? Ja, ja, en daardoor kun je het natuurlijk. Ja, zo'n woning kun je vaak relatief goedkope kopen. Ja, en als we dan wat even kijken naar, ja, we krijgen al aan van dat, het aanbod moet duidelijker gemaakt worden.

INT1:

Ja dat zou fijn zijn ja.

GD:

En op wat voor manier denk je dat dat? Hoe zou het voor jou het fijnste zijn dat ze dat zouden doen? Is dat dat ze hier thuis langskomen, dat er flyers uitgedeeld worden, dat er bijeenkomsten in de buurt zijn, dat dat je daarvoor naar de gemeente kunt of hoe denk je dat dat zou kunnen? En dat ik dat?

INT1:

Dat weet ik niet. Zover heb ik er nog niet over nagedacht.

GD:

Nee, nee, precies je kunt er ook rustig even over nadenken.

INT1:

Bij de mensen in de buurt heb je een concurrentie meteen, je hebt de factor concurrentie. Nu, nu was ik alleen in het verhaal en ik nu heb je niet gezegd genoemd dat ik me moet haasten om mijn huis uit te gaan. Is het in de buurt komen ze er allemaal op af.

GD:

Ja.

INT1:

Dan moet je opschieten om dit te hebben.

GD:

Ja, omdat anders de andere het alweer willen zeg maar.

INT1:

Dat verhaal zou kunnen gaan spelen.

GD:

Leuk dat je dat zegt, want waarschijnlijk stel, stel, de gemeente gaat zo'n initiatief vormen. Dan ga je natuurlijk heel snel krijgen dat ze iedereen met jullie leeftijd in de buurt zouden gaan benaderen. Zeg maar.

INT1:

Ja, dat is een lastige factor.

GD:

En dan krijg je natuurlijk inderdaad wat je zegt. Dan krijg je een beetje die concurrentie, wat je snel moet beslissen of dat je misschien toch een beslissing maakt. Van nou, dan hebben we iets, maar waar je misschien niet helemaal over tevreden bent.

Je hebt, je hebt al bepaalde initiatieven die er zijn. Zeg maar er zijn al wel wat, natuurlijk wat dingen. Ik zou ze effe kunnen benoemen en dan zou je even kunnen over nadenken wat je daarvan vindt. Je hebt, je hebt senioren en doorstroommakelaars die zijn die zijn er.

INT1:

Dat bestaat?

GD:

Ja, ik weet ik weet niet of ze bijvoorbeeld hier in Nuenen zitten hoor. Seniorenmakelaar of wat ook genoemd is een doorstroommakelaar.

INT1:

Ik dacht senioren was voor de persoon die dat deed, dat hij zelf senior was.

GD:

Nee, dus het idee erachter is inderdaad dat, dat een makelaar is, die dus inderdaad met jullie mee een woning gaat zoeken en het verschil een beetje natuurlijk tussen een normale makelaar en een seniorenmakelaar: een normale makelaar ga je eigenlijk naartoe van ik wil, ik wil zo'n woning en dan gaat die makelaar van jou natuurlijk de woning zoeken. Bij een senioren of doorstroommakelaar, die neemt je een beetje meer mee in een proces als het ware zeg maar.

INT1:

Ik zal maar meteen zeggen ik hou niet van die mensen. Ik houd niet van makelaars, ik heb er een afschuw aan. Nee afschuw is overdreven, maar ik ben wel voorzichtig, ik vertrouw ze niet. Ik heb

slechte ervaringen met makelaars. Mijn vorige huis heb ik zelf verkocht. We zijn bij 5 makelaars geweest, de prijzen verschillende om je huis te verkopen van tot anderhalf, anderhalf keer de prijs. Ik heb het zelf persoonlijk voor bijna de hoogste prijs verkocht. Zelf persoonlijk folder gemaakt, zelf persoonlijk bij de notaris zonder makelaarskosten.

GD:

Nee, inderdaad anders heb je nog makelaarskosten.

INT1:

Ja.

GD:

Ja.

INT1:

Heb ik niet gehad. Ik houd niet van die wereld, en de makelaar die waren aan wie ik dit huis het vorige huis heb verkocht. Die was gecharterd door de kopers en hij vroeg wat het contract, ik heb het contract zelf bepaald. Alle clausules van het contract en verdeeld verkoop heb ik zelf bepaald, maar niemand werd bepaald door de koper. Hij was bijna in mijn dienst vond ik. Hij deed niet zijn best voor het belang van zijn klant.

GD:

Van zijn cliënt, ja van zijn klanten eigenlijk?

INT1:

Ik houd niet van die mensen, ze hebben maar één doel snel verkopen en winst maken.

GD:

Ja, kijk, je krijgt natuurlijk wel heel snel van stel, er komen hier mensen aan de deur met bijvoorbeeld een aanbod, of je krijgt een brochure binnen of zo. Dat is natuurlijk wel heel snel gekoppeld aan de makelaars bureau.

INT1:

Ja, ik spreek mezelf tegen.

GD:

Ja, nee, precies daarom denk ik.

INT1:

Tegen deze manier als ik ben, moet ik dat doen, maar met tegenzin.

GD:

Ja, ja, precies nee, maar denk ik dat? Nou, ik, ik had ook inderdaad het idee dat het een beetje tegenspraak was. Daarom denk ik ben even benieuwd hoe het dan, hoe het dan zit inderdaad. Ja, je hebt ook nog bijvoorbeeld, dat is dat is een bepaalde woonvorm zeg maar dat noemen ze, het heeft verschillende namen. Maar één voorbeeld, één benaming is bijvoorbeeld het knarrenhofje. Ik weet niet of dat of je dat kent.

INT1:

Was is dat, nog een keer?

GD:

Knarrenhof heet dat.

INT1:

Is dat een plek of een begrip.

GD:

Ja, het is een begrip, je hebt het voor verschillende plekken zeg maar.

INT1:

Bedoel je ouwe knar?

GD:

Daar komt de benaming wel vandaan, wat daar eigenlijk het idee is, je hebt dan een woongroep dus dat is een, ja, dat zijn ze bijvoorbeeld 20 of 30 appartementen of rijtjeswoningen of twee onder één kapwoningen waar dan eigenlijk allemaal jonge ouderen wonen, dus zeg 55 tot 75, zeg maar.

INT1:

Zijn dat jonge ouderen?

GD:

Jonge ouderen noemen wij die ja. Het is altijd lastig, maar je moet er een begrip aanhangen. Wat daar eigenlijk het idee is dat je een beetje een collectieve woonvorm hebt. Dus je deelt daar bijvoorbeeld bepaalde faciliteit als als een groentetuin bijvoorbeeld en je hebt een plek voor koffie met elkaar. Zou je daar iets in zien?

INT1:

Geen idee, ik heb geen beeld. Bovendien is elke plek anders, geen idee.

GD:

Nee, precies.

INT1:

Kan, kan goed zijn. Ik houd niet van de gemeenschappen, niet zozeer, maar camping is wel goed. Het kan perfect zijn, ligt aan de buurman.

GD:

Nee, je weet, je weet pas of dat iets is als je de mensen die er wonen kent natuurlijk.

INT1:

Precies ja. Het kan goed zijn, maar ik weet het niet.

GD:

Ja, dus inderdaad, het sociale, het sociale aspect speelt daar ook nog wel in mee? Sowieso in de keuze waar je naartoe wil verhuizen natuurlijk.

INT1:

Maar dat weet je niet van te voren.

GD:

Nee-ja, en of het dan uiteindelijk iets is, dat weet je natuurlijk pas als je de keuze hebt gemaakt.

INT1:

Ja, en dan ben je er al te laat mee.

GD:

Ja, ja, dat is natuurlijk altijd het lastige bij verhuizen. Je weet pas of het uiteindelijk gaat bevallen als er zit.

INT1:

Op een camping is anders, dat is maar voor 1 jaar.

GD:

Ja, de camping is van een paar weken. Natuurlijk bevat het niet dan... En camping als die echt niet bevat heb je je spullen zo ingepakt en ben je zo naar de volgende plek toe.

INT1:

Dan ga je er nooit meer naartoe, maar wonen is definitiever.

GD:

Ja, dat klopt ja. Dan zijn we een heel eind bij het einde aangekomen. We hebben nu natuurlijk tijdens ja het interview tijdens ons gesprek best wel wat over mogelijkheden gehad. Bereidheid verhuizen, toekomstige woning, huidige woning heeft dat denk je nog iets losgemaakt bij jou, dat je er wat dat je daar anders over na bent gaan denken of wat meer gerealiseerd hebt, of?

INT1:

Niet zozeer, alleen de urgentie is gegroeid, maar dat was mijn doel ook. Ik maak me bewuster dat het tijd wordt om er iets aan te gaan doen. Het komt niet aangewaaid.

GD:

Nee, nee, dat is het.

INT1:

Behalve als je Fysiek beperkt bent, dan moet je acuut iets zoeken. Dan willen mijn kinderen niet meer de moeite niet doen, niet een pan panieksituatie hebben. Dat ze moeten kiezen, onze kinderen willen graag dat wij dat vast op tijd doen.

GD:

Ja, dat er geen haast achter is, zodat je dus inderdaad iets kunt zoeken.

INT1:

Als we daar over hebben, dan een notaris. Zij zeiden toen dat we daar naartoe moesten om daar de erfenis te bepalen. Dat heb ik gedaan, wat dat betreft is het geregeld. Ook wat mijn vrouw en ik over wat er met ons moet gebeuren, met onze bezitten. Ooit zullen we moeten beslissen.

GD:

Ja.

INT1:

Dat is niet fijn, maar ooit zullen we moeten beslissen.

GD:

Nee, dat is.

INT1:

En wie besluit dat, maar ik denk dat het geregeld is. Ik heb de indruk dat het geregeld is. Maar voor waar we wonen hebben we nog allemaal aan onszelf.

GD:

Nee snap ik.

INT1:

Maar morgen kan nog.

GD:

Ja.

INT1:

Alles is morgen.

GD:

Ja, precies ja, nee, goed om te horen was ook wel een beetje de ja, natuurlijk ook een beetje het achterliggende doel naast dat dit voor mijn onderzoek is. ook een beetje de bewustwording bij de mensen die ik spreek gewoon wat ja, de informatie te verstrekken, of in ieder geval wat.

INT1:

Heb jij iets nieuws gehoord?

GD:

Nou, ik heb wel wat interessante dingen gehoord. Ik dacht, zeker vanuit hoe jij het eigenlijk benoemd is, dat je inderdaad zegt van ik dacht dat de bereidheid om te verhuizen is hoe graag mensen willen verhuizen, dat dat belangrijker meespeelde terwijl jij eigenlijk..

INT1:

Ik ben wel bereid.

GD:

Ja precies, dus jij geeft aan, ik ben bereid. Maar wat bij jou dus heel erg belangrijk is, is dat: Het aanbod is niet bekend en dat was een factor uit andere interviews natuurlijk nog maar de vraag wat blijkt, maar dat vond ik wel een hele interessante. Dat dat eruit kwam, had ik eigenlijk niet zozeer verwacht.

INT1:

Je moet bij iedereen zijn. Als je zo laat, moet je weet, je weet, weet je waar je naartoe gaat.

GD:

Ja, precies dat ik die die factor, die had ik eigenlijk niet zo ingeschat, dat die dat zo.

INT1:

Al je levenskeuzes zijn zo een studie, een baan. Neem je baan, welke baan neem je die voorbij gaat, snap je? Als ik het vergelijk met de trein die voorbijgaat vinden de studenten vaak fijn. Dan komt een trein voorbij, stap je in of niet? Je weet wel een beetje waar de trein naartoe gaat, je denkt het te weten: stap je erin? Misschien komt er geen volgende trein meer.

GD:

Ja.

INT1:

Dat is het leven.

GD:

Heel makkelijke uitleg.

INT1:

Maar zo is het is wel met onze levenskeuzes.

GD:

Als laatste nog. Heb je zelf nog iets wat je toe wil voegen aan het interview?

INT1:

Ik wil graag complimenten maken aan jouw. Je bent vriendelijk.

GD:

Super, goed om te horen. Voor de eerste is het voor mij wel nog een beetje aankijken.

INT1:

Ja, je bent vriendelijk je laat me uitpraten je resteert om je er niet in te mengen. Dat is heel knap.

GD:

Dat is goed om te horen.

INT1:

Je laat nauwelijks je mening zeggen. Je hebt geduld om naar mij te luisteren. Ik weet wel dat ik struikelig praat, dat is vermoeiend om naar te luisteren voor mensen. Ze moeten in hun hoofd vertalen wat ik zeg.

GD:

Ja, je moet je wat meer concentreren inderdaad.

INT1:

Dat weet ik, dat zie ik bij iedereen, maar jij hebt de moeite gedaan om te luisteren.

GD:

Ik wil ook luisteren, want ik heb jullie zelf uitgenodigd, dus ik wil ook dingen weten.

INT1:

Ja, jij wilt de antwoorden weten natuurlijk.

GD:

Ja, nee, maar goed, dan ja, nog even het formele einde.

INT1:

De nieuwe woning ik heb ook best te maken met energie, dat aspect hebben we niet gedaan genoemd. Dit huis is gebouwd in 93. Toen was energie nog niet zo fanatiek, het is goed geïsoleerd, maar niet fanatiek genoeg. Dat was nog een reden voor mij om te verheugen om te verhuizen.

GD:

Ja, een energiezuinigere woning. Beter leven klimaat.

INT1:

Ja, dat wel, dat is wel een pluspunt dat bij elke woning die nieuw is, is waarschijnlijk beter. Ik kan mijn woning niet compleet verduurzamen. Maar in nieuw nieuwe woningen zou wel interessant zijn.

GD:

Ja, dus ook inderdaad het verduurzamingsaspect.

INT1:

Ja dat zou voor mij een goed argument zijn. Eindelijk heb ik dan ook geen houtkachel meer, dat kan ik niet meenemen, waarschijnlijk.

GD:

Maar de grote kans van niet, want houtkachels is steeds minder natuurlijk.

INT1:

Zonnepanelen, ik was één van de eerste. Die hebben we al negen jaar met die wel betaald en speelt een aspect energie. Energie is nog een goed argument om mij te laten verhuizen. Een moderner huis, want nou word ik een beetje doodgegooid met ik moet mijn huis verduurzamen. Wat moet ik doen?

GD:

Ja, op een gegeven moment is het heel lastig.

INT1:

Ja, ik heb wel eens mensen laten komen maar die konden niks vinden. Ze hebben al onze energie rekeningen kunnen bekijken, er viel niks te bezuinigen. Maar dat zou een goed argument zijn voor een nieuwe plek, een nog zuiniger huis.

GD:

Ja is goed, inderdaad, dat wordt steeds meer mensen zich van bewust, natuurlijk ook vanwege de ja, gewoon de stijging, natuurlijk energiekosten dat steeds meer mensen over na gaan denken.

INT1:

Ja, dat is de laatste kans om in een vicente woning te wonen. Ja.

GD:

Ja goed, dan is dit het einde van het onderzoek. Nogmaals hartelijk dank.

Einde interview

Interview 2: 24-10-23 16:00

Leeftijdsgroep: 60-64 jaar
Woonplaats: Oisterwijk
Provincie: Noord-Brabant
Geslacht: Man
Huishoudsamenstelling: Echtpaar / vaste partner waarvan kind(eren) uit huis zijn
Verhuis geneigd: Potentieel
Fysiek of online: Online

GD: Gijs van Duren (interviewer)

INT1: Geïnterviewde 1

Start interview:

GD:

Even kijken staat hij in het Nederlands?

INT1:

Ja ja.

GD:

Ja kijk, hij staat aan.

INT1:

Ja.

GD:

Helemaal goed dan. Ja, het formulier heb ik al teruggekregen van nu, dus dan. Zouden we wat mij betreft rustig aan kunnen gaan beginnen, tenzij u nog voorafgaand eventuele vragen heeft.

INT1:

Nee, nee, eigenlijk niet. Nee, ik dit is in het kader van een van uw afstudeerproject begrijp ik. Ik weet niet of u dat met meerdere personen doet, want ik begreep eigenlijk uit de privacyverklaring dat er nog wel wat meer bij zaten. Maar ik ja, voor de rest is het allemaal prima.

GD:

Ja nee inderdaad, in totaal heb ik dadelijk 10 Mensen met wie ik een met wie ik een interview afleg. Ik ben vanmorgen ben ik met de eerste begonnen.

INT1:

Oké oké Dat is goed ja prima ik ik luister.

GD:

Ja helemaal goed. Ja, zou u uzelf eens kort kunnen introduceren?

INT1:

In de zin van wat ik doe, hoe lang wij hier wonen, ja.

GD:

Ja wat u doet, wat uw gezinssamenstelling is eventueel opleiding. Ja, dus gewoon in het algemeen.

INT1:

Nou heel, heel in het kort. Wij zijn ik woon hier samen met mijn vrouw. Ik ben, zei, is 63 of wordt weldra 63, Ik ben 64. Wij wonen hier sinds 2018 in een twee onder een kap woning. Wij hebben twee kinderen die, één woonachtig is in Londen en min of meer het huis uit is. En een dochter van inmiddels 24 die studeert en die nog wel eens thuiskomt, waar we dus een kamer of een vrij ruime kamer voor hebben.

GD:

Ja.

INT1:

En, Ik ben nog steeds werkzaam, ook al zal dat niet lang meer duren. Omdat ik nog kan gebruik maken van een regeling waardoor ik op mijn 65e kan stoppen met werken en ben ambtenaar in Brussel bij de Europese Unie en werkzaam of wonen in Oisterwijk en werk nu sinds corona eigenlijk de helft van de tijd in Oisterwijk thuis en de andere helft ben ik in in Brussel. Waar we overigens ook nog woonruimte hebben. Ja, Dat is zo in het kort wat Ik kan aangeven, dus ik.

Als opleiding, Maar dat is inmiddels heel lang geleden, dat is niet meer zo. Ik bedoel, hoe langer je de opleiding hebt afgesloten, hoe irrelevanter dat wordt. Maar ik ben ik. Ik heb een academische opleiding en een postdoctorale opleiding, jaren geleden gedaan. En Ik heb ook nog een poosje les gegeven aan een aan een Hogeschool of universiteit dus. Maar dat is inmiddels ook al een poosje geleden.

GD:

Ja oké nee helemaal goed om te horen hebben in ieder geval een ja, een goede, uitgebreide, uitgebreide introductie.

INT1:

Ja.

GD:

Even kijken ja, je gaf inderdaad al aan van nou, de kinderen eentje in Londen, die is ja vrijwel het Huis uit, zeg maar. En eentje die studeert en die komt dan bijvoorbeeld in het weekenden of komt dan af en toe komt hij, komt hij terug naar jullie, zeg maar.

INT1:

Ja ja klopt ja ja.

GD:

Ok. En uw gezondheid, hoe zou u die omschrijven?

INT1:

Ja, die is goed. Ja ja nee, die is goed. Die is ja, ik bedoel, er zijn geen op dit moment, geen beperkingen die het nodig maken om bijvoorbeeld gelijkvloers te gaan wonen. We hebben ons huis nu enigszins ingericht dat het levensloopbestendig zou kunnen zijn met dat kleinere aanpassingen, zodanig dat we die hier ook zouden kunnen blijven wonen, moest dat? Zich voordoen in de zin dat een van ons of beide minder mobiel zouden worden, dan zijn het, dan moeten we een aantal aanpassingen, maar die zijn beperkt, laat ik het zo zeggen aan het Huis. Maar op dit moment is daar gelukkig nog geen sprake van en zijn we bij het in goede gezondheid en kunnen we dus in deze twee onder een kapper zonder problemen verblijven.

GD:

Kijk, kijk, Dat is ook fijn, toch? Ik bedoel. Dat u nog gezond bent, is altijd goed.

INT1:

Ja ja ja zeker ja zeker ja ja ja ja gelukkig wel ja.

GD:

Ja, dan de huidige woning. Ik heb inmiddels al gehoord dat u in een twee onder een kap woning woont, zou u de woning wat meer kunnen omschrijven? Dus wat de grote ongeveer, een aantal kamers, verdiepingen.

INT1:

Eens even kijken hoor. De woning is gebouwd in 2016-2018. We zijn hier in bij de opleveringen, in de zomer van 2018 komen wonen. Als gezegd, dit is een twee onder een kapper, een perceel oppervlakte van iets minder dan 300 m² met een wat is het? Ik denk een woonoppervlakte van, ik weet dat eigenlijk nooit precies, maar het heeft een? Het heeft een bovenaan beginnen, een zolderkamer, 3 kamers op de eerste verdieping, plus een badkamer, een woonkamer, een garage die we hebben aangepast om fietsen in te zetten die dus ook verwarmd is en een, nog niet gezegd. Bij het huis zat een garage en die garage die hebben we verlengd, zodanig dat de het voorste gedeelte waar eigenlijk een auto of fietsen zouden moeten staan, nu geen auto, maar wel fietsen staan en een achtergedeelte verlengt waar we een tuinkamer hebben gemaakt.

GD:

OK. Ja.

INT1:

En een hobbyruimte van is gemaakt. Het aantal vierkante meters van het Huis zou niet zo 1 2, 3 kunnen zeggen. Maar ik denk ik schat een meter of 100 m² of 180 bij elkaar. En ja 2018 gebouwd, dus dat zijn de maten van 2018, en ik weet niet of daar standaarden voor zijn, maar dan kan je al vrij snel uitrekenen hoeveel kubieke meters dat zijn hè. Ik zou ik zou het even moeten opzoeken hoe we daar precies hebben, maar dat uh... Het is dus een nieuwbouwwoning in een relatief nieuwe wijk. Liever gezegd in een wijk bij, in het centrum, van Oisterwijk, gebouwd op een voormalig fabrieksterrein.

GD:

Ja. Ja.

INT1:

Waar vroeger een lederfabriek heeft gestaan en die in het kader van de inbouwen dus inbreiden een wooncomplex is gemaakt met veel middenklasse woningen.

GD:

Ja.

INT1:

Of liever gezegd, hogere middenklasse woning, enkele sociale woningbouw en op een ja op een vrij, Ja het is eigenlijk allemaal nieuwbouw. Dus de omgeving omvat heel veel nieuwbouwwoningen. Het merendeel twee onder een kappers, enkele rijtjeshuizen, vrijstaande woningen in een vrij hoog segment. Of liever gezegd met vrij hoge prijzen. En ja, met nieuwe voorzieningen dus allemaal In de buurt is.

GD:

Ja.

INT1:

Het is een inbreiding project.

GD:

Ja precies, dus eigenlijk in het ja in het centrum hebben ze het zeg maar proberen uit te breiden en daar zijn de faciliteiten hebben ze daar ook bij toegevoegd of waren in de buurt? Zeg maar ja.

INT1:

Ja ja, of die waar in de buurt, maar bijvoorbeeld de de nutsvoorzieningen zijn allemaal opnieuw aangelegd, dus de het elektra is opnieuw aangelegd of is er gewoon aangelegd. Er is voor wat betreft regenwaterafvoer is een gescheiden waterafvoer dus riool en een vuile en het grijze water heet dat geloof ik. Ja, wat is er nog meer? Dus dat is allemaal nieuw en dat maakt ook dat wij en de relatieve comfortabele positie zitten. Dat we bijvoorbeeld niet geconfronteerd worden met momenten waarop al onze zonnepanelen tegelijkertijd heel veel energie opleveren, dat die dan wordt uitgeschakeld omdat het net het daar niet aankan. Dus dat probleem hebben wij nog niet dat.

GD:

Kijk, kijk ja, dat hoor je ook wel regelmatig tegenwoordig, dat elektriciteitsnet het inderdaad bijvoorbeeld met zonnepanelen, dat ze dat dat het gewoon niet aankan. Inderdaad, ja.

INT1:

Dus dat is ons huidige woonsituatie.

GD:

Ja, kijk goed om te horen. Dan als ik ook nog even kijk naar ja faciliteiten voorzieningen. Daarmee doel ik ook een beetje op, dus een supermarkt, een apotheek, een restaurant. Is dat ook allemaal in op dit moment in directe omgeving?

INT1:

Ja. Ja, directe omgeving supermarkten wel, apotheken in het dorp. Maar dat is, we wonen op 5 wandelminuten van het dorp, dus dat is dat is allemaal goed bereikbaar. Enige obstakel wat je daar eventueel zou kunnen aanmerken is dat er een spoorwegovergang is die vrij intensief gebruikt wordt. Dat is de spoorweglijn de Brabantroute die vrij intensief gebruikt wordt, mede als gevolg van de problemen met de Betuwe route, liever gezegd met de verminderde capaciteit van de Betuwe lijn. En dat maakt dus dat het af en toe duurt dat je de overgang over kan, maar voor de rest is dat eigenlijk geen probleem. En als we daar dan eenmaal over zijn dan zijn we in het dorp met alle voorzieningen als de apotheek, kledingwinkels, restauratieve voorzieningen, het gemeentehuis, noem maar op. Dus dat zit allemaal op wandel afstand.

GD:

Ja.

INT1:

En eens even kijken, wat zit er daar nog meer? Ja, het is een we wonen in Oisterwijk en dat is een dorp met vrij veel vrij veel restaurants en en horecagelegenheden en vrij veel recreatievoorzieningen met bossen en en heiden en de Campina. Dus daar wonen wij allemaal vlakbij en te doen met, zonder dat we de auto moeten pakken, of kunnen we echt al wandelend of met de fiets naartoe.

GD:

Ja kijk, dat is ideaal Natuurlijk. Ja, en als ik het een beetje uit uw verhaal op kan halen, krijg ik ook wel een beetje het gevoel dat u ook tevreden bent over de huidige woonomgeving waar je nu woont.

INT1:

Ja ja absoluut ja ja absoluut ja ja ja ja.

GD:

Helemaal goed en nog even terugkomend naar uw de woning zelf, zeg maar. Als u nadenkt over uw huidige gezinssamenstelling en dan naar de woning kijkt, wat is uw, hoe denkt u erover dat uw woning bij het passend is, bij de samenstelling. Denkt u dat de huidige woning goed is, of heeft u daar?

INT1:

Met de huidige samenstelling is die goed en zolang onze kinderen nog niet zelf geland zijn in termen van zelf, of een relatie, of een eigen huis, of een waar ze de ruimte hebben. Vinden wij het belangrijk dat ze hier nog een, de mogelijkheid hebben om te kunnen terugkeren naar huis. Maar dat is Natuurlijk iets wat we, waarvan we verwachten of hopen ook wel een beetje dat dat niet meer zo lang zal duren voordat ze zelf geland zijn in dat opzicht. Nou is dat met de huidige woningmarkt is dat wat lastiger natuurlijk. En ja, en zodra dat eenmaal zover is en wij hier alleen nog maar met ons tweeën zouden wonen, dan is dit Huis duidelijk te groot voor voor twee personen. En hebben we ook wel al wat nagedacht over de mogelijkheden om dan wel kleiner dan wel ergens anders te gaan wonen. Maar daar komen we dus eigenlijk aan tegen het punt dat we nu eigenlijk prima wonen in een in een in een buurt die ons goed bevalt. Waar die die die redelijk hydrogeen samengesteld is, in termen van jonge gezinnen, oudere gezinnen, middenmoot en dergelijke. En op het moment dat dat we dan iets anders zouden willen, zouden we daar dus allerlei criteria gaan hanteren. Zoals, wat is de omgeving waar we dan terecht zouden komen, op zich zouden we best wel kleiner willen wonen, maar wat meer tuinruimte wat meer....

GD:

Ja.

INT1:

Tenminste een laagbouw tuinruimte kan op zich wat kleiner zijn, maar de faciliteiten waar we nu gebruik van maken, willen we eigenlijk ook wel zo houden. En we willen natuurlijk ook niet terecht komen in een omgeving waar de bevolking te homogeen is. Ik bedoel, ja voor ons beide is het een schrikbeeld om alleen maar met ouderen, in een omgeving met alleen maar leeftijdsgenoten. Schrikbeeld niet, maar dat zou niet onze voorkeur hebben. Ik bedoel, Ik denk dat je dan ja, dat willen we geen van beiden. Dus die randvoorwaarden zeg maar wat betreft heterogeen samengestelde buurt, met de zelfde voorzieningen in de buurt, met eenzelfde rust, met maar een een wat grotere tuin in laagbouw. Dat zou dat zouden we graag dan willen hebben.

GD:

Ja, ja nee, ik begrijp hem inderdaad. Dat lees ik ook overal en dat hoor ik ook wel en dat uit andere onderzoeken blijkt wel dat inderdaad veel, ja mensen uit uw leeftijdscategorie die dat dan die dat wel een beetje als voorwaarde en ja voor keuren eigenlijk geven inderdaad.

INT1:

Ja.

GD:

Dus dat is goed om te horen. Dan ja, met uw antwoord zijn we ook al een beetje verder gegaan naar wat mijn volgende punt ging zijn inderdaad. Dus inderdaad, ja de overweging of u bijvoorbeeld, zeg binnen de komende 5 jaar, zou overwegen om te verhuizen. Daar gaf u eigenlijk al aan dat is misschien het geval wanneer de randvoorwaarden goed zijn. Het juiste aanbod beschikbaar is en inderdaad, ja, zoals je al aangeeft de kinderen eigenlijk inmiddels een eigen plek gevonden hebben.

INT1:

Ja, ja, dat zou ja en en dan zou dat zeker mogelijk zijn, maar kijk 5 jaar dit soort zaken vooraf plannen

is. Je kunt wel zeggen dat je dat doet, maar ja, dat zijn de komt dan allerlei voor factoren die daar om de hoek komen kijken, die dat soms, of verspoedigen of vertragen. Wij zijn hier destijds komen wonen toen ik bedoel dat is een besluit geweest in wat we op vrij korte termijn ik bedoel, dat is een proces van minder dan een jaar geweest. In 2015 en een jaar later hadden we dus het het contract getekend voor de nieuwbouw en dergelijke. Dus dat dat is toen wel ja, ik zou zeggen binnen één jaar geweest en als ik dan terugreken naar 2018 min 5 jaar, dan waren wij op dat moment, in 2013 hadden wij nog geen concrete plannen om weg te gaan uit onze toenmalige woonplaats.

GD:

Nee precies, alleen dan op een gegeven moment kan door bepaalde factoren kan dat dan toch in één keer snel gaan? Inderdaad, ja.

INT1:

Ja ja ja zeker ja ja.

GD:

Ja ja, deze vraag, die zit er ook voornamelijk een beetje in, omdat ik de mensen die überhaupt niet na willen denken of overwegen om misschien te gaan verhuizen, die doelgroep dat is niet de doelgroep van het onderzoek. Dus vandaar dat deze vraag er een beetje inzit, om dat wat gevoel over te krijgen en dat zeg ik ja 5 jaar, dat is een ja, je moet een getal zetten maar ja.

INT1:

Ja.

GD:

Nou ja, de gewenste woonsituatie. We hebben het al wel een beetje besproken inderdaad, nou u gaf al aan van, het zou dan wel wat kleiner mogen, wel de juiste voorzieningen en zo. En als we daar wat dieper op in zouden gaan, van stel u zegt van nou oké iets kleiner, is dat dan in vierkante meters of in het aantal kamers of?

INT1:

Beide beide, want ze hangt natuurlijk samen met elkaar. Maar minder, ik bedoel dan zouden we in vierkante meters iets nemen wat kleiner is. Waarschijnlijk ook gelijkvloers, minder kamers, omdat er dan toch eigenlijk met zijn tweeën wonen wel zodanig een aantal kamers dat we allebei onze eigen ruimte hebben.

GD:

Ja.

INT1:

Maar goed, dan zit je aan, dan zit je aan een woning van hooguit 4 kamers met tenminste een woonkamer plus slaapkamer, plus iedere eigen Kamer.

GD:

Ja een hobbykamer bijvoorbeeld.

INT1:

Ja ja ja of een hobbyruimte of iets dergelijks en ja wat mijn vrouw, die is erg gecharmeerd van het concept van tiny houses. Daarbij ben je dus eigenlijk nou ja, twee twee afzonderlijke tiny houses hebt die aan elkaar geschakeld zijn als het waren, op een wat grote lap grond.

GD:

Ja, dat kan ook nog.

INT1:

Ja, dat is wat haar wat haar erg aantrekkelijk lijkt, en bij mij eigenlijk ook wel. Zei het wat minder.

GD:

Ja oké, nee goed om te horen.

INT1:

Ja.

GD:

Ja inderdaad de vraag van als stel je zou verhuizen rekening houdend met afname met mobiliteit en eventueel gezondheid. Dan geeft het eigenlijk al aan, ik zou wel overwegen voor een gelijkvloerse woning, maar niet zo snel zin in de zin van een senioren buurt, zeg maar. Dus niet, dat dat was iets wat juist niet wilde toch? Als ik het goed begreep.

INT1:

Nee. Kijk je hebt een aantal van die initiatieven met de krasse-knarren hoven en dergelijke. Waarbij je, ja waarbij dus een aantal ouderen in zo'n ja in zo'n hofje wonen. Dat lijkt natuurlijk wel aardig, maar op een gegeven moment is dat, wordt het dan ook wel beperkt als groep. Want die praat dan alleen nog maar over de Rolling Stones van de jaren 60 enzo en dergelijke. Daar raak je vrij snel op uitgekeken en op uitgeluisterd en wat mij betreft hoef je daar niet eens aan te beginnen. Maar het idee is eigenlijk dat als je in een wat heterogene buurt woont, dat je dan gewoon iets jonger blijft. In de zin van als je met jongeren in de buurt in contact kunt blijven of met mensen met een iets andere achtergrond dan jezelf hebt. En daarbij kan je dan ook nog daar ondersteuning bieden, in zin van kijk, wij zitten dadelijk met een zee vrije tijd bij wijze van spreken.

GD:

Ja.

INT1:

Waarbij je andere kunt ondersteunen die in het spitsuur van hun leven zit en dat ga je niet doen op het moment dat je in de krasse-knarren hof zit. Dus als je dat in een wat wat wat gemeleerder samengestelde wijk hebt, is dat wat makkelijker. Dus je kunt dan zelf wat actiever daarmee bezig zijn, maar je hebt dan ook wat meer, kom je blijf je in contact met een jongere generatie die met nieuwe ideeën met andere ideeën kan komen en die ja, die die vermijden dat je te snel in een in een eigen kringetje blijft rond dolen.

GD:

Ja nee zeker ja.

INT1:

En, dat is voor ons, dat is voor ons allebei belangrijk.

GD:

Ja, Ik denk ook zeker dat dat dat dat belangrijk is inderdaad. Ja nee, daarom dus inderdaad zeker dat knarrenhof, dat is altijd een beetje tegenstrijdig, zeg maar. Bepaalde, je hebt of juist of mensen echt voorstanders of inderdaad net wat u aangeeft, is dat u zegt van nou ik wil juist een beetje in de mix blijven zitten, zeg maar.

INT1:

Ja.

GD:

Nou ja en ja, de gewenste woonomgeving. U geeft al aan van ik wil eigenlijk dezelfde faciliteiten op dezelfde afstand behouden eigenlijk. En is het dan nog belangrijk dat het bijvoorbeeld ook in Oosterwijk blijft, of zegt u van nou, het kan ook compleet andere plek zijn die dezelfde kenmerken heeft?

INT1:

Nou, Ik denk dat we dan wel hier in deze buurt blijven, we mijn vrouw komt hier vandaan, ik niet. En voordat we hier zijn komen wonen in 2018 woonden wij in Roosendaal, en op het moment dat je weer in een nieuwe omgeving begint, is dat naarmate je ouder wordt, is dat een iets grotere opgave. Omdat kijk, als je begint met studeren, dan begin je kom je bij mensen terecht die allemaal heel keen zijn om andere leeftijdsgenoten te leren ontmoeten en dergelijke. Dus de openheid is er, en dat is dat neemt af naarmate je ouder wordt. En al helemaal als je in een compleet nieuwe omgeving komt, dan zitten er allemaal ja, ingesleten patronen waar je dan maar tussen moet zien te komen. Dus dan wordt het al naar een compleet nieuwe omgeving verkassen is dan wat minder vanzelfsprekend maar ik sluit het overigens niet helemaal uit. Is dat wij zouden dan wel voor kiezen om in deze omgeving te blijven, dus in deze omgeving dus dan hebben we het echt over Oosterwijk.

GD:

Ja ja precies want ik wilde zeggen want je hebt bijvoorbeeld ook nog bij Oosterwijk in de buurt Tilburg toch?

INT1:

Ja.

GD:

Dan had ik toch goed waar het lag inderdaad. Maar nee dan inderdaad in de directe omgeving van van Oosterwijk zou blijven. Nee, dat is goed om te horen.

INT1:

Daar komt u zelf niet vandaan, maar u komt wel uit Brabant.

GD:

Ik kom wel uit Brabant ja, ik kom uit de buurt van Ravenstein bij Oss.

INT1:

Oké ja ja ja ja dat klopt ja ja nee Dat is ja Dat is dus dan.

GD:

Ja is nog goed eigenlijk de andere kant op weer richting het Oosten, hè?

INT1:

Ja ja dat klopt ja.

GD:

Nee dus dat is vaak toch wel te horen. Ik probeer er tijdens het interview waar op te letten, maar.

INT1:

Nou, Het was in ieder geval niet het accent, het was Brabants, maar ik wist ook dat het niet West Brabant kon zijn omdat we daar gewoond hebben Omdat ik dat accent inmiddels wel ken. Maar omdat je zegt Tilburg, ik dacht van, hé. Ik had u eigenlijk al een beetje in deze contreien je zelf geplaatst. Maar goed, ik zat er niet ver naast, oké.

GD:

Nee, nee, helemaal goed. Even kijken dan nou beetje verder lopend, ja, niet meer per se over de woningen zelf, de huidige of gewenste maar een aantal factoren die, tenminste dat is het onderwerp, die de bereidheid van u eventueel uw mogelijkheden en het bewustzijn beïnvloedt. Dus dan heb ik eigenlijk de vraag, wat zijn naar uw mening belangrijke factoren die uw bereidheid tot verhuizen beïnvloeden?

INT1:

Nou ja, een van de factoren is sociaal netwerk en bij sociaal netwerk in een vrij brede zin van het woord, dus daar zit ook familie bij, en het gezin natuurlijk. Kijk op momenten dat het zo zou uitkomen dat een van onze kinderen of beide kinderen ergens gaan wonen en een beroep zouden gaan doen op ons, dan zou er een wat grotere bereidheid zijn om dan die kant op te gaan verhuizen. Dat wil nog niet zeggen dat we dat gaan doen, maar dan is de bereidheid daar zeker wel.

GD:

Ja.

INT1:

Dat is dus het sociaal netwerk. De voorzieningen die er zijn, de kwaliteit van het leven in de zin van; is de lucht enigszins schoon, het moet natuurlijk niet aan een drukke snelweg zijn, ook niet een omgeving die op de een of andere manier onveilig zou kunnen zijn. Met heel wat is het, teveel criminaliteit of teveel criminaliteit in de zin van wat is het geweld, overval, en dergelijke, maar ook de criminaliteit, zoals op het Brabantse platteland helaas te veel tegenkomen van drugslaboratoria en dergelijke, dat zou dat zouden we zeker niet wensen. Dus dan kom je eigenlijk, ja dat is een factor.

GD:

Ja.

INT1:

Waar we dan aan zouden hechten, waar we naar zouden kijken als we ergens anders terecht zouden gaan komen. Bereikbaarheid in termen van hoe goed is het ontsloten door middel van openbaar vervoer en dan in de eerste instantie in tweede instantie wegen en dergelijke, want we de openbaar vervoer ontsluiting is wel makkelijk en daar zouden we zeker meer, maken we nu al meer gebruik van dan in het verleden, en we zouden het zelfs nog meer gaan doen. Eens even kijken hoor wat nog meer? Ja, uiteraard voorzieningen in de zin van kan er, zijn er bioscopen, zijn er bibliotheken in de buurt, is dat allemaal op een goed niveau. En, nou horeca dat is dan ook nog wel leuk meegenomen, maar met name dat dat soort culturele voorzieningen als bioscopen, theater en bibliotheek en die bibliotheek, bioscoop theater en die volgorde. Dat moet Natuurlijk wel, dat moet aanwezig zijn en in de buurt zijn. Ja en het moet ook een omgeving zijn waarbij je niet, waarbij je ook in de omgeving kunt rondwandelen, kunt recreëren zonder dat je eerst een half uur moet rijden of iets dergelijks.

GD:

Ja begrijpelijk.

INT1:

Dus we wonen eigenlijk in dat opzicht, wonen we gewoon erg goed al dat soort dingen hebben we hier allemaal in de buurt. In tegenstelling tot toen wij in Roosendaal woonden, was dat iets, werd dat, was het iets minder goed voorzien. Ook als we gaan kijken naar natuur en de omgeving, daar zitten we hier, zitten we hier eigenlijk heel goed. Ja, wat nog meer? Het zou leuk zijn als de zee wat dichterbij was, maar ja dat gebeurt wel als die zeespiegel vanzelf stijgt, maar dat is Natuurlijk ja. Het nadeel is dat we

dan uit het Westen ook allemaal deze kant op komen, dus dan wordt het misschien toch iets minder aangenaam.

GD:

Ja precies. Ik begrijp dus ook, tenminste als ik het goed begrijp, komt wel een beetje uit uw verhaal voort dat u eigenlijk aangeeft: Ik vind de omgeving belangrijker dan bijvoorbeeld de huidige woning of de nieuwe woning. De kenmerken van de omgeving krijg ik het gevoel dat u dat belangrijker vindt dan de woning zelf, klopt dat?

INT1:

Ja, Dat is de omgeving en het de leefomgeving is voor ons heel belangrijk. Wij wonen nu in een woning waar we het prima naar ons zin hebben. Het is een nieuwe woning, dus hij voldoet eigenlijk in in bijna in alle opzichten in wat we ervan wilden en willen.

GD:

Ja.

INT1:

Maar ik bedoel, Ik heb op verschillende, we hebben allebei op verschillende plekken gewoond, dus het maakt in dat opzicht kunnen we ons aanpassen aan een aan een nieuw woning. Maar de omgeving waarin zo een woning staat, hoe is die ontsloten in termen van openbaar vervoer in termen van wat zijn de voorzieningen die er in de nabije omgeving zijn qua winkelen, cultuur, horeca, natuur en dergelijke. En dan zitten we in deze omgeving zitten we eigenlijk, zitten we heel goed. En ja, We zijn helaas niet de enige die dat vinden als we kijken naar de prijzen van het onroerend goed in deze omgeving.

GD:

Ja nee, dat, dat begrijp. Sprekend over het onroerend goed komen we eigenlijk een beetje bij bij het volgende punt. Wat zijn voor u dan belangrijke factoren die de eventuele mogelijkheid tot verhuizen kunnen beïnvloeden, of welke spelen daar een belangrijke rol in?

INT1:

Financiële factoren of?

GD:

Ja, dat kan bijvoorbeeld of u denkt dat dat een belangrijke factor is. Of het kan bijvoorbeeld ook aanbod gerelateerd zijn het zit natuurlijk redelijk krap in de huidige markt is dat nog een belangrijke factor die meespeelt in de overweging?

INT1:

Ja, ja, dat is het aanbod, er is betrekkelijk weinig of er is niets. Of het aanbod wat er is enorm duur. Ik bedoel, In de zin van ook hier in Oisterwijk wordt een aantal grote, inmiddels een aantal gebouwen verbouwd, in kleine, kleinere appartementen opgesplitst, maar dan dat zijn appartementen die voor maar een hele beperkte groep toegankelijk zijn, financieel dan. En daar willen we dan niet noodzakelijkerwijs bij terecht komen, omdat het dan toch weer een vrij eenzijdig samengesteld publiek is.

GD:

Ja.

INT1:

Dus dat is een factor van dat willen wij niet. Ik bedoel wonen is belangrijk, maar we gaan er natuurlijk

niet ons nu niet meer diep in de schulden steken om wat te kunnen bewonen. Wat voor andere factoren zijn er die waar we dan nu naar kijken? Nou ja, goed, de omgevingsfactoren, maar die heb ik al toegelicht.

GD:

Ja.

INT1:

Ja, het moet een, uiteraard moet de woning voldoen, in de zin van dat het een energiezuinige woning moet zijn. Dat het dat dat de voorzieningen moet hebben die ik nu inmiddels vanzelfsprekend vindt, maar die minder vanzelfsprekend zijn, maar gewoon een fatsoenlijke badkamer, goed geïsoleerd, een ruime keuken. Ja, wat nog meer? Zoveel mogelijk mogelijkheden hebben om zelf energie op te wekken of van het gas af. Ja, we hebben een elektrische auto dus er moet een laadpaal bij kunnen. Dat soort dat soort zaken dat dat daar zouden we allemaal naar kijken als we naar een andere woning zouden gaan toegaan.

GD:

Ja precies precies ja en even vergelijken met de mogelijkheid en ja, de gezondheid. Want stel kijk op een gegeven moment is natuurlijk de kans ja, voor veel mensen gaat op gegeven moment gezondheid natuurlijk achteruit. Denkt u dat de gezondheid bij u nog een rol zou kunnen spelen waardoor u niet zou gaan verhuizen? Zeg Maar dat u op een gegeven moment zo lang in de huidige woning zit dat u op een gegeven moment denkt, ik ben nu niet meer gezond genoeg of te oud om nog te verhuizen. Of zegt u van, ik denk dat ik die stap daarvoor eigenlijk al gezet heb?

INT1:

Nou, ik denk dat dat niet zal gebeuren, want zelfs als wij één of beide van ons moeilijker te been raakt of anderszins invalide raakt of wat dan ook en bij hulpbehoevend wordt. Dan gaat er vroeg of laat toch een moment ontstaan dat je niet meer in het huis kunt wonen. Ondanks al onze pogingen om het levenslopen bestendig te maken en dat je dan toch naar een andere omgeving gaat, dan kom je al vrij snel in een iets van een verzorgingsflat of iets dergelijks terecht. Maar goed, dat daarvan hopen we dan dat dat nog maar eventjes duurt, en daar ook geldt weer dat je dan wel in een erge met allemaal leeftijdsgenoten terecht komt. En dat is iets wat dan iets minder aantrekkelijk wordt. Dus echt als het niet anders kan, ja dan zal het vast wel gaan gebeuren, maar zo lang mogelijk uitstellen.

GD:

Ja nee dat, dat snap ik inderdaad, ja.

INT1:

Maar dat, dat zeggen we nu hoor dat ik weet niet of we daar over 4 of 5 jaar anders over gaan denken. Of als we daar anders over gaan denken, op het moment dat de nood aan de man aan de vrouw is.

GD:

Ja nee zeker, dat die verschillen hoop ik ook een beetje te gaan zien. Dus ik heb inderdaad binnen de, ja doelgroep, heb ik natuurlijk verschillende leeftijdscategorieën ook weer binnen mijn interviews om te kijken inderdaad van hij zit er nou verschil tussen de jongeren en de oudere generatie. In bepaalde opvattingen of bepaalde ideeën, zeg maar, dus ik hoop dat daar nog wat interessante dingen uit gaan komen, ja.

GD:

Dan nog een aantal van ja factoren, of in ieder geval het bewustzijn met betrekking tot verhuizen. Er wordt natuurlijk sociaal gezien, wordt er veel gezegd van nou de jonge ouderen dus 55plussers, empty-

nesters waarvan de kinderen weg zijn, wordt veel geroepen: nou, die moeten gaan verhuizen of in ieder geval zou wenselijk zijn en dan naar een kleinere woning. Bent u zich daarvan bewust dat dat gezegd wordt en hoe denkt u daar zelf over?

INT1:

Nou dat, ik vind dat ook wel tot op zekere hoogte een terechte opmerking, want doordat we steeds ouder worden en mensen steeds langer in woningen blijven waar veel meer mensen kunnen wonen dan die ene of twee personen. Dat vind ik een hele terechte en legitieme opmerking. We wonen hier in Oisterwijk, ik heb daar eens toevallig wat van gezien, maar ik geloof dat het 1/3 van de woningen door één persoon bewoond wordt en dat zijn vaak ouderen die in grotere woningen wonen. En terwijl er voor de jongere generatie überhaupt geen woningen zijn, en wat er beschikbaar komt onbetaalbaar is. Dus ik snap heel goed en ik ben het daar eigenlijk ook wel tot op zekere hoogte mee eens dat dat gezegd wordt. De andere kant van de medaille is natuurlijk dat ook voor die mensen die daar in hun eentje wonen, het niet makkelijk is om te verkassen, omdat ze daar al een generatie gewoond hebben. Bent u ja, bent u er nog?

GD:

Ja, nu wel weer. Ik heb wel even ergens een stukje gemist, de verbinding viel even weg.

INT1:

Ja ja ik zag inderdaad het beeld bevroren.

GD:

Het begon te haperen.

INT1:

Ja oké dus even dus de. Terug nemend of terugkomend op wat ik zo even zei over de beschikbaarheid van woningen voor die nu bewoond worden door ouderen, alleenstaande ouderen, of ouderen echtparen die in een veel grotere woning zitten dan dan die ze nodig hebben. Begrijpelijk omdat ze daar waarschijnlijk met hun gezin zijn komen wonen en de kinderen het huis uit zijn enzovoort. En ik begrijp heel goed dat dat argument wordt gezegd dat die ouderen dan maar moeten gaan verkassen dat. En tot op zekere ochtend ben ik het daar ook nog wel mee eens, maar dwang is in dit soort situaties een niet zo'n goede strategie, maar ik denk dus dat als er alternatieven worden geboden die het voor die, zeg maar die bewoners wat aantrekkelijker maken. Het probleem met die alternatieven is dat daar natuurlijk vrij veel tijd voor nodig is, en dat zoals wij ook de mens erg kieskeurig geworden is. Want we zitten prima, dus waarom zou ik verhuizen? En ja, niet mijn probleem dat anderen hun woningen niet kunnen vinden, tenzij ze natuurlijk zelf woningzoekende kinderen hebben. Dus dat is een lastige belangenafweging, maar ik ik begrijp heel goed het het argument dat naar voren wordt gebracht en ook de, hoe zal ik zeggen de niet de boosheid, maar wel de zuurderigheid bij een bepaalde bij een bepaald gedeelte van die jonge generatie die ten opzichte van de ouderen zeggen: van boomers jullie hebben al flink wat geld, jullie hebben een woning en een die is vrij en jullie nemen ook nog eens een keer de woningmarkt in beslag. Voor ons is er niets over daar. Ik snap dat die zuurderigheid er ontstaat. Dat die er is, tegelijkertijd kan ik er zelf ook niet zoveel aan doen en omdat te, goed te kunnen aanpakken, denk ik dat de oplossing niet is om dan maar met grof geweld die ouwtjes uit hun huizen te rammen. Maar ervoor zorgen dat er wat makkelijker kan worden doorgestroomd en dat daar voldoende ruimte voor aanwezig is. En dus dat ja, dat zou mijn voorkeur dan hebben.

GD:

Ja nee dat, dat is begrijpelijk en Dat is ook een beetje het wat ik het eindelijk. Ja, kijk de oplossing ga ik ook niet hebben, maar uiteindelijk het doel is inderdaad om te kijken van oké, hoe zouden we dus de verhuizing beter kunnen faciliteren zeg maar. Dat is uiteindelijk het einddoel van mijn onderzoek, want

inderdaad, ik kwam erachter heel veel geven eigenlijk dezelfde mening als het u heeft van. Het is heel begrijpelijk en ik zou best mee willen denken, maar inderdaad hoe ik nu woon woon ik ook goed en zo speelt er heel veel mee. Dus dat is het eigenlijk een beetje het het doel om te hopen daar iets mee te kunnen bereiken?

INT1:

Ja ik denk dat de factor dat mensen die nu zitten waar ze zitten, het heel vaak heel prima vinden en dan dus denken van: nou ja, aan mijn lijf geen polonaise, ik blijf hier gewoon zitten. Maar op het moment dat het wat aantrekkelijker kan worden gemaakt als er een pull factor is, misschien ook wel een beetje een push factor in de zin dat dat je Misschien wel dunder moet maken om alleen in een te groot huis te blijven wonen. Dat zou misschien nog wel wat zoden aan de dijk kunnen zetten, maar goed dan wordt er weer heel snel geroepen dat het dat het allemaal niet eerlijk is, enzovoort enzovoort. Dus dat, maar helemaal zonder dat soort maatregelen denk ik dat toch... Ja, het mag eigenlijk ook wel vind ik, een beetje.

GD:

Ja ja, ik snap het, ik snap het ja.

INT1:

Dus de push factors, zal ik maar zeggen.

GD:

Ja precies dat je die probeert, ja?

INT1:

Dat de thuiszorg wordt in die omgeving heel goed verzorgd en bij jullie kunnen we helaas wegens personeelsgebrek maar één keer per wat is het enzovoort enzovoort komen?

GD:

Ja ja ja ja.

INT1:

Dat is misschien wat geniepiger, maar ja, anders gebeurt het niet.

GD:

Nee nee, precies nee, ik snap hem. Ja die vraag die hebben we al een beetje wat over gehad. Zijn er denkt u nog andere ja, manieren of methoden? Hoe ze Ja, als u naar uzelf kijkt meer zouden kunnen overhalen of beter kunnen stimuleren om de verhuizing te gaan overwegen of in ieder geval te maken.

INT1:

Je gaat op een gegeven moment verhuizen als je moet, als je niet meer moet dan is het omdat je het leuk vindt en omdat er een leuk alternatief is. Dat leuke alternatief is er momenteel niet of nauwelijks in termen van of het is te kostbaar, of het is te ver weg of het is te lawaaiig, of wat dan ook. Dus in dat opzicht is het aanbod erg beperkt, en Ik denk dat als daar wordt gekeken naar wat een woningbehoefte zou kunnen zijn bij ouderen en ervoor zorgt dat, dat daar flink wat van aanwezig zou zijn. Met andere woorden, dat we bijvoorbeeld veel meer inzetten op appartementsgebouwen.

GD:

Ja.

INT1:

Met waarbij ja, waarbij veel gemengder kan worden gewoond en waarbij je toch nog wel wat groenvoorzieningen en dergelijke hebt voor mensen die dat leuk vinden. Ik denk dat dat ja, dat dat zou

kunnen helpen. En ja, in Nederland staan vooral eengezinswoningen of tenminste niet vooral, maar dat is de meerderheid, het is allemaal rijtjes, vrijstaand, twee onder een kap. En dat is voor gezinnen met kinderen, terwijl die levensfase maar misschien 1/3 van je leven dat je echt in een situatie, trouwens misschien iets meer, maar er zijn dat we de helft of iets meer zelfs dan de helft, maar er zijn gewoon vrij veel periodes dat mensen niet in een gezinssituatie zitten of koppels in een gezinssituatie of mensen alleenwonende en daar ontbreekt het. Ja, daar denk ik dat als je gaat kijken naar de samenstelling van de bevolking dat er, de woningmarkt veel meer gericht is op gezinnen en samenwonende plus gezinnen, en veel minder op alleenstaanden en koppels gericht is. En als er dus een mogelijkheid zou bestaan om dat, ja om het aantrekkelijker te maken om te bouwen voor die koppels, dan krijg je misschien ook sneller dat mensen die nu in met zijn tweetjes als koppel of alleen in een eengezinswoning wonen, dat die wat makkelijker de overstap maken. Maar nu moet die overstap, ja wel zonder al te veel problemen gemaakt kunnen worden. En financieel ook haalbaar zijn en dergelijke. En dat betekent simpelweg dat het ik denk dat het aanbod sowieso moet worden vergroot.

Ik gok, kort na de oorlog, had je een periode gehad dat mensen gewoon verplicht werden om anderen in huis toe te laten om aan een woningnood, om de woningnood te kunnen ledigen. Ik zou zeker niet terug willen naar zo'n periode, maar op het moment dat er een kunstmatige schaarste wordt gemaakt, dan hebben we natuurlijk wel een probleem en dan moeten we optreden. Die kunstmatig schaarste, daar heb ik nu al een beetje het gevoel van dat we daarin zitten. Dat we, mij verbaast het bijvoorbeeld dat heel veel panden nog steeds leegstaan, bijvoorbeeld etages boven winkelpanden staan leeg, en heel veel ruimtes die voor Airbnb worden geruimd, die die staan, die zijn daar niet voor die staan de helft van de tijd leeg.

GD:

Ja.

INT1:

Dus er zijn, er is wel een ruimte, alleen wordt hier niet gebruikt om te kunnen wonen, maar blijft het leeg staan aan speculatieve overwegingen of omdat dat voor af en toe eens verhuurd wordt of omdat ment opziet tegen de sores van de verhuur en dergelijke. En dat is natuurlijk, dat maakt dat dat er een schaarste is en die alleen maar groter wordt op het moment dat er een groter beroep wordt gedaan op de woningmarkt. Dus ik denk dat dat het een verhaal is waarbij heel veel verschillende maatregelen nodig zijn. Maar om een doorstroom te faciliteren voor ouderen denk ik dat het zeker zoden aan de dijk zou kunnen zetten. Zeker als al die ouwtjes zo oud worden als ze ons nu worden.

GD:

Ja nee, zeker daar ben ik het mee eens, en inderdaad een beter gebruik van de huidige woningmarkt kan daar ook zeker, naar mijn idee in ieder geval, ook zeker aan bijdragen inderdaad.

INT1:

Ja dat ja.

GD:

Nee goed om te horen. Even kijken, ja hoe het beter gefaciliteerd kan worden. Ja, we hebben nu natuurlijk een beetje over de ja over het aanbod en dergelijke gehad. Zijn er denkt u nog manieren over hoe ze uw bereidheid, dat speelt natuurlijk ook wel samen met het aanbod natuurlijk hoe bereid je eigenlijk, ja hoe bereid je zou zijn om te verhuizen als het ware inderdaad.

INT1:

Ja de het aanbod van woningen de faciliteiten die in de omgeving zijn. We hebben nu een aantal

factoren opgesomd die het voor ons aantrekkelijk maken om in deze omgeving te wonen. Nou, die willen we behouden en daar moet je dus rekening mee houden, zowel als planner of als beleidsbobo, en als ouderen ook: van je gaat pas verhuizen op het moment dat je er niet op achteruit gaat en dat nou als dat goed in de gaten kan worden gehouden. Dan denk ik dat er dat er best wel een bereidwilligheid is bij aardig wat ouderen. En ja, er zit natuurlijk ook een kostenplaatje aan laten we wel wezen ik, ik bedoel als ik hier naar Oisterwijk kijk, naar een aantal mensen die verwachten de de hoofdprijs te krijgen voor een woning uit, wat is het van 70 jaar oud in die nog een keuken heeft van 70 jaar oud, en denken dat dat heel veel waard is omdat het in Oisterwijk woont en dus niet willen verkopen voor de. Er zijn verwachtingen die dan niet altijd even reëel zijn en, maar die dan toch blijven bestaan omdat er de noodzaak niet is om daar anders over te gaan denken. Dat Dat is daar, denk ik dat we dat we een aanpassing nuttig zou kunnen zijn, maar hoe dat gerealiseerd kan worden. Dat dat daar zou ik zo 1 2 3 niet een antwoord op hebben.

GD:

Dat is ook niet iets wat 1 2 3 opgelost kan worden. Eerst moet natuurlijk het idee er zijn hoe het zou kunnen gaan werken en dan wordt er natuurlijk, daarna komt pas het praktische gedeelte van hoe gaan we dat dan, hoe zou dat gerealiseerd kunnen worden. Ik heb nog één vraag, dat heeft een beetje met een bewustzijn te maken. Ik heb het idee dat dat wel zo is, maar u bent zich wel redelijk bewust van het huidige aanbod van wat er eventueel op de woningmarkt beschikbaar zou zijn. Tenminste als ik u zo hoor praten, dan heb ik wel redelijk het idee dat dat het geval is?

INT1:

Ja, We hebben ook al zitten kijken naar een andere woonruimte, maar dan erbij. Dat klinkt heel erg, hoe zal ik tegen? Alsof we zwemmen in de slappe was, dat niet het geval is over het hoor. Dus We hebben wel wat keken naar flats in Den Haag en in Utrecht. Waar we dan een tweede flat zouden willen hebben als onze kinderen daar naartoe zouden gaan, dus daar hebben we in dat opzicht kijken we wel naar het aanbod. Zodat we kunnen zien waar we elders zouden kunnen wonen, maar dat is altijd met de gedachte in ons achterhoofd dat we hier onze hoofdzetel hebben.

GD:

Ja precies ja.

INT1:

Voor de rest hebben we dan betrekkelijk weinig gekeken naar echt een, nu al alternatief voor onze huidige woning, dat minder.

GD:

Ja oké duidelijk. Dan als laatste de, nou stel het idee wat we net besproken hebben dat dat begint een beetje te lopen zeg maar als het ware, en er komt nieuw passend aanbod. Op wat voor manier denkt u dan dat ze dat het beste over kunnen brengen? Hoe zou dat ja gepubliceerd moeten worden, moeten mensen deur aan deur komen, hoe denk je dat dat het beste zou?

INT1:

Hoe bedoelt u deur aan deur dat?

GD:

Ja, we zien dat er best wel een groep is die zich gewoon helemaal niet bewust is van wat er eventueel mogelijk is zeg maar. Dus wat het wat het aanbod is en stel nou, er is dus passend aanbod voor een grote groep zeg maar, op wat voor manier zou ze dat het beste, een gemeente of een ontwikkelaar dat dat duidelijk kunnen maken naar uw mening?

INT1:

Ik denk, maar helemaal representatief is mijn mening in dat op zich niet omdat ik dat ik me hier in Oisterwijk iets meer heb verdiept in de woningmarkt problemen, ik denk wat zeker zou helpen is als er hele duidelijke plannen zouden worden gepresenteerd waarbij de zaken worden gepresenteerd met een met een duidelijke tijdspad. Zodanig dat, stel dat je een uitbreiding wil gaan realiseren, dat je als gemeente of als projectontwikkelaar kunt aangeven van hier kunnen we inbreiden en daar willen we dit en dit en dit gaan maken en of daar gaan we dit en dit en dit bouwen. Dat gaat er zo uitzien en dat komt er dan en dan beschikbaar, en we gaan de inschrijving daarvoor organiseren vanaf die datum en dit zijn de voorwaarden bij toewijzing en dergelijke dus als daar op een hele transparante manier en helder over wordt informeert, dus dus belanghebbende dat duidelijk te krijgen. Dus als er een hogere mate van zekerheid kan worden gegeven dan nu het geval is. Want nu, als ik nu naar deze naar dit dorp kijk, dan zijn er nauwelijks nog concrete bouwplannen. Er zijn wel wat ideeën die er rond gaan, maar daar zit. Dat is op een gegeven moment heel veel onzekerheid met heel veel toezeggingen dat men inspanningen levert om het allemaal te kunnen realiseren, maar heel veel gebakken lucht zonder dat er concreet een commitment een vastlegging plaatsvindt. Daarom wordt er gezegd van nou, hier hebben wij een stuk land aan de aan de rand van het dorp, en we gaan nu eventjes niet dat principe respecteren dat we niet mogen uitbreiden, maar dit gaan we nu gewoon doen, of dit stuk land gaan we daarvoor reserveren, daar gaan we een aantal huizen opbouwen en een heel gemengd soort bebouwing. Eengezinswoningen, maar ook benedenwoningen, flats, enzovoort enzovoort. En dat wordt voor die en die categorieën daar die en die prijscategorie, en dat wordt dadelijk verdeeld en dat gaan we op een eerlijke manier verdelen. Ik denk dat als je daar een aantal heldere plannen en concrete plannen gaat aanbieden aan lokale bewoners. Dat dan dat er dan een soort van perspectief wordt geboden en een soort van zekerheid. En Ik denk dat heel, heel vaak nu nog het probleem is dat er wel allerlei plannen worden gelanceerd en om wat voor reden dan ook niet altijd de meest kwaakte beweegredenen, maar die worden dan gepresenteerd en daar komt daar komt dan niks van terecht. Dus dan wordt een bepaalde illusie wordt gewekt bij potentiële verhuizers, die vervolgens teleurgesteld worden omdat het niet gebeurt, omdat het te kostbaar is, of dat uiteindelijk dus toch niet voor in aanmerking blijken te komen, enzovoort enzovoort. En Ik denk dat als daar meer duidelijkheid en helderheid over kan worden gegeven dat er dan al een grotere bereidheid ontstaat bij mensen om door te stromen, en helemaal als het gebracht wordt met daarbij in de achtergrond: van hier u gaat weg, u laat dadelijk een woning achter een grote woning voor een jong gezin of een jong stel dat nu nog gewoon te weinig ruimte heeft, enzovoort enzovoort. Zonder dat ze zich diep in de schulden moeten steken.

GD:

Ja, en als je dat dan samen allemaal pakt, dan denk ik, Ik denk inderdaad dat: ik denk dat u hier inderdaad iets goeds zegt inderdaad ja.

INT1:

Ik bedoel het effect wat dat heeft ook op de beweegredenen voor mensen die hun huis achterwege laten, is dat ze ook daarmee duidelijk het gevoel krijgen iets goeds te doen voor anderen. Zonder dat die goedheid teveel kost. Want ja, in dat opzicht verschillen de Brabanders helemaal niet van Hollanders. Ik bedoel, het mag wel iets kosten, maar niet te veel dat iedereen.

GD:

Nee, en dat is begrijpelijk inderdaad, en toch ook het gevoel inderdaad dat je dat je er iets goeds aan gedaan hebt, maar je gaat er zelf niet niet op achteruit. Ja.

INT1:

En er is perspectief. Er is duidelijkheid en Ik denk dat dat heel vaak nog de factor is die mensen

blokkeert en eigenlijk ook wel een beetje zuur maakt, in de zin van; ze beloven wat, ik bedoel de gevleugelde uitdrukking, en op het moment dat daar wat dat je dat weg kunt halen. Dat je daarmee al enorm wil goodwill en bereidheid. En dan gaat er een bepaalde dynamiek ontstaan waarbij het soms nog wel sneller loopt dan je zelf zou willen.

GD:

Ja nee goed om te horen.

INT1:

Dus dat is een hele. Ik bedoel, je hebt aan de ene kant heb je Natuurlijk het harde werk in de zin van dat je woningen moet kunnen aanbieden en die ook nog eens een keer in een leuke omgeving zitten, maar er zit ook allerlei push factors die het makkelijker moeten maken ook voor mensen om de stap te zetten. Dus je kunt eraan, je kunt wel trekken, maar er moet ook op een op een aardige manier worden geduwd dat mensen die stap nemen. Zonder dat ze het gevoel dat ze over de rand worden geduwd of onder de bus worden gesmeten.

GD:

Ja nee ik, ik snap het, Ja, Ik heb veel gehad aan het interview. Er zit veel goede, zit veel goede input in nee, zeker goed. Ja nee ja ja.

INT1:

Ik hoop dat dat je er wat mee kunt. Ja, nou, dat is goed te horen.

GD:

Ja, want Ik heb zo ja de vragen en dingen die eigenlijk had, en waar ik meer over wilde weten, heb ik gehad. Ik weet niet of er zelf nog dingen zijn waarvan u denkt, ik wil er nog iets aan toevoegen of iets wat bij mijn idee niet behandeld heb, wat wel belangrijk is of?

INT1:

Nee, Ik denk, nee. Als ik het gesprek zo terug luisterend afspelend in mijn hoofd denk ik dat dat ik alles gezegd heb, en ik natuurlijk niet in herhaling wil vallen. Ik was wel benieuwd overigens, dit is dus voor een thesis een afstudeerscriptie. En daarvoor er nu een tiental interviews worden gehouden, eigenlijk zijn dit gewoon diepte interviews.

GD:

Ja.

INT1:

Meer diepte interviews dan hun kan een kwantitatieve onderzoek, wat inderdaad denk ik in deze opzet denk ik een betere methode is dan kwantitatief onderzoek overigens maar.

GD:

Ja ja kwantitatief onderzoek dat wordt door Woononderzoek Nederland wordt dat één keer in de 3 jaar wordt het uitgevoerd. Die gegevens die heb ik vanuit de overheid allemaal beschikbaar gekregen, dus daarin heb ik eigenlijk mijn kwantitatieve stuk gehaald. Dus inderdaad, wat wordt er in Nederland als geheel gezien aan gewenste woning kenmerken? Wat zeg het gros dat redenen zijn om wel of niet verhuizen, en daarom probeer ik inderdaad nu tijdens de interviews wat verder de diepte in te gaan, wat meer naar achter te komen, wat er reden erachter, is wat personen denken dat mogelijk oplossingen zijn dus vandaag inderdaad de interviews, ja.

INT1:

Ja, ik denk dat die diepte interviews ze vullen elkaar goed aan, laat ik het zo zeggen. Maar bij

kwantitatief onderzoek moet je de vragen bedenken en die die komen ergens van en die komen uit een theoretisch framework of een kader of iets dergelijks. En als dat kader niet meer geschikt is voor het kwantitatieve onderzoek, dan is de waarde van het kwantitatieve onderzoek ook beperkt. Maar dat maar dat is meer een methodologisch overweging die ik daar eens bij zou hebben. Maar goed, dat klinkt heel interessant. Wat is de planning voor de afronding van het onderzoek?

GD:

De planning is dat ik eind januari, dat het eind januari klaar is. Ja, dus ergens de laatste, ik heb hier hangen, de week halverwege januari is dan de verdediging.

INT1:

Oké en dat is dan voor een bachelor of een master?

GD:

Master inderdaad. Als het allemaal goed afgerond is en ik heb het gehaald, dan zal ik u uiteraard ook de ja het document de thesis eigenlijk nog even opsturen als u nog interesse heeft om het om het na te lezen en eventuele uitkomsten nog te zien wat er wat er uitgekomen is, dan kunt u dat even doorkijken.

INT1:

Oké, ja nee dat is goed. Je hebt mijn e-mail en mijn gegevens dat lijkt me wel interessant, ja.

GD:

Ja nee, goed om te horen leuk.

INT1:

Oké nou dan rest mij heel veel succes toe te wensen met het afronden, want dat is altijd een scriptie. zijn wat lastiger, ook al heb je nu chatGPT waarmee je in ieder geval je inleiding kunt laten genereren, maar er pas mee op.

GD:

Ja ja moeilijkste gedeelte dadelijk de afronding dat, deze week en volgende week zijn nog interviews, en daarna begint het lastigste stuk. Het schrijven van de conclusies en dan het afronden nog, ja.

INT1:

Oké nou succes ermee!

GD:

Ja hartstikke bedankt en ja nogmaals bedankt voor alle input.

INT1:

Graag gedaan.

GD:

Doei doei.

INT1:

Oké graag gedaan, oké, tot ziens hè Dáág Dáág.

Einde interview

Interview 3: 24-10-23 19:30

Leeftijdsgroep: 55-59 jaar
Woonplaats: Lelystad
Provincie: Flevoland
Geslacht: Vrouw
Huishoudsamenstelling: Echtpaar / vaste partner zonder kinderen
Verhuis geneigd: Ja
Fysiek of online: Online

GD: Gijs van Duren (interviewer)

INT1: Geïnterviewde 1

Start interview

GD:

Kijk nou werkt het.

INT1:

Nou oke.

GD:

Is ook wel fijn, dan kun je wel lekker gaan beginnen.

INT1:

Waar kom jij vandaan?

GD:

Ik kom, ik woon nu in Delft, maar ik kom oorspronkelijk uit Ravenstein bij Oss In de buurt.

INT1:

Ja ik dacht al Oost Brabant.

GD:

Ja ja klopt Oost Brabant, ja, precies ja eigenlijk het meest oostelijke stukje van Brabant waar je ongeveer naar toe kunt. Ja.

INT1:

Ik kom uit Helmond.

GD:

Oh ja ja ja ja, ik ben vandaag daar In de buurt geweest. Ik had een in Nuenen. Dat is vlakbij Helmond, toch? Even kijken nou, dan stel ik voor dat we rustig aan gaan beginnen. Zou u een introductie over jezelf kunnen geven?

INT1:

Wat wil je weten?

GD:

Nou ja, even kort samengevat de leeftijd, gezinssamenstelling. Nou ja, laten we daar maar eens mee beginnen.

INT1:

Nou, Ik ben 59 jaar en ik woon samen, ik ben getrouwd met ***** is 61. Want hij is net 61 geworden,

dus ik moest even kijken hoe het goed zei. Wij wonen in Lelystad, Lelystad haven om precies te zijn. En als je achter mij kijkt, daarom had ik de telefoon ook wat gekanteld. Zie je een beetje een raar raam boven mij?

GD:

Ja dan als ik moet gokken, woonboot?

INT1:

Mis zeiljacht.

GD:

Haha kijk, kijk.

INT1:

Wij wonen, wij wonen al 10 jaar aan boord van onze zeilboot.

GD:

Ja.

INT1:

En, die gebruiken wij niet om in de haven te liggen, dus wij zijn met deze zeilboot ter wereld rond gezeild.

GD:

Oh.

INT1:

Dus we zijn 8 jaar Nederland uit geweest. We zijn in 2021 Nederland terug ingevaren.

GD:

Ja.

INT1:

Wij zijn watersport journalisten, mijn man is fotograaf en ik ben de schrijver. We maken boeken, artikelen en blogs, ik kan je echt een geweldig boek aanraden.

GD:

Kijk.

INT1:

Dus wij, dus sinds 2021 hebben we 3 winters in Nederland doorgebracht, dus dit is de derde winter en in de zomer zijn we dan 5 maanden op pad. De afgelopen twee zomers naar het noorden om informatie te verzamelen voor artikelen en blogs en dat soort dingen die we doen. We reizen erg veel. En we zijn dus tweeën half jaar op zoek geweest, toch naar een huis naar een basiskamp in Nederland. En we komen, dus dat is ook de reden waarom ik ons opgegeven heb voor het onderzoek, omdat wij gewoon, de woonvraag die wij hebben dus breed tegenkomen in een hele groep leeftijdgenoten en het aanbod voor diezelfde groep ontbreekt totaal. Dus dat is de reden waarom ik heel gemotiveerd ben om mee te doen aan het onderzoek.

GD:

Kijk nou, dat is goed om te horen mensen die gemotiveerd zijn om mee te doen, dat is ook voor mij altijd beter. Dan krijg ik veel meer input dan mensen die natuurlijk wat minder gemotiveerd zijn dus dat is alleen maar goed. Super, goed om te horen. Ja, je gaf aan dat je dan met z'n tweeën samenwoont, toch?

INT1:

Ja.

GD:

Ja en is de gezinssamenstelling, is die veranderd door de jaren heen?

INT1:

Gelukkig niet.

GD:

Of zijn jullie altijd met zijn tweeën geweest?

INT1:

Gelukkig niet veranderd.

GD:

Niks veranderd, ok ja.

INT1:

We zijn al 35 jaar met zijn tweeën.

GD:

Oké ja helemaal goed om te horen.

GD:

OK ja nou inderdaad, ik heb al een beetje een beroep en dat het jullie ook wel veel aan het reizen zijn. Want nu zeg je dan van, we zijn weer terug in Nederland, maar dan zomers gaf je aan, dan ben je wel nog vaak op weg, zeg maar toch als ik het goed begrijp?

INT1:

5 maanden, 5 maanden in de zomer.

GD:

Ja, kijk oké, en als je dan hier nu bent, dan veel bezig met het schrijven van die artikelen en die blogs en zeg maar het uitwerken van de verzamelde informatie eigenlijk.

INT1:

En andere reizen maken. We zijn net terug van twee weken Italië, waar we dan weer een andere vorm van varen hebben gedaan om. Maar daar vliegen we dan heen dus.

GD:

Ja oké.

INT1:

En, we geven Natuurlijk heel veel presentaties over dit soort reizen, dus dat doen we in de winterstop en dat doen we dus internationaal, want we schrijven ook boeken in het Engels dus.

GD:

Oké, ja kijk goed om te horen. Dan, ja, de volgende vraag die ik heb, ik denk dat die als ik het zo hoor al een beetje beantwoord is, maar als je je jullie gezondheid beoordeelt?

GD:

Goed? Ja precies, tenminste als ik zo op reis overal naartoe, watersport en dit en dat dan was voor mij al wel redelijk duidelijk. Inderdaad, ja.

INT1:

Maar wij dus nu wonen, dat is wel even omdat vertellen. Kijk, in Nederland mag je officieel niet op een woonboot wonen. Je mag ook niet in een vakantiewoning wonen. Of nee, niet in een jacht wonen. Je mag wel op een woonboot wonen als een officiële woonboot is. Maar dus, maar er is een hele grote groep mensen zoals wij die op zeiljachten in caravans in campers. Nou een deel heeft dus, doen dat illegaal, dus die hebben een briefadres ergens. Weet je wat dat is, een briefadres?

GD:

Ja ja ik ken het ja wat postadres ja.

INT1:

Een briefadres, dat is dus geen postadres.

GD:

Nee, nee, dan niet.

INT1:

Het is wel even essentiële informatie in deze leeftijdsgroep, hoor. Ik bouw hem even vanaf de basis op. Je hebt in Nederland Bach adressen, zeg je dat wat?

GD:

Nee nee.

INT1:

Oké nog een beetje nog een laag dieper. Je bent ingeschreven in Delft in het In de basisregistratie persoonsgegevens, ja.

GD:

Ja.

INT1:

En je staat ingeschreven op het adres waar je woont.

GD:

Ja.

INT1:

Jaa, zo wil de overheid dat ook hebben. Zij willen weten wat jij woont, hè? Niet dat ze er wat mee doen, maar ze willen weten dat jij op een officieel adres woont. Nou, dus als jij besluit ergens in een tent neer te zetten en jij zegt, ik woon hier en ik noem dit tent 1, mijn adres en je probeert je op dat adres bij de gemeente in te schrijven. Dan zegt de gemeente, dat is geen officieel adres, want adressen staan in het Bach register. Dat is de basisadministratie, gebouwen en adressen. Nou, op het moment dat jij dus in die tent woont en jij geen Bach adres hebt, kan de gemeente jou niet inschrijven op dat adres. Als jij vervolgens een bankrekening wil openen, een rijbewijs aan wil vragen, een verzekering wil sluiten, studiefinanciering aan wil vragen, dat kan allemaal niet, want je hebt geen adres. in Nederland hangt alles op een adres.

GD:

Ja.

INT1:

Dus op het moment dat jij op een zeiljacht wil wonen of in een camper of in een recreatiewoning, dat zijn allemaal geen Bach adressen, dan is dat lastig. Nou zit je eigenlijk met hetzelfde probleem als dat

dak en thuislozen hebben. Nou, wat doen er een hoop mensen die zeggen gewoon tegen familie van: joh ik doe alsof ik bij jou woon, dus ik schrijf hem bij de gemeente in op het adres van die broer of zus bijvoorbeeld.

GD:

Ja.

INT1:

Volgens de gemeente woon je daar. Dan moet die broer of zus moet dus ook extra afvalheffing betalen en andere dingen wat er wonen dus officieel meer mensen in dat huis. De post van jou gaat ook naar dat huis toe. Nou hè, dus laten we even het voorbeeld nemen, jij hebt je bij je broer ingeschreven, ik noem maar wat, want je mag niet in je tent wonen. Je woont ondertussen wel in je tent. Je staat bij je broer ingeschreven, en nou betaal jij je telefoonrekening niet? Dan komt de deurwaarder bij jouw broer aan de deur.

GD:

Ja.

INT1:

Snelle manier om een familieruzie te krijgen. Dus veel dak en thuislozen, dat is Natuurlijk een groep die sowieso ja vaker met betalingsproblemen zit, die kunnen zich dus niet bij familie inschrijven. Dat is wat ze vroeger een postadres noemde. Dat bestaat niet meer. De overheid heeft gezegd, sinds twee jaar, moet iemand ergens een adres kunnen hebben. Omdat juist bij mensen die dak en thuisloos zijn, het zo belangrijk is dat ze die bankrekening hebben dat ze een uitkering kunnen ontvangen, noem maar op. Nou, de gemeente is verplicht om jou als, met een briefadres in te schrijven, dus weer even jouw voorbeeld In de tent.

GD:

Ja.

INT1:

Jij gaat naar je broer en je zegt: broer, Ik wil jou als briefadres geveer hebben, als jouw broer akkoord gaat, gaan jullie samen naar het gemeentehuis en dan zeg je, mijn broer is briefadres geveer. Dus al mijn post gaat naar mijn broer en mijn broer is verantwoordelijk dat dat bij mij terecht komt. Dus als jij als jij je telefoonrekening niet betaalt, heeft jouw broer daar geen last van, want jij staat niet ingeschreven op dat adres. Je bent, jouw broer is alleen maar briefadres geveer en dat is dus jouw briefadres. Nou, op het moment dat jij niet zo'n leuke broer hebt, hè? Maar Niemand hebt die jouw briefadres geveer wil worden, dan is de gemeente verplicht om jou op het gemeentehuis dus op het adres van het gemeentehuis een briefadres te geven.

GD:

Oké.

INT1:

Hè dus, maar vaak, zegt de gemeente die hebben dan een deal met het lokale Leger des Heils of Rode Kruis en die fungeren dan als briefadres geveer. Want in principe is deze regeling voor dak en thuislozen. Nou, door de woningnood, zijn er natuurlijk allerlei studenten die heftig op zoek zijn. Dus, wat veel ouders doen, die zeggen ik zet me camper of leg me zeilboot in de buurt van waar me kind studeert. De ouders fungeren dan als briefadres geveer of houden dat kind bij hun ingeschreven, maar die woonruimte wordt natuurlijk gewoon gebruikt, hè. En dat is eigenlijk een hartstikke goed plan, want

daardoor kunnen mensen toch ergens wonen. Alhoewel het dus illegaal is, jachthavens staan het ook vaak niet toe dat je daar woont.

GD:

Nee, oké.

INT1:

Nu hebben wij dus één haven in Nederland gevonden, waarop vierkante stukjes water woonark adressen afgegeven zijn, dus Bach adressen op een vierkant stukje water. Dus wij staan officieel ingeschreven bij de gemeente Lelystad, wonen wij aan boord. En dit jacht die gewoon een zeilboot is, is ingeschreven als woonark. We hebben dus een woonark adres hier.

GD:

Oké.

INT1:

Ja dus die ingewikkeld, maar dit is als je kijkt naar de woonvraag in Nederland. Niet alleen maar jongeren speelt dit, maar veel mensen van onze leeftijd die fit en hip en happening zijn, maar toevallig rond de 60, die in campers wonen of dat soort dingen, die worstelen dus allemaal met dit probleem, je moet een adres hebben.

GD:

Ja ja precies.

INT1:

Ik kom hier niet op terug, maar ik vind het essentieel dat je dit snapt. Want Dit is wel ook een deel van de oplossing.

GD:

Ja, dat zou kunnen. Ja klopt, dat is een goeie, ik had, ja dit is een beetje ja overvallen is overdreven, maar inderdaad, het komt er een beetje uit het niks. Dus is even een beetje schakelen maar nou ja wel goed om te weten ja zeker.

Nee helemaal goed. Ja, nou ja, dan, dan komen er een beetje misschien wat ja wat apartere vragen misschien, maar ja normaal gesproken een vraag over de huidige woning. Nou ja, je zegt ja jullie wonen op de boot dan. Omschrijf het is, ja kun je de boot is omschrijven. Het is een beetje meer qua qua grootte zeg maar dus hoeveel kamers heb je dat soort dingen zeg maar, beetje grofweg.

INT1:

Ja, we hebben dus twee ja gut hoe zeg je dat? We hebben twee hutten, dus we hebben een ruimte met een tweepersoonsbed erin. We hebben een ja, weet je, Ik kan je wel even de tour geven. kijk, hou je vast, daar gaan we.

GD:

Ja.

INT1:

Dus dit is, waar ik nu zit. Dit is de eetkamertafel / kantoor. Dan zit daarachter de keuken en de trap naar buiten. Dan zie je hier nu aan de overkant, hier komt mijn man.

GD:

Hoi, hoi.

INT1:

En nou dan gaan we de andere kant op zo dan zie je daar, achter mij, dat muurtje. daar zit dus een WC.

GD:

Ja.

INT1:

Dam denk je waar ik zit de douche? Die is er niet, en nou ja, en dan is dit dus het centrale middendeel van de boot en dan je aan de voor en de achterkant heb je dus een kamer, een slaapkamer. Onze leefomgeving is pak en beet 6 / 7 m2.

GD:

Ja ja helemaal goed, goed om te horen. Je hebt het volgens mij wel al verteld, maar hoe lang wonen jullie al op deze boot? 10 jaar?

INT1:

10 jaar.

GD:

Oké. Ja nou, laten we er even vanuit gaan dat waar jullie nu zitten, in de haven van Lelystad, we dat even jullie woonomgeving is even heel grof voor het gemak, zeg maar.

INT1:

Dat is ook gewoon zo, wij wonen hier.

GD:

Ja ja precies ja, je bent zo vaak weg. Ja ik weet niet zo goed, maar ja, wat vind je van de woonomgeving? Ben je daar tevreden mee?

INT1:

Het wonen in Lelystad haven is, is mooi omdat je vrij veel natuur bij de rand hebt. Dus je hebt Oostvaardersplassen vlakbij. We wonen Natuurlijk op en aan het water, dus dat is heel leuk.

GD:

Ja.

INT1:

Het wonen in Lelystad zelf is afschuwelijk.

GD:

Oké, Dus het is vooral de woonomgeving die het leuk maakt eigenlijk de directe omgeving, de natuur eigenlijk.

INT1:

Ja, het was voor ons natuurlijk de enige plek waar we een beetje waar we dus een adres konden krijgen, dus er was niet bijster veel te kiezen, hè, maar?

GD:

Nee precies.

INT1:

Je kiest niet Lelystad als primaire woonplaats uit omdat je nou zo gek op Lelystad bent. Ik zit een beetje rommelen met die, ik doe het op mijn telefoon, maar hij zakt steeds weg.

GD:

Ja geen probleem.

INT1:

Eventjes iets organiseren met een brillenkoker erachter nou.

GD:

Kijk.

INT1:

Dit is beter. Nee kijk, Lelystad is natuurlijk gewoon een het centrum van Lelystad. Ja, dat is gewoon niet een hele opwekkende plek, daar zijn mensen zoals jij die heftige interessante studies doen zijn ervoor nodig om dat leuk te maken. En we hebben sinds een half jaar een bioscoop, dat is wel, en er is een goed restaurant bijgekomen, maar ja, het is een plaats waar mensen wonen omdat ze de woonomgeving prettig vinden en de wijken zijn mooi opgezet, heel veel groen. Maar de verblijfskwaliteit is... nee.

GD:

Ja oké. Ja dus inderdaad, het is vooral de de omgeving wat het dan leuk maakt, maar Lelystad zelf is niet. Dat je zegt Van?

INT1:

Nee.

GD:

Ja, en qua faciliteiten geef je al wel aan van nou, daar is dan in ieder geval een bioscoop bij gekomen. Er zit wel gewoon, er is een supermarkt, slager, bakker dat is er allemaal, maar qua afstand hoe?

INT1:

Oh, perfect. Ik kan te voet naar de Albert Heijn, het is, nee kijk, er zit dus Lelystad is opgebouwd in wijken die wijken liggen allemaal in hele soort afgeschermden stukken. Dus fietspaden, de fiets en de auto infrastructuur zijn helemaal gescheiden hier, dus dat hebben ze heel slim gedaan.

GD:

Ja.

INT1:

In elke wijk zit een servicecentrum met scholen, supermarkt, apotheek en noem maar op. Dat zit in de wijken, dan is er een stadscentrum waar ook het gemeentehuis zit en de bibliotheek. En dat heeft dan, is de bedoeling dat, dat het stadscentrum is. Maar dat komt er gewoon niet echt uit. En dan heb je Natuurlijk Batavia stad Outlet shopping, dat is zoiets heel ja, en dat is feitelijk waar mensen naartoe gaan, omdat dat is een gezellige plek. Kunstmatig, maar wel gezellig.

GD:

Ja precies. Even kijken, ja, dan gaan we een beetje naar het mogelijke verhuis gedeelte. Dus je gaf wel aan van nou, we zijn wel een aantal jaar geleden, zijn we ook op zoek geweest naar een woning toen. Zouden jullie nu bijvoorbeeld een woning willen of dat binnen de komende 5 jaar bijvoorbeeld of?

INT1:

We net hebben net vorige week vrijdag het koopcontract getekend.

GD:

Ah, kijk, kijk.

INT1:

Nou het is, kijk mensen zoals wij die een reizende levensstijl hebben en dat zijn er heel veel van onze leeftijd. Die zoeken een basiskamp, een plek waar je je spullen neer kan zetten, maar waar je ook de deur achter je dicht kan trekken en gewoon 5 maanden weg kan zijn.

GD:

Ja.

INT1:

Zonder dat je daar zorgen over maakt. En dus wij hebben een huis gekocht wat gewoon helemaal geen superspannend huis is, maar wat wel voldoet aan de criteria die wij ervoor hebben. Dat het zichzelf kan redden als wij een tijdje weg zijn.

GD:

Ja. Even wat notities maken. Kijk, ja, zou je de, ja waar jullie net het contract voor getekend hebben, wat voor wat voor woning is het?

INT1:

Nou, het is een jaren 90 woning, vrijstaand, met een klein beetje tuin eromheen. Met de nadruk op klein. Het is een iets groter huis dan de bedoeling was, dus 172 m² met een vrijstaand, of met een garage een aangebouwde garage. En het is ja klassieke jaren 90 woning. Dus beneden, woonkamer keuken, eetkamer en die garage en een WC tje dan trap omhoog, twee slaapkamers, badkamer, trap omhoog, een slaapkamer en een ja.

GD:

Opslag.

INT1:

Nou, weet je wel, zon wasmachine en de cv ketel en zo.

GD:

Oh ja ja ja OK. Waar ligt de woning?

INT1:

In het Groene Hart is Schoonhoven.

GD:

En qua omgeving, zeg maar, is dat dan in het centrum bij Schoonhoven? Of is het echt het een natuur gedeelte of.

INT1:

Rand van het centrum.

GD:

Beetje de rand centrum.

INT1:

Valt wel bij het centrum ja.

GD:

Ja OK. Ja de nieuwe woonomgeving is die, heb je echt gekeken naar de overweging, zeg maar van deze omgeving vinden we belangrijk? Of was het meer waar de woning voldeed, wat was de belangrijkste? Wat was voor jullie belangrijk om naar te kijken toen jullie naar een woning gingen zoeken?

INT1:

Nou, we hebben gezegd van we willen centraal in Nederland wonen. Omdat dat gewoon handig is, onze vrienden en familie zitten allemaal een beetje verdeeld door Nederland. Dus qua woonomgeving zouden we natuurlijk liever in Friesland willen wonen, maar dat is zo ver overal vandaan dat je dus eindeloos veel gaat autorijden om Mensen te bezoeken. En dus we hebben gezegd, centraal in Nederland is sowieso handiger omdat we dan makkelijker naar mensen toe kunnen of mensen naar ons toe kunnen. Wij hebben voordat we aan boord gingen wonen, hebben we 20 jaar Gouda gewoond en dit is vlakbij Gouda, dus we hebben in die regio nog een beetje een netwerk. Dus dat speelde een rol. We wilden niet terug naar Gouda omdat daar allerlei problemen zijn met grondwater en funderingsproblemen. Dus we zijn meer in de omgeving gaan zoeken en ook na 10 jaar reizen hoef je niet perse meer in de stad te zitten. Wij wilden in een wat kleiner plaatsje, maar wel met voorzieningen zoals horeca en winkeltjes en dat soort dingen redelijk dichtbij. Wij gaan graag wandelen en dan even bakje koffie ergens doen en weer terug dus.

GD:

Als het dan inderdaad niet te groot is dan wel lekker. Ja, anders ben je alweer een half uur bezig voordat je de stad uit bent.

INT1:

Precies, dus wilden gewoon een wat kleinere plaats. Ja, en daar voldeed het aan en we zochten een huis waar we dus een parkeerplaats hebben die die van ons is waar we dus eventueel een elektrische auto kunnen laden. We zochten een huis met een grotere schuur, omdat we van onze boot altijd heel veel spullen hebben die je niet je hele huis door wil slepen naar de zolder, maar je gewoon eigenlijk op de begane grond wil kunnen opbergen.

GD:

Ja.

INT1:

Het liefst inderdaad ook een schuur als een soort werkplaatsje waar we dus onderhoudsklusjes voor de boot kunnen doen, en voor ons werk een ruime werkkamer. Dus in dit huis wat we gekocht hebben, zijn twee slaapkamers en een deel van de oude slaapkamer bij elkaar getrokken tot een kantoor. De vorige eigenaar, had daar kantoor dus dat is een Kamer van, nou ik denk 30 m² en dat is een werkkamer geworden, dus dat is ideaal.

GD:

Ja.

INT1:

Dus dat wordt ons werk, wordt onze cave, zeg maar voor ons werk.

GD:

Ja ja nee, precies dus eigenlijk als ik de omschrijving zo zie en hoe je erover vertelt, dan zeg je ook van nou, de woning die we nu hebben, die is gewoon geschikt voor ons, zeg maar die het klopt gewoon Als het ware.

INT1:

Hij ja, hij is aan de grote kant, en het aardige is als we dus ouder worden, dan kunnen we die garage kunnen we verbouwen tot slaapkamer en badkamer, dus dan maak je hem toekomstbestendig dat Huis.

GD:

Ja precies ja. Omdat je natuurlijk een best grote garage hebt, dan zou je daar dus de Switch naar toe kunnen maken zodat je alles gelijkvloers hebt.

INT1:

Ja ja.

GD:

Nee helemaal goed. Even kijken, dan wat, er zijn natuurlijk verschillende factoren die dan uiteindelijk mee spelen of je gaat verhuizen of niet. Nou, die heb ik het eigenlijk opgedeeld in 3 hoofdcategorieën, dus de bereidheid of je wil verhuizen of niet. De mogelijkheden dus de kansen die je hebt als het ware. En het bewustzijn met betrekking tot verhuizen. En daar zou ik nu wat dieper op in, wat verder op in, willen gaan. Dus als je, ja in jullie situatie kijkt, wat was voor jullie qua bereidheid nou de belangrijkste reden waarom jullie nou uiteindelijk gekozen hebben om te gaan verhuizen tenminste om een huis te kopen?

INT1:

Nou, het belangrijkste is eigenlijk dat het gewoon verstandig is. Dat het, we hebben geen brandende behoefte om een huis te kopen, maar het is wel verstandig om een huis te hebben. Omdat als je op een boot woont, zit je natuurlijk wel in een natte omgeving, en een boot kan zinken. En dan gaat er ineens heel veel mis, dus wij zeiden, we willen gewoon een plek hebben. We huren nu een opslagruimte waar allerlei staan in dozen waar wij eigenlijk niet bij kunnen, want die opslagruimte staat heel erg vol. Dus je hebt dingen waarvan je denkt, ja, hè, wat is het? En je bent daar toch elke maand veel geld voor aan betalen voor zo een opslag, en dat is ongeveer even duur als een huis hebben. En Het is voor, Nederlandse winters zijn op een boot natuurlijk ja is goed te doen. We hebben centrale verwarming hier, dus dan allemaal geen probleem. Maar ja, dan is een huis gewoon makkelijker om te hebben dus.

GD:

Ja precies ja ja ja ja ja. En in die keuze zeg maar, heb je nog nagedacht over van; we gaan straks een keer ouder worden. Heeft dat er nog in meegespeeld?

INT1:

Absoluut, absoluut.

GD:

Ja, Dat je zeg van; stel we zijn straks oud of minder mobiel of we krijgen gezondheidsklachten, dan hebben we ook een plek zeg maar.

INT1:

Ja ja ja.

GD:

OK ja, dat hoor je heel veel inderdaad vanaf ja vanaf ja vanaf de 55 dat als er verhuisd gaat worden zeg maar, dat er vanaf dan wel ook over nagedacht wordt wat er eventueel mogelijk is bij afname van gezondheid.

INT1:

Ja tuurlijk, je gaat niet bij voorkeur, niet nog een keer de boel verslepen dus.

GD:

Precies.

INT1:

Op deze leeftijd is dat gewoon een logische keuze.

GD:

Ja ja, want je hoort inderdaad al veel binnen deze leeftijdsgroep dat er inderdaad heel veel zeggen van nou, ik woon hier al 20 25 30 jaar. Weet je wel, dan zeggen ze als we verhuizen doen we het nog één keer. Maar ik ga niet nu in één keer in mijn laatste levensjaren nog 2 of 3 keer verhuizen. Klopt dat hoor je wel vaker. En dan, kijk ik naar ja, de mogelijkheden dus wat ja wat mogelijkheden kan zijn, is inderdaad gerelateerd aan aanbod, financieel, gezondheid. Wat heeft daarin een belangrijke rol gespeeld?

INT1:

Ja, de mogelijkheid hadden we financieel gezien om een huis te kopen. Ja, dus, en ja, alleen het probleem is het aanbod, hè?

GD:

Ja, ja, Ik wou zeggen je hebt nu iets gevonden. Maar mijn vraag was eigenlijk of er naar jouw mening voldoende aanbod of was het wel lastig om iets passends te vinden of?

INT1:

Iets passends vinden is onmogelijk. Ieder huis is is voldoet op een aantal punten wat we zoeken, maar op een aantal punten ook helemaal niet. En het dilemma is dat de mensen van onze leeftijd willen een bepaald type huis en dat wordt gewoon niet gebouwd. En, dat is heel raar, want als je kijkt naar mensen van onze leeftijd die een lapje grond kopen en een huis gaan bouwen, die bouwen precies het huis wat wij willen hebben en niet één, maar onze hele vriendenkring zo'n beetje. Maar als je niet de ellende in wil van een huis bouwen, want als je een lap grond koopt, en je zet er een huis op. Met de huidige regels moet daar, als het dus een vrijstaand huis is een lap tuin omheen, waar wij natuurlijk helemaal niet op zitten te wachten.

GD:

Nee.

INT1:

Dus wat wij zoeken, dat wordt gewoon niet gebouwd. Iedereen van onze leeftijd wordt verondersteld zichzelf te begraven in een appartement. Nou ja, en dat is gewoon, appartementen zijn een ramp, want dan zit je met een Vereniging van eigenaren. Nou als er iets is wat je humeur verpest is het een Vereniging van eigenaren, helemaal als het een verduurzaming gaat. En de bouwers denken ook dat Mensen van onze leeftijd meteen naar een appartement van 100 m² of kleiner willen. Dus het zijn, als je kijkt naar appartementen, zijn het of appartementen van 180 m² waarvan je denkt, wat moet je er? Of Het is 100 m². Daartussen zit bijna niks. Het zijn gigantische complexen met tientallen eigenaren waar altijd wel een of andere mafkees tussen zit, die voorzitter van de Vereniging van eigenaren is. Wij hebben een appartement gehad, tijdens onze reis verhuurden wij een appartement. De Vereniging van eigenaren bijdrage ging van € 300 In de maand in 10 jaar tijd, naar € 1.000 In de maand.

GD:

Zo.

INT1:

Dan moet je heel wat voor verhuren om dat terug te verdienen, hoor.

GD:

Echt wel.

INT1:

En alleen maar ruzie maken en alleen maar advocaatkosten en ellende. Joh dat dat dus, veel mensen van onze leeftijd die zijn met geen stok naar een appartement te krijgen. Vanwege die Vereniging van eigenaren gedoe.

GD:

Ja oké, ja gewoon het ja eigenlijk het gedoe, het gezeik wat erachter hangt eigenlijk. Ja nee goed om te horen. Het is weer een weer een keer een andere een andere inkijk.

INT1:

Als je dus mooi voorbeeld. Nou ja, om een voorbeeld te geven, vrienden van ons die hebben hun grote huis verkocht, kinderen de deur uit. Die zijn in een appartementencomplex gaan wonen, wat in een oude Kerk gerealiseerd is. Nou geloof me, kruipend, zouden wij naar zo iets toe gaan, want ik zou het helemaal geweldig vinden. Maar, en Natuurlijk een enorm dak op zo'n kerk, dus die dachten we gooien die hele handel vol met zonnepanelen, hè? Dan zullen we hier wel eens eventjes lekker gaan stoken met zijn allen. Ja, één van de 10 eigenaren zegt ja, Ik heb dit als een Piet de terre, ik wil helemaal niet in investeren en die gaat dwars voor die zonnepanelen liggen, en gebeurt dus gewoon niet. Nou, die wetgeving is nu aangepast, dus nu kan dat wel. Maar ja, er zijn dus heel veel van dit soort problemen als kijk voor ons zou een appartement ook heel handig zijn. Maar de maten kloppen niet, hè? Je hebt dus ofwel een hokje van 100 m² of een balzaal van 180 m².

GD:

Ja.

INT1:

Dan gaan ze er ook vanuit dat Mensen geen hobby's hebben. Dus dan heb je een fietsenberginkje waar je wat dingen kwijt kan en voor de rest moet je dus alles wat je leuk vindt, en mensen zijn actief weet je die sporten die doen dingen, dat moet allemaal dat huis in gesleept worden.

GD:

Ja, dat krijg je bij een appartement inderdaad.

INT1:

Ja en dan ga je dus een slaapkamer omturnen en dan komt daar een werkbank in staan, weet je?

GD:

Ja.

INT1:

Dat moet je niet willen.

GD:

Nee precies nee, ik snap hem. Je zou dan zeggen van, ja als het appartement is, dan zou er ook beneden wat grotere ruimte moeten zijn bijvoorbeeld. Dus eigenlijk beneden gewoon de begane grond garages maakt als het ware.

INT1:

Ja ja, en wat je dus nu krijgt wat het probleem is, is dat kijk, mensen denken dat mensen van onze leeftijd geen spullen hebben. En géén hobby's. Dus nou om een voorbeeld te geven, we hebben dus naar een bouwproject gekeken. We hebben naar heel veel bouwprojecten gekeken. En wat dus veel wat veel projectontwikkelaars nu doen? Die wentelen allerlei voorzieningen af op de eigenaren. Nou,

hier stond een huis, was een gezinswoning totaal niet geschikt voor ons, maar op een gegeven moment doe je alles nou. Dat zijn dus huizen met een hele kleine footprint.

GD:

Ja.

INT1:

En die bouwen ze hoog, dat wordt er nu gebouwd. Dat is populair. Niet geschikt voor mensen zoals wij, want allemaal trappen, hè? En als je ergens in huis oud wil worden, dan zit je niet te wachten op al die trappen.

GD:

Nee.

INT1:

Dan zitten er 6 slaapkamers in en als ik dan kijk naar de maat van zijn woonkamer, dan denk ik, als al die 6 mensen uit die slaapkamers tegelijk in de woonkamer zijn, dan is dat helemaal geen fijne ruimte meer.

GD:

Nee.

INT1:

Tot overmaat van ramp, die huizen hebben dus een piepklein tuintje aan de voorkant grenzen ze meteen aan de straat, zetten ze er een parkeergebouw voor, want voor de halve binnenstad moet het parkeerprobleem opgelost worden. En die eigenaren van die 150 woningen grondgebonden woningen eromheen zijn gezamenlijk eigenaar van dat parkeergebouw. Nou zie je dat al voor je als daar een laadpaal neer wil zetten of.

GD:

Ja.

INT1:

Ja en dan hebben dus de mensen tegenover hun huis in dat parkeergebouw. Een hokje van twee bij drie, nou dan kan je precies twee fietsen in kwijt.

GD:

Ja meer gaat niet.

INT1:

Nee, en dan moet je gelukkig worden in zo'n huis, en dan mag je er wel 6,5 ton voor aftikken, hoor. Weet je, er worden gewoon dingen gebouwd die mensen niet willen hebben.

GD:

Ja nee dat ja, dat hoor je wel vaker inderdaad ja. Het is altijd geven en nemen maar bepaalde dingen heb ik zelf ook mijn twijfels of dat ze dat nou zo slim aanpakken? Inderdaad, ja.

INT1:

Ja, het is niet geven en nemen. Het is gewoon een projectontwikkelaar die de shit afwentelt op huiseigenaren en nietsvermoedende huiseigenaren, want zo'n project ziet er hartstikke leuk uit en ik weet zeker dat genoeg mensen erin tuinen en op het moment dat je er dan woont dat je denkt, oeh dit is helemaal niet leuk.

GD:

Ja precies ja.

INT1:

Ik zal je een ander voorbeeld geven, ook zo een doorstroom voorbeeld, mijn moeder die woonde alleen als weduwe in een in een eengezinswoning. Nou, er zat een beetje steile trap in, dus op een gegeven moment wij als kinderen zeiden van nou is dat nou wel zo verstandig om daar te blijven wonen? Want zo dalijk val je een keer van die trap af.

GD:

Ja.

INT1:

Dus die zei ook van ja, ik zit in mijn eentje toch een gezinswoning bezet te houden, dus dat is eigenlijk niet slim. Nou werd er bij haar in het dorp, werden dus appartementen gebouwd. Zij meteen op zo'n appartement af. Kijk, mensen van die leeftijd hebben ook geen hypotheek meer, dus die hebben gewoon best een portemonnee om iets te kopen.

GD:

Ja.

INT1:

Nou in het dorp stond een oud bejaardenhuis, dat werd omgeduwd en daar werd een aantal blokken appartementen neergezet. In de plint van die gebouwen kwamen zorgfuncties, dus apotheek, huisartsenpost, ouderenzorg, en wat sociale huur. Dan een laag met sociale huur en vrije sector huur en dan bovenop allemaal koopappartementen. Nou, briljant zou je zeggen, hè, leuk.

GD:

Ja ja zeker klinkt inderdaad zoals veel zien hoe het hoort.

INT1:

Enig, en ook echt dat appartement van mijn moeder is fantastisch leuk. Echt mooi ontworpen, mooi gemaakt. Maar nu komt het. Al die huurappartementen en die bedrijfsruimtes daar beneden meer dan 2/3 van de vloeroppervlak wordt gerund door een woningcorporatie. Zit een parkeergarage onder, dus op het eerste gezicht denk je, oh, dat is handig. Ja, totdat er in die Vereniging van eigenaar gestemd moet worden over iets en die woningcorporatie altijd.

GD:

De zwaarste stem heeft.

INT1:

Dus die beslissen gewoon over alles en je ziet bij mijn moeder in de laatste 6 jaar een verdubbeling van de Vereniging van eigenaren bijdrage.

GD:

Ja precies, daar komen we toch weer terug op die Vereniging van Eigenaren.

INT1:

En het probleem is dus dat zij daar totaal geen invloed op heeft, alleen maar betalen en meeste van die mensen die daar wonen, die hebben dus uit de waarde van hun oude woning, een appartement gekocht die leven nu van een pensioentje.

GD:

Ja.

INT1:

Om ineens in één keer, € 400 In de maand afgetikt moet worden, dan zijn er dus mensen die gedwongen hun appartement moeten verkopen, omdat ze het gewoon niet meer opbrengen die maandelijkse lasten.

GD:

Ja ja dan inderdaad. Dan is het idee heel leuk, alleen in de praktijk met Vereniging van Eigenaren werkt het in de praktijk toch niet.

INT1:

Nee.

GD:

Als we komen straks op het einde, dan heb ik hier daar alvast wat input voor. Ja dus inderdaad stel we gaan nu even wat verder. Hoe we naar uw mening het aantal verhuizingen makkelijk gezegd van uw doelgroep beter gefaciliteerd kunnen worden op verschillende aspecten? Dus als je er eens over nadenkt, wat zou voor jou bijvoorbeeld werken om te bereidheid tot verhuizen, dus of je wil verhuizen, hoe zouden ze dat kunnen vergroten? Hoe kan dat op de een of andere manier vergroot worden?

INT1:

Door huizen te bouwen, die mensen van onze leeftijd willen hebben.

GD:

Ja precies, dus zorg dat er dat het aanbod past bij wat er gewild wordt eigenlijk.

INT1:

Ja en dat dus dat dat ook heel aantrekkelijk is. Kijk, want je ziet soms nou een ideale woning voor Mensen zoals wij is een voetprint van 10 bij 10, beneden koken, leven, slapen en badkamer. En dan een trap omhoog daar wat werkkamers of logeerkamers en een klein douche-toiletje en een schuurtje ernaast. Niet al te veel tuin, een parkeerplaatsje op eigen terrein klaar.

GD:

Ja.

INT1:

Dat is wat mensen zoals wij willen. Nou. als dat al gebouwd wordt. Als dat bijvoorbeeld in grote nieuwbouwwijken wordt altijd wel een beetje dit soort huizen gebouwd. Wat ze dan doen is ze gebruiken de footprint van een eengezinswoning. Proppen daar alles in aan functies wat mensen zoals wij op de begane grond willen, dan hou je dus een woonkamer over van bijvoorbeeld 20 m² waar de keuken inzit. En die komen aan de rand van zo'n wijk te staan die huizen zijn, als je projectontwikkelaar spreekt, onverkoopbaar, 1 omdat de functies die erin zitten en de ruimte, ja gewoon helemaal niet past bij hoe mensen willen leven. En 2, omdat mensen van onze leeftijd van de ellende eengezinswoningen kopen waar we helemaal niet in horen. Maar we kopen ze omdat je die ook weer kunt verkopen. Want de gemiddelde koper is als de dood om te blijven zitten met hun huis, dus mensen kopen gewoon dan maar eengezinswoningen en gebruiken daar de helft maar van.

GD:

Ja precies. Ja, zo heb ik er nooit eerder bij stilgestaan dat ook weer met oogpunt op eventueel verkopen. Inderdaad dat dat ook nog meespeelt.

INT1:

Je moet een verhandelbaar huis hebben, dus mensen van onze leeftijd kopen van de ellende eengezinswoningen, dus die doorstroming vindt niet plaats, omdat die mensen wel dat grotere gezinshuis verkopen, maar weer een Huis van 100 m² 150 m² terugkopen. Alleen maar omdat het wat moderner is, maar als ik kijk naar onze vriendenkring, alle mensen die een eigen woning gebouwd hebben, die bouwen allemaal het huis wat ik je net beschrijft en dan zal het misschien 10 bij 10 niet zijn, maar weet ik veel 20 bij 20. Want er zitten erbij die ook echt wel wat te besteden hebben, maar in principe is dit het plaatje, dus hoe krijg je Mensen zoals wij uit die eengezinswoningen? Nou om een voorbeeld te geven herbestemming van erfgoed.

GD:

Ja.

INT1:

Dus hoe zou je ons naar een appartement krijgen? Door bijvoorbeeld een oude Kerk of een oud fort of een oud zeg het maar, een oud schoolgebouw, een oud landhuis en daarin maak je 3 tot max 5 appartementen, die een beetje karakteristiek zijn, maar die modern zijn die helemaal weet je wel verduurzaamd en alles erop en eraan hè. Veel van onze leeftijd zijn opa en oma die geloven in verduurzaming, die hebben daar ook geld voor. Boerenschuren, hè, allerlei boeren moeten ermee stoppen. Er blijft in het buitengebied van alles aan panden over wat je zo zou kunnen herbestemmen voor mensen zoals wij. En dan heb je kleine Vereniging van eigenaren, Max 5. Waar dus Mensen inzitten die allemaal een beetje op hetzelfde financiële niveau zitten en levensfase zitten. En dan heb je dus, wij zijn ook met de natte vinger te lijmen om in zoiets te gaan wonen. Kijk, wij hebben nu ook dan maar een huis gekocht met weer een tuin. Maar van het begin af aan gaan wij dus iemand nodig hebben om dat bij te houden, omdat we er zelf nooit zijn. En als wij zo direct van dat huis, van die garage, een slaapkamer badkamer maken, dan zitten we met een huis met twee verdiepingen die we niet gebruiken. Dat is precies wat je niet wil.

GD:

Nee precies ja, dat is helemaal waar. Dat is inderdaad wat ik met dit onderzoek wil verhelpen. Helemaal oplossen zal het niet worden, maar in ieder geval met ideeën en voorstellen komen over hoe het eventueel beter zou kunnen inderdaad. Dus vandaar dat ik dus inderdaad van allerlei verschillende mensen probeer input te krijgen hoe zij erover nadenken, dus is inderdaad wat meer de diepte in dan het zo oppervlakkig houden. Dus vandaar ook dat ik inderdaad jullie jullie uitgenodigd had voor een interview.

INT1:

Ja en heb ik nog een concept voor je? En, dat is, Ik weet zeker dat dat een enorme klapper gaat worden, we hebben dus zelf overwogen om erin te investeren. Maar het is een concept, noem het maar even het reizigers huis. Dus mensen zoals wij die op of in iets wonen, hè? Wij hebben dan geluk dat het hier mag, maar ook vakantiewoningen, campers, zeiljachten, die mensen zitten allemaal met dat probleem met dat adres.

GD:

Ja.

INT1:

Nou, stel je een pand voor met daarin mini-appartementjes, 50 m², hè klein. Deze Mensen schrijven zich daarin. Kunnen daar in de winter verblijven, bijvoorbeeld als ze niet in hun huis in Spanje zijn. Of Als de camper ergens in onderhoud is, dus ze wonen officieel daar. Ze zijn er ook ingeschreven. Je hebt een klein Pied-à-terre eigenlijk, en daar zit een schuur naast waar mensen bergruimte hebben, waar

delen van hun boedel kunnen staan. Of er zit zo een boedel opslag bedrijf in de buurt. Er zit een logeerkamer in, want daar komen kinderen op bezoek en kleinkinderen. En er zit één wat grote appartement in, en dat is de beheerder.

GD:

Ja.

INT1:

Er is een Vereniging van eigenaren. De beheerder is in dienst van die Vereniging van eigenaren die huurt de woning van de eigenaren, van de reizigers. Die maakt, de brievenbussen open, die maakt foto's van de post, die houdt toezicht op de woning, die pakt pakketjes aan die bezorgd worden. Die doet dat soort dingen dus als mensen in Nederland zijn, die hebben ze een kleine Pied-à-terre. En ze wonen ze daar, ze staan daar gewoon ingeschreven, dus ze hebben een adres. Dat gaat een enorme hoeveelheid woningnood oplossen, want mensen zoals wij zouden er ook voor gaan.

GD:

Ja nee inderdaad, het is een heel nieuw concept, voor mij tenminste. Iets wat we, waar ik helemaal niet eerder bij heb stilgestaan. Dus dat is wel ja leuk om te horen, een keer iets vanuit een andere oogpunt ook. Dat merk ik ook wel met het hele interview. Het komt gewoon vanuit een ander oogpunt dan waar, ja het gros vandaan komt eigenlijk makkelijk gezegd, ja.

INT1:

Ja nou, dat is de reden waarom wilde doen, omdat er natuurlijk heel wat meer tuttige mensen zijn, maar dat is ook een hele grote groep mensen, hippie zoals wij, die echt een mening hebben over wonen. Maar die die dus of illegaal zitten te wonen of in huizen zitten waar ze eigenlijk helemaal niet willen zitten, maar dan uit nood geboren omdat er geen aanbod is daar intrekken.

GD:

Ja precies ja. Die groep heb je Natuurlijk ook nog. Even kijken, heb ik nog meer dingetjes, veel hebben we eigenlijk al besproken. Even kijken. Loop ik even door mijn vragen heen, want we hebben er al best wel wat van gehad. Nou, ik zit even te kijken, Ik heb een heel eind, ik heb eigenlijk de dingen die ik graag zou willen weten van jou die heb ik inmiddels wel. Zijn er zelf nog dingen waarvan je zegt van nou, Ik denk dat dat nog belangrijk is om te vermelden, of dat hebben we daar nog jouw idee nog gemist of?

INT1:

Nou, Ik denk dat het belangrijk is dat er goed gekeken wordt naar wat nou echt de behoefte van mensen is, hè. Er wordt heel veel aangenomen over deze leeftijdsgroep. En dat is vaak heel pijnlijk, want wij zitten, tussen de gezinnen met kinderen en de bejaarden in, en het voelt een beetje alsof wij niet bestaan, hè. Dus nou, we zijn dan ook Boomers, dus mensen hebben ook nog een hekel aan ons, maar het is een groep die op zich vaak wel wat geld heeft.

GD:

Ja.

INT1:

Die ook wel wil investeren in iets wat klopt. Hè die ook wel een mening een wooncarrière achter de rug hebben echt wel een mening hebben. Maar het is een groep die flexibiliteit wil die weg wil kunnen, er zijn weinig mensen die uit zichzelf een joekel van een tuin aan gaan leggen en dat met veel plezier onderhouden. Die zijn er wel en die kopen die lapjes grond en zetten daar hun hun droomhuis op. Maar het is gewoon een hele grote groep die comfortabel wil wonen, zonder al te veel gedoe aan een

huis te hebben. En, dat wordt gewoon niet gebouwd, dus die groep blijft, die krijg je niet uit die eengezinswoningen, want het enige alternatief wat ze hebben is een eengezinswoning of appartement met alle aanhangende ellende. Terwijl er ontzettend veel erfgoed in Nederland is wat herbestemd kan worden waar je prima appartementen in kan maken. In het buitengebied, langzaam maar zeker komen er nu projecten waarbij de stallen omgeduwd worden en op precies hetzelfde bouwblok worden dus woningen neergezet.

GD:

Ja klopt.

INT1:

En, Dat is dan in het buitengebied. Dus denkt iedereen ineens, dan gaan we 9,5 t vragen voor een woning van 140 m².

GD:

Ja.

INT1:

Echt, watertorens, er zijn zoveel prima gebouwen. Waar ook echt de overheid met de portemonnee wil staan te wapperen als het gaat om behoud van erfgoed. En juist daar gaan mensen zoals wij voor, dat zijn huizen waar je, die markant zijn, maar die tegelijkertijd duurzaam zijn modern zijn van binnen. En, dat is prima te ontwikkelen, maar dat is nu nog echt durf-investeerders die dat doen omdat het geen mainstream is.

GD:

Nee, heel veel durven dat inderdaad niet.

INT1:

Nou ook kantoorgebouwen zijn ook prima daarvoor te gebruiken. Daar kun je hele communities van maken. Wij wonen met 30 gezinnen, wonen wij hier in deze jachthaven 30.

GD:

Ja, kantoren kunnen er ook goed voor gebruikt worden inderdaad.

INT1:

Er zijn zat gebouwen die gewoon hun nut verloren hebben in deze tijd, en het wordt door regelgeving belemmert, maar daar kan heel veel interessants gemaakt worden aan woningen waar je juist mensen zoals ons naartoe krijgt. Je moet ons niet in appartementjes van 100 m² proppen en denken dat we daar ja rond gaan wonen en gelukkig gaan zijn. Dat werkt gewoon niet.

GD:

Nee zeker niet, dat blijkt ook wel uit andere interviews en andere data die ik verzameld heb. Er is bepaalde groep die zegt van nou, ik wil wel in een appartement, maar ook inderdaad nog steeds een hele grote groep die zegt van nee dat wil ik niet. En daar moet je de oplossing in zien te vinden.

INT1:

Nou, of drijvend wonen. Er zijn Natuurlijk zat plekken in Nederland waar je in de rivier, dode armen van een rivier, stukken polder, waar je dus prima drijvende woningen kan maken. Je kunt prachtige arken tegenwoordig maken, die kun je ook schakelen en zo. Ja, kijk maar wat een woonark in Amsterdam moet kosten. Ik weet niet of je daar voor de gein is naar gekeken hebt, maar je schrikt ervan.

GD:

Nee, ik heb er niet naar gekeken. Nee.

INT1:

1,5 miljoen komt eerst, hè, niet normaal wat dat kost. Maar het is wel super leuk wonen.

GD:

Ja.

INT1:

Terwijl als je gewoon een stukje grond aan het water hebt, kijk een ark laten bouwen, gewoon nieuw laten bouwen. Dus helemaal duurzaam en zelfvoorzienend is 4,5 t banken willen het niet financieren. Maar ook daar kun je natuurlijk prima voor deze doelgroep, je hebt geen tuin, je ligt in het water, kun je hartstikke veel bouwen. Maar ja, daar ligt Rijkswaterstaat dan weer voor.

GD:

Ja, klopt.

INT1:

Die Haven waar wij liggen, de helft van die haven wilde die eigenaar drijvende woningen bouwen. Nou, wij stonden vooraan hoor om ons in te schrijven daarvoor. Maar ja, ja, Rijkswaterstaat, mag niet.

GD:

Ja, dan wordt het ja, dan wordt het lastig gemaakt.

INT1:

Tiny-houses hetzelfde. Er zijn best mensen van onze leeftijd die prima in het Tiny House zouden willen wonen. Maar ja, je weet alle problematiek rond tiny houses. Dat is Natuurlijk ook een drama.

GD:

Ja precies, daar zijn weer andere redenen voor waarom dat niet kan..

INT1:

Maar juist deze groep is in creatieve woonvormen te krijgen. Omdat ze de handen vrij hebben en omdat veel ervan gewoon echt geld hebben en dat er ook echt wel in willen stoppen.

GD:

Ja klopt, dat heb ik eerder gehoord inderdaad. Zo is het altijd wel leuk, ieder interview komen weer hele andere dingen uit, dus dat maakt het altijd interessant. Tenminste, dat vind ik het leuke van interviews ten opzichte van de enquêtes bijvoorbeeld.

INT1:

Absoluut absoluut, wij doen het ook vaak voor artikelen. Het is inhoudelijk, veel interessanter, ja.

GD:

Ja ja precies enquête blijft oppervlakkig. Je krijgt een grove mening, maar je krijgt niet de gedachte achter die mening of de reden achter een keuze, je hebt er geen diepgang in zitten en dat kun je bij interviews wel krijgen.

INT1:

Ja ja.

GD:

Ja, ik heb, ik heb het eigenlijk een beetje ja eigenlijk wel gehad, dus wat mij betreft zijn we bij het einde aangekomen.

INT1:

Oké, nou veel succes.

GD:

Ja helemaal goed hartstikke bedankt. En ja, tegen de tijd dat het onderzoek afgerond is, dan zal ik ook jullie nog ja, het verslag opsturen en daar zit ja tenminste je zegt, schrijft veel in het Engels, dus het verslag is in het Engels en daar zit een Nederlandse samenvatting bij. Dus als je het interessant vindt, dan kun je nog een keer doorkijken wat er uiteindelijk uitgekomen is.

INT1:

Helemaal goed, dankjewel. Fijne avond verder.

GD:

Ja hetzelfde.

GD:

Dankjewel, hè?

INT1:

Oke dag.

GD:

Doei.

Einde interview

Interview 4: 25-10-23 10:00

Leeftijdsgroep: 65-69 jaar
Woonplaats: Katwijk
Provincie: Zuid-Holland
Geslacht: Man en vrouw
Huishoudsamenstelling: Echtpaar / vaste partner waarvan kind(eren) uit huis zijn
Verhuis geneigd: Ja
Fysiek of online: Fysiek

GD: Gijs van Duren (interviewer)

INT1: Geïnterviewde 1

INT2: Geïnterviewde 2

Start interview

GD:

Kijken nou, dan gaan we beginnen. Zoals ik al zijn gaan we beginnen met een algemene introductie over jullie zelf, dus leeftijd, gezinssamenstelling hoe lang woon je hier al? Waar heb je gewoond? Opleiding, werk?

INT1:

Ja, nou ik ben ***** en ik woon hier sinds 2005. Daarvoor heb ik Noordwijk gewoond en daarvoor in Katwijk, geboren getogen. Ik ben begonnen bij de politie in Amsterdam, op straat en ben uiteindelijk opgeklommen tot een leidinggevende functie in Den Haag, en daar ben ik gestopt in 2020.

INT2:

Net voor de corona.

INT1:

Ik heb in ieder geval 46 jaar gewerkt, en toen heb ik van een regeling gebruikgemaakt en kon ik eerder met pensioen. Dit huis hebben we kunnen kopen, doordat we zijn gestart om op jonge leeftijd een appartementje te kopen, een maisonnette in Katwijk. Vervolgens hebben we dat verkocht en toen zijn we naar Noordwijk gegaan. Mijn zoon dus door de auto gereden, op zesjarige leeftijd, en ik moest vier trappen op. Dat was niet te doen. Dus hebben we in Noordwijk, waar ik toen werkte, kreeg ik een huisje aangeboden en die we hebben gekocht.

GD:

Ja.

INT1:

En daar hebben we heel mooi gewoond en vervolgens dat huis goed kunnen verkopen, en... We wilde altijd al een keer terug naar Noordwijk, of naar Katwijk (bedoel ik).

GD:

Ja.

INT1:

Maar ja, het was ik was, ik werd 50 en toen zaten we hier al, dus het was eigenlijk een klein beetje te vroeg.

GD:

Ja.

INT1:

Maar ja, zo'n appartement konden we niet laten schieten.

GD:

Nee, ik begrijp ik. Ik liep er net even, ik kwam binnen en ik kijk zo rond. Ik. Ik snap het.

INT1:

Alleen mijn jongste zoon, ik heb drie.

GD:

Ja.

INT1:

Twee jongens en een meid, en dat is de middelste. Alleen die jongste was er niet zo blij mee, natuurlijk, want ja, die had al zijn vrienden en sociaal leven in Noordwijk. Maar nu wonen we gewoon met z'n tweeën, de rest is allemaal uitgewaaid. En ja, we wonen hier heel erg naar ons zin. Met name die pensionering zorgt ervoor dat je eigenlijk kan doen, of niet kan doen, wat je altijd hebt gewild of niet.

GD:

Ja, ja, je kunt nu helemaal zelf de dag indelen.

INT1:

Ja, en we zijn toevallig wel, hebben we ons ingeschreven hier aan de overkant. Dat was appartementen voor mensen die een handicap hadden, maar die hebben het verkocht aan een aan een bedrijf in ik weet niet waar precies, maar hij zit meer richting het zuiden.

GD:

Ja.

INT1:

En daar hebben we ons op ingeschreven, want we zagen daar een appartement die eigenlijk wel een beetje voldoet ...

INT2:

Aan onze wensen.

INT1:

Maar weet je, je woont hier prachtig. Je gaat naar beneden, stapt drie meter verder en je stapt in je auto.

GD:

Ja, nee, precies goed om te horen en wat je zegt bij mijn pensioen. Hoe oud bent u nu?

INT1:

68.

GD:

68, helemaal goed. ja, inderdaad bij de politie gewerkt met pensioen, op dit moment al. Jullie gezondheid op dit moment. Hoe zou je die beoordelen?

INT1:

Dat is een goeie. Ik denk, tenminste als ik praat voor mezelf, dan denk ik dat ik in het midden. Ik heb suiker, diabetes, dus mijn voeten die willen niet helemaal wat ik zelf wil. Dus als ik een half uur loop, dan daar heb ik het wel gehad. Alleen gelukkig fietsen we graag, dus op vakantie nemen we de fietsen mee en dat gaat hartstikke goed.

GD:

Ja, precies, op de fiets kun je natuurlijk veel verder komen dan dat je lopend kan.

INT1:

Absoluut, ja. Dus ook wel blij dat we wat meer ruimte hebben om, omdat je toch redelijk veel in huis zit. Maar de rest doe ik zelf, boodschappen halen of meegaan. Dat is net wat er uitkomt. Dus dat was mijn introductie.

GD:

Nee, helemaal goed, duidelijke introductie. Het is ook de algemene introducties ook een beetje om het om het verhaal een beetje los te krijgen. Je weet het net iets, je weet het net iets makkelijker, zodat je wat bepaalde uitspraken ook wel beter snapt. Ja, dan jullie, je huidige woning? Het is iets makkelijker te omschrijven want ik kan het zelf ook wat zien. Er zijn ook een aantal interviews die online afgenomen worden en dan moet je er wat meer naar vragen. Maar inderdaad, jullie wonen op dit moment in een appartement. Met hoeveel slaapkamers, hoeveel slaapkamers hebben jullie?

INT1:

Vier kamers. Drie slaapkamers en een Woonkamer. En het is een Penthouse hè.

GD:

Ja, nee, precies, nee, precies.

INT1:

Dat wist ik ook trouwens niet, daar kwam ik een tijdje geleden achter.

GD:

De bovenste noemen ze altijd het penthouse hè.

INT1:

En twee grote dakterrassen.

GD:

Nou inderdaad, lekker toch.

INT2:

Nou, dat is nou juist, dat wordt een beetje veel.

GD:

Het dakterras wordt teveel?

INT2:

Schoonmaken, met schoon houden. En ook de hoogte van de ramen, dat het is allemaal net een beetje te veel. Drie slaapkamers dat je zegt van oké, twee had meer dan genoeg geweest.

GD:

Dus wat je eigenlijk aangeeft. We wonen leuk, maar het wordt allemaal net iets te groot en iets te veel werk.

INT2:

Het voldoet aan alles eigenlijk, behalve dan dat we één toilet hebben, zou fijn zijn als er twee zou hebben gehad, als je dat ouder wordt ook.

GD:

Ja, ja, nee, dat soms zijn het ook gewoon de kleine dingen die ook nog meespelen, zeker. Jullie wonen hier sinds 2005, gaf je aan natuurlijk. En ja, de tevredenheid? Het is inderdaad, je zegt, het is wat groot, maar verder helemaal tevreden?

INT2:

We zitten dicht bij winkels.

INT1:

Het dakterras ook, sinds dit jaar schoon laten spuiten door een ander bedrijf. Daar huur je gewoon een bedrijf voor in. Alleen die gordijnen ophangen. Kijk ik ben lang zat, dus ik kom er nog maarja.

INT2:

Het wordt een beetje tricky als je op een trap van vier meter staat.

GD:

Ja, het is een hoge ruimte inderdaad, ja.

INT1:

Maar hoe ik niet zoveel als de trap drie meter is, dan

INT2:

Maar je hebt hoogtevrees.

INT1:

Ik ben zelf 180cm maar als ik eenmaal sta ik goed vast kan vasthouden. Ik heb van die zuignappen voor op het raam.

GD:

Dan kun je zelf een beetje vaststellen.

INT1:

Tot nu toe gaat het allemaal. Ja goed, want ik zou niet weten hoe het anders zou moeten doen.

INT2:

Nee, niet, ja, dan zou je moeten vragen of....

INT1:

Nou, ja, weet je we, we roken ook niet in huis, hè, en dus die gordijnen, zeg van ja.

INT2:

Het kan een jaar mee.

INT1:

Minstens, ik zeg het kan makkelijk twee jaar mee, weet je ze zijn toch al die kleur, dus waarom zou je ieder jaar. Dan heb je nog 5 en 10 jaar, dan hoop ik aan de bovenkant te zitten.

INT2:

Maar als je met 10 mensen met kerst hebt zitten gourmetten. Dan is het een ander verhaal.

GD:

Ja, nee, dat geloof ik wel inderdaad. En ja toen jullie hier naartoe zijn komen wonen, toen woonden jullie hier ook al met z'n twee of woonde de rest toen nog thuis?

INT1:

Alleen de jongste.

INT2:

Alleen de jongste zoon woonde nog thuis.

GD:

Toen hebben jullie een tijdje met z'n drieën gewoond hier, en toen daarna is hij eigenlijk op een gegeven moment op zichzelf gaan wonen.

INT2:

Op zijn 25ste is hij de deur uit gegaan.

GD:

Ja, je zegt al het dakterras is wat groot, maar bijvoorbeeld ook de slaapkamers gaf je volgens mij ook aan van het wat minder kunnen. Dus een slaapkamer en dan een hobby, werk, studie, één extra kamer, gewoon.

INT2:

Nou wel eentje, waar je ook nog een bed, want we hebben een zus, in Aruba wonen die nog wel eens komt met de man, er moet wel een bed in kunnen. Dus twee flinke slaapkamers.

INT1:

Onze zoon, die regelmatig komt

INT2:

Want we hebben een gehandicapte zoon.

INT1:

Kijk het zou mooi zijn als ik een slaapkamer ze kunnen combineren met een werkkamer. Ik heb nu twee slaapkamers van 15m² en dan een werkkamertje van drie bij drie. En dan zou je, die is dan effe net te klein om werkkamer en een bed bij te zetten, een tweepersoonsbed.

GD:

Dan zou je eerder zeggen van de grote slaapkamer, als ik die twee zou hebben. Inderdaad zou voldoende zijn. Ja, oké, helemaal goed. En dan wat vragen over jullie woonomgeving, dus inderdaad omgeving Katwijk. Ja, jullie wonen in het centrum van Katwijk, op loopafstand. Ik bedoel inderdaad, je kunt ook helemaal aan de rand zitten, want jullie zitten wel redelijk in het midden. Hoe tevreden zijn jullie over de plek waar jullie wonen?

INT2:

Heel eerlijk zou ik eigenlijk niet meer van deze plek weg willen, daarom hebben zo iets van nou aan de overkant is super.

GD:

Als ik zou verhuizen, dan zou het wel van echt in de buurt moeten zijn.

INT1:

We hebben een strand dichtbij, dat is nog geen 500 meter denk ik. We hebben het dorp centrum erbij, we hebben daar is de Digros, een stukje verderop is Albert Hein, Action, Hoogvliet.

GD:

Alles dus inderdaad, alle faciliteiten en voorzieningen zitten eigenlijk allemaal.

INT1:

En je pak de auto, je zet hem een stukje verder en je kunt de duinen in als je wil.

GD:

Ja, ja, precies, dus het is allemaal lekker op korte afstand, goed bereikbaar.

INT1:

En de grote stad is ook dichtbij, dus er zijn nog twee ziekenhuizen. Daar dus. 20 minuten rijden en je bent daar.

GD:

Ja, want Leiden is natuurlijk ook dichtbij.

INT1:

Dus nee, qua omgeving waar we nu zitten helemaal super, beetje weg van die gasten met die herrie met uitgaan.

INT2:

In het dorp.

GD:

Ja precies. En jullie contact met de buurt. Hebben jullie veel contact met buurtbewoners of burens, of eigenlijk helemaal niet?

INT2:

Dat komt denk ik ook, je ziet elkaar haast niet, want we hebben natuurlijk, ieder heeft zijn eigen lift op gang, dus die burens zien we nooit want die hebben d'r eigen opgang. Ja, af en toe dat als je hier op het terras bent, dat ze buiten zitten, dat je.

INT1:

Ja, met die praten nog wel eens, maar die zie je eigenlijk niet. Maar ja hieronder, woont mijn broer, maar die zie ik ook nooit dus.

INT2:

Ja.

INT1:

Moet is maar toeval dat je bij elkaar in de lift staat.

GD:

Ja precies.

INT1:

Maar dan ben ik ook niet iemand die daarop zit te wachten.

GD:

Dat was inderdaad mijn volgende vraag. Zou je dan wel waarde aan hechten of niet?

INT1:

Nee, nee.

GD:

Inderdaad, dat is heel verschillend. Sommige mensen zeggen inderdaad van nou, dat vind ik heel belangrijk, contact met de buurt en gezelligheid. En anderen zeggen: ik heb niet veel contact, maar hoeft ook niet.

INT1:

Kijk, ik ben hier voorzitter van de VVE geweest. Tot twee jaar geleden, en dus daar ken ik ook al heel veel mensen.

GD:

Ja.

INT1:

Maar dan ook hield ik toch het contact een beetje op afstand, behalve dan degene met wie we al contact hebben die ook als lid van bestuur zat.

GD:

Ja precies.

INT2:

Plus dat het ook nog best veel verhuizen. Mensen, oudere mensen wonen hier vaak, dus op een gegeven moment houdt hun leven op en komen er weer nieuwe.

GD:

Ja.

INT2:

Of ze gaan naar een verzorgingshuis.

GD:

Ja, dus er zit ook best wel wat wisseling in.

INT2:

Maar wat er inkomt dat zijn ook allemaal wat mensen op leeftijd, gezinnen die zie je hier nauwelijks, geloof dat hier één gezinnetje woont. Voor de rest allemaal oudere mensen.

GD:

Ja, nou ja, jullie geven het al aan de volgende vraag: was of jullie eigenlijk van plan of overwegen om in de komende vijf of in ieder geval de komende jaren, te overwegen om te verhuizen? Nou, je geeft eigenlijk al aan van.

INT2:

Naar een huurhuis ja.

GD:

Een huurwoning kijk. Inderdaad, in de gewenste situatie komt het weer terug huur of koop. En waarom kiezen jullie voor een huurwoning, als je gaat verhuizen?

INT1:

Als je gaat huren, er zit hier een overwaarde van bijna drie ton denk ik, en dan hebben we als we in een huurwoning zitten, voor de rest van ons leven geen financiële zorgen. En narigheid, dan kunnen we onze kinderen nog wat geven. Of als wij nog wat willen doen, dan kan dat. Dus dat is eigenlijk toch wel de motivatie, en dat je zegt nou een stukje kleiner.

INT2:

Maar ja, mensen hebben geen zorgen meer van er moeten een nieuwe keuken of een nieuw badkamer of.

GD:

Ja, en ook het onderhoud. Ja, je hebt veel minder persoonlijk onderhoud als je huurt inderdaad. En als hier natuurlijk overwaarde hierop zit en je gaat huren, dan speel je natuurlijk best een redelijk bedrag vrij.

INT1:

Kijk, mijn hypotheek is nu zodanig dat ik een zeg maar een bedrag betaal per maand dat hoog is aan een sociale woning, zeg maar rond de 600 euro. Ja, dat heb ik nog tot 2038, dus financieel kunnen we hier ook absoluut blijven.

GD:

Ja.

INT1:

Je hebt hier wel een servicekosten hè, die zitten hier redelijk hoog. Die zitten rond de 400 euro nu.

GD:

Via de VVE?

INT1:

Ja. Per maand, dat is redelijk veel, natuurlijk. Maar aan de andere kant: je stap je huis uit, je stap de lift in, je stapt de lift uit en je stapt in de auto, alles droog dusja.

GD:

Daar betaal je dan ook voor, en daar zit ook schoonmaak van die ruimtes en dat zit allemaal, zit daar allemaal in.

INT1:

Ruiten schade, scharnieren, hang en sluitwerk. Dat zit allemaal in die VVE.

GD:

Het is dus wel en actieve VVE zeg maar. Je hebt namelijk ook een stille VVE waar inderdaad alleen schoonmaak van Traphuis bijvoorbeeld in zou zitten. Maar dat is hier niet het geval.

INT1:

Maar de voornaamste reden is van goh als het kan, iets kleiner wonen.

INT2:

Ja, en geen zorgen meer.

INT1:

Geen zorg hebben over de dingen.

INT2:

Ja, want nu wonen we hier, achttien jaar of zo.

INT1:

Ja vanaf 2005

INT2:

Kijk, op een gegeven moment heb je zoiets van: ja, die keuken. Wat gaan we daarmee doen? Gaan we nou een nieuwe nemen? Ja wie weet hoelang je hier nog maar zit.

GD:

Ja, precies, en ga je dan die afweging een beetje, weet je niet zo goed van wat wil ik, ga ik het wel doen of niet.

INT2:

Kijk stel dat je het wel laat doen?

INT1:

Kijk, het ziet er goed uit, alleen maar als je dichterbij komt, zie je af en toe een stoot plekje, weet je. Maar ja, mensen komen nooit verder dan hier.

GD:

Nee, precies.

INT1:

Dus het is de afweging die er is, maar ik denk als er nu één vrijkomt,

INT2:

Waar we zouden willen zitten.

INT1:

Dan zouden we dat gaan doen. We zullen denk ik wel één van de jongsten zijn daar dan.

INT2:

Nee hoor, er zitten er zat van onze leeftijd al.

INT1:

Oke.

INT2:

Plus, we rollen er vanzelf in.

GD:

Nee, helemaal goed, nou, dan gaan we eventjes wat meer, wat dieper in op de gewenste woning en de gewenste woonomgeving. Nou, de gewenste woning je geeft het al aan, het is hier in de buurt, dus de omgeving is eigenlijk, willen jullie gewoon redelijk in de buurt van het centrum van Katwijk blijven wonen. Vanwege de voorzieningen, ja, ook gewoon hier opgegroeid gaf u volgens ook aan. Dus jullie hechten eigenlijk meer waarde aan de omgeving dan om de buurtbewoners?

INT1:

Ja.

GD:

Oké, en waar jullie dan nu het oog op hebben, dat zijn ook de appartementen, denk ik?

INT2:

Ja. Voorheen zat er ook een zorg aan gekoppeld. Die zat daar beneden, maar die is failliet gegaan toen. Die hebben toen de boel verkocht aan een particuliere investeerder. Dus die verhuurd appartementen nu en ja, er is daar beneden nog wel een opvang voor mensen met, nou ja, lichte dementie, en.

GD:

Ja, dus een soort, een soort dagbesteding.

INT2:

En je kan daar eventueel een paar dagen per week, kan je ook een maaltijd van te voren, dat je dat kan. Dus dat is ook wel dat je zegt van oké, dat, maar dat is wel jammer dat het er toen eigenlijk vanaf gegaan is.

GD:

Ja, dus het is inderdaad ook wel dat er meer een appartementencomplex wat zich richt op.

INT2:

Ouderen.

GD:

Ouderen.

INT2:

Ja, want je mag er ook niet eerder in als dat je 55 ben.

GD:

Nee, precies ja, dat is meestal bij die oudere complex, meestal vanaf de 55.

INT1:

Dat is ook zoiets waar dat bedrijf voorstaat, het gaat wel om ouderen die hier voorkeur krijgen.

INT2:

En voorheen was het echt met een zorg indicatie, maar dat zie ik niet meer zo snel terug als ze nu te huur aanbieden.

GD:

Nee, het is nu inderdaad gewoon puur de leeftijd en dan ook met het oogpunt op mensen gaan daar naartoe als ze 57 zijn. Dat ze daar dan ook inderdaad oud kunnen worden, dus het is denk ik allemaal gelijkvloers appartement? In ieder geval, dan kun je met de lift eventueel naar boven en dan alles gelijkvloers. En die appartementen hoeveel, dat is dan wat kleiner dan hier ga ik even vanuit?

INT2:

Ja, maar die waar wij zouden willen, die zijn dan toch wel weer gauw zo'n 90 vierkante meter en dat is dan ook wel fijn dat het niet iets van 65 is.

GD:

Dat het niet veel te klein is. Dus het is voornamelijk waarschijnlijk gewoon een redelijk ruime woonkamer en dan twee slaapkamers of in ieder geval twee extra ruimtes.

INT2:

Ja, en een flinke badkamer, ook al aangepast, min of meer dat je zegt van: nou, je kan hem met een rolstoel, weet je wel. Twee toiletten, en wat ook heel belangrijk is, een apart werkhok waar je dus ook je wasmachine en de droger en je spulletjes in kwijt kan.

GD:

Een extra, een opslag.

INT2:

Want mijn zus zit in een appartement. Nou, die hebben dat totaal niet. Die moeten bijvoorbeeld de wasmachine en droger gewoon in een klein badkamertje proppen.

GD:

Ja, dat dat ergens in de hoek nog erbij moet zien te krijgen.

INT2:

Dat is ook wel iets dat je zegt van nou, in haar appartement mis je dat gewoon, bergruimte.

GD:

Ja, precies ja, inderdaad als je helemaal geen extra bergruimte hebt. En die appartementen, is dat met balkon of zonder?

INT2:

Die hebben en balkonnetje. Ja wat zal het zijn? Zo'n vijf, zes vierkante meter, ja, twee stoeltjes en een tafeltje.

GD:

Ja, een beetje een standaard balkon, dat je lekker buiten een kopje koffie kunt doen als zonnetje schijnt. Maar het is inderdaad niet, want hier heb natuurlijk heel veel ruimte, hier kun je veel meer.

INT2:

Wij hebben 63 vierkante meter in totaal. Daar hebben een lounge set en hier een eettafel. Maar dat is nu zo iets dat je denkt van nou, je wilt toch dat het er leuk uitziet zomers maar het is best veel werk.

GD:

Maar omdat het dan wat groter is, dan is het ook meer werk om te zorgen dat het er leuk uit blijft zien.

INT2:

En we zitten er niet veel. Nee-ja als de kinderen komen dan.

GD:

Dan ga jullie gezellig.

INT2:

Dan ga je gezellig even buiten zitten.

GD:

Ja precies..

INT2:

Maar zelf zeggen we nooit van kom zullen we buiten gaan eten. Maar de burens bijvoorbeeld, dat zijn ook oudere mensen, die doen dat dan weer wel. Dus het ligt gewoon aan ons.

GD:

Het is denk ik ook een beetje gewenning. Net wat je zelf gewend bent, wat je regelmatig doet.

INT1:

Dus vandaar dat een stuk kleiner kan.

GD:

Nou, dan gaan we even door naar, dus inderdaad de factoren die de eventuele bereidheid de mogelijkheden en het bewustzijn in relatie tot verhuizen zeg maar. Nou ja, je geeft al aan van, we zijn wel aan het overwegen om dan daar, als er iets leuks vrijkomt en het is de goede buurt en er zit natuurlijk voorwaarden aan. Dan zou ik die voorwaarden nou een willen bespreken en wat er toedoen heeft leiden dat jullie de overweging zijn gaan maken. Dus ja, de bereidheid dus ja, waarom je zou willen verhuizen. Wat zijn daar voor jullie belangrijke factoren in geweest?

INT1:

Dat je nog meer rust krijgt in je leven. je hebt geen zorgen meer over een andere keuken en badkamer. Dus daar heb je al geen omkijken meer naar. Dat is een hele belangrijke, en ook dat het langzaam aan wordt het toch iets te groot voor ons, met name als je praat over beide dakterrassen die we niet vaak gebruiken. En het tweede is het feit dat we dan overwaarde hebben vanuit ons huis. En daar kunnen we dan mee doen en laten wat we willen. We hebben nu nog een leeftijd dat we dingen kunnen doen. Nou, dat gaat stoppen, denk ik, als je 75 of ouder gaat worden, als ik zie hoe ik me nou al voel

GD:

Ja, precies als je zegt van als we nu de stap zouden doen, dan kunnen we dat nu nog iets leuks iets leuks mee gaan doen.

INT2:

Maar wij zijn sowieso geen mensen die echt hele verre reizen maken.

INT1:

We houden meestal van een fietsvakantie in Nederland.

INT2:

Maar dat kan dan ook gewoon zonder problemen.

INT1:

Dat kan nu ook al wel hoor.

GD:

Ja precies, maar dan heb je nog net wat meer dat je.

INT1:

Samen, hebben we nu onze AOW gehad. Ik bedoel samen hebben we meer als ik ooit verdiend heb.

GD:

Ja, ja, precies, dus je kunt toch nog wel de dingen doen die je graag zou willen doen? Dat, dat gaat toch wel.

INT1:

En uiteraard een veilig bedrag, veiliggesteld voor onvoorziene zaken.

GD:

Ja, precies. Even kijken, inderdaad wel meer rust is inderdaad vanwege ook de overstap naar een huurwoning dat je zelf wat minder onderhoud hebt. De overwaarde. Is bij jullie de gedachte van eventuele afname in gezondheid en mobiliteit heeft dat nog heeft dat nog meegespeeld.

INT1:

Ja, dat wilde ik net nog zeggen. Het huis moet wel rolstoel geschikt zijn.

GD:

Ja.

INT1:

Want dit huis hebben wij erop laten maken dat de vloer in ieder geval, die loopt door, dus we kunnen hier zonder problemen met een rolstoel de badkamer en toilet in. Alleen net wat mijn vrouw zegt: een tweede toilet zou wel handiger zijn. Het enige wat ik zou kunnen doen, is gewoon het bad wat er nu staat eruit halen en dan dat deel verbouwen en dan gewoon een extra toilet. Die dingen zijn hier in dit huis.

INT2:

Eigenlijk is dit huis perfect, alleen het is iets te groot.

GD:

Ja, maar verder, qua, om oud te worden, zeg je van dat kan hier prima.

INT1:

Iets te groot is ook het feit hoe je zelf bent met schoonmaken. Ik zeg tegen haar: die andere slaapkamer komt me zoon af en toe. Doe lekker die kamer dicht en de eerste drie/vier weken heb je geen omkijken naar. Nou, dat gaat dus niet. Dat moet elke week geпоetst worden en alles en nog wat. En dan denk ik..

INT2:

Nou dat valt wel mee.

INT1:

Ja, je bent er toch elke keer een kwartier mee bezig, en dat andere kunnen we uitbesteden dus als we willen, kunnen we hier tot ons dood blijven zitten alleen.

INT2:

Ja, dan, want dan blijft er één achter en dan ziet je, moet je het toch verkopen.

GD:

Dan moet je vooruit, en dan alleen zit dan in de woning.

INT1:

En aangezien de woningnood nog steeds groot is, moet je gewoon zorgen dat je je zorgen dat je gewoon iets kan krijgen met zijn tweeën waar je in kan blijven zitten.

GD:

Je moet dus eigenlijk zorgen dat je op tijd de keuze gemaakt hebt eigenlijk?

INT1:

Omdat je dus lekker daar je leven lang kan blijven wonen, of er nou ééntje achterblijft of niet.

GD:

Ja, ja, en dat dat complex waar jullie nu dan naar aan het kijken zijn, is dat ook bewust gekozen? Omdat het gericht is op ouderen? Of zeg je van: als er een zelfde soort complex is, wat niet speciaal gericht is voor ouderen, zou ik daar ook graag naartoe willen? Of is het meer omdat dit ook echt op ouderen gericht is, dat je?

INT2:

Niet zozeer. Nee, ik bedoel, nou kijk het feit dat misschien aan de ene kant wel, want je zou ook niet willen dat je een gezin met kinderen boven je hoofd zou hebben lopen stampen.

GD: Nee, nee, precies.

INT2:

Kijk, je weet dat dat bij opa's en oma's komen kleinkinderen ook regelmatig, maar dat is toch anders als dat kinderen er wonen?

GD:

Kleine kinderen zijn er een dag, twee dagen, misschien een keer een week, maar niet het hele jaar natuurlijk.

INT2:

Ergens in zeg je nou, het is ook wel fijn dat er wat oudere, alleen oudere mensen wonen.

INT1:

Ja, ik zou ook geen complex hier weten, want dan zit je echt in een andere gemeente. Tenminste niet een andere gemeente, omdat Katwijk, Rijsburg en Valkenburg is één gemeente geworden. Maar zou ook niet in Rijsburg willen wonen.

INT2:

Gek is dat hè? Dat je dan toch het liefst in de op de plek blijft, maar je...

GD:

Ja, dat is iets wat wel heel duidelijk, heel duidelijk binnen deze groep terug komt. Bij de meeste wel, want als ik dan bijvoorbeeld een onderzoek dat is een bestaand onderzoek heb ik een analyse op gedaan en als je dan ziet dan geeft dus inderdaad ongeveer 70 procent geeft aan van nou, ik wil niet verhuizen en als je dan de redenen ziet dan is het gehechtheid aan de woning en de gehechtheid aan de woonomgeving dus de buurt, dat dat de belangrijkste factoren zijn om niet te willen verhuizen.

INT2:

Ik denk dat het ook inderdaad lastiger wordt als je ouder wordt. Kijk, wij zijn verhuisd van Katwijk naar Noordwijk, het is een plaatsje ernaast maar het is een heel andere manier. Dat ging geen punt. Maar om nou te zeggen van we hebben altijd al gezegd: van nou, als we ouder worden, dan willen we toch wel weer graag terug waar je vandaan komt.

INT1:

Alleen dat ging wat sneller.

GD:

Ja, dat gebeurt soms, hè.

INT1:

Dus qua wonen heeft dit alles, er zijn nog een paar dingen voor een rolstoel gemaakt moeten worden. Maar dat is alleen de badkamer, want de rest, ja, weet je kan ze zo naar buiten. Ook moeten wij een plankje moet je maken.

GD:

Dat zijn dingen die nog wel te overzien zijn.

INT1:

Kijk, en wat belangrijk is ook is dat je je auto dichtbij kan parkeren.

INT2:

Het liefst een overdekte garage. Maar dat is hier aan de overkant ook niet.

INT1:

Het zou wel mooi zijn dat ouderen, want je praat over ouderen die toch wat minder mobiel worden, dat ze in ieder geval een plek hebben waar ze hun auto kunnen parkeren, en dan niet te ver hoeven te lopen om bij de auto te komen. Ja, kijk, dit is gewoon ideaal. Ik bedoel, alles gebeurt binnen.

GD:

Ja want jullie auto staat hier beneden.

INT1:

Ik ga de lift in, twee meter rechtsom en twee of drie meter verder staat hij al.

GD:

Ja.

INT1:

Dus net wat ik zeg, ik kan me nog eens druk maken over, goh dakterrassen vernieuwen. Of die banken hoe krijg ik die eruit? Want die nooit via de lift, maar via het raam. Maar dan denk ik, je betaald 300 euro en die bankstel gaat met een liftje naar buiten. Ik zit al apen en beren te zoeken terwijl die er niet zijn.

GD:

Ja.

INT1:

Nou leer ik dat langzaam af, maar in een huurappartement heb je daar.

INT2:

Ja, maar daar kan je misschien ook wel weer druk om maken, omdat je hebt doorgegeven dat je kraan lekt en dat ze maar niet komen.

GD:

Ja, dat is dan allemaal hopen dat dat wel snel opgepakt wordt. Dus ook per complex is dat, per organisatie die erin zit, is dat natuurlijk heel verschillend. De ene organisatie, die staan dezelfde middag op de stoep, en bij de ander kan het goed anderhalve week duren. We hebben nu natuurlijk een beetje die de bereidheid die factoren wat behandelt. Nu een aantal mogelijkheden, dus waardoor je wel of niet zou kunnen verhuizen, heel makkelijk gezegd.

INT1:

En wat een belangrijke is, die vergeet ik nog even, in 2038 loopt onze hypotheek af, althans in zoverre moet de rente aangepast worden. De rente die ik nu heb, is 2.4%.

INT2:

Ik denk dat je daarna het dubbele gaat betalen.

INT1:

En dat is het nog te betalen.

INT2:

Als het al geen 5 procent is geworden.

INT1:

Dus dat zijn factoren die ik ook wel meeneem, voor 2038 zou het mooi zijn, want er zijn ook al.

INT2:

Maar dan ben je al zo oud, dat met het verhuizen ook veel lastiger. Dus in principe zou je tussen nu en vijf jaar inderdaad gewoon moeten zorgen dat je.

INT1:

Voor me 75ste

GD:

Daarom is eigenlijk ook de groep 55 tot 75 heb ik die ervoor gekozen. Want inderdaad, als je boven de 75 bent, wordt de verhuizing is, wordt meer een noodzaak dan dat het vrijwillig is zeg maar. En bij mij gaat het er, bij mijn onderzoek om, om de groep die nog vrijwillig kan verhuizen, om te kijken hoe we die zouden kunnen stimuleren om naar een beter passende woning te gaan. Er zijn ook genoeg mensen die inderdaad wel in een passende woning zitten. Het gaat vooral om de groep die in een niet passende woning zit, tenminste dat is ook weer hoe je het zelf ziet, want sommige mensen zien een woning voor zichzelf als passend, terwijl als je dan naar de onderzoekers kijkt, dan zeggen ze: die woning is helemaal niet meer passend, bijvoorbeeld. Dus dat is ook net een beetje hoe je ja.

Maar er zijn bijvoorbeeld ook gezien die met z'n tweeën wonen, vijf, zes slaapkamers hebben en zeggen: het is passend, want ik heb er twee als opslag, een voor dit, terwijl dat dan wel gezien wordt? Dat is eigenlijk niet. Maar inderdaad, de meesten zeggen inderdaad een beetje wat jullie aangeven. Ik woon hier prima, maar wat kleiner zou als er iets voorbijkomt en dat heeft een goede voorwaarden, zou prima zijn.

Dus even kijken, ja, de mogelijkheden geef je al aan. Nou ja, vanwege een financieel aspect zeg ik van nou, mijn rente kan veranderen, als ik naar een huurwoning ga, speel ik mijn overwaarde vrij. Dat zijn ook wel factoren die meespelen.

INT1:

Ja absoluut.

GD:

Ja, dan is voor jullie de mogelijkheid factor, zeg maar aan de hand van wat het aanbod is. Er is natuurlijk woningkrapte. Is dat voor jullie nog van invloed geweest, dat er bijvoorbeeld nu een gebrek aan aanbod is, waardoor jullie nu bijvoorbeeld nog niet verhuisd zijn? Of zeggen van ja, we zijn eigenlijk pas sinds korte tijd ermee bezig gegaan.

INT2:

Sinds korte tijd zijn we daar eigenlijk een beetje sinds dat jij eigenlijk...

INT1:

Precies, anderhalf jaar.

INT2:

Sinds we gepensioneerd zijn, zijn we serieus gaan zoeken.

INT1:

Ja toen hebben we ons daar ingeschreven.

GD:

Ja, want buiten dat je daar ingeschreven staat, zijn jullie dan nog serieus naar andere dingen aan het zoeken? Of zeggen van: we wachten dit rustig af en als het lukt, is het mooi maar?

INT2:

Nou, ja, dat eigenlijk.

INT1:

Er zijn ook geen andere complexen hier.

INT2:

Waarvan wij zeggen van nou. Ja, dan zou je iets kleineres moeten gaan kopen, maar dat willen we ook niet.

GD:

Nee, dus het is inderdaad ook wel een beetje het gebrek aan beschikbaar aanbod, wat eigenlijk meespeelt.

INT2:

Ja, eigenlijk wel ja. Kijk en die sociale woningen waar ouderen zitten. Ja, daar komen wij gewoon niet voor een aanmerking, dus het moet echt vrije-sector zijn.

GD:

Ja, en vrije-sector daar is ook niet heel veel in. Zeker de midden sector daar is niet veel in. Ik weet daar ga ik zelf dalijk ook terecht komen. Ja, dan wordt het echt gewoon moeilijk om iets te vinden hoor. Dus inderdaad, ja, het gebrek aan aanbod speelt natuurlijk ook altijd mee. Weten jullie wel hoe je kan, waar je kunt zoeken voor het goede aanbod bijvoorbeeld? Beetje een idee waar je kunt zoeken of wat de mogelijkheden zijn van bedrijven of partijen die jullie zouden kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld?

INT1:

Ja, de geëigende dingen zoals Funda, dit bedrijf dan.

INT2:

Nou, je weet, je weet inderdaad waar je moet zijn. Je krijgt bericht, want je bent ingeschreven, dus als er één vrij komt, dus dan kan je dan.

INT1:

Woonbouwverenigingen weten we dan te vinden waar je kan inschrijven. Maar ja, dan kom je niet in een appartementje wat wij willen.

GD:

Nee, precies, maar je zegt van, ik ben eigenlijk wel redelijk bewust van waar ik het, waar ik het kan zoeken, bijvoorbeeld?

INT2:

Ja, ja. We hebben toen ook een poosje nagedacht over die appartementen in de Hoornis, maar ja, achteraf gezien vinden we dat gewoon geen prettige plek.

GD:

Nee, en dan komt weer de factor van: ik zit hier goed, ik ga alleen weg als het ergens anders, net zo, je wil er niet op achteruit gaan als het ware eigenlijk.

INT2:

Nou dat inderdaad. Je hebt dan inderdaad, het gevoel van dat je een stapje achteruit gaat als je daarbuiten, terwijl daar best wel qua woningen mooi zit, maar.

INT1:

Je kan niet lopend dingen doen.

INT2:

Nee.

INT2:

Nou is daar wel een winkelcentrum maar dat is dan weer net even te ver, om te gaan lopen. En voor de rest: ja, heb je daar niet zo, je hebt hier gewoon ja, alles bij de hand, dus als daar niks komt, zie ik ons ook niet zo snel weggaan.

GD:

Nee, precies.

INT1:

Maarja, we hoeven ook niet weg hè.

GD:

Nee, en dat is inderdaad iets wat ook vaak een belangrijke rol speelt.

INT1:

En dan krijgen we geen 3 ton, maar dan krijgen we 2 ton. Nou, so what, dan krijgen de kinderen minder.

GD:

Dat is inderdaad iets wat ik vaker hoor terugkomen, van ik hoef hier niet weg.

INT1:

Nee, kijk als ik hier alleen zou blijven is de keuze wat groter, omdat hier ook wat kleinere appartementjes zijn met één slaapkamer, denk ik.

INT2:

Nee, die hebben er ook 2, maar alles is gewoon kleiner.

INT1:

Weet je, als ik alleen ben zou ik daar ook best wel naartoe willen

INT2:

Dan zou je het niet erg vinden om tegen deze flat aan te kijken?

INT1:

Ja, wat moet je dan?

INT2:

Ja.

INT1:

Dat is het lekkere van de situatie van ons, dat we niet gedwongen worden.

GD:

Nee precies.

INT1:

En dan zou de rente 5 procent worden. Dan is het nog.

INT2:

Nou ja, en al zou iemand hier in een rolstoel verdagen, dan is het ook geen punt natuurlijk. Je kan, het is must, het is gewoon voor ons gewoon een. Nou ja, komt er een vrij dan zeggen we van ja dat doen we. Luxe eigenlijk.

GD:

Ja, ja, precies ik snap hem.

INT1:

Hooguit dat je zegt van, dan gaan we wel, als dat niks wordt, wel even kijken naar een andere keuken.

INT2:

Ja.

GD:

Ja dan zeg je wel van, als ik beslis hier te blijven, dan wil ik wel nog wat dingen aanpassen.

INT1:

Ja en dan hebben we het over de keuken. Kijk weet je wat het is, een keuken zou ik nooit aanpassen op leeftijd. Want voor hetzelfde geldt, komen er mensen in die wat fitter en vitaler zijn als ons, zoals die nu is is die prima.

INT2:

En weet je wat het is dan neem je een nieuwe keuken, en dan komen er mensen, gatver die nieuwe keukens vinden ze maar niks.

GD:

Ja, en dan vinden ze er niks aan.

INT2:

Ja, daar kan je ook niet naar gaan kijken.

INT1:

Als ik dan de keuze zou moeten hebben, tussen de badkamer of die, en het is noodzakelijk doordat onze gezondheid achteruit, dan zou ik kiezen voor de badkamer om daar het bad eruit te halen.

GD:

Ja.

INT1:

Omdat je die grote ruimte voor de douche kunt gebruiken, dat daar ook een rolstoel of iets dergelijks in kan, en een toilet.

GD:

Ja.

INT1:

Dan zou dat al voldoende zijn. Dan hoeven we niet eens de hele badkamer om omver te gooien. Maar goed, dat is een ander verhaal.

GD:

Nee, helemaal goed. Dan gaan we nog even als laatste aspect, het faciliteren van de verhuizing. Dus gewoon even, daar is nog geen oplossing voor, want dat is gewoon hoe jullie daarover zouden denken, bijvoorbeeld. Hoe ze, jullie bereidheid zouden kunnen vergroten, en dan is ze in een hele brede zin. Dus wat zou er naar jullie mening gedaan kunnen worden om een verhuizing van jullie groep beter te faciliteren of de mogelijkheden te vergroten, of de bereidheid?

INT1:

Het, het zou mooi zijn als je een, een bedrijf hebt of iets hebt, en volgens mij bestaat dat wel, maar ik weet niet zeker. Die zegt van: Goh, als je wil verhuizen, wij regelen alles, dus zowel, van het oude huis, wat laat ik staan wat laat ik niet staan. Deze bank bijvoorbeeld, zou ik zeggen, die hoeft niet mee, de slaapkamer bij ons dat is nieuw meubilair maar die zal niet passen, denk ik daar. Dus, en ik ga de kast niet uit mekaar halen. Maar ja, daar heb je ook wel bedrijfjes voor, alleen ik wil dat er één bedrijfje is of één persoon die zegt: goh ik zorg ervoor dat de spullen die hier staan weggkomen, gesprekken met de makelaar eventueel, het plannen van wanneer je eruit gaat en het plannen wanneer je erin gaat, zoals de Ziggo.

GD:

Dus eigenlijk volledig het ontzorgen van de verhuizing, van alles wat er bij komt kijken. Want je zegt van nou, ik zou het wel willen, maar moet me niet teveel energie, tijd, moeite kosten.

INT1:

Want ik zit nou al te denken van: Goh, hoe krijg ik die bank eruit en wat moeten we daar weer mee. Dat bijvoorbeeld dat buitenstaat, ze kennen me, dat laat ik lekker staan.

GD:

Ja.

INT1:

En willen mensen het ook niet. Ja, jammer, maar dan krijg je de woning ook niet.

GD:

Ja, ik snap hem inderdaad, als je zegt van nou ja, kijk, we moeten niet weg, want als we dan zouden willen gaan, dan moet het niet te veel gedoe zijn.

INT1:

Ja, kijk doosjes inpakken nou, dat doen we nu nog zoals we nu ons voelen. Maar er moet eigenlijk iemand zijn die zegt van nou, joh, ga lekker een weekje op vakantie of twee weken. En als je terugkomt, is hier alles weg en is daar behangen, de vloer ligt er, maar ik weet dat er iemand is die heb dat gedaan.

INT2:

Oh ja.

GD:

Ja, dat dat zou goed kunnen ja.

INT1:

Ja, die dat gewoon op elkaar afstemt.

INT2:

Ik heb het volgens mij ook wel een gehoord.

INT1:

Ik heb het volgens mij van jouw gehoord. Maar dat kun je gauw genoeg vinden. Maar zoiets, zou mensen eerder over de drempel trekken.

GD:

Ja.

INT1:

In plaats van dat je moet denken, hoe moet dat dan met de telefoon, hoe moet het dan met de televisie, en hoe moet het met het internet, en hoe moet het met gas en water, en hoe moet het met dit en hoe moet het met dat?

GD:

Ja, een paar maanden ben je zo bezig voordat je alles op een gegeven moment weer geregeld hebt. En ja, een breder aanbod. Dus gewoon het toevoegen van passende, meer passende woningen, zoals bijvoorbeeld het complex hiernaast. Stel dat zou kunnen dat dat hier in de buurt nog ergens erbij zou komen, als ik het zo zie staat het volgens mij wel redelijk vol, maar stel dat zou, dat, zou dat nog.

INT2:

Aan de overkant hebben ze langs het kanaal nog ruimte om iets te bouwen. Stel dat ze daar iets zouden bouwen voor ouderen mensen. Nou, dat zou prima zijn.

GD:

Ja, dan zeg je van nou, ja, dan is het juiste aanbod er, en dan wil ik die stap echt wel gaan maken.

INT1:

Maar inderdaad, er komt op moment als er niks lukt, dat ik je zegt van: Ik vind het wel goed zo, en dan blijf je lekker zitten.

GD:

Op een gegeven moment heb je straks een keer, de leeftijd en de levensfase bereikt dat je zegt van: ik ga dat nou niet meer. Ik ga daar geen energie, tijd, moeite meer in investeren.

INT2:

Ik denk dat als je eenmaal de 80 benaderd, dat dat je daar echt zo tegenop ziet dat het gewoon.

GD:

Nee, maar dat zie ik ook wel terug in ander onderzoek, dat je boven de 75, zegt volgens mij 90 procent zeg maar ja, ik wil gewoon niet meer verhuis. Ik wil gewoon niet meer verhuizen, ik zie het gewoon niet meer zitten om het nog te doen. Ik ben er veel te oud voor. Het kost me te veel moeite, tegen de tijd dat ik verhuisd ben, woon ik er nog twee jaar en dan is dan is het klaar.

INT1:

Kijk het voordeel bij de rente op mijn hypotheek, die loopt tot 2018, dus 2048 alleen bij 2038 wordt die aangepast, 20 jaar bedoel ik. Maar ze kunnen niet zeggen: je krijgt geen hypotheek bla,bla,bla ze kunnen alleen zeggen van: Goh, dit is voor u de komende 10 jaar de rente.

GD:

Ze kunnen alleen andere voorwaarde stellen inderdaad.

INT1:

En ik ga geen 93 worden hoor, daar geloof ik niks in. Dus in die tijd gaat het erom, kan ik de hypotheek betalen? En dat kan want je verbruikt haast niks meer met al die abonnementen en die we nu hebben, weet ik veel wat. Ja, die worden ook allemaal stukken minder. Zeker als je alleen bent, dan is dit makkelijk op te hoesten. En je kan zorgen dat je een buffertje heb ingebouwd voor jezelf, dat je in ieder geval aantal. Want ik heb zelf meer gesteld als je zou verhuizen, bij zeker om dit te verkopen. Ook moet dat bij elkaar tussen, zeg maar de drie en dat is het zes maanden zeker kwijt. Dus je betaalt zes maanden lang ook nog extra. Daar houd je dan ook rekening mee.

GD:

Ja, precies ja.

INT1:

Nou dat financiële komt wel goed. Het is meer, wie me dan helpt om te zorgen dat ik van A naar B kom.

INT2:

Ja, ja, weet je, je hebt kinderen, maar die die hebben ook hun drukte.

GD:

Die vraag je een keer een weekend, maar daar ga je ook geen weken lang op rekenen. Nee, dat is begrijpelijk. Dan de laatste eigenlijk nog. En dat is nou, stel, er is nieuw aanbod. Hoe zou ze dat het beste bij jullie over kunnen brengen? Hoe zouden ze jullie best bewust kunnen maken van dat er andere opties zijn of dat er een nieuw aanbod is? Is dat gewoon door middel van bijvoorbeeld in de ik zeg maar iets de lokale krant? Of zeg je van nou, de gemeente moet er bijeenkomsten voor ouderen

daarvoor regelen of ze moeten brochures in de bus gooien. Ik roep maar wat dingen. Wat zou je denken naar jullie mening daaraan bij kunnen dragen?

INT2:

Als ze inderdaad in de krant een artikel plaatsen, want er wordt voor ouderen dit of dat en er is inderdaad een, een avond waar je dus naartoe kan gaan om inlichtingen te krijgen. Dat zou prima zijn.

INT1:

Ja, nee precies, ja kan benaderen via internet natuurlijk veel, via de mail.

INT2:

Ja, dat kan ook, maar dan moeten ze wel alle mensen gaan selecteren boven een bepaalde leeftijd.

GD:

Ja, ja, zou je vanuit de gemeente weer moeten, bijvoorbeeld. Want het is inderdaad ook wel gemeentes die zijn ook wel met dit, met deze kwestie veel bezig. Want ja, gemeentes iedere gemeente zit natuurlijk met een ja, tenminste bijna iedereen gemeente in Nederland, heeft in een bepaalde vorm woningtekort of in ieder geval of een ongelijke verdeling van de woningvoorraad. Dus iedereen gemeente is daar mee bezig. Alleen het is dus zoals ik al zeg, het is heel moeilijk om zeker mensen met een koopwoning, daar kun je geen regelingen voor treffen. Je kunt mensen niet verplichten, en dat moet je ook niet willen.

INT2:

Kijk in een huurwoning, een grote huurwoning, als alleenstaande, dan kan de gemeente nog aanschrijven dat je weg moet.

GD:

Precies, daar kunnen nog regelgevingsaanpassingen voor komen.

INT1:

Nee, dus ja, dat zijn toch wel de belangrijkste factoren.

GD:

Nee helemaal goed.

INT1:

En nogmaals, waarom weet ik niet of die nou een kilometer verderop staat of hij blijft hier staan. Ik bedoel, zoveel loop ik niet, want alles wat ik doe, pak je de fiets op de auto. Dus ja, maar dat is het gevoel.

INT2: Dat het kan.

INT1:

Dat je hier blijven in deze omgeving!

INT2:

Ja.

INT1:

En die is echt, dat is ook gestaafd. Nee-ja, behalve dat ik hier geboren en getogen ben. Hieronder heb mijn opa gewoond.

INT2:

Toen hier nog geen flats stonden.

INT1:

Want dit is allemaal havengebied geweest van haring en en dergelijke, en daar stonden een rijtje huizen hier. Alleen, ja, ik bedoel, we stappen vaak op de fiets of pakken auto. Jij pakt dan wel de benen wagen af en toe.

INT2:

Ik loop regelmatig naar het dorp en als ik een strand ga, dan ben ik er ook zo en als je dan naar de Hoornis gaat dan ben je toch weer wat langer onderweg.

GD:

Soms heb je ook gewoon een bepaald gevoel bij iets en dan zit er niet per se, hoeft niet altijd een grondige reden achter dingen te zitten. Soms is het gewoon: ja, dit wil ik en dan ja, waarom? Ja ik wil het gewoon graag. En dat is ook helemaal niet erg.

INT1:

Maar we zou inderdaad ernstig moeten nadenken of we dat dan zouden doen.

INT2:

Als het buiten de kern zou staan.

GD:

Stel er zou iets komen inderdaad. Dat is een afweging waar je dan mee bezig moet. Ja, nee, helemaal super. Wat mij betreft, ik heb ja eigenlijk wat ik wilde weten, ben ik te weten gekomen. Ik heb wat nuttige dingen gehoord. Dat is wel leuk, zo hoor je iedere keer bij interviews toch weer een ander, ja, een ander punt, hoe je, hoe je ergens over nadenkt op wat bepaalde keuzes zijn. En dat, ja, dat is de reden waarom ik interviews, dus dat je wat meer, wat meer diepgaand eigenlijk de informatie kunt verzamelen.

INT1:

En daarom wilde ik het niet via het scherm doen.

GD:

Nee dat is begrijpelijk. Ik heb de helft online en de helft in persoon. Er waren er ook veel die aangaven online en naar Groningen bijvoorbeeld. De voorkeur is dat die lekker online gaat, want je zit gewoon drie uur in de auto. Maar nee, het gaat helemaal goed komen zo. Dus ik weet niet of jullie zelf nog iets hebben van we hebben nog iets gemist of iets belangrijk? Of ik wil nog iets toevoegen?

INT1:

Nee, wat ik wel eens gelezen heb is over woonvormen van ouderen.

GD:

Ja.

INT1:

Ja, dat ook huisjes, en dan zitten ze.

GD:

Ja, een soort hofje.

INT2:

Een knarrehofje

GD:

Ja, dat is inderdaad de meest bekende.

INT1:

Ja, dat zou ook best iets zijn waar ik zeg: Nou, dat is ook wel aantrekkelijk om zo iets te hebben, alleen geen verdieping.

INT2:

Dan zou het meer een soort.

GD:

Bungalow complex gewonnen.

INT2:

Maar ja, daar heb je hier gewoon de ruimte niet voor.

GD:

Dat zie je heel vaak, inderdaad in dorpskernen zeg maar zeker als je wat de Randstad uitgaat zie je die knarrehofjes veel meer terugkomen. En inderdaad, in ja, stedelijkere gebieden zie je meer een appartementencomplex voor ouderen terugkomen. Ja, wat indirect ook een soort knarrehof is. Het soort wonen is hetzelfde alleen, het ziet er anders uit en je zit op, je moet met de lift. Maar goed.

INT2:

Het ideaalste zou een bungalow aan het water zijn.

INT1:

Ja die zijn er wel, alleen weet je wat het is, onze kinderen wonen hier en we hebben een gehandicapte zoon van 44, die toch wel de nodige zorg ook van ons vraagt.

GD:

Ja.

INT1:

En je hebt natuurlijk je familie hier. Als je dat niet zou hebben, dan ga ik met hetzelfde gemak je Drenthe wonen. Ja, precies dan denk je hier houdt mij niets.

INT2:

Nou ja, je zegt net dat je in de buurt wil blijven wonen waar je geboren bent.

INT1:

Ja, omdat ik ook hier ook mijn sociale verbinding heb.

GD:

Ja, nee, dat is inderdaad een sociale kring, die speelt ook vaak wel. Inderdaad, kinderen wonen vaak in de buurt bijvoorbeeld. Dat zie je ook nog wel.

INT1:

Ja, ze wonen allemaal in de buurt, en dan heb ik zo iets van ja, als het niet hoeft, dan blijf ik lekker zo zitten. Een huisje aan het water, ja dat zou niet verkeerd zijn.

INT2:

Jij met je hengeltje zo de deur uit.

INT1:

In de tuin zitten.

GD:

Nee, super, dan hebben we wat mij betreft het einde van het interview nu gehad.

Einde interview

Interview 5: 25-10-23 13:30

Leeftijdsgroep: 60-64 jaar
Woonplaats: Geertruidenberg
Provincie: Noord-Brabant
Geslacht: Vrouw
Huishoudsamenstelling: Alleenstaand
Verhuis geneigd: Ja
Fysiek of online: Online

GD: Gijs van Duren (Interviewer)

INT1: Geïnterviewde 1

Start interview

GD:

Dan kunnen we gaan starten. Ja, kijk hij doet het.

INT1:

Ja, hij geeft het aan.

GD:

Ja dan komen we ja bij het eerste puntje aan, zou u uzelf is kort kunnen introduceren?

INT1:

Namen is *****, 61 jaar. Woon achtend in Geertruidenberg, werkzaam als QA manager.

GD:

Ja.

INT1:

En, een Life Science bedrijf.

GD:

Ja, ik zie het op de achtergrond. Ik zie het op de achtergrond staan. Inderdaad, ja.

INT1:

Ik had je de uitnodiging naar mijn privé e-mailadres laten sturen en toen dacht ik na de hand van: Ja, dat is niet handig. Ik kan beter op mijn werk adres de meeting doen.

GD:

Ja.

INT1:

Ja QA manager. Voorlopig nog geen plannen om met pensioen te gaan. Even kijken, wat is nog meer relevant? Alleenstaand. Ik weet niet wat je nog meer zou willen weten.

GD:

Ja nee, het is in ieder geval wel een goede start ik. Ik zal even kijken inderdaad. ja, je geeft dus aan inderdaad alleenstaand. Is deze situatie door de jaren heen veranderd of bent u al langere tijd alleenstaand of?

INT1:

Ik ben al langere tijd gescheiden, ja.

GD:

OK ja ja.

INT1:

Dit is wel het enige huis waarin ik heb gewoond, sinds dat ik gescheiden ben.

GD:

Ja precies, daar was het dan voornaamste voor mij om het aan te relateren inderdaad, of er in de tijd dat u waar u nu woont nog een verandering heeft plaatsgevonden. Maar u geeft eigenlijk aan, na de scheiding ben ik ergens gaan wonen en sindsdien woon ik daar.

INT1:

Ja, dat is ondertussen ook alweer zo'n 22 jaar. 23 zelf al.

GD:

Ja de tijd gaat hard af en toe.

INT1:

Het gaat heel erg hard.

GD:

Ja, 61 geeft u aan. En Geertruidenberg, ik had het opgezocht maar ben kwijt waar het ligt ongeveer.

INT1:

Het ligt tussen Breda en Gorinchem in.

GD:

Tussen Breda en Gorinchem.

GD:

Ja ja.

INT1:

Als je knooppunt Hooipolder kent, nou daar ligt het vlakbij.

GD:

Ah oke, ja ik kom daar als ik richting mijn ouders rij, kom ik in die buurt kom ik wel eens langs inderdaad, ja, ja ja, nee helemaal goed. Ja dan wat dus ja qua opleiding wat qua opleiding heeft u gevolgd?

INT1:

HBO. Ja, ik heb HLO gedaan.

GD:

Ja.

INT1:

Daarna eigenlijk ja, hoofdzakelijk gewoon cursussen erbij, maar niks geen echte opleiding meer.

GD:

Nee precies daarna tijdens het werk af en toe een cursus voor specialisatie, uitbreiding, dat soort ja dat soort zaken. Ja oké ja, u gaf al aan van de komende jaren nog niet van plan om met pensioen te gaan. Daaraan nog eigenlijk de vervolgvraag. Uw gezondheid, hoe zou u dat beoordelen?

INT1:

Op dit moment niet echt geweldig, laatste jaren wat problemen gehad?

GD:

Oké. En ja u hoeft niet heel diep op die problemen in te gaan. Ik bedoel, dat is helemaal persoonlijk, maar denkt u dat die problemen gerelateerd zijn aan uw leeftijd? Dus het ouder worden, of zijn het andere problemen? Dat is eigenlijk het enige wat voor mij relevant is.

INT1:

Ja, het zijn wel kwalen die op oudere leeftijd voor gaan komen, ja.

GD:

Ja oké.

INT1:

Misschien wat eerder als gehoopt en gedacht, maar.

GD:

Ja ja nee, oké maar goed om te horen. Ja dan wat over hoe huidige woning dus ja, kunt u uw huidige woning eens omschrijven? Dat is eigenlijk de vraag.

INT1:

Nou ja, het is een begin jaren 70 woning, hoekhuis.

GD:

Ja.

INT1:

Ja, de bekende doorzon woning zullen we maar zeggen, 4 slaapkamers. Als je kijkt isolatie, er is wel wat aan gedaan, maar niet echt heel veel.

GD:

Ja.

INT1:

Nou 4 slaapkamers, dus ja. Bijkeuken er nog aangebouwd. Ja, het is een beetje een arbeids wijk, dit hier.

GD:

Ja ja.

INT1:

Ja goed en Geertruidenberg is natuurlijk vlak onder de Amercentrale, dus. Dat is mijn achterbuurman, zullen we maar zeggen.

GD:

Ja ja oké ja. We hebben in ieder geval alvast wat verzameld. Ik kon het niet 100% goed verstaan, maar u gaf aan 4 slaapkamers, klopt dat?

INT1:

4 slaapkamers ja.

GD:

En ja, hoe lang woont u dan in deze woning? Dat is dan ja of zeg maar twee 23 jaar ongeveer dan.

INT1:

23 jaar, vanaf augustus 2000.

GD:

We hebben nu natuurlijk de woning zelf gehad, en dan nu een beetje de tevredenheid over de woning. Dus hoe tevreden bent u over uw huidige woning?

INT1:

Op zich ben ik tevreden met de woning. Ik merk alleen naarmate dat je ouder wordt, dat dan bijvoorbeeld een trap lastiger begint te worden.

GD:

Ja ja oke.

INT1:

Hè, niet dusdanig dat ik daar hulpmiddelen voor nodig heb, maar. Ja, Ik had op een gegeven moment wat hartproblemen, dan is een trap niet echt heel erg handig.

GD:

Nee precies op een gegeven moment merk je gewoon dat het ja dat het af en toe wat belemmeringen oplevert, zeg maar op die manier. En bijvoorbeeld de grootte van de woning. Vindt u dat goed of zeg je van nou, de woning is te groot voor mij op dit moment of?

INT1:

In principe is de woning te groot, hè. Dat is hij eigenlijk altijd geweest. Nou moet ik zeggen dat ik in het verleden had ik wat meer katten. En dan was gewoon een wat grotere woning met tuin, was gewoon noodzakelijk dat.

GD:

Ja.

INT1:

Alles en iedereen moet er een beetje inpassen.

GD:

Dat was zeker waar.

INT1:

Het aantal katten is aanzienlijk verminderd. Dus ja, tuin zou nog steeds echt handig zijn, maar 4 slaapkamers heb ik in principe nooit nodig gehad.

GD:

Nee precies, dat is inderdaad de volgende inderdaad voor gezinssamenstelling geschikt. Daar gaf u al inderdaad aan van: Nou ja, de ruimte is gewoon lekker om te hebben, maar het aantal slaapkamers had ik niet per se nodig.

INT1:

Nee nee.

GD:

Nee oke, dan nog wat meer over de woonomgeving. Je gaf al aan van, nou, het is een beetje een arbeiderswijk.

INT1:

Ja ja, het is ook een wat oudere populatie. Je begint nou te merken dat veel van de mensen die oorspronkelijk, als eerste hier hebben gewoond. Ja, die beginnen langzaam het allemaal om te sterven. Dat waren allemaal twintigers toen ze hier kwamen wonen.

GD:

Ja, dat is inmiddels natuurlijk 50 jaar geleden gebouwd door ongeveer dus.

INT1:

Juist, dus er zitten nog maar weinig mensen van de oorspronkelijke populatie die hier wonen, dus je ziet daar veelal de tweede a derde bewoners komen. En voor dit huis ben ik de tweede bewoner.

GD:

Ligt het in het centrum, of aan de rand van het centrum?

INT1:

Nee het, het ligt eigenlijk als je hier de hoek om gaat dan zit je eigenlijk in de weilanden. Dus ik zit echt in het buitengebied. Ja, echt op de rand.

GD:

Oké dus echt de rand, zeg maar, ja.

INT1:

Nou is Geertruidenberg natuurlijk niet echt, heel erg groot. Dus op 2 km afstand zit ik in het centrum dat. Wat dat betreft kan bijna iedereen zeggen dat hij aan de rand van Geertruidenberg woont.

GD:

Ja zo inderdaad, ja. Hoe denkt u daarover dat u nu aan de rand woont? Zeg je van dat, dat vind ik juist prettig dat het richting de natuur is. Of ja.

INT1:

Dat vind ik erg prettig. Ja, ja, dat vind ik erg prettig. Ja, ik ben, ik kom oorspronkelijk uit Eindhoven. Maar ik zou denk ik op dit moment moeite hebben om echt weer in de stad, midden in de stad te gaan wonen.

GD:

Ja juist de rust van aan de rand, zeg maar dus wel redelijk in de buurt van voorzieningen, zeg maar. Maar dan niet in het, ja echt in het centrum, in het hele drukke gedeelte om het even makkelijk te zeggen.

INT1:

Nogmaals het is Geertruidenberg, dus zo druk is het centrum ook weer niet, maar.

GD:

Nee, nee, want qua faciliteiten. Wat zit er dan daar zoal?

INT1:

En ja, dan neem ik ook even Raamsdonkveer mee omdat die aan elkaar vastgebouwd zijn eigenlijk. Daar hebben we een feite het merendeel wat ik nodig heb, dus de supermarkten hebben we. We hebben nog steeds ieder geval in Raamsdonkveer nog wel een slager aparte slager zeg maar, aparte groenteboer. Maar dat aanbod begint wel minder te worden. Voor iets meer als gewoon je dagelijkse behoefte, zul je gauw ja naar Breda of Oosterhout moeten.

GD:

Ja precies, dat was inderdaad een beetje, de meeste plekken is natuurlijk vaak wel een supermarkt of een bakker en de slager tenminste een beetje redelijk redelijke plekken. Maar inderdaad verder zit er niet bijvoorbeeld kledingwinkels. Dat soort zaken zit er niet?

INT1:

Die zitten er wel, maar ja goed, niet in mijn smaak zullen we maar zeggen.

GD:

Nee, het is natuurlijk geen stadscentrum waar 40 verschillende winkels zijn zeg maar.

INT1:

Nee, nee. Dus alles wat je gewoon dagelijks nodig hebt, dat kun je hier gewoon prima hebben. Maar voor wat? Nou ja, dan zul je echt wel iets verder moeten.

GD:

Ja precies.

INT1:

En je merkt dat echt dat dat wel enigszins aan het leeglopen, is. Zo ook zeg maar, de eerste voorziening winkels.

GD:

Ja.

INT1:

Ja het centrum is wel redelijk aan het leeglopen.

GD:

Ja en hoe denkt u dat het komt dat het leeg aan het lopen is? Heeft u daar enig idee over?

INT1:

Een aantal ondernemers, die zijn gewoon met pensioen gegaan, en die hadden geen opvolger. Plus dat mensen steeds meer online kopen, hè? We hadden een paar iets van 3 of 4 elektronica winkels. En, daar hebben we volgens mij op dit moment helemaal niks meer zitten, bijvoorbeeld.

GD:

Nee, omdat iedereen online gaat kopen, hebben de winkels op gegeven moment gezegd van, dan heeft het geen zin om hier om te blijven, zeg maar ja.

INT1:

Terwijl ik in het verleden eigenlijk daarvoor speciaal de lokale winkel uitkoos. Omdat daar vind ik toch dat de service altijd beter is.

GD:

Ja, natuurlijk ja, de service beter, misschien ook een beetje het steunen dat van het behoud van de verschillende winkels?

INT1:

Ja, ja.

GD:

Ja, dan de tevredenheid over de ja over de woonomgeving. Dus ja, u gaf al aan van, nou ja ik vind de rand wel fijn, maar over zijn algemeenheid?

INT1:

Over het algemeen is het prima. Het zou leuk zijn als de Amercentrale afgebroken zou worden. Maar ja, dat ding daar stond er al toen ik hier kwam wonen, dus daar kan ik niet over zeuren.

GD:

Ja goed, het is natuurlijk wel een wens of in ieder geval het als nou. Het zijn dingen wat gebeurt niet altijd gebeurt, niet zo snel, maar inderdaad, het zijn wel.

INT1:

Het is kolen centrale of een biomassa. wat je hier heel erg merkt, is dat de omgeving toch wat groezelig wordt, zullen we maar zeggen. Dus als je de bakstenen bekijkt, die worden gewoon grijs. Dat Huis heeft van oorsprong gele bakstenen. Die zou je echt moeten zandstralen om die oorspronkelijke kleuren kleur weer terug te krijgen.

GD:

Om ze weer geel te krijgen ja.

INT1:

Ja ja, en als ik gewoon hier in de omgeving kijk naar mij buren en dagelijke, wat COPD heeft longkanker krijgt dat soort zaken. Dat zijn er toch aardig wat, dus ik heb niet het idee dat alles helemaal wordt afgevangen.

GD:

De luchtkwaliteit, de kans aanwezig is dat die erop achteruit is gegaan, zeg maar ja.

INT1:

Nou hij is een stuk beter als dat die jaren geleden was, toen ik hier pas woonde. Had je nog wel eens een keertje dat je, zeg maar, *** waren waarbij een hoop roet werd uitgestoten. En dan kreeg je weer een bon om alles schoon te laten maken. Ik bedoel ja, dat kwam in het verleden kwam dat voor, maar dat is de afgelopen jaren is dat niet meer gebeurd.

GD:

OK en uw, ja, contact binnen de buurt en met uw buren, heeft u veel contact met de buurt en buren, of?

INT1:

De buurt een beetje, buren gewoon goed, goed contact. We helpen elkaar waar dat nodig is, kunnen altijd bij elkaar binnenlopen. Dus ja, dat is, dat is gewoon goed.

GD:

Ja oké en hecht u daar ook veel waarde aan? Goed contact met de buurt / buren, zeg maar.

INT1:

Ja in feite wel, want zonder je buren en een leuke buurt. Wordt het gewoon niet leuk wonen dat.

GD:

Nee, nee, het is begrijpelijk, vandaar dat ik hem ook erin opgenomen. Dat we toch wel zien dat veel mensen daar ook wel gewoon veel waarde aan hechten, zeg maar.

INT1:

Ja ja.

GD:

Vandaar inderdaad. Nee goed om te horen. Ja, dan komen we nu iets meer bij het onderzoek gedeelte, zeg maar. Ja over een mogelijke verhuizing, heeft u daarover nagedacht over dat bijvoorbeeld binnen?

INT1:

Oh ja zeker! Dat heeft te maken met, naarmate dat je ouder wordt. Kijk, ik kom niet oorspronkelijk uit

deze omgeving. Dat wil zeggen dat toch een heel groot gedeelte van mijn netwerk in mijn oude omgeving zit. En als je jong bent en niks mankeert, dan is dat geen enkel probleem. Dan rij je makkelijk die kant op. Je mankeert weinig, dus je hebt weinig hulp nodig, maar zoals ik al zei, het laatste jaar heb ik best wel wat gezondheidsproblemen gehad, dan heb je wat mantelzorg nodig. Dat is niet makkelijk als die 75 km verderop wonen.

GD:

Als inderdaad de kennissen, familie en vrienden als dat inderdaad een stuk verder woont, dan is dat lastig, ja.

INT1:

Ja ja, en voor dat gedeelte is het lastig voor de burens, omdat ze zelf ook hulp behoevend zijn. Dus dat wordt dan weer wat lastiger. Bovendien heb ik nooit, ben ik hier nooit echt helemaal geaard. Ik bedoel, ik kom uit Oost Brabant en dan is West Brabant. En vooral dit gedeelte is toch wel eventjes heel anders. Ik hou van bossen en hei en dit polder.

GD:

Ja klopt. Ik kom zelf ook uit Brabant dus.

INT1:

En ja dat, dat is iets waarvan als ik dan echt weer terug ben in Eindhoven, dan denk ik van, ik kom weer thuis. En als je dat nog steeds na zoveel jaren hebt, dan moet je op een gegeven moment ook gewoon beslissen om weer terug naar huis toe te gaan. Vind ik dat. Ja, Ik ben deze kant op verhuisd in verband met het werk. En ja, ik werk op dit moment in Breda, afstand Eindhoven Breda is op zich gewoon goed te doen, behalve dat dat die A58 continu vast staat.

GD:

Ja.

INT1:

Dus dat was de reden om hier naartoe te verhuizen. Maar ja, ondertussen werk ik hoofdzakelijk vanuit huis uit.

GD:

Ja dus dan is de afstand tussen wonen en werk wordt dan in 1 keer een stuk minder belangrijk. Gewoon de factor die ja.

INT1:

Veel minder belangrijk, als je een keer per maand in de file staat, is dat stukken beter te verhapen als dat je het 5 dagen in de week staat.

GD:

Zeker, zeker waar. Ja, het scheelt gewoon heel veel tijd, frustratie, en energie.

INT1:

Dus ja, ik ben al langere tijd erover aan het nadenken, ook gewoon vanuit het gevoel van nou, oké, wat wil je dadelijk als je met pensioen bent. Wil je dan hier blijven wonen? Ja, het liefste zou ik gewoon terug willen naar Eindhoven en omstreken, zodat ik weer meer in mijn eigen omgeving ben. Waarbij ook makkelijker is met mantelzorg. Ja goed, alles is dan toch makkelijker.

GD:

Ja nee, ik, ik begrijp hem inderdaad. Goed dan... Nou ja, u geeft dus al aan van ik zou best willen

verhuizen, zeg maar. En u heeft er ook al wat over nagedacht. Dus dan eigenlijk de vraag, heeft u al een beetje een beeld, wat voor soort ja wat voor soort woning u naartoe zou willen verhuizen?

INT1:

Het ideaal zou zijn een soort ouwe knarrenhofje.

GD:

Ja oké ja.

INT1:

Dat zou eigenlijk het ideaal zijn. Ook waar ik met mijn zus over zitten praten, is gezamenlijk een huis kopen. Waarbij je dus wel voldoende privacy houdt, maar dicht bij elkaar zit en gemeenschappelijke ruimtes hebt.

GD:

Ja ja.

INT1:

Maar dat is ook niet echt eenvoudig. Nee, dat is inderdaad ook lang niet altijd makkelijk. Dat is niet iets wat heel makkelijk te realiseren is in bijvoorbeeld bestaande bouw. Is dat niet zomaar 1, 2, 3 te regelen.

INT1:

Nee, nee, dus, dan kom je gauw op nieuwbouw en dat is net de vraag van, is überhaupt grond voor en is dat daarna ook nog betaalbaar?

GD:

Ja en dan bijvoorbeeld. Ja, je gaf ook al aan of anders een bijvoorbeeld een knarrenhofje inderdaad. Dus inderdaad dat je met een groep van ja meestal is dat vanaf 55 jaar volgens mij ongeveer. Dat je daar met een groep eigenlijk ja, in een soort hofje gaat wonen en dan ook het idee daarbij dat er meestal dus inderdaad ook zorg beschikbaar is in binnen die kleine gemeenschap om het maar even zo te noemen. Dat idee spreekt u wel aan?

INT1:

Ja elkaar een beetje in de gaten houden, helpen, ondersteunen waar nodig is en wat kan. En inderdaad ook makkelijker met professionele hulp. Ik bedoel, het is voor een wijkverpleging stukken makkelijker om van deur tot deur te gaan zijn in zo'n hofje, als dat ze dus de halve stad moet afrijden.

GD:

Ja, dus zonder dat ze het hele dorp of de hele buurt door moeten inderdaad. Dat is ook wel een van de achterliggende gedachtes geweest dat ze eigenlijk het initiatief van die knarrenhofjes opgericht hebben. Er zitten eigenlijk twee redenen achter. Eentje is zorg gerelateerd, een andere is inderdaad het sociale contact van de ouderen, want we zien Natuurlijk vaak dat ouderen kunnen eenzaam worden met zo een knarrenhof proberen ze dat ook nog tegen te gaan inderdaad.

GD:

Ja dan zeg, nou stel zo'n knarrenhofje, en wat voor soort woning zou u uzelf dan in willen zien? Ja, wat voor soort? Waar zitten we aan te denken, wat zou wenselijk zijn?

INT1:

Ja het liefste zou ik dus iets hebben, alles begane grond, klein tuintje erbij.

GD:

Ja.

INT1:

En dan inderdaad als in een kringetje rond bij met elkaar zullen we maar zeggen.

GD:

Ja ja ja oké.

INT1:

Mogelijk een stukje gezamenlijke tuin, dat.

GD:

Ja precies dan heb je ook misschien gedeelde faciliteiten, bijvoorbeeld bepaalde faciliteit bijvoorbeeld, stel dat er een gezamenlijke ruimte is om, ik roep maar iets, koffie te doen of zoiets. Of inderdaad een gezamenlijke binnenplaats waar dan ook een tuintje is of dat soort zaken dat?

INT1:

Ja.

GD:

Ja oké en zou u een voorkeur hebben voor koop of huur, de toekomstige woning?

INT1:

Kan beide.

GD:

Beide.

INT1:

Ik heb, als het goed is dan over een paar jaar mijn huis vrij.

GD:

Ja.

INT1:

Dus dat geld kan ik daar insteken. Nou is de vraag of dat dat voldoende oplevert voor iets anders te kopen tegenwoordig.

GD:

Ja, dat is tegenwoordig altijd een beetje de vraag. Vroeger was dat iets van heel vanzelfsprekend als de hypotheek afbetaald was, en je verkocht het huis, dan had je genoeg om iets anders te kopen. Dat tegenwoordig is het niet altijd meer zo makkelijk. Nee.

INT1:

Nee, nee, nou, dit zijn toch meer de starterswoningen zullen we maar zeggen, dus. Ja en ik neem aan dat ze een hofje waarschijnlijk wel duurder gaat worden. Dus daar zal altijd wel een hypotheek op gaan komen.

GD:

Ja precies precies, maar dat zou u in principe wel kunnen overwegen? Zeg maar stel u zou die hypotheek af moeten sluiten voor een nieuwe woning dan?

INT1:

Ja, als dat te doen is financieel. Ja.

GD:

Ja precies, maar dat is natuurlijk altijd de voorwaarde.

INT1:

Hetzelfde geldt voor huren. Ook dat kan, daar sta ik open voor. Ik heb een tijdje geleden heb ik een project in Helmond, daar ben ik mee bezig geweest. Maar dat waren eigenlijk gewoon. Het was nieuw nieuwe nieuwbouwapartementen. In de vrije sector, dan schrik je toch wel enigszins van de prijs moet toch zeggen.

GD:

Ja, ik moet dadelijk als ik afgestudeerd ben ook iets anders gaan zoeken, en ik ja kom waarschijnlijk ook in de vrije sector. Dus ik ben er inderdaad van bewust wat het allemaal moet gaan kosten, ja.

INT1:

Ja ja, nou is Helmond toch niet bepaald de wereldstad waarbij je de hoofdprijs verwacht, maar.

GD:

Nee, maar ja, tegenwoordig zelfs op de plekken waar je het niet verwacht is het flink omhoog gegaan natuurlijk.

INT1:

Ja.

GD:

Maar goed, dat is een heel ander probleem waar, wat ook opgelost moet worden. Maar dat ja, net als dit is het ook niet zo makkelijk als dat we hopen natuurlijk.

INT1:

Ja ja.

GD:

En stel u zegt, van nou ik ga verhuizen naar, ja terug richting In de buurt van Eindhoven, zeg maar. Is het dan ook belangrijk dat er alle faciliteiten dicht In de buurt zijn?

INT1:

Wat vind je dichtbij in de buurt?

GD:

Ja, dat is ook een beetje een vrij interpretatie, zeg maar. Zegt u van nou, Ik vind dat de winkels allemaal lopend bereikbaar moeten zijn binnen een kwartier? Of zegt u van ik wil ook best een kwartiertje fietsen of?

INT1:

Ja, weet je, daar ben ik op dit moment ook al gewend, hè. Ik bedoel, dat is het nadeel van dorp, een hoop dingen zitten in het andere dorp.

GD:

Ja, die die zitten al wat verder weg. Ja.

INT1:

Dus dat dat soort dingen dat is geen probleem. Dat, ja.

GD:

Ja en ook niet met bijvoorbeeld het oogpunt op eventuele afname van mobiliteit, over ja zeg ik weet niet hoeveel jaar.

INT1:

Ja dan kan dat een probleem zijn, maar dan ben je dus aangewezen op zeg maar de omgeving, ja.

GD:

Precies, dus vandaar weer terug naar de bekende omgeving, voor het eventueel ontvangen van hulp. Nou oké nee, helemaal goed. Dan gaan we even door naar de volgende. Dit hebben we net al even wat kort besproken wat redenen voor u zou kunnen zijn om te verhuizen, zeg maar. En daar zou ik nou wat verder op in willen gaan. Naar ons idee zijn er 3 verschillende aspecten die in verhuizing kunnen bepalen. En deze aspecten die kunnen gerelateerd zijn aan de bereidheid om te verhuizen, dus of mensen überhaupt willen verhuizen ja of nee. De mogelijkheden tot verhuizen, daarbij kunt u denken aan bijvoorbeeld de gezondheid, de financiële mogelijkheden en de mogelijkheden in de zin van beschikbaar aanbod. En het bewustzijn tot bepaalde aspecten gerelateerd aan verhuizen. Dus die wou ik nou wat verder op ingaan. Dus wat zijn, wat zouden voor u belangrijke redenen kunnen zijn die uw bereidheid beïnvloeden tot verhuizen?

INT1:

Wacht even, wat viel er ook alweer onder die categorie? Sorry.

GD:

Dat is geen probleem. Dus ja op wat zou bepalen of u wel of niet wil verhuizen, zeg maar welke factoren daarvan van belang zijn?

INT1:

Nou ja, eigenlijk heb ik al gekozen voor wel verhuizen. De kwestie is alleen wanneer? En wat daar is vooral de beperkende factor is daar het aanbod.

GD:

Ja.

INT1:

Kijk, als ik dus in Eindhoven dadelijk iets zie voorbijkomen waarvan ik denk, dit is het. Dan denk ik dat het vrij snel gebeurd kan zijn.

GD:

Ja dus op dit moment geeft u inderdaad aan van nou op dit moment de grootste limiterende factor is het gebrek aan aanbod eigenlijk?

INT1:

Ja ja.

GD:

U geeft al aan van nou, ik heb de keuze gemaakt om te gaan verhuizen als het juiste aanbod er is.

INT1:

Ja.

GD:

Welke redenen hebben daar nou de belangrijkste rol in gespeeld om die keuze te maken?

INT1:

Nou ja, dus terug willen naar de naar de eigen ja geboortegrond, zullen we maar zeggen.

GD:

Ja.

INT1:

En de veranderde manier van werken, ik bedoel. Die maakt dat mogelijk.

GD:

Ja precies, dus inderdaad doordat u niet meer iedere dag naar kantoor hoeft te komen. Zegt u van nou, dan kan ik weer terug naar Eindhoven, naar waar ik opgegroeid ben eigenlijk?

INT1:

Ja.

GD:

Oke. Ja we zeggen al financieel inderdaad geeft u al aan van over een aantal jaren is mijn, is de hypotheek afbetaald, en daarmee hoop ik of verwacht ik misschien wel iets nieuws te kunnen kopen of huren. En anders, zegt u van nou, financieel gezien denk ik dat het mogelijk is om een nieuwe hypotheek eventueel af te sluiten. Dus dat, denkt u dat dat financieel gezien geen grote belemmering op zou gaan leveren?

INT1:

Dat zou ik moeten kunnen. Ja, nee, daar zie ik niet het grootste knelpunt.

GD:

Nee nee oké.

GD:

Ja, dan nog even door naar het bewustzijn, zeg maar. Het bewustzijn is natuurlijk een beetje ja raar begrip, als je aan verhuizen denkt, zeg maar. Maar bijvoorbeeld qua bewustzijn in het beschikbare aanbod bijvoorbeeld. Dus weet u, heeft u een duidelijk beeld van wat er overal beschikbaar zou zijn? Of zegt u van, dat is mij eigenlijk helemaal niet helemaal duidelijk?

INT1:

Nou, ik weet wel wat ik zoek dat dat gewoon heel erg moeilijk is in die omgeving. Ja, dus ik houd een beetje van een afstandje in de gaten. Mijn zus, die is echt overal ingeschreven, dus die houdt het wat beter in de gaten. En ja, het is er gewoon niet.

GD:

Nee, dat dat horen we inderdaad vaker als belangrijke factor, zeker voor mensen die willen verhuizen of die twijfelen, maar uiteindelijk niet gaan. Daar geven er inderdaad heel veel aan van, nou het aanbod is er het aanbod is er gewoon niet.

INT1:

Ja.

GD:

OK en u zegt, ik houd een beetje van een afstandje in de gaten, en wat op welke manier houdt u dat dan een beetje in de gaten?

INT1:

Ik Google regelmatig naar knarrenhof Eindhoven kijken wat daar uit komt, niet veel dus.

GD:

Nee, nee, precies, maar dat is ook nog wel een beetje een dingetje dat er inderdaad soms ook op een bepaalde manier beter duidelijk gemaakt kan worden aan de leeftijdsgroep 55-75 wat er mogelijk is. Wat er eventueel ontwikkelingen zijn, wat nieuwe plannen zouden zijn en het blijkt wel dat niet

Iedereen dat gevonden krijgt, zeg maar. Dus vandaar inderdaad of ik vroeg of we welke manieren u nu gebruikt, zeg maar.

INT1:

Ja en het probleem bij mij natuurlijk, heel vaak staan dergelijke dingen in de huis aan Huis Krantjes. Ik krijg natuurlijk hier niet het Huis aan huiskranten van Eindhoven.

GD:

Nee nee, precies precies, ja, want die heb ik inderdaad ook als. In ieder geval van een andere persoon die ik geïnterviewd heb inderdaad gehoord van nou inderdaad dat de buurtkrant, zeg maar. Inderdaad zet voor eventuele nieuwe initiatieven of ideeën, zegt hij. Dan wordt het wel duidelijk, ja.

Even kijken. Ja dan een beetje het faciliteren van een verhuizing. Dus hoe de verschillende factoren die we net besproken hebben naar uw idee bijvoorbeeld vergroot kunnen worden. Nou, is de bereidheid natuurlijk wat lastiger te bespreken. Want u geeft eigenlijk al aan van: Nou, ik heb eigenlijk de keuze al gemaakt om te gaan verhuizen, zeg maar. Dus uw bereidheid om te verhuizen die die is er wel. Nou ja, de mogelijkheden vergroten hebben we eigenlijk ook besproken. Dat is inderdaad het gebrek aan aanbod.

INT1:

Ja.

GD:

En wat natuurlijk een beetje lastig is met gebrek aan aanbod, is dat het altijd lastig is om te bepalen waar nou precies, wat gebouwd moet worden. Heel snel wordt er inderdaad gezegd van nou, oké, er wonen, neem een simpel voorbeeld in Eindhoven wonen 10.000 ouderen die zouden willen verhuizen, maar dat aanbod is er niet, dus we bouwen 10.000 woningen. U geeft inderdaad bijvoorbeeld al aan van ik zou naar een andere plek toe willen. Dus dat is Natuurlijk ook nog wel een dingetje. Wat lastig ja, wat gewoon lastig is, Dat is ook niet iets wat dat zo 1 2 3 op te lossen is.

INT1:

Nee zeker niet.

GD:

Even kijken, ja de andere manier om de mogelijkheden te vergroten is bijvoorbeeld, ja is een vraag eigenlijk zou u bijvoorbeeld bereid zijn van nou, oké, het ligt in de buurt van Eindhoven, maar het is niet precies het soort woning wat ik zoek. Wat zou u dan bijvoorbeeld doen? Als het net niet helemaal passend is bijvoorbeeld. Ik zeg maar iets, het is wel gelijkvloers maar het heeft bijvoorbeeld geen tuin. Hoe zou u dan, zegt u van nou, dan blijf ik waar ik nu zit? Of zegt u van, daar ga ik toch op. Ben ik er toch bereid om een compromis te sluiten, zeg maar. Dat is eigenlijk de vraag?

INT1:

Ik ben bereid om compromissen te sluiten. Dus hè, wat ik al zei van Ik heb gekeken naar een appartementencomplex.

GD:

Ja.

INT1:

Dan heb je ook geen tuin, alleen was daar het balkon wel dusdanig klein dat ik dacht van: dat gaat hem ook niet worden.

GD:

Nee.

INT1:

Ik heb een ideaalbeeld, een hoofd. En, ik weet dat de kans dat het dat gaat worden. Niet heel groot is, tenzij dat je echt zelf zou kunnen gaan bouwen.

GD:

Ja ja ja ja ja.

GD:

Dus inderdaad u geeft al aan van nou stel er komt iets voorbij wat zeg bijvoorbeeld 80% zou passen, dan zou ik het in ieder geval gaan overwegen of ik die keuze wil maken, zeg maar.

INT1:

Ja absoluut!

GD: En qua, dat ben ik net een beetje vergeten realiseer ik me nu, de woning waar u eventueel naartoe zou verhuizen, beetje qua qua grootte qua aantal kamers. Waar zou u aan wat zou wenselijk zijn bijvoorbeeld?

INT1:

Wat slaapkamers betreft, is één à twee slaapkamers, een kamer en een studeerkamer zeg maar. Dat zou ideaal zijn, ja.

GD:

Ja en dan gewoon een woonkamer keuken.

INT1:

Woonkamer, keuken ja.

GD:

Ja en dan Er is een opslag of een berging is, zeg maar, en dat is in principe prima, ja.

INT1:

Dus een appartement zou ook wel prima zijn. Alleen ja heb ik wel graag iets van een buitenruimte, dus als het echt die flat wordt, dan zou het wel een redelijk balkon moeten hebben.

GD:

Ja precies dat wel, een standaard balkon is 2 bij 3, of 1 bij 4, het is altijd zeg maar tot tot 8 m². U geeft aan van nou ja, dan zou het wel wat grotere buitenrit.

INT1:

Liever iets groter, ja.

GD:

Het is gewoon lekker. Ja, ja, Dat je toch gewoon een zitje neer kan zetten dat het toch wat buiten kunt?

INT1:

Nou ja, dat ik het balkon kan afzetten voor mijn katten.

GD:

Oh natuurlijk ja.

INT1:

Op dit moment is de tuin afgezet, kunnen ze gewoon vrij naar buiten toe. Maar ja, goed, dat zou wel fijn zijn, daar waar ik kom te wonen dat ze ook gewoon naar buiten kunnen. Het hoeft niet groot te zijn, maar wel dat ze buiten kunnen zijn. Frisse lucht kunnen happen naar vogeltjes kunnen kijken.

GD:

Ja precies en dat ze meer dan twee stappen kunnen zetten voordat ze een andere kant van het balkon zijn.

INT1:

Juist.

GD:

Ja ja, dan komen we nu eigenlijk bij het aspect van het ja beter faciliteren voor verhuizing van jonge ouderen. Hoe denkt u daarover? U geeft natuurlijk al aan van nou als er een breder aanbod is. Dus ja, als er meer woningen bijkomen of woningen omgebouwd worden tot ja oudere woningen zeg maar. Zijn er denkt u nog andere manier hoe een eventuele verhuizing beter gefaciliteerd kan worden?

INT1:

Ja, ik zou het niet weten. Kijk, als je praat op een gegeven moment over koopwoningen. Dan weet ik dat dat het voor ouderen ook niet altijd even makkelijk is om een hypotheek nog te kunnen krijgen.

GD:

Ja klopt. Klopt.

INT1:

Het is wel een feite, ze hebben de woning als onderpand. Wat voor risico lopen ze?

GD:

Ja, dat is inderdaad iets waar ik pas ook een keer met iemand een discussie over gehad heb. Inderdaad met het idee van inderdaad, je hebt de woning als onderpand, dus in principe zou je zeggen, zou het niet zo'n punt moeten zijn, maar.

INT1:

Ja. En vooral niet als als je sowieso al het een en ander aan eigen geld erin steekt.

GD:

Ja zeker, want dan heb ja, dan ben je zelf ook geïnvesteerd.

INT1:

Dan is de kans dat het dat hij onder water komt te staan, is dan vrij klein.

GD:

Ja eens eens, Dus inderdaad het ja misschien het ja het makkelijker maakt voor een hypotheek inderdaad. En bijvoorbeeld de verhuizing, de verhuizing zelf dus ont u denken aan het opzeggen van alle huidige contracten van de woning, het verhuizen, het leeghalen van het Huis, inrichten van het nieuwe huis zijn dat nog dingen waarvan u zegt daar, daar kijk ik tegen op? Of zegt u van nou, dat komt wel goed?

INT1:

Laat ik het zo zeggen, als ik alles wat hier in dit huis staat naar een veel kleiner huis moet doen, dan weet ik dat ik heel veel moet gaan ruimen. Dat is gewoon zo.

GD:

Ja.

INT1:

Dat is iets wat moet gebeuren waar ik op dit moment ook nog niet echt heel erg tegenop zie, maar ik weet niet wat dat is over een jaar of 5 of 10.

GD:

Nee precies ja.

INT1:

Feitelijk kan ik nu al gaan beginnen met ruimen om het gewoon goed behapbaar te houden.

GD:

Ja ja precies stel u weet van over twee jaar is mijn nieuwe woning klaar bij wijze van, dan zegt u van nou dan nou zie ik niet zoveel problemen om het allemaal gewoon te gaan regelen, zeg maar.

INT1:

Nee, ja, kijk ja verhuizen heb ik de laatste keer altijd maar gewoon met een verhuisbedrijf gedaan.

GD:

Ja.

INT1:

Is ideaal die lui pakken voor je in tenminste een groot gedeelte en zetten het daar neer waardat je het nodig hebt, dus.

GD:

Prima, u zegt van dat dat gaat verder geen probleem opleveren?

INT1:

Nee ja goed, een abonnement en dergelijke. Je hebt heel veel services die dat voor je regelen, dus dat dat is ook allemaal niet zonnig punt. Nee, daar zit ik niet zo heel erg tegenop dat ruime dat dat is nog wel iets waarvan ik zeg oke.

GD:

Ja inderdaad het huidige aanbod is beperkt. Nou stel er komt een of andere manier beslissen dat er binnen nu en een aantal jaren heel veel passende woningen gebouwd zouden worden. Op wat voor manier denkt u dan dat ze dat het beste aan u over kunnen brengen? Dus hoe kunnen ze het bewustzijn maken van het nieuwe aanbod? Zeg maar welke manieren?

INT1:

Ja dat is dan toch ook vaak digitaal dat je je eigen ergens in kunt inschrijven, dat dat je ingelicht wordt over bepaalde projecten, hè. Als dat specifiek voor ouderen is dat ze, dat zou eigenlijk het mooiste zijn, hè. Dat ze iets hebben specifiek voor ouderen, eigenlijk over heel Nederland, dat je dan dus het gebied waarin dat je zou willen wonen, kunt aanklikken en daar dan dus kunt kijken wat daar het aanbod van is. Dat zou ook ideaal zijn.

GD:

Ja precies ja dus inderdaad bijvoorbeeld dat je dan per gemeente, via de gemeente zelf, in kunt schrijven dat je interesse hebt in nieuwe ouderenwoning complexen bijvoorbeeld.

INT1:

Ja ja.

GD:

En dan op die manier, als er dan iets komt, wordt het digitaal op de hoogte gesteld. En dat bijvoorbeeld, is nog prettig als er bijvoorbeeld bijeenkomsten voor georganiseerd worden. Of zegt u van?

INT1:

Ja als er op een gegeven moment echt concrete plannen zijn, dan is het altijd wel fijn Als je daar dus naar een fysieke bijeenkomst zou kunnen gaan om daar het een en ander over te horen.

GD:

Nou nee, OK, helemaal goed. Dan zijn er nog de senioren en doorstroom makelaars.

INT1:

OK.

GD:

Heeft u daar ervaring mee of zegt u van...

INT1:

Nee ik was niet op de hoogte dat dat die er waren.

GD:

Ze zijn er ook niet in, lang niet in iedere dorp hoor. Maar dat senioren en doorstroom makelaars zijn niet precies hetzelfde, maar ze richten zich dus inderdaad voornamelijk op mensen die inderdaad eigenlijk zeggen van, nou, ik ga nog een keer verhuizen naar ja, in principe het idee mijn laatste woning, zeg maar. Dus een woning waar ik oud kan worden en dat zijn dan ja, makelaars die daarin helpen bij dat proces zeg maar. En, dat is niet alleen het zoeken van een nieuwe woning, maar ook het ontzorgen en het ja, het helpen van ideeën die die denken wat breder mee dan dat er standaard makelaar doet, zeg maar.

INT1:

Oké ja.

GD:

Wat ja, u heeft nu heel kort te horen gekregen wat het is, natuurlijk niet precies wat het inhoudt maar. Hoe denkt u daarover?

INT1:

Dat klinkt eerlijk gezegd wel goed, want waar ik tegenaan loop, van waar begin ik godsnaam met zoeken is. Ja wordt, dat denk ik al een stuk makkelijker gemaakt.

GD:

Ja precies, vandaar dat ik het inderdaad zeg, want dat zien we wel vaker bij de 55 plussers zeg maar. Dat ze inderdaad een beetje soms vastlopen in, waar moet ik gaan zoeken, waar moet ik me aanmelden, wat kan ik doen inderdaad. Dus vandaar inderdaad, dat ik vroeg van hoe zou het gefaciliteerd kunnen worden om op die manier, probeer ik mijn interviews ook wel duidelijker te krijgen hoe we de doelgroep bewuster kunnen maken van mogelijkheden, ideeën, concepten, ja. Goed was goed om te horen.

INT1:

Mogelijk ligt daar ook in geval van de grotere steden ook een taak voor de gemeente. Dat beter inzichtelijk te maken dat.

GD:

Ja precies ja dat is ook een beetje het uiteindelijke doel, dus ik wil dadelijk op het einde ook wat aanbevelingen schrijven. En ja, dit gaat dan niet naar een specifieke gemeente, want het is een algemeen onderzoek over heel Nederland. Inderdaad, het zou zomaar eens kunnen dat er in die aanbeveling komt te staan dat inderdaad mijn aanbeveling is dat gemeentes dat ook wat meer op gaan pakken. En dat gemeentes wat meer ook persoonlijk contact, bijvoorbeeld met de 55 plussers heeft om te kijken wat de wensen eventueel zouden zijn. Want ja, dat wordt inderdaad het is bekend, er moet veel gebouwd worden. Maar we moeten natuurlijk wel de juiste woning bouwen.

INT1:

Je moet goed, je moet slim bouwen. Ik bedoel, ik zit hier in mijn uppie zit ik hier een huis in beslag te nemen die in principe goed is voor een gezin met 3 kinderen.

GD:

Ja ja.

INT1:

Terwijl ik zelf zo iets heb van, zit ik hier op dit moment nog wel helemaal goed? En dan toch het idee hebben van ja niet echt een kant op te kunnen. Dat is gewoon doodzonde!

GD:

Nee precies, er wordt inderdaad snel geroepen van, ze willen niet weg. Dat zie je in de krant wel eens staan inderdaad, de empty-nesters willen hun te grote huis niet uit. Dat zie je wel eens staan, maar inderdaad, vandaar dat ik inderdaad het doorstroming stukje mee oppak, want ik ben ook van mening dat ik denk als we de juiste groep de juiste woning kunnen bieden. komen er andere woningen vrij die weer voor jonge gezinnen beschikbaar zijn, en die gezin waar die jonge gezinnen op dit moment in zitten, komen dan beschikbaar voor starters op de woningmarkt bijvoorbeeld.

INT1:

Nou dit, dit zou je eigenlijk zien Als het starterswoning, denk ik.

GD:

Ja, het is of dat, of je hebt een stroom of inderdaad een woning komt direct beschikbaar. Maar op die manier denk ik dat het veel beter is dan dat je inderdaad zegt van nou starters hebben op dit moment geen woning, dus die gaan we bouwen. Dus vandaar inderdaad dat ik meer ben gaan kijken naar hoe kan het door een efficiënter gebruik van de bestaande woningmarkt. Hoe kan het probleem mede verholpen worden inderdaad.

INT1:

Eerlijk gezegd ben ik ervan overtuigd dat de beslissing om alle verzorgingstehuizen te sluiten, dat dat een van de slechtste beslissingen is geweest die het kabinet toen der tijd heeft kunnen nemen. Ik bedoel, je krijgt eenzame ouderen. Je hebt die huizen waar die ze waar ze in zitten, die komen niet vrij. Het is voor de ouderen is sowieso lastiger omdat, nou ja, deze woningen zijn vaak niet echt valbestendig om het maar zo te zeggen. Ik bedoel, de kans op ongelukken is gewoon veel groter. Je kunt ja met een verzorgingstehuis had je mensen een doorstroming. Ja van de huizen dat dat dat op een gegeven moment dus meer weer vrijkwamen. Nou, Dat is niet meer.

GD:

Zeker vroeger inderdaad ging het ja vanaf de 65, gingen er heel veel maakte de keuze om naar een verzorgingstehuis te gaan, zeker als je echt langere tijd terug gaat, zeg maar. Ja klopt inderdaad. Dat

hebben ze inderdaad vanwege om ja de zorg te ontzorgen eigenlijk, zijn er ook heel veel, heel veel gesloten. Inderdaad maar vervolgens heb je nu het probleem.

INT1:

Vervolgens stuur je de wijkverpleging, stuur je het heel dorp door om van. Nou ja, dat dat is echt een kul argument geweest toen der tijd.

GD:

Ja nee precies dat bedoel ik van nu hebben ze uiteindelijk nog hetzelfde probleem, ze hebben te weinig mensen voor de thuiszorg? Ja, dan heb je het volgende probleem, ja.

INT1:

Dus ja, dat zegt, dat heeft denk ik echt woningmarkt compleet gefrustreerd.

GD:

Dat is ook inderdaad, het is de eerste keer dat ik dit nu van een intern iemand die ik interview terug hoor komen, maar is inderdaad ook wel een goede inderdaad om ja ja om het mee te nemen inderdaad ja.

INT1:

En, dan wil ik niet zeggen dat we echt een verzorgingstehuis zoals ze vroeger waren, waar mijn oma bijvoorbeeld in heeft gezeten. Dat je dat echt terug moet brengen, maar waar bijvoorbeeld mijn moeder heeft gezeten. Die had dus inderdaad zo een oudere flat, kwam je Alleen maar in als je als 65 was op een gegeven moment 60. Ja dan heb je toch het soort? Nou ja, Ik wil niet zeggen, knarrenhof maar wel zoiets van Mensen bij elkaar. Het waren gewoon fatsoenlijke flats, maar als je echt hulp nodig had, dan was hier en daar was ook een heel stuk sociale controle.

GD:

Ja ja inderdaad. Ik denk ook wel dat ja, heel makkelijk gezegd denk ik wel dat een knarrenhof een beetje als een moderne vorm van een verzorgingstehuis van mensen die nog niet 24 7 verzorging nodig hebben, zeg maar.

INT1:

Ja.

GD:

Natuurlijk, ja, je hebt nog steeds echt een verzorgingstehuis natuurlijk. Maar ik denk dat het een knarrenhof inderdaad de ja de voor ja, daar kun je op jongere leeftijd al naartoe, zeg maar. En dan kun je daar uiteindelijk, als je wil, zou je daar dan ook oud kunnen worden inderdaad.

INT1:

Je kunt gewoon helemaal jezelf doen. Je kunt je burens helpen als het nodig is en als jij hulp nodig hebt, moet je op je burens kunnen vertrouwen. Mij lijkt dat echt ideaal.

GD:

Ja, en je hebt ook en je hebt toch gewoon je eigen plek je eigen ruimte.

GD:

Ja goed om te horen allemaal. Ik heb ja weer veel gehoord en ook is zoals ik al zeg, hoor ik bij ieder interview iets leuks, iets nieuws, zeg maar. Wat ik nog niet eerder terug heb horen komen. Dat is ja, het is heel leuk, het is soms zo tegenstrijdend wat er gezegd wordt en toch is het uiteindelijk het algemene beeld is wel hetzelfde inderdaad. Maar de redenen en de gedachten die mensen achter bepaalde dingen hebben is toch wel leuk om daar dan iedere keer verschillen in te zien. En Dat is ook

een van de voornaamste redenen waarom ik uiteindelijk voor interviews gekozen hebt dat je wat meer de diepte in kunt.

INT1:

Ja ja ja.

GD:

Ja je krijgt natuurlijk nooit een heel representatief beeld voor heel Nederland, want ja, ik interview 10 mensen en er zijn als ik het goed zeg een aantal miljoen huishoudens van 55 plus. Dus maar goed inderdaad, op deze manier hoop ik wat specifiekere informatie te verzamelen om zo tot mogelijke oplossingen te kunnen komen.

INT1:

Ja de totale totaal aantal Mensen die interviews zijn er maar 10?.

GD:

Ja 10 ja. Ik heb voorafgaand aan mijn onderzoeken is een groot Nederlands onderzoek. Dat heet Woononderzoek Nederland. Ik weet niet of je dat toevallig kent. Maar dat is één keer. In de 3 jaar wordt dat afgenomen en dat is een onderzoek, wat voor heel Nederland is voor alle leeftijdsgroepen. En daar zitten ook heel veel algemene dingen in, dus inderdaad tevredenheid met de huidige woning verhuis wensen, gerealiseerde verhuizingen, daar zit heel veel de algemene dingen in, dus inderdaad redenen waarom mensen wel of niet willen verhuizen. Dus die algemene redenen, die heb ik ooit de kwantitatieve data gehaald, zeg maar. En daar probeer ik nu wat dieper op in te gaan tijdens mijn interview, dus vandaar dat het er inderdaad 10 zijn in plaats van wat meer. En dan Misschien al er nog tijd is, wil ik nog met wat ja experts noem ik het even wat interviews doen. Dus inderdaad bijvoorbeeld een beleid schrijver of bij een gemeente of inderdaad een woningbouwcorporatie die zich focust op oudere woningen bijvoorbeeld. Een doorstroommakelaar om te kijken wat ik nou hier overal uithaal, of zij dat bijvoorbeeld ook terug zien komen. Maar dat is iets wat een beetje afhankelijk is van hoeveel tijd dat ik nog over heb op het einde.

INT1:

Ja ja, want de bedoeling is dat je begin volgend jaar afstudeert.

GD:

Ja ja dus, ik heb half december heb ik ja groen rood peiling, dus dan zijn het belangrijkste tussen peiling. Als je die behaalt, dan heb ik half januari inderdaad mijn verdediging. Ja, en dan is het als het goed is afgerond. Ja, Het is nu weer even ja, zeg maar flinke ja twee, ja maand of twee nog echt even flink door. Dus heeft u zelf nog dingen dat u zegt Van hebben gemist of denk ik dan nog belangrijk is om toe te voegen?

INT1:

Nee, ik denk dat ik eigenlijk waar het over ging, pak ik dat eigenlijk wel heb verteld.

GD:

Dan ga ik in ieder geval de opname even uitzetten.

Interview 6: 26-10-23 10:00

Leeftijdsgroep: 70-74 jaar
Woonplaats: Renesse
Provincie: Zeeland
Geslacht: Man
Huishoudsamenstelling: Echtpaar / vaste partner waarvan kind(eren) uit huis zijn
Verhuis geneigd: Ja
Fysiek of online: Online

GD: Gijs van Duren (Interviewer)

INT1: Geïnterviewde 1

Start interview

GD:

Oké taal Nederlands ja, dan gaan we gewoon rustig aan beginnen. Ja de eerste vraag is of u een korte introductie over uzelf zou kunnen geven?

INT1:

Ja, daar kan ik kort een korte introductie. Ik woon in een een vrijstaand huis. In Renesse en het blijkt dat we daar inmiddels al een jaar of 30 in wonen.

GD:

Ja.

INT1:

Meer dan 30 jaar. En in instantie zouden we al, stond er toen al een beetje op de planning dat we heel veel zouden gaan verhuizen vanwege mijn werk.

GD:

Ja.

INT1:

Maar dat bleek dus achteraf helemaal niet waar te zijn. Dus we wonen al 30 jaar in dit huis en eigenlijk al 40 jaar in Renesse.

GD:

Ja.

INT1:

Dus dat is eigenlijk de huidige situatie en we wonen er nu eigenlijk met z'n tweeën mevrouw en ik in het huis is nu eigenlijk bij een beetje. We vinden het te groot, dus we zoeken. We zoeken wat anders.

GD:

Ja oké helemaal goed.

INT1:

Dus ja, verder, we zijn gepensioneerd allemaal dus. Ja, ik kan nog veel meer vertellen natuurlijk, ik bedoel, we hebben 3 kinderen en wat kleinkinderen en noem maar op.

GD:

Ja.

INT1:

Maar is dat een beetje de bedoeling wat ik nog meer zou moeten vertellen?

GD:

Ja, dit is inderdaad een goede start. U gaf net op het laatste nog aan van. Nou, Ik heb 3 kinderen en ik begreep dat zei ook inmiddels ja, die wonen allemaal op zichzelf denk ik inmiddels toch?

INT1:

Ja, ja, die zijn allemaal het huis uit.

GD:

Oké en hoe lang geleden is dat ongeveer weten u dat nog? Hoeveel jaar dat ongeveer zal zijn?

INT1:

Ja dat, dat is al zo meer dan 10 jaar geleden. Dat is langzamerhand de een van de ander. Ja, mijn dochter is de oudste en die ging dus al het eerste, dus die is eigenlijk al 20 jaar vertrokken zal ik maar zeggen, hè. Maar dat was omdat ze gingen studeren in Rotterdam. En mijn zoon, de oudste zoon, die hetzelfde verhaal die ging toch ook al gauw studeren? En, Dat was dan in Eindhoven.

GD:

Ja.

INT1:

En de derde zoon ja, die zat op een gegeven moment ook al gauw, maar die heeft nog een tijd lang hier thuis gewoond, samen met zijn partner. Maar dat is zo'n beetje tot Ik denk schat zo tot 2010 geweest ofzo.

GD:

Oké, Er zijn een aantal ruim 10 jaar geleden dat jullie.

INT1:

Ja, dat is al langere tijd zeer geleden.

GD:

Ja ja oké goed om te horen. En uw leeftijd? Want Ik heb wel de leeftijdscategorie volgens mij maar.

INT1:

Mijn leeftijd is 72.

GD:

En uw vrouw is?

INT1:

68.

GD:

En jullie waren beide met pensioen, als ik heb begrepen, toch?

INT1:

Ja.

GD:

Ja oké, dan mag ik een vraag over ja gerelateerd aan uw gezondheid, zeg maar. Hoe zou uw algemene gezondheid op dit moment beoordelen?

INT1:

Ja, redelijk goed.

GD:

Redelijk goed, oke.

GD:

U ervaart geen bijvoorbeeld dagelijkse belemmeringen in relatie tot uw woning, zeg maar?

INT1:

Nee, ik had van de zomer wat last van jicht. En dan is het heel lastig om de trappen op te komen. Maar dat is dan iets, maar dat is alweer voorbij en ik tennis weer en ik zit weer op Ikido enzo. Nee, dat, dat gaat allemaal weer best wel soepel. Maar ja, je weet nooit wat het volgende probleem kan zijn.

GD:

Nee, nee, Dat is zeker waar. Je kunt niet in de toekomst kijken, inderdaad.

INT1:

Nee, en dat gaat er niet beter op worden.

GD:

Nee meestal inderdaad naarmate hoe ouder je wordt, het gaat vaker achteruit dan dat je erop vooruit gaat. Inderdaad, ja ja. Nee helemaal goed dan. Ja, ik heb zo best wel een goed algemeen beeld tenminste de dingen die relevant zijn voor het voor het onderzoek, zeg maar.

INT1:

Ja.

GD:

Dan kunnen we wat mij betreft wat meer verhuizen richting de huidige woonsituatie. Dus u ja u gaf wel aan. Ik woon in een vrijstaande woning in Renesse. Daar woont u nu al meer dan 30 jaar. En, kunt u wat over de afmeting de grootte van uw woning of het aantal kamers?

INT1:

Ja, even kijken, de het grondoppervlak van de woning zelf is 7 bij 11. Daar is een garage tegenaan gebouwd en die is iets van 3 bij 7. En het hele grondstuk is 500 m². En het aantal kamers, ja we hebben: beneden is de woonkamer en de keuken die zitten aan elkaar, en dan de bijkeuken die is apart. Ja, dan heb je gewoon de hal toilet en zo. Boven, dan hebben we 4 slaapkamers en een badkamer. En dan is er nog een bergzolder, daar staat de modelspoorbaan.

GD:

Kijken ja OK, goed om te horen. U geeft inderdaad aan van nou we hebben 4 slaapkamers, bergkamer en dan beneden de woonkamer keuken eigenlijk de standaard, de standaard dingen die de meeste woningen beneden hebben eigenlijk.

INT1:

Ja inderdaad.

GD:

Ja en dan uw tevredenheid met de huidige woning? U gaf aan van nou de woning is wel te groot geworden voor ons.

INT1:

Ja.

GD:

Maar verder. U heeft altijd gewoon plezier in de woning gezeten?

INT1:

Ja, we hebben een zelf laten bouwen in 1990 was dat. En, Dit is een houtskeletbouw woning. En Dat was toen destijds vrij. Nou ja, niet echt revolutionair maar toch wel, het begon toen op te komen. Dat was toen ook vrij makkelijk, want toen hadden we ook al het idee van, oh, dit gaat mijn vaste baan worden, dus voorlopig blijven we hier nog wel zitten.

GD:

Ja.

INT1:

En, dat was ook goed voor mijn dochter, want die had astma en we zouden dan beter hier aan zee kunnen blijven zitten met voor haar gezondheid. En dus dat viel opeens allemaal een beetje bij elkaar en zo een houtskeletbouw woning. Nou, dat hadden we natuurlijk best wel verwachtingen van, want dat zou toch een stukje comfortabeler, aangener zijn dan zo een stenen woning.

GD:

Ja.

INT1:

En nou, we hebben er nu 30 jaar gezeten en ik moet zeggen: Het is ja, want daarvoor hebben we wel 10 jaar stenen woning gezeten. Maar dit bevat ons uitstekend, want als je het in de zomer zeker nu dus behoorlijk warm is, dan blijft het bij ons toch redelijk cool. En in de winter als het dan koud is, dan hebben we eigenlijk ook vrij weinig moeite om het warm te krijgen. Dus dat het leefklimaat is, vinden we. Is onze ervaring toch best erg prettig en dus eigenlijk zou ik niet anders meer willen, dan een zo houtskelet woning?

GD:

Ja nee precies ja.

INT1:

Nou ja, goed, het is de vraag wat, je kunt het natuurlijk nooit helemaal op vooruit zien.

GD:

Nee precies precies, Dat is zeker waar. Ja dan heb ik nog principe. De vraag, van denkt u dat uw woning geschikt is voor uw huidige gezinssamenstelling? Maar daar gaf u eigenlijk al aan van. Nou, ik de woning is inmiddels te groot geworden.

INT1:

Ja, dat vinden we wel. We zouden liever iets op de begane grond hebben. Ja, in principe kunnen we Natuurlijk ook. De aanpassingen doen dus dat, de garage die zouden natuurlijk helemaal omgebouwd kunnen worden voor badkamer en slaapkamer. Ja, dan heb je in feite verder en dan nog een stukje achteraan bouwen wat een dan een serre zou kunnen zijn. En dus daar hebben we al over nagedacht hè, dus mijn schoondochter is architect, dus die heeft ook allemaal leuke ideeën. Maar ja, het probleem is dat kost geld, dus daar moet je toch een behoorlijke investering doen. En je zit nog steeds met een veel te groot huis, en eigenlijk ook met een voor ons lijkt ons te groot grondstuk. Dus het idee is van zoek, een kleiner huis, een kleine grondstuk en een kleiner huis wat we meer op maat gesneden is op de begane grond.

GD:

Ja.

INT1:

Nou in principe, ja dan ben je wat goedkoper uit, maar goed met overdrachtkosten. Dat betaal je toch wel weer, maar dan kun je een beetje quitte spelen zal ik maar zeggen. Met de huidige verkoop en dan maar dan zit je toch in een in een betere situatie, denk ik.

GD:

Ja precies dat als je zou verhuizen, dan kunt, dan kan de woning zo worden dat het gewoon goed passend is voor de wensen en dat dat zaken ook bijvoorbeeld gelijkvloers inderdaad. Ja oké en dan wat over uw huidige woonomgeving. U geeft al aan dat u in Renesse woont. Waar woont u? Ja, is het echt in het centrum van Renesse, of is het meer aan de rand? Wat meer over de omgeving?

INT1:

Ja zo groot is Renesse niet, maar we wonen als je de kerk als centrum neemt. Dan wonen we eigenlijk, ja, kun je zeggen 2 3 straten van de kerk af.

GD:

Ja.

INT1:

Het is 5 minuten lopen naar de naar de kerk, dus daar loop je zo naartoe. Dan is het centrum en daaromheen is het natuurlijk alles gebouwd, dus het winkelcentrum en de alle voorzieningen. Dat is makkelijk bereikbaar.

GD:

Ja, kijk, dat was inderdaad de volgende vraag. Over de faciliteiten en dat soort zaken, zoals een supermarkt en een bijvoorbeeld een bakker of slager of een andere soort winkel. Dat is allemaal?

INT1:

Ja.

GD:

Ja goed te bereiken, zeg maar, ja.

INT1:

Ja heel goed dus 10 minuten loopafstand naar de supermarkt.

GD:

Ja.

INT1:

Dus, en de andere winkels ook, of je nou de slager of de Chinees of wat kledingwinkels. Dat is heleboel, is natuurlijk ook door het toerisme dat er zoveel winkels zijn Natuurlijk. Maar goed, het is allemaal heel makkelijk bereikbaar. En de school ook, de kinderen op school of de. Ja, dus, de kinder school, is die staat tussen de kerk en ons in. Dus die is nog voor de kinderen was dat helemaal makkelijk bereikbaar. Dus dat is ideaal.

GD:

Ja, en uw contact met de buurt en de bureu. Heeft u veel contact met de omgeving? Bewoners zeg maar.

INT1:

Ja. Ja, We hebben. Dat dat, Dat is allemaal erg goed, ja.

GD:

Ja.

GD:

En heeft u daar zelf ook veel waarde aan? Aan goed contact met de buurt bijvoorbeeld. Stel u heeft een keer hulp nodig of je jullie helpen elkaar of zegt u van nou, het is fijn dat er goed contact hebben, maar?

INT1:

Ja nee, dat is heel belangrijk, en dat doen wij ook. En ja, dus ik. Ja twee huizen verder, maar goed daar die mensen waren al een stuk ouder, en die hadden hulp nodig. Dus ja, daar hebben we natuurlijk ook veel hulp gegeven, in die zin dat we dat ze dat we dan telefonisch bereikbaar zijn, voor als de nood is of dat je regelmatig even gaat kijken van wat er is. En als er wat is en dat je elkaar helpt, dus dat je als er iemand onverhoopt snel naar het ziekenhuis moet, dat je even naar het ziekenhuis kunt rijden. En nou noem maar op dus dat is heel goed geregeld. Alleen dus twee, twee huizen verder, die zijn nu het

huisje uit dat wordt verkocht. Want die is uit, die zitten nu in een verzorgingshuis, dus die kunnen niet meer zelfstandig worden.

GD:

Nee precies vanwege leeftijd en gezondheidsklachten op een gegeven moment dan.

INT1:

Ja, maar hetzelfde verhaal nu met de burens die die ja die ook die zijn ook al 80 dus. Maar die redden zichzelf nog wel een beetje, alleen daar hebben we nu van de van de zomer ook afspraken gemaakt voor telefoon en voor hulp. Maar die hebben ook nog eigen kinderen en die komen ook regelmatig langs, dus die hebben daar ook veel steun aan.

GD:

Ja, kijk, kijk, dat is goed om te horen.

INT1:

Ja.

GD:

Ja, ik denk dat ik het wel een beetje in kan vullen, maar ja, uw algemene tevredenheid over uw woonomgeving? Dus Renesse en omgeving, zeg maar. En het contact met de buurt en dat is allemaal. Je bent u wel tevreden over of?

INT1:

Ja hoor, dat wonen op een soort hofje of net dus niet echt een hofje, het is een doodlopende weg, dus er komen geen auto's of of zo.

GD:

Kijk Alleen bestemmingsverkeer.

INT1:

Alleen bestemmingsverkeer. We hebben ook een hele mooie tuin, dus ja, dat dat is ook prettig. En daar hebben we ook heel veel plezier van. Ja ik ik, ik heb vroeger veel aan hardlopen gedaan, dus ik ging 's ochtends altijd voor het werk de deur uit om hard te hard te lopen. Dus dan ja, Je kunt hier zo schitterend, dus je loopt gewoon even naar het strand en dan weer terug en dan door de bossen en dan. Ja, dat was prachtig en voor de kinderen ook was dus. Je kon er heel makkelijk met de kinderen naar het strand of naar de speeltuin. Er waren veel voorzieningen, ook weer voor de kinderen, dus dat was toch ook enorm prettig.

GD:

Ja.

INT1:

Dus wat dat betreft vinden we het, en ook dus als je we wat uit eten wil. Hè, dan zijn er ook voldoende mogelijkheden. En vroeger had je natuurlijk wel iets meer verenigingsleven. Maar dat was ook vrij nog wel beperkt je had de voetbalvereniging, maar die is inmiddels ter ziele. Die is gecombineerd met het volgende dorp en de nou ja, de tennisvereniging. Daar zitten we nog bij, maar de tennisvereniging die verouderd ook al heel erg. Die bestaat nu waarschijnlijk alleen nog maar uit 50 plus leden. Dus er is eigenlijk nauwelijks jongeren aanwas meer. En dan dus en dan had je nog de muziekvereniging, maar die is eigenlijk ook min of meer te sealen. De bestaat nog een klein koperen ensemble of zoiets dat dat blijft nog overeind. Maar ja, dat is eigenlijk wel jammer dat dat het verenigingsleven, maar dat denk dat dat het tendens is dat dat overal zo een beetje aan de gang is.

GD:

Ja.

INT1:

Maar ja, goed, wat er nog is, dat is er nog. Maar ja, het wordt wel steeds minder. Maar goed, ik heb daar geen probleem mee in die zin dat ja, tennissen doen we nog lekker en in de winter gaan we in de hal tennissen in het dorp, verderop het Burghaamstede. En aikido ja dat. Dat doen we in Noordgouwe dat is weer een ander dorp ergens op het eiland, en dat doe ik met mijn buurman samen. En met mijn buurman samen ga ik ook zwemmen in Zierikzee in het grote zwembad. Dus dat doen we ook nou dus je ziet hè, maar goed, dan moet je dan met de auto naartoe en het is 15 km verder, dus en dat is eigenlijk de ja de, de hoofdplaats van het eiland, Schouwen-Duiveland. En Zierikzee, daar moet je eigenlijk voor de grotere dingen naartoe. Dus als je naar de middelbare school gaat, dan moet je naar Zierikzee, daar doe ik dan ook vrijwilligerswerk, want ik surveilleer bij toetsen examens op de middelbare school daar dus. Ja, daar ben ik dan ook mee bezig. Dus dat zijn dan maar, zo groot is Zierikzee nou ook weer niet, maar voldoende groot zou ik zeggen. Maar voor de echt grote dingen dan moet je naar de hoofdstad van Zeeland, Middelburg of in Goes. Goes is ook een grote plaats bij heel veel mogelijkheden, daar kan je wat dus als je bijvoorbeeld naar de bioscoop wil. Nou dan kun je met een klein bioscoopje in Zierikzee terecht. Maar verder ja, vroeger gingen we wat vaker naar de film, maar dan moet je toch wel vaker naar Middelburg of naar Goes toe.

GD:

Ja ja dus inderdaad voor de grotere dingen dan ja, moet u gewoon wat verder weg inderdaad, ja.

INT1:

Ja. En, het is ja verder een trein heb je niet, dus je zit met openbaar vervoer.

GD:

Ja.

INT1:

Dus de bus nou met de bus dat daar moet ik zeggen, ja, dat ging wel goed. Maar ook dat wordt steeds meer uitgekleeft, hè. Dus vroeger had je dat je van Renesse met de interliner naar Rotterdam kon, Maar dat ging al niet meer, dus dat werd gewoon met stadsbus naar Zierikzee toe en dan kon je van Zierikzee uit met interliner naar Rotterdam. Maar dat wordt ook nog steeds minder.

GD:

Ja ja.

INT1:

En je kon vroeger sowieso al met één buslijn van Renesse naar Rotterdam, gewoon met één buslijn. Of eigenlijk met twee je kon met de 104 en met de 133, en dan kon je eigenlijk op twee manieren bij Rotterdam komen. Maar dat is ook alweer uitgekleeft, dus nu nu in twee delen. Dus Als je nu van Renesse moet je eerst naar Oude-Tonge ja, dan moet je overstappen, moet je wachten, meestal is de aansluiting wel goed, en dan kun je verder naar Rotterdam en dan kom je inderdaad op het Zuidplein en dan kun je makkelijk met de metro naar naar het treinstation. En dan hè, dus dat dat gaat wel maar.... Of je stapt, of Je moet met de bus naar Goes toe en daar kun je ook op de trein stappen.

GD:

Ja.

INT1:

Dus maar, want mijn zoon die zit in de dorpsraad. Die maakt zich nu momenteel sterk om toch wat van het Openbaar vervoer overeind te houden. Want momenteel zou er een nieuwe aanbestedingsronde zijn en daar heeft niemand geen enkele vervoersorganisatie heeft daarop ingeschreven. Nou, dat geeft toch wel aan dat de momenteel een beetje probleem wordt met het openbaar vervoer. Maar goed.

GD:

Ja precies dus de algemene trend die zich een beetje doorzet is wel een beetje de afname in. Ja ja,

levendigheid in ieder geval in activiteiten en vervoer is wel een beetje een afname ten opzichte van zeg 20 jaar geleden zeg maar.

INT1:

Ja.

GD:

Even kijken, dan ja, over de huidige situatie heb ik zo echt een goed duidelijk beeld gekregen. Ik weet waar u woont, de woonomgeving wat over daarvoor huidige woning zelf. Ja, dan eigenlijk de vraag, u gaf het al aan van ja de woning is wat te groot, maar bent u dus ook echt een overweging aan het maken of u, ja zeg in de komende 5 jaar zou willen verhuizen?

INT1:

Oh ja, sterker we hadden allang willen verhuizen.

GD:

Ja.

INT1:

Maar dat hing eigenlijk ook een beetje samen met de kinderen, want we wilden natuurlijk een beetje in de buurt van de kinderen wonen. Nou, de kinderen die woonden zo tot een 5 tot 10 jaar geleden woonde ze in Brabant. Dus de ene in Tilburg en andere in de Roosendaal, dus we zouden die kant uitvaarsen.

GD:

Ja ja.

INT1:

Maar ja, dat pakte weer helemaal anders. De ene woont nou in Zoetermeer en de ander die is hier in de buurt in Dreischor komen wonen, dus Dat is 15 km hiervandaan. En mijn andere zoon die woont ook nog in Renesse. Dus ja oké nou dus. Nou ja, dan blijven we hier wonen. Oké, en dan goed, dan moeten we nu. Maar nu is de situatie hier dat dat. Mijn oudste zoon is in Dreischor komen wonen, dus die hebben een 2018 die hebben. Ja toch een groot stuk grond gekocht van 1800 m² en daar hebben ze zelf een huis op gebouwd.

GD:

Ja.

INT1:

En, dat hebben ze ook met helemaal energiezuinig, en van dat gas af enzo. Dat was nogal hilarisch, want in 2018 wilde ze van het gas af en dat mocht niet. Kan je nagaan of Dat is 5 jaar *****, 5 jaar geleden mocht je niet van het gas af.

GD:

Ja en nou wordt het niet anders gedaan.

INT1:

Ja, dus zo snel kan het omslaan, hè. Dat is maar goed, dus die zijn en die zijn nog steeds bezig met allerlei experimenteren over hoe ze de zaak, energie zuinig of energieneutraal moeten kunnen inrichten. Dus van die zijn afgelopen maand zijn ze bezig geweest met het heien van waterleidingbuizen. Die ik 80 m de grond in moeten of zo iets om zo warm water de grond in te pompen of zo iets. Later weer oppompen, dus ja, die die zijn daar heel leuk mee bezig. Maar goed, ja, wij zetten er ook een beetje. Dus daardoor eigenlijk dat we hier blijven, maar we willen toch iets vinden. Nou, daar zijn we toen in 2018 druk mee bezig geweest. Want in 2018 hebben we, er ligt hier in Renesse een stukje grond van de gemeente. En dat is ongeveer 350 400 m². Nou, dat is een ideaal stukje waarmee je een seniorenwoning op zou kunnen bouwen. Ik heb de gemeente gevraagd of ze dat stukje

willen verkopen. Want nou gezien de woningnood, gezien de doorstroming, gezien nou het hele het hele verhaal is duidelijk. Nou, daar ben ik tot vorig jaar ben ik daar mee bezig geweest. Dat heeft me 3 keer een nieuw verzoek gekost. En het laatste verzoek dat, dat heeft me ook weer iets van €700 gekost.

GD:

Ja.

INT1:

En van dat laatste verzoek heb ik het geld teruggekregen, omdat de argumenten van de gemeente eigenlijk al zo daar weer anders waren, maar zodanig dat ze al bij de vorige verzoeken ook bekend waren.

GD:

Ja.

INT1:

Dus kortom het verhaal is, de gemeente wilde gewoon, je krijgt het gevoel van de gemeente wil gewoon niet. En, dat is gewoon jammer, dus die medewerking hebben we niet gekregen, anders hadden we daar een oplossing voor gevonden.

GD:

Ja.

INT1:

En dat heeft dus ook weer, omdat het zo lang meer geduurd heeft, hebben we dus niet uitgekeken naar andere mogelijkheden, hè, dus.

GD:

Toen bent u niet echt verder gaan kijken naar andere opties inderdaad.

INT1:

Nee dus, en dus dit jaar zijn we weer aan het kijken van ja, wat is er dan mogelijk? Ja oké.

GD:

Ja.

INT1:

Maar ja, voorlopig is er niet veel op de markt, hè dus. En wat er op de markt is? Ja, daar vragen ze de hoofdprijs voor. Dus we zoeken iets gewoon wat kleiner is en dus waarmee we dat we ons huis als we ons huis verkopen, dan dat we de nieuwe koopsom kunnen financieren. Dan is het meest ideale gewone kleiner grondstuk en een kleiner huisje.

GD:

Ja ja oke, maar goed om te horen. Ja, inderdaad, u geeft al aan van nou ja een wat een wat kleiner stuk grond en een wat kleinere woning. En als we daar dan wat verder op in gaan, hoe zou u bijvoorbeeld ja de gewenste woning waar je naartoe zou willen hoe zou u dat te beschrijven? Is dat in appartement of zegt u van nou, ik wil wel weer een vrijstaande woning, of heeft u daar voorkeur in?

INT1:

Maar ja, mijn vrouw, die wilde toch liefst een kleine tuin, omdat ze het heel leuk vindt om te tuinieren. Nou ja, dat, ik heb daar ook geen probleem mee. Dus ja, het is ook wel leuk dat af en toe te doen. Dus, maar wel kleiner, dus geen appartement. Want inderdaad appartementen, dat had ook gekund. Maar nee, we willen toch liever een stukje tuin erbij. En of het dan een vrijstaand is of niet of het rijtjeshuis is. Dat zou ook het overwegen waard zijn.

GD:

Ja ja precies oké en is het voor jullie nog belangrijk dat het volledig gelijkvloers is. Dus dat het zeg maar op afname in mobiliteit ingericht wordt?

INT1:

De ideaal is gewoon dat alles gelijkvloers in ieder geval dus beneden, slapen en wonen, en de badkamer en nou ja. Maar dat er ook toch een kleine bovenverdieping is met één of twee slaapkamers of zo die de. Dat je nog wat ruimte boven hebt voor een slaapkamer annex werkkamer, hè. Dus ik heb nogal wat ik ja, ik heb nu de luxe al inderdaad van je eigen kamer, maar dat zou leuk zijn als we dat nog kunnen blijven houden.

GD:

Ja, u geeft dus inderdaad aan van nou, ik zou beneden het algemene leven zou ik beneden willen hebben, dus inderdaad, badkamers, slaapkamer, woonkamer, keuken. En dan boven nog één of twee kamers extra, zeg maar voor bijvoorbeeld een logeerkamer of een werkkamer, hobbykamer. Ja oké goed om te horen. Ja en dan die ja de gewenste ja woonsituatie zeg maar, en de omgeving. Wat zijn belangrijke factoren die daarin bepalen waar dat u zou willen gaan wonen?

INT1:

Ja het liefste, dus hier in Renesse gezien de voorzieningen dus. Mijn zoon, die had al gezegd van goh Ja, kom maar in Dreischor wonen. Maar als je in Dreischor gaat wonen, dat betekent dat dat je eigenlijk qua voorzieningen niets meer hebt. Daar zijn gewoon alle winkels verdwenen die er nog waren. Dus ja, er is eigenlijk, dus voor alles moet je. Ja moet je eigenlijk naar Zierikzee en dat ligt dan op zo'n 8 km. Of naar Nieuwerkerk dat is iets van 10 km ver geloof ik. Maar goed, hier is alles op loopafstand voor ons te bereiken. Maar daar zou je dan echt iedere keer met de auto of als je zou willen met de fiets naar Zierikzee of Nieuwerkerk moeten.

GD:

Ja ja dus inderdaad vanwege faciliteiten, zegt u van nou, dan zou ik graag hier in de buurt blijven zitten, zeg maar.

INT1:

Ja en dat geldt voor alle dorpen, behalve voor het andere dorp, kustdorp Burghaamstede. Dat is bijna net zo toeristisch als Renesse. Burghaamstede heb je dus ook veel voorzieningen. Dus het zou ook te overwegen zijn dat we naar Burghaamstede gaan. Alleen Burghaamstede heeft dan weer toch het nadeel dat dat je dan weer in een andere omgeving terecht komt. Die misschien, ja dat kan ook wel, maar het is in ieder geval verder weer, dan verder naar Dreischor en verder naar Renesse, dus verder van de kinderen af. Dus van hieruit zitten we nu, nu is het ook wel makkelijk want me zoon, dat is momenteel ook voor de situatie dat we regelmatig even heen en weer moeten lopen naar zijn huis. Ja, en als we verderop wonen, dan moeten we iedere keer met de auto naar zijn huis. Nu kunnen we gewoon even lopend naar zijn huis toe om dit te regelen dat regelen, en zus te regelen.

GD:

Ja.

INT1:

Dus dat is veel makkelijker.

GD:

Ja precies. Dus inderdaad, als ik het goed begrijp, is het belangrijkste factoren zijn inderdaad, nou ja, de voorzieningen in de buurt en ja, dat familie, kinderen, dat als u blijft wonen waar u nu woont, dat die gewoon wat meer in de buurt wonen.

INT1:

Ja en wat ook belangrijk is, is de huisartsenpost. Dus de huisartsenpost is natuurlijk van hieruit ook

makkelijk bereikbaar. Het is nu dan 15 minuten lopen. Kijk in Dreischor, zou ik er zo geen weten. Ik weet een van de artsen van de huisartsenpost hier. Die komt uit Dreischor, maar ja, of die daar ook praktijk heeft dat, dat lijkt me niet want hij zit hier.

GD:

Ja, dus dat dat speelt ook nog mee.

INT1:

Ja dat is ook het belangrijkste, want je loopt tegenwoordig toch best wel vaak langs. Dat je weer een afspraak moet maken voor dit of zus of zo. Dus en dat heb je in Burghaamstede natuurlijk ook. Daar is ook een huisartsenpost gelukkig. Maar bij veel dorpen heb je dat dus niet, dus daar moet je ook daar weer.

GD:

Moet je weer voor met de auto naar de huisarts toe. Ja. Ja oké helemaal duidelijk dat zijn ja, dat zijn redenen die ik vaak hoor. Dus is inderdaad, het is wel ja en het ja speelt natuurlijk allemaal mee. Ja. Nou dan ja, de gewenste situatie is zo ook best wel duidelijk in beeld voor mij. Dan zou ik nou graag naar de factoren die van invloed zijn op een mogelijke verhuizing. U geeft eigenlijk al aan, van nou we zijn bereid om te verhuizen. We zouden graag willen verhuizen of hadden al verhuisd willen zijn. Wat heeft tot uiteindelijk toedoen leiden dat jullie graag zouden willen verhuizen? Dat jullie naar een andere woning willen?

INT1:

Eigenlijk het ook het onderhoud, hè. Bijvoorbeeld het schilderwerk, dat deed ik altijd zelf. Nou, dat deed ik ook met plezier, ik vond het leuk werk. Maar ja, het begint nou een beetje lastig te worden, want als ik nou de gevel moet schilderen, dan moet ik op een ladder van 7 m hoog gaan staan. En dan? Ja Misschien dat het nog wel gaat, maar ja, je gaat steeds meer denken van nou. Dan moeten dus ook, ja we hebben nog wel behoorlijk wat tuin om het zo te zeggen. Dus ook het tuinwerk, het snoeien van de heggen en, dat heb ik van de zomer gedaan, maar het is een hele klus. Weer de heg van met de burens die. Ja, dat is toch bijna een dag werk. En het is ook zwaar werk dus de dus het onderhoud van het huis, het binnenshuis ook. Want ja, ik doe nog wel het een en ander maar zo bij je In de keuken ook. Ja, dan moet er weer een stukje parket vervangen worden, doe ik dat nou of niet? Al die klusjes, ik kan het nog wel, maar het wordt steeds lastiger om het zelf uit te voeren. En dat heb je ook natuurlijk met het huis, het is Natuurlijk 30 jaar oud, dus je begint nu. Ja, je krijgt steeds meer dingen die, oh ja, dan is dit lek of dat is versleten of zo. En je krijgt ook, bijvoorbeeld met de energietransitie, nou eigenlijk hadden we al verhuisd willen zijn. Maar omdat we nog niet verhuisd zijn, hebben we nu van de zomer ook een investering in zonnepanelen moeten doen. Dus We hebben nu zonnepanelen op het dak. Maar ik had liever was ik van te voren verhuisd. En was ik dan daarmee begonnen. Of Misschien was dat al geregeld, of weet ik veel. Had je Misschien een energiezuiniger huis gehad of zo? Het liefst wil ik een nieuwbouwwoning.

GD:

Ja.

INT1:

Hè, weer hetzelfde als we, wat we toen 30 jaar geleden hebben. Dus dat we zelf een stukje grond konden kopen en daar zelf een huis op kunnen zetten, naar onze eigen wensen. Nou dat had ik dus met de gemeente ook willen doen, hè. Het nieuwe stukje grond kopen en dan? Nou ja, een kleinere seniorenwoning op zetten. En dan was het helemaal nieuw en dan ben je gewoon gelijk weer helemaal klaar voorlopig.

GD:

Dan ben je weer gelijk klaar voor de eerste 30 jaar.

INT1:

Maar als je een ander huis gaat kopen, dan ja, dan koop je een ander huis maar dan heb je hetzelfde probleem. Dat huisje is waarschijnlijk ook alweer 20 of 30, of weet ik veel hoeveel jaar oud. En dan krijg je dus hetzelfde verhaal. Maar ja, dan mankeert er dit aan, dan mankeert er dat aan. Dus het liefste zou je dus, dat dan als uitgangspunt willen hebben. Dan denk je ja tegenwoordig, iedereen zit te springen. Er moet veel meer nieuwbouw komen. Ja, goed, doe maar, doe maar, maar dan gebeurt. Weet je wat wat hier wel gebeurt, is dat er nu dat nu. 3 weken geleden kregen we bericht van de gemeente dat er in Renesse 269 recreatiewoningen gebouwd worden. En dat er een hotel bij komt met 60 of 70 kamers. En dan ga je bijna vloeken. Ja, dat kan wel, hè dan.

GD:

Ja, maar inderdaad een woning, een woning gaat dan niet nee.

INT1:

Nee, nou dan krijg je gewoon zo langzamerhand een beetje frustratie, van ja iedereen roept van alles. En wat gebeurt er? Nou, niks of het verkeerde.

GD:

Ja. Ja, dus inderdaad, ja dan lopen we eigenlijk al wel een beetje door naar, ja wat ook mijn volgende vraag zou zijn, dus wat beïnvloedt de mogelijkheden tot verhuizen? Dus waarom u wel of niet kunt verhuizen? Nou dus, u geeft al aan van nou een groot gebrek is gewoon het aanbod, in woningen of beschikbare grond.

INT1:

Ja.

GD:

Dat dat wel een beperking is waardoor u nog niet verhuisd bent op dit moment, toch?

INT1:

Ja nou, er zijn nu twee dingen die wel staan te gebeuren. We hadden in Renesse, dus die voetbalvereniging en die is opgedoekt, en het voetbalveld is nu leeg en daar hebben ze nu. Een aantal jaren geleden hebben ze daar 24 starterswoningen gebouwd. Maar daar mogen die mensen maar 5 jaar in wonen. Dus die en dat zijn echt van die tiny-houses. Daar hebben ze 24 van die tiny-houses gebouwd.

GD:

Ja.

INT1:

Maar dat is dan een het achterste deel van het voetbalveld geweest, en het voorste gedeelte van het voetbalveld is nog allemaal leeg. En daar zijn de laatste berichten over dat ze daar 8 woningen gaan bouwen. Maar het is helemaal de vraag, wat voor woningen gaan we daar weer krijgen? Zijn dat senioren woningen, zijn er de, daar is niks over bekend. Dus je kunt ook geen planning maken, want oh dat zou misschien interessant zijn.

GD:

Precies.

INT1:

Dan kun je wachten of moeten we niet wachten, want het wordt toch niks.

GD:

Of het wordt toch iets wat niet passend is?

INT1:

Ja, dus dat dat weet je niet, dus. Nou ja, dan zit je weer, van wat moet je dan? En dan nog verder, dan is er een andere kant van Renesse, daar waar de momenteel nog de manege zit. Maar de manege is eigenlijk al verkocht aan een projectontwikkelaar, dus die gaat op termijn verdwijnen, maar die bestaat al jaren dus. Ja en de supermarkt, de Jumbo, die die die moet vanuit het centrum van het dorp verhuizen naar het grondgebied van de manege. Dus dat gaat gebeuren, maar of dat een tienjarig plan is ook weer onduidelijk. Wanneer gaat het gebeuren?

GD:

Juist, er is dus nog redelijk wat onduidelijkheid in wat er gaat komen, maar zeg maar?

INT1:

Ja, die onduidelijkheid is heel groot. Ja dat is, dat is eigenlijk de situatie.

GD:

Ja ja oké goed om te horen. Nee inderdaad, nou u geeft dus al aan van: er is ook veel onduidelijkheid in wat er mogelijk komen inderdaad. Dus stel op een van die plekken zouden seniorwoningen komen, dan is dat misschien wel wat voor ons, zeg maar.

INT1:

Ja.

GD:

Ja ja, ja, dan komen we bij factoren gerelateerd aan het bewustzijn, zeg maar. Ja, bewustzijn in de zin van, u weet bijvoorbeeld waar u kunt zoeken? Of waar u erachter kunt komen of er geschikt aanbod is, bijvoorbeeld in Renesse dat dat is wel duidelijk hoe u dat kunt zoeken of?

INT1:

Ja hoor tenminste. Uiteraard kun je een makelaar altijd opdracht geven, van uh. Maar goed je je krijgt, je hebt op internet natuurlijk dat alle bekende Funda punten enzo. En ja, weet ik veel het hele aanbod, je ziet het ook in de krantjes, bij ons heet dat de wereld regio.

GD:

Ja.

INT1:

Daar staat Natuurlijk ook het aanbod van huizen in of de andere krant, dus de PCC. Maar ja, Je kunt natuurlijk ook bij de etalages van de makelaars kijken als je dat zou willen.

GD:

Ja ja ja.

INT1:

Hè, dus nou, dan heb je natuurlijk nog dat je door in het dorp zelf ook van alles ziet, hè. Dus als je ziet in het dorp, van hé die staat te koop of zo, dan weet je dat ook. En er zijn Natuurlijk al diverse woningen te koop geweest. Nou ja, beetje hilarisch, het Chinees restaurant de eigenaar, die heeft een zoon. En ja, die heeft die heeft ook een starterswoning gekocht. Alleen die starterswoning, die kost één miljoen. Ja en die konden wat kennelijk betalen, of hij heeft natuurlijk wel een hypotheek geloof ik. Maar ja, dus die heeft een woning. Ja, denk je van tjonge, jonge, jonge, jonge dat hè? Maar zo ligt dat een beetje, dus die prijzen zijn erg hoog, en het aanbod is heel miniem. Ja er was laatst, was er een woning en dat was inderdaad in de buurt van mijn zoon. Daar hadden we nog over na zitten denken. Maar ja, dat was toch weer teveel grond. Dus dan was weer een groter grondstuk dan dat wij. Het was wel een soort, beetje seniorenwoning achtig, dat je beneden kon wonen en dat er boven twee slaapkamers waren of zoiets. Dus dat leek leuk, dat was al wel aardig, dus als dat dus iets kleiner was geweest, dan hadden we het wel. Hadden we er wel voor geopteerd, hadden we er verder niet gewacht.

GD:

Nee precies als het juiste aanbod voorbij komt, dan zegt u van nou, dan zijn we er zeker in geïnteresseerd en dan gaan we wel kijken wat er mogelijk zou zijn. Oke, bedankt helemaal duidelijk. Dan zijn we inmiddels alweer wat verder gekomen. Dit is meer gewoon een beetje een ja een algemene gedachte zeg maar. Hoe in zijn algemeenheid, naar uw mening, de bereidheid tot verhuizen bijvoorbeeld vergroot zou kunnen worden? Of hoe kan een verhuizing van jonge ouderen, dus mensen van 55 tot 75 jaar, hoe kan dat beter gefaciliteerd worden door bijvoorbeeld een gemeente of een projectontwikkelaar?

PAUZE

GD:

Ja, ik stelde, ik had de vraag gesteld over hoe u erover denkt dat de bereidheid tot een verhuizing, bijvoorbeeld van jonge ouderen zoals u vergroot kan worden? Of hoe het beter gefaciliteerd zou kunnen worden?

INT1:

Bedoelt u het verhuisproces zelf?

GD:

Ja bijvoorbeeld of het proces, of hoe zou het beter duidelijk gemaakt moeten kunnen worden, wat er mogelijk is? Of ja, wat zou er bijvoorbeeld of door een gemeente of een ontwikkelaar of wat zou er gedaan kunnen worden zodat het meer mensen tot verhuizing leidt zeg maar?

INT1:

Ik, ik snap de vraag nog niet helemaal goed. Gaat nu om het verhuisproces zelf, dus het betekent als je bestaande huis hebt en je hebt een nieuw huis op het oog. Hoe je dan de inboedel verhuist?

GD:

Nee, het is meer in zijn algemeenheid. Want er wordt gezien dat er best wel veel jonge ouderen die aangeven nou ik zou wel overwegen om te verhuizen, zeg maar. Maar het had ook gezien dat heel veel uiteindelijke stap naar verhuizing niet maken is. Uiteindelijk verhuizen dat toch veel niet. En hoe u er bijvoorbeeld over denkt of u daar een idee over heeft, hoe dat verbeterd zou kunnen worden? Dus hoe het zou kunnen, hoe we als gemeente of beleid of overheid kunnen zorgen dat er wel meer jonge ouderen zouden verhuizen?

INT1:

Naar mijn idee is dat toch de beschikbare woon beschikbare woningen. Hè, dus in principe als wij van de gemeente dat stukje grond hadden kunnen kopen dan hadden we daar een seniorenwoning op gezet, dan hadden we dit, en was ons huis vrijgekomen. Dat is een gezinswoning. Dan had dat je daar een iemand uit een starterswoning door kunnen stromen naar die gezinswoningen en dan was er weer een starterswoning vrijgekomen, hè dus? Dan krijg je die doorstroming. Dus, maar dan moet je dus beginnen met eigenlijk beginnen met die met die seniorenwoningen. Want het stagneert nu dus al die senioren, en er komen er nog veel aan, die. Dat kan niet anders dan dat die allemaal in te grote woningen zitten. Want ja, die blijven natuurlijk met met zijn Tweeën of met of Alleen over.

GD:

Ja.

INT1:

In zo'n grote woningen en als er niks is, ja, dan is het er niks. Dus dan blijft alles zitten en gaat gaat, gaat er niemand van zijn stoel af.

GD:

Nee precies. Want iedereen zit van: Ja, ik wil er niet op achteruit gaan inderdaad, dus u zegt van nou als het juiste aanbod er is, dan wil ik wel. Maar anders dan ga ik niet verhuizen, dan zit ik goed waar ik

nu zit. Dus inderdaad een betere ja, zorg dat het aanbod beter aansluit op de ouderen. En ja dat 3er voldoende aanbod is eigenlijk, dat zijn nou uw mening de belangrijkste factoren eigenlijk.

INT1:

Ja, want het is iedere keer als ik in de kranten die advertenties zie. Wat er aan nieuwbouw gebouwd wordt, dan zie je allemaal die projectontwikkelaars, en die projectontwikkelaars die bouwen de prachtigste enorme huizen van 5 tot 700 af € 800.000 en dat zijn prachtige enorme huizen met veel kamers en. Nou ja en Ik denk ja daar heb je het weer. Die projectontwikkelaars die moeten lekker verdienen, dus hoe meer groot, hoe meer huizen, hoe, hoe groter de huizen, hoe meer ze kunnen verdienen en noem maar op. Dat is maar, je ziet daar niks. Totaal niets, wat betreft dat ze een mooi project voor senior gaan bouwen. Zoiets kom je niet tegen.

GD:

Nee, dus is inderdaad eigenlijk komt het er inderdaad op neer dat het vraag en aanbod gewoon niet goed op elkaar afgestemd is eigenlijk.

INT1:

Ja dat idee krijg je dan.

GD:

Want heel veel geven aan van nou, ik zou best willen verhuizen. Of ik overweeg het wel, maar ik heb nog geen stappen ondernomen omdat er niks is. Nee, dat is inderdaad een reden die ik heel veel terug hoor komen. Ja ja.

INT1:

En dat, dat was ook wel logisch, want inderdaad, In de In de afgelopen jaren laten we zeggen dat 25 jaar. Was die situatie ook wel zo dat er dat veel grote huizen gebouwd moesten worden. Dus ja, dat zat erin, maar nu krijg je dus een heel andere situatie door die vergrijzing.

GD:

Ja.

INT1:

Maar ja, dat is met alles zo. Iedereen had het van tevoren kunnen aan zien komen en dat is met een heleboel dingen zo. Dat is met de energietransitie ook, alles was al duidelijk van te voren. Maar we laten het op het allerlaatste moment aankomen en dan oh, dan is het opeens een groot probleem. Ja, en vervolgens gebeurt er niks, oké.

GD:

Nee, dan zouden ze eigenlijk al inderdaad eerder ja, zeg jaren geleden, eigenlijk had je daar al op in kunnen gaan spelen. Inderdaad, ja.

INT1:

Ja natuurlijk, dus die hele bevolkingsopbouw, dat was toch al lang duidelijk?

GD:

Dat kun je zien inderdaad. Nee inderdaad, Ik denk ook inderdaad dat daar nu het grootste probleem zit. Nu willen ze er heel veel mee. Alleen ja, er is te laat mee begonnen inderdaad en dan tegen de tijd dat het dadelijk geregeld is en de projecten komen er. Dan moeten ze alweer bijna gaan switchen naar een volgende probleem, wat zich anders over 15 of 20 jaar weer voor gaat doen.

Nou, wij betreft, ik zit nu even in, laat mijn laatste dingen heen te kijken, maar hebben we ja behandeld wat ik zou willen behandelen. Ik heb veel nuttige dingen gehoord. Een goeie ja, goed verhaal inderdaad waar ik waar ik zeker iets mee ga kunnen. Dus Ik weet niet of u zelf nog ding heeft waarvan u zegt, dat hebben we gemist of is denk ik nog belangrijk om toe te voegen.

INT1:

Nou ja, het enige probleem is en uiteraard nog de financiële situatie. In de jaren 90, toen kon je allemaal van die spaarhypotheken afsluiten, weet je wel. Dus, maar tegenwoordig is het allemaal weer helemaal anders. Dus de je hoefde helemaal niet af te lossen enzo. Maar ik ben ook 72, dus, en we hebben nog een kleine restschuld. En dus die die financiering dat wordt voor ouderen dan eigenlijk ook best wel lastig als je dat. Daar heb ik eigenlijk helemaal geen, geen idee van. Ik had al het idee van nou we kopen een goedkoper huis en dan dan is het probleem opgelost. Maar de vraag is, al, ik bekruipt me de toch wel het het vervelende gevoel dat ook als er nieuwe seniorenwoningen gebouwd zouden worden. Dat die door de bouwkosten en de energietransitie, dat die zo duur gaan worden. Dat je er niet aan ontkomt om weer nieuwe hypotheken af te sluiten. Dus eigenlijk zou je iets dan in zo'n situatie toch? Dan eigenlijk moet kiezen voor om dan maar iets ouds te kopen, wat dan goedkoper is. Want ja, het al die die bouwkosten als je dat hoort, dan ja, dan gaan die toch wat behoorlijk de lift in. Niet Alleen de bouwkosten, de eisen voor nieuwbouw, die worden ook steeds groter en hoger. Dus ja, dat dat is nog een punt wat waarvan Ik denk van nou, dat zou nog wel eens wat kunnen worden. Ja.

GD:

Ja ja inderdaad. Dat is ook nog wel een aspect, wat misschien nog wel belangrijk zou kunnen zijn inderdaad.

INT1:

Ook is daar is vaagheid, troef. Je hoort daar vrij weinig over. Ja hoor, je hoort wel over gestegen bouwkosten, dus dat dat zo maar en je hoort ook overal ja, dat hypotheek je toch wel gegeven moment wat moeilijker te krijgen zijn dus zo. Maar ja, maar verder ja, dan is er koffiedik kijken.

GD:

Ja precies ja.

INT1:

Maar goed we voorlopig zitten we hier, en we zijn ook bezig met de energietransitie. Dus ja, dat is ook een probleem. Dus de vraag van moeten we nou verder? Want Ik heb ook. Nou ja, dus het is de eerste winter die we ingaan, dus we gaan nu ook kijken van hoe gaat dit uitpakken. Warmtepomp willen we nog niet, dus qua investering is dat al natuurlijk best een weer een aardige hap. Wat we nu doen is kijk in hoeverre we met, ja we hebben toen bij de karwei hebben we zo'n elektrisch radiator kachel gekocht.

GD:

Ja.

INT1:

Zo'n olie gevuld ding, nou kost bijna niks, hè € 75. En dan 2500 watt en dan kijken wat we daarmee kunnen doen in de In de woonkamer van de winter. Of het daarmee iets de gasverwarming wat lager kunnen zetten en dan met elektrische wat bijverwarmen. Want je hebt toch?

GD:

Je hebt nou dus zonnepanelen dus.

INT1:

Ja, Ik heb Ik heb zoveel, dus ik lever heel veel terug, dus. Maar of dat, dat gaat volgens mij ook het probleem worden, als dat terug leveren niet meer interessant is. Dan heb ik de optie, want Ik heb bij de omvormer van de zonnepanelen, daar heb ik dus de mogelijkheid van een accu of batterij aansluiting. Dan zou het misschien als die batterij dan weer wat interessanter worden, nog een batterij in kunnen zetten.

GD:

Ja.

INT1:

En dat je dan, hè, daarmee dus ook weer iets kunt opvangen of zo. Nou en dat hele afwegen van wat is nou handig en wat niet? Dat is. Ja, dat moet je het kennelijk toch met vallen en opstaan, want iedereen heeft daar alles over te zeggen, maar ja, je weet het nooit. Mijn zoon, die is daar ook hartstikke mee bezig. Nou, die heeft ooit die zonnecollectoren gehad waarmee die warm water won, nou die dingen die waren na twee jaar was het rendement al zo laag dat hij zijn eruit gegooid heeft. Hij heeft alles weer vervangen door zonnepanelen, dus hij heeft daar ook heel veel zonnepanelen. Maar die had ook hele grote warmtewisselaars in de technische ruimte waar je van de hele grote ketels van manshoog van 1000 liter of zo. Maar die heeft hij er ook allemaal uitgeknikkerd, want het op de een of andere manier voldeed dat ook niet. Dus die is daar ook helemaal aan het ja. Ik kan het zo doen, maar dat gaat niet goed, dus ik doe het anders en dus die is ook aan het puzzelen van, hoe moet ik dat aanpakken? Nou ja, dat doen wij dus ook. Maar het liefste had ik dan toch nieuwbouwhuizen waar je alles een beetje?

GD:

Dat had u dat bij een nieuwe woning gedaan?

INT1:

Ja, en ook wat betreft, kijk het idee is. We hebben een houtskeletbouw. Maar die houtskeletbouw die heb ik laten taxeren, die heeft dus energielabel C. Nou, dan is dat niet slecht, maar ook niet echt fantastisch maar. Er zit een spouwmuur, maar, ik zou niet weten of het nou handig is om die spouwmuur te laten isoleren of niet.

GD:

Ja precies.

INT1:

En ik denk van niet, want je hoort als je de spouwmuur isoleert, dan is die je, want de, die vochtregulatie is natuurlijk altijd nog erg belangrijk. Ook in houtskeletbouw zeker.

GD:

Zeker bij houtskeletbouw inderdaad, het ventileren is belangrijk dat het niet vochtig blijft, ja.

INT1:

Ja, dus ja, dus en dan denk je van, ja dat willen ze allemaal wel. Maar en hetzelfde ook met de grond, hè? Dus dat je de kruipruimte kunt, gaat isoleren. Ja, dus dat is het zelfde probleem. Ik denk, zou ik dat nou doen? Er zit isolatie, want in 1990. Maar de isolatie die eronder zit, dat is die 5 cm dik of zo hè. Wat eronder zit, dat is wel wat maar hè. Zo'n 5 cm piepschuim laag dus, er zit wel wat maar, maar dan denk zou het nou zin hebben daar iets aan te laten doen. Dan kun je daar wel weer iemand naar komen laten kijken. Maar het liefste denk je van ja, ik kan hier wel blijven investeren, maar dat schiet ook niet op. Dus het liefst wil je gewoon, ja iets, maar er is niks. Dat is het grote probleem.

GD:

Nee precies, het liefste zou je dat inderdaad bij de nieuwe woning doen, ja.

INT1:

Ja.

GD:

Helemaal goed. Ja, het was een interessant interview, hartstikke, fijn. Ik heb weer in, ik heb weer wat leuke nieuwe dingen gehoord. Dus ik zou zeggen bedankt voor uw tijd in ieder geval.

INT1:

Ja ja ik ja er zullen nog wel veel meer mensen zijn die waarschijnlijk hetzelfde probleem of erger hebben. Ik weet het niet. Maar ja, het is een heel trieste zaak, hoe die ontwikkelingen gaan. Maar ja, ik hoop dat je er een mooi rapport over kan schrijven.

GD:

Ik, ik hoop het ook. Ik denk dat het wel moet gaan lukken, ja.

INT1:

Ja en dat er ieder geval wat leuke dingen uit te halen zijn. Het grootste probleem, ja, dat is toch wel dat eigenlijk in Nederland de hele boel vast zit. Want het is natuurlijk niet alleen de woningbouw. Het is natuurlijk ook de hele landbouw en veeteelt, die tegen elkaar staan aan te dringen. Nederland is te klein. En wat mij betreft mogen ze de Markerwaard inpolderen. Dan, dan hebben we weer een stuk grond bij en dan kunnen ze wat mij betreft Schiphol naar de markerwaard verplaatsen. Zoals het er nu bij staat, ja, zit Nederland gewoon helemaal klem. Maar goed, dat is nu niet aan de orde.

GD:

Nou, ik zou zeggen: Nogmaals hartelijk dank voor uw tijd, en ik zal als ik mijn rapport af heb het verslag via de mail naar u toesturen.

Einde interview

Interview 7: 26-10-23 13:30

Leeftijdsgroep: 55-59 jaar
Woonplaats: Veenendaal
Provincie: Utrecht
Geslacht: Man
Huishoudsamenstelling: Echtpaar / vaste partner waarvan kind(eren) uit huis zijn
Verhuis geneigd: Potentieel
Fysiek of online: Online

GD: Gijs van Duren (Interviewer)

INT1: Geïnterviewde 1

Start interview

GD:

Nou inderdaad, dan ja, de eerste vraag. Eerste categorie is eigenlijk inderdaad een korte introductie over uzelf?

INT1:

Ja, nou, ik ben getrouwd wonen. De kinderen zijn ondertussen het huis, uit studeren allebei. Ik ben zelf 58, mevrouw is 56. En, nou ja, we komen dus ook wel op het punt eigenlijk dat dat we op zich een heel ruim huis hebben, maar ook wel een beetje leeg Huis. En we hebben ook wel eens nagedacht over de periode daarna, dus daarom sprak dit onderzoek me aan. En voor de rest woon ik in Veenendaal, midden van het land en een vrij grote ja dorps/stad

GD:

Ja.

INT1:

Ja, zelf woon ik in een twee onder één kap, beetje in een van de buitenwijken zal ik maar zeggen. Dus lekker groen, langs het water, hele fijne plek en daar woon ik al lang. Wij zijn, hebben in 95 het huis gekocht, dus eigenlijk. Nou ja, de hele periode tot de jongens thuis waren, ik heb twee zoons, nou ja, hebben we daar gewoond.

GD:

Ja precies inderdaad, dus ja je gaf het al aan. Kinderen zijn inmiddels het huis uit, en u woont er nou ja 95, daar is het dan ja, 28 jaar ongeveer, als ik het goed zeg. Dus dat is al een hele tijd inderdaad ja. En uw werkt als, in ieder geval op een Hogeschool, gaf u net al aan?

INT1:

Ja, ik werk op de Hogeschool in Ede, en daar voor twee dagen in de week docent. Daarnaast ben ik ook projectleider, portfolio manager en adviseur binnen de school. Bedrijfskundige advisering. Ja, ik heb zelf technische bedrijfskunde gedaan in Enschede.

GD:

OK, nou klinkt goed. Ja, de een beoordeling over uw en uw vrouw haar huidige gezondheid. Hoe zou je dat omschrijven, in het algemeen?

INT1:

Is over het algemeen goed, ik voel mezelf fit en heb eigenlijk nauwelijks klachten. Je merkt wel dat na je 50^e, Gijs, dan beginnen er wel de eerste kleine klachtjes te komen. Ik ben gezond, dat gaat goed. Mevrouw heeft wel iets meer klachten, heeft ook iets overgewicht. Misschien ligt dat daaraan, maar ook zij is gezond. We hebben geen beperkingen.

GD:

Nee precies, het zijn geen dingen die je echt in het dagelijks leven beperken. Het zijn ook binnen de woning of zo of dat soort zaken geen problemen?

INT1:

Nee we hebben helemaal geen aanpassingen nodig, of iets dergelijks.

GD:

Nee precies nou, daar is de vraag voornamelijk aan gerelateerd, de gezondheid kijkend naar de huidige woning inderdaad.

INT1:

We hebben dus een huis met één twee verdiepingen, begane grond, een verdieping en de zolder, dus is ook veel trappen lopen. Gaat gelukkig allemaal goed. Houdt je ook gezond, dus iets voor dit huis hebben we een ander huis samen gehad en dat was een appartement. En, wij hadden wel zo iets van, oké, maar als we een bepaalde leeftijd hebben, dan gaan we weer terug naar zo een appartement. Want dat is wel ideaal, dan heb je niet de zorg van de eigen tuin dan je trekt de deur dicht achter jezelf, e dan kun je gaan en staan waar je wilt als je gezond bent.

GD:

Ja.

GD:

Oké nee helemaal goed, dus goed om te horen zijn inderdaad al wat dingen die dadelijk nog wat terug gaan komen inderdaad. Nou ja, de huidige woning u gaf al aan van: nou het is een twee onder één kap, 3 verdiepingen begane eerste en dan de zolder. Kunt u wat meer over de woning vertellen qua grootte aantal kamers?

INT1:

We hebben een heel, best wel een riant huis, in de zin van: We hebben een uitbouw op de begane grond, dus dat geeft echt een mooi oppervlak. Dat is toen met 30 m² aan de achterkant uit gebouwd of zo. Nou hebben we dus een grote woonkeuken waar mooie ruime voorkant. Boven hebben we 3 slaapkamers en douche. En zolder hebben wel een afgescheiden iets, dus daar kun je werken, dat is een werkkamer zal ik maar even zeggen. Naast dat er ruimte is voor een wasmachine en dat soort zaken. Nou, we hebben dakkapellen, dus dat geeft best wel wat ruimte. Ja.

GD:

Ja, dus de zolder is in principe ook gewoon de afgescheiden ruimte is gewoon een echte kamer, eigenlijk in principe? Dus als ik even snel ga tellen heb je: woonkamer/keuken, 3 slaapkamers, en de zolder, dus zeg maar 5 kamers.

INT1:

Ja, en op de begane grond heb je natuurlijk ook nog een gang entree met een toilet. Ja, ik zal ondertussen even kijken of ik nog een foto heb, want soms zegt een foto meer dan 1000 woorden.

GD:

Ja, nee, dat is zeker waar.

INT1:

Maar dat doe ik ondertussen.

GD:

Ja helemaal goed. Nou, u gaf verder al aan, van we wonen inmiddels al sinds 95 in de woning. Toen jullie die woning introkken, was het een nieuwbouwwoning of was het al bestaand?

INT1:

Nee, we zijn de tweede eigenaar. Toen was de woning 4 jaar oud, 4 5 jaar oud. De woning is uit 91.

GD:

En uw tevredenheid over de huidige woning?

INT1:

9 plus. Mooie wijk. Geweldige plek, waar ruimte voldoende. Er is ook nog een garage apart bij, dus daar kun je inpandig naartoe lopen. Heel fijn.

GD:

Kijk ja nee, helemaal goed. Er zit, ga ik even vanuit, ook een tuin bij?

INT1:

Ja.

GD:

Ja die tuin die zegt u van nou de afmeting van die tuin, dat is goed wat we nu hebben of zeg je van nou, dat wordt te groot of vind u dat juist prettig?

INT1:

We hebben een grondoppervlak van 230 m².

GD:

Oké.

INT1:

Perceeloppervlakte.

GD:

Ja, dus u zegt van nou die afmeting die ik nu aan tuin heb, is prima. Ook qua onderhoud vind u het niet teveel werk of zoiets, zeg maar?

INT1:

Nee ik, ik hou zelf van tuinieren, vind ik leuk. Alleen heb ik veel te weinig tijd om het echt te doen, maar dit is prima. Ook de vormen die we hebben gekozen, aan de voorkant is een wadi met wat struiken. We kunnen de auto parkeren. We hebben een aantal auto's, 3, en die kunnen we op ons eigen terrein parkeren, dus dat is prima.

GD:

OK nee helemaal goed. Ja, en dan hoe? Ja, de woning die waar u nu woont, daar woont u met zijn Tweeën. Denkt u dat die woning nog steeds geschikt is voor uw gezinssamenstelling?

INT1:

Prima, ruimte heb je nooit genoeg, dus. Maar in die zin, hij is goed te behappen, ook qua onderhoud en dat soort dingen. Dat is prima, dus hij is niet te groot aan het worden. Ja. Bewust ook wel zo gekozen hoor. Het is een ruime, we wonen er ruim. Maar het is niet. Het is niet specifiek te groot of zo, helemaal niet. Foto heb ik niet gevonden, maar ga ik op een andere manier oplossen.

GD:

Prima. Nou ja dan een beetje de woning omgeving. Ik heb het al een beetje ja wel wat over meegekregen. U gaf inderdaad aan, we wonen een beetje in een buitenwijk van Veenendaal, met veel groen eromheen, toch?

INT1:

Ja.

GD:

Ja oke, en qua faciliteiten die er in de buurt zitten. Bent u daar tevreden over of?

INT1:

Ja perfect. Alles wat je nodig hebt is in de buurt. Cultuur is ietsjes minder, maar we hebben een filmhuis in Veenendaal. En met Ede, Utrecht en Arnhem in de omgeving. Het een klein stukje lopen, ben je er zo. Nou dus Dat is prima.

GD:

Ja oké, dus inderdaad u geeft al aan van nou de faciliteiten is op gewoon op loopafstand is dat allemaal te bereiken.

INT1:

Ja, ik zal je een beeld geven van hoe ons huis eruit ziet. Hier staat, Het is dit perceel zal ik maar zeggen. Met dus aan de voorkant de straat aan de achterkant hebben we water met een tuinhuisje. En dit is hier rechts is het Huis van ons. Dus dat geeft je een beeld van hoe het is.

GD:

Ja precies, en dan daar garage en auto parkeerplaats, ja. Ja nee helemaal goed. Dat is inderdaad, een klein beetje beeld erbij scheelt vaak. Ja, ja, ja, zeker.

INT1:

Ja, dus ja, het is geen enorm groot huis, maar het is best wel lekker ruim. En, ja.

GD:

Ja nee oké, en dan ja uw contact binnen de buurt en de burens heeft veel contact met buurtbewoners?

INT1:

Iedereen heeft het te goed, dus best wel een buurt waar iedereen op zichzelf is. Vriendelijk met elkaar, je kunt zo even contact maken. We groeten elkaar, maar het is echt niet dat we dagelijks over de Heg hangen bij wijze van spreken. Nou ja, dan is het wat afstandelijker. Eigenlijk een hele fijne, rustige buurt. We zitten in de buurt app. Er bijna nooit iets aan de hand. Daarom noem ik het een beetje in buitenwijk. Nou, Dat is niet in het centrum, maar het is heerlijk rustig. Ik zit vlakbij de snelweg, ideaal.

GD:

Ja oké ja inderdaad. U geeft aan, dat het contact met de buurt, dus gewoon is prima. Maar inderdaad, we zetten niet iedere dag bij elkaar op de koffie, zeg maar. Is dat ook iets wat u zegt van, dat is ook prima voor mij? Of zegt u van, ik zou liever wel wat meer content met de buurt hebben?

INT1:

Aan de ene kant zou ik wel ietsjes meer willen hebben, maar misschien doen we er zelf ook wel relatief weinig aan, zodat het niet zomaar gebeurt. Dus het ligt het nou aan ons, of dat het zo is zoals Het is? Ligt dat aan de buurt? Laten we het maar op onszelf houden dat dat dat wij ook op onszelf leven en dus te weinig contact maken. Dus ja, met de burens diegene die direct aan ons vastzit, daar zou ik best wel iets meer contact willen hebben. Want dat gebeurt wel eens een keer dat die onderhoud pleegt of zo, zonder dat er afstemming is. Zelf probeer ik dat altijd wel te doen. Met onze burens of andere kant in die hoek zal ik maar zeggen, de voordeur bij opent, hebben we gewoon goed contact zitten. Die mensen zitten ook bij ons in de kerk, nou prima.

GD:

Ja OK, helemaal goed inderdaad. Ja, li heb zo best wel een ja een goed beeld van uw huidige situatie. Dan ja, wat mij betreft door naar de eventuele gewenste situaties. En daar komt de vraag van, bent u van plan of zijn jullie van plan of overwegen jullie het om, Ja, bijvoorbeeld binnen de komende 5 jaar te gaan verhuizen?

INT1:

We hebben het er eigenlijk recent over gehad. Afgelopen jaar, afgelopen twee jaar. Eigenlijk moet onze keuken nodig een opknapbeurt hebben. Een aantal dingen beginnen uit te vallen bij wijze van spreken. De tuin achter zou eigenlijk aangepast moeten worden. Je wilt misschien iets met verwarming het duurzamer maken. We denken op dit moment na over zonnecollectoren, hebben we nog niet. Besloten van nee, we blijven nog even hier wonen. Gaan we er nog even wat extra in investeren, want eigenlijk vinden we wat ons volgende idee was een appartement met een heel ruim terras, dus echt een terras flat. Dat is waar we vandaan kwamen en wat we ook graag weer terug zouden willen hebben, in Veenendaal Ede deze omgeving. Maar eigenlijk hebben we zoiets, onze jongens zijn 27 en 24. Eigenlijk is het ook nog wel leuk en eigenlijk weten we... Dat is het belangrijkste. Zij hebben geen enkele zekerheid voor welke woning ze gaan krijgen. Dus we hebben zelfs afgelopen half jaar hebben we onze zoon weer thuis gehad omdat hij een burn-out had. En die kon vanaf eind mei niet voor zichzelf zorgen. Dus die zei even bij ons thuis geweest, tot en met september, en nu is hij weer terug in Nijmegen en gaat het weer grotendeels op zichzelf. Daar houden we eigenlijk toch nog wel rekening mee, dat ze dat ze toch nog terug kunnen vallen op ons als er iets tegen zit in hun privéleven.

GD:

Ja dus inderdaad dat je toch de kamers en de woning aanhoudt, met de kans dat als ze eventueel terug zouden dat je ruimte nog hebt, zeg maar.

INT1:

Nou, om een beetje een situatieschets te geven Gijs. Ze zijn dus 27 en 24 hè? Ze wonen al meer dan 5 jaar op zichzelf. 6 jaar ja, 7 jaar minimaal al op kamers, Maar als wij zouden voorstellen van joh, één van die kamers van jullie, die maken gewoon een werkkamertje van. Dat stuit nog op heel veel commentaar. Dat ja, dat is toch even wennen?

GD:

Ja ja.

INT1:

Ja dus nou, leuk dat dat zo kan. Wij willen ook echt klaarstaan voor onze kinderen, voor onze, voor onze zoons, ja. Nou, daarnaast komt dat. We maken niet eens zoveel gebruik van onze tuin. We zijn helemaal niet van die mensen die zo buiten leven, dus daarom is het appartement met een terras echt voor ons ideaal. Alleen, zou ik dan wel een. Ik heb best wel hele specifieke eisen en wensen voor zo'n flat. Dat is niet 3 hoog achter, echt niet.

INT1:

Ja.

GD:

Nee precies. Dat zie je vaak inderdaad terugkomen, Mensen geven inderdaad aan van ja waar ik nu zit ik ook goed. Dus als ik wil gaan verhuizen, dan moet het ook wel zijn wat ik wil, zeg maar.

INT1:

Nou ja het energielabel van het Huis is B, dat hebben we een keertje uit laten zoeken en dat is net B. Op zich is dat goed. Kijk, het is wel een groot huis, dus met de energiekosten en dat soort dingen hebben we tot nu toe nog gelukkig een contract loopt tot februari, maar daarna wordt het wel duurder.

GD:

Ja.

INT1:

Dus dat zouden wel dingen zijn dat, mijn vrouw werkt ook minder, en ik denk nog niet aan minder werken, Maar we stelt dat je minder inkomsten zou krijgen. Dan is een goedkoper huis best wel een belangrijke reden om te verhuizen.

GD:

Ja ja precies.

INT1:

Ik kan ook heel ideëel praten. Ik zou heel graag het huis ter beschikking voor een jong gezin die daar ook weer 25 jaar kan wonen. Maar eventjes bij jezelf kijken, dan is dat toch het eerlijke verhaal.

GD:

Ja ja.

INT1:

Heel diep in mijn achterhoofd hoofd denk ik ook van nou. Stel dat dat onze jongens geen huis kunnen vinden. En, ze krijgen toch een baan, dan is dat ook nog een optie om eigenlijk dat huis over te dragen aan de kinderen, te verkopen. En dat wij een appartement vinden, dat is dan toch nog weer net even iets makkelijker.

GD:

Ja precies dat geeft voor hun ook inderdaad net wat meer. Ja, dan zou je, hebben ze net wat meer kansen inderdaad om.

INT1:

Ja, dat hangt er vanaf van waar ze gaan werken of ze dat kunnen betalen. Ons Huis is niet goedkoop. Veenendaal is geen goedkoop gemeente. Je moet iets meer dan € 100.000 meenemen.

GD:

Ja precies. Nou u zegt al van, als we zouden gaan verhuizen, dan zouden we terug naar een appartement willen. Ja, kunt u dat appartement dan... U geeft aan van, ik heb wel een duidelijk beeld van wat ik zou willen. Kunt u dat is een beetje omschrijven wat u zou wat wenselijk zou zijn?

INT1:

Ja dat zal ik doen. Er is wel een andere afweging. Mijn ouders die hebben, die hebben altijd boven de zaak gewoond. En toen mijn vader met pensioen ging, dus mijn leeftijd had zoals nu. Toen zijn ze naar voortuin woning verhuisd, het plein op een rijtje met een hele grote tuin en een schuur waarbij die lekker kan hobbyen. En, dat was erg leuk voor de kleinkinderen. En, dat is ook nog wel een ding dat je van stel dat kleinkinderen mogen komen. Daar hebben we nog geen zicht op Gijs, maar stel dat ze gaan trouwen dat er kleinkinderen komen. Dan is dat nog wel iets dat je denkt van hé, hoe is dat met een appartement? Of met een huis op de begane grond, dus at is ook een reden om niet direct nu te verhuizen.

GD:

Ja precies, u zegt van wat ons betreft is het. We weten nog niet genoeg over wat er gaat komen, hoe het zich gaat ontwikkelen.

INT1:

Nou voor ons zou dat een belangrijke factor zijn om langer in dit huis te blijven wonen. Of in zo'n soort huis te blijven wonen in plaats van naar een appartement te gaan.

GD:

Ja.

INT1:

Appartement ja, wat zal het zijn? Ik denk dat dat het een 100 m² moet zijn en dan nog een terras helemaal aan de voorkant.

GD:

Ja.

INT1:

En licht, en uitzicht op groen. Dus ik heb altijd gezegd, mijn droomlocatie in de toekomst is, maar dat is niet het appartement wat ik nu omschrijf, maar dat was een droom vroege dag. Dan woon ik in een kasteel en dat kasteel is opgedeeld in appartementen, en dat is een zorgunit waarin je gewoon met zijn allen Samen woont en alles Samen doet. Het uitzicht is in dat park.

GD:

Ja precies precies.

INT1:

Dan hoeft dat niet zo heel groot te zijn. Dat appartement hoeft geen terras, want dat zit er wel buiten omheen. Dus maar dat was, een soort hofjes idee, maar dan in zo'n setting. Dat was mijn droom.

GD:

Ja precies.

INT1:

Ik heb dat wel eens uitgezocht, is vrij kostbaar is moeilijk te realiseren. Maar dat is 20 jaar terug dat ik er eens naar gekeken heb en ik hoor er weinig signalen van dat dat beter is mag, maar je ziet wel van dat soort opzetten laat ik het dan zo maar zeggen, dat soort concepten.

GD:

Ja ja je ziet het wel, je ziet het wel voorbij komen inderdaad ja.

INT1:

En dan heb ik liever dus een appartementencomplex in zo'n hofjes concept dan echt een hofjes, dus met een huisjes van die kleine huisjes op de grond.

GD:

Ja precies, anders krijg je, dat noemen ze een knarrenhof Natuurlijk, een beetje dat idee dat zegt dan nee.

INT1:

Dat vind ik niet erg, maar het mooiste zou zijn, als dat er ook eigenlijk qua leeftijd nog wel een beetje diversiteit in zit Als je Alleen maar een soort bejaarden omgeving hebt. Nee, het is wel mooi als het een soort community gedachte is. Dus zodoende toch gewoon een appartement met een terras en dan wel met een stukje uitzicht. Ik ben geen stadsmens, dus ik hou er niet van dat dat de overkant van de straat gewoon bij mij naar binnen kijkt.

GD:

Dat daar het volgende appartementencomplex al staat en dat je beneden naar de winkels kijkt. Precies, ja.

INT1:

Nou, zoiets, ik heb er dus graag een groen strook, een waterstroom, misschien zelfs wel het uitzicht op, iets meer aan de buitenkant van een plaats. Maar ik wil wel heel graag dat dat appartement wel in de buurt van een winkelcomplex staat. Dus dat Als ik.

GD:

Dat was inderdaad de volgende vraag, ja.

INT1:

Dat als ik niet meer kan, dat ik wel lopend daar naartoe kan. Om ook gewoon op die manier fit te blijven. Dus als het even kan per fiets of. En dat is nu, we wonen in de buurt van een aantal winkelcomplexen. En daar fiets je in 5 minuten naartoe. En het hart van de plaats dat is 10 minuten, kwartiertje fietsen en dan zit je bij het winkelcentrum. De locatie van ons huis is als je 20 minuten

fietst, zit je op de Utrechtse Heuvelrug zit je dus in het bos. Als je de andere kant op rijdt, dan zit je in de weilanden. Nou ja, als je half uurtje fietst, 3 kwartier misschien, ik fiets nogal hard, dan zit je bij de Rijn, dus dat.

GD:

Ja precies ja. We hebben nu een beetje inderdaad omgeving en stel er zou een leuk aanbod zijn in een stad, anders dan Veenendaal bijvoorbeeld. Dus wel met wel met dezelfde kenmerken. Maar ja, het ligt ergens anders. Zou u dat overwegen of zeg u van, ik wil wel redelijk in de buurt blijven wonen waar ik nu woon?

INT1:

Dat is een hele moeilijke vraag, hebben we toevallig vorige week in de bijbelkring over gehad en. Ik denk, terwijl het voor mij heel veel waarde biedt, om in dezelfde plaats te blijven wonen waar ik opgegroeid ben. We hadden het er toevallig over met iemand die verplaatst is op zijn 90e naar de dochter in de buurt, en daarnaast het huis woont bij wijze van spreken. Maar die mist dus alle loopjes, de bekende gezichten het aangesproken worden. Maar dat is voor, als ik rond de 80 mag worden bij wijze van spreken, ik daar zit ik nog ver vanaf, dus we hebben. Mijn vrouw en ik hebben het wel eens over gehad. We zouden wel naar het Oosten willen verhuizen, maar zeker niet verder naar het Westen.

GD:

Nee precies ja.

INT1:

En dan zitten wij met in Veenendaal op de randje wat de Randstad vindt dat je achterland bent. Als je zegt Veenendaal en denken ze nou achter ben je al bijna in Duitsland, en dan ben je echt in de Achterhoek. Dat is echt een beetje onderontwikkeld gebied. Vindt de Randstad dan bij wijze van spreken. Terwijl wij zoiets hebben van joh en dat heeft te maken met die community gedachte. De stad, dat er nog dat je elkaar makkelijk aanspreekt dat er ja wat dingen makkelijker gedeeld worden, dat je niet bang moet zijn als je de deur even een seconde open laat staan dat.

GD:

Ja ja nee, precies. Ik snap precies wat u bedoelt. Ben zelf ook altijd in een in een kleinere plaats opgegroeid, dus dan herken je dat soort dingen toch wel wat sneller. Ik ben dan nu zelf inderdaad in Delft gaan wonen, maar het is inderdaad heel anders dan waar ik ben opgegroeid, ja.

INT1:

Kijk, voor de studie ben ik ook 4 jaar 5 jaar heb ik in de stad gewoond. Dat is Natuurlijk hartstikke leuk, maar ik zie het wel voor eventjes. Want daarna ben ik in Veenendaal gaan wonen. Heel centraal in Nederland hè? Het is een uur rijden, ben je overal in Nederland daar eigenlijk. Dat. Ons Huis is ook vlakbij een station, dus we kunnen ook heel makkelijk alle kanten op met de trein dat hè? Ik hou wel van faciliteiten, dus eigenlijk dat. Kijk een echt dorp, nee dat is weer te dorps.

GD:

Daar zijn weer te weinig. Daar is dan weer te net te weinig. En stel, als u naar uw ja uw kinderen kijkt, stel die gaan heel ergens anders, bijvoorbeeld in Nederland wonen. Zou dat dan nog een bepalende factor voor jullie kunnen zijn of zeg je van dat speelt niet mee?

INT1:

Ik ben een echte petrol head, dus dan stap ik gewoon in de auto Gijs. En dan geef ik gas en dan zijn we er. Ja als ze in het buitenland gaan wonen, dat is wel heel vervelend. Dat zouden we wel minder contact hebben. Ik denk dat we meer gaan reizen, en we kiezen er niet voor om oppas opa en oma te zijn.

GD:

Nee precies, dat was inderdaad waarom ik het vroeg.

INT1:

En dat is dan de verplichting daartoe. Kijk, ik denk dat we heel graag hand en spandiensten willen verlenen. Maar goed dat dat betekent niet dat je 3 dagen op kinderen gaat passen. Of ja, één dag, één dag toezicht aan de één dat je dan ook een dag aan de ander en voordat je het weet dan. Maar goed, dat zeg ik nu, nu ik er nog geen ervaring mee heb.

GD:

Ja nee oke, maar goed inderdaad, in ieder geval de ja. Je bent er wel mee bezig in ieder geval ja. Ja dan inderdaad, we zijn al een beetje over de factoren die eventuele keuzes beïnvloeden. Ja, we zijn er al een beetje mee bezig Natuurlijk. Maar Als je nou kijkt naar ja naar de bereidheid om te verhuizen. Wat zijn daarin de belangrijkste factoren die bepalen voor u of je wel of niet zou willen verhuizen?

INT1:

Allerbelangrijkste is, dat ik dat samen met mijn vrouw beslis. Ik hoor mijn vrouw er nog niet over, juist niet. Als die nou zou zeggen van joh, maar ik heb daar nu behoefte aan, want ik noem maar wat het huis wordt me toch te groot. Ik wil meer vrije tijd hebben, dus het kost teveel. Laten we andere dingen gaan doen dan, dan zou ik daar zo in mee gaan. Maar dat zegt ze niet. Eigenlijk zijn we te druk met onze kinderen in ons hoofd nog, en ook gewoon met ons werk. En hebben we zoiets van joh, het is prima hier, we gaan gewoon door. Dus eigenlijk denken we er niet, beslissen we de niet actief genoeg in.

GD:

Ja, oke.

INT1:

Want als je tactisch bezig zijn, dus strategisch nadenkt te zijn, nou dan zou je eigenlijk nu wel rond moeten gaan kijken. Dan zou je nu wel moeten weten welke plekken er zijn. Als er iets langskomt, wil je dat dan doen? Maar ik denk dat we dat ik ook niet bewust niet doen, want stel nu eens dat er het geweldige droomappartement langskomt hè? Wat ik je net schetste, echt geweldig en ook nog een redelijke prijs eigenlijk. Zou ik nu toch niet doen. Dus daar zit je je alleen maar druk te maken, terwijl er nog niet echt de noodzaak is. Terwijl tactisch en strategisch is dat natuurlijk wel handig.

GD:

Ja, ja nee, ik begrijp het.

INT1:

Ja en wij hebben nu wel een moment, echt een moment om om daar heel bewust voor te kiezen en dus versneld daar toch voor te gaan. Omdat we, ik wil niet zeggen dat we achterstallig onderhoud hebben, maar als je alle dingen bij elkaar optelt. Dan komt er wel een hele grote investering aan. Dat kunnen we nu nog doen, want dat we allebei werken en dan heb je die financiële ruimte. Je kunt eventueel nog wat lenen of nou wat dan ook, dus dan denk ik, oh, dat kan allemaal nog wel. Als we 5 jaar verder zijn is dat veel beperkter, want dan zullen banken minder snel geld lenen. Dan willen we misschien ietsjes minder werken. Wie weet heb je dan toch een gebrek waardoor je toch op een bepaalde manier beperkt bent. Weten we allemaal niet, maar dat zou zomaar kunnen over 5 jaar. Of nog een veel slechter scenario, één van de twee overlijdt.

GD:

Ja.

INT1:

Dan zeg ik nu als strateeg van nou, dan hadden we misschien nu wel de keuze moeten maken. Dan hadden we nog een paar jaar samen daar naartoe gegaan. En dan ja, wat moet je straks alleen in zo'n groot huis? Maar dan wil niemand aan denken natuurlijk, hè.

GD:

Nee nee, zeker niet. Nee, dat is vaak een beetje. Dat zie je wel vaker terugkomen inderdaad, dat dat soms toch wel een gevoelig onderwerp is om daar, ja ook voor uzelf, om daar mee bezig te zijn.

INT1:

Nou, dat vind ik niet, maar kijk, je denkt altijd iets ernstigs overkomt mij niet. Dat is altijd een buurman. Iedereen,, ieder mens gaat ervan uit ach, zoals nu is zo zal het ook wel blijven, toch? Of niet?

GD:

Ja ja.

INT1:

Wij hebben dus te weinig factoren die ons irriteren, tegenzitten, ergeren, die ons echt een probleem geven, om te verhuizen. Kijk, stel dat je financieel heel krap zit. Nou, dat zou toch wel mooi zijn als ik in een situatie kom dat ik gewoon wel fijn door kan wonen, maar gewoon kleiner en dan hebben we gewoon die financiële rompslomp niet meer. Dat is denk ik een hele belangrijke, die hebben wij niet. Stel dat je nou ergens aan irriteert aan de burens aan de grootte van het huis, het onderhoud. Hebben we niet, het is er wel, maar het is allemaal manageable. Het is eigenlijk best wel prima. Dus voor ons is het wel dat het, voor mij is het wel die die afweging dat we nou We gaan best wel 1 grote investering tegemoet. Als we iets aan het meubilair moeten doen, die tuin, daar misschien zonnepanelen, een hele een stukje onderhoud. Dat is bij elkaar best wel wat geld.

GD:

Ja zeker zeker ja.

INT1:

Dus als je dat doet, een nieuw iemand heeft ook niet altijd over voor die hele mooie keuken, die jij daar net gekocht hebt. Voor hetzelfde geldt sloten ze die er direct uit en zetten ze er een nieuwe in.

GD:

Compleet andere stijl inderdaad en dan ja.

INT1:

Dus, dus het is ook geen waarde toevoegend iets. Het is meer gewoon van je eigen woonplezier en het gewoon actueel houden en netjes houden. Dan dat je zegt van nou, Het is een toekomstige investering. Dus eigenlijk is dit moment waar we nu in zitten eigenlijk wel het beste moment om versneld, dus die stap te doen, en toch doen we niet.

GD:

Ja ja precies omdat inderdaad u al aangeeft van. Nou ja, we zijn ook gewoon heel tevreden met hoe we nu zitten waar we nu wonen, hoe we het nu hebben.

INT1:

Nou, hoe noemen ze dat bij in een werk relaties situatie ook alweer? Van hé, wanneer wil je overstappen naar een andere baan? Het gaat over satisfiers en dissatisfiers. En die satisfier die zeggen, daar doe je het voor. En de dissatisfiers die kunnen een duwtje geven om ermee te stoppen om weg te gaan.

INT1:

Ja en bij ons zijn de satisfiers, nog echt aanwezig. En dissatisfiers, die die zijn heel erg beperkt. Dus ja, dan slaat die niet door, die beslissing om in actie te komen.

GD:

Ja, ja, Ik heb het inderdaad binnen mijn onderzoek beetje ook de blijf en de vertrekt factoren makkelijk gezegd, zeg maar inderdaad. Nou, er zijn een aantal factoren waardoor mensen zeggen, nou, ik zou

willen verhuizen. Dat zijn dus inderdaad de vertrek factoren. Maar zijn er ook heel veel waarom ze niet wil en dat zijn dus inderdaad de blijf factoren eigenlijk.

GD:

Ja.

INT1:

Nu ga ik, ik ben consultant geweest vroeger, ik ben echt zo een helper. Ook omdat ik docent ben, dan zou ik zeggen van jouw onderzoek. Onderzoek is wat de satisfiers en dissatisfiers tactieken zijn om medewerkers dus te behouden of in beweging te krijgen. Wie weet, zitten daar mechanisme in die je kunt omzetten naar jouw situatie. Totaal andere situatie Natuurlijk, Maar dat je de criteria die je hebt gevonden, dat je die kunt plotten op die andere situatie. Of dat als er dan criteria zijn die anders zijn, dat je ze door de interviews kunt vertalen naar oh ja, maar eigenlijk hadden ze het daar over, dan kun je het met die methodiek op die manier jouw stelling straks scherper onderbouwen.

GD:

Ja nee is een goeie inderdaad.

INT1:

Zelfde vanuit de organisaties structuur hè met cultuur hoe krijg je Mensen gemotiveerd? Ook daar geldt voor satisfiers en dissatisfiers beloningen. Wat zit daar nou in voor jouw onderzoek? Dat zou een interessante vraag, zit ik net te bedenken. Welke beloning zou mij nou helpen om toch die beweging te maken?

GD:

Precies ja ja Dat is inderdaad. Ja dat is een beetje waar we naar op zoek zijn ook natuurlijk, ja.

INT1:

Nou, dan zou ik zeggen, wie moet dat dan doen? Kijk, Ik ben een eigen huis, eigenaar, dus Ik heb zoiets van joh, Ik ben een super zelfstandig iemand. En ik ben ook nog iemand die zegt Van joh, als jij het nou vraagt, dan weet ik helemaal niet of ik daar zo maar ja tegen ga zeggen. Ik ben toch eigen baas. Dus die beloning die zal waarschijnlijk wel financieel moeten zijn. Wie betaalt dat dan? Zijn maar twee partijen die dat betalen. Dat is of de gemeente of de landelijke overheid. De rest, die heeft en geen geld en die heeft geen belang om het woonprobleem op te lossen. Dus dat moet van komen. Dus ja, ik zou zeker als ik een subsidie krijg, om te verhuizen, en dat kan dus ook zijn In de landelijke vorm, dan heb je geen overdrachtsbelasting.

GD:

Ja precies ja dat zou een optie kunnen zijn.

INT1:

Dus of er een subsidie van € 10.000 in de gemeente. Omdat daardoor een woningnood in een bepaalde gemeente, zodat je mensen uit een wijk krijgt. Een tweede dus, dat is een subsidie. Een tweede argument zou zijn, als ik geholpen zou worden bij het vinden van mijn droomlocatie.

GD:

Ja.

INT1:

Dus dat heeft te maken met verleiden, dus Ik ben die hele zelfstandige persoon die zich door niks en niemand laat beïnvloeden, en zelfs ook door geld niet te motiveren is. Maar stel nou dat dat ik in de gelegenheid werd gebracht die ik net schetste. Er is iemand die zegt, ****, je hebt een profiel opgegeven van jouw droomlocatie, daar hebben we je virtueel al een keertje in rond laten lopen. Is dit jouw droom profiel? En die dat platform en die technologische oplossing, die instantie die helpt, die zeggen **** over 3 maanden komt hij beschikbaar.

GD:

Ja.

INT1:

Over een half jaar of nog mooier over twee jaar is die beschikbaar. Zou je dan nu ja willen zeggen? als dat zou zijn, Gijs. Dan kom ik in beweging, want dan komt er nog een ander psychologische effect. Dat als ik mijn droomhuis had gevonden, dus alleen dat brengt je al in de situatie van moeten we niet verder kijken. Even los daarvan. Stel dat ik dus mijn droomlocatie heb gevonden en die bieden ze aan. Dan heb je in een relatie zoals met mijn vrouw en mij, dan gaat dat ook opeens veel meer leven. En dan in plaats van over twee jaar. Eigenlijk hebben we wel over één jaar al heel graag. Want dan leef je er naartoe, ook omdat het concreet is. Misschien breng je ook nog wel degene die daar interesse in heeft en degene die eruit wil in contact. Daar kan een hele plezierige contact uit ontstaan, en voordat je het weet ga je dus flexibeler kijken van joh die overdracht over twee jaar. Zijn we er allebei niet over eens dat dat het eigenlijk over een jaar al wel kan? En omdat jij van de TU bent, dan zeg ik nou bedenk zo'n platform. Bedenk een ecosysteem waarin dus de verschillende partijen die dat kunnen faciliteren. En dat is er nog niet hè. Want dat zijn niet de NVM makelaars. Een of andere architect hier setting kan creëren, uh nee. En ik denk dat het kan. Als de Vereniging van eigen huis zoiets faciliteert, dus dat is vanuit een belangeloze. Dat is nog een extra criterium, als zo een belangeloze organisatie, zegt, van joh dit faciliteer ik. Want daarmee help ik iemand anders die ook weer een volgende stap wil, dus als oudere help je daarbij ook de jongeren, maar zelf helpt het je ook naar een gewenste om daar goed en zorgvuldig over na te denken. Hierdoor weten we te versnellen. Dan zou ik daar direct op inschrijven als jij zegt, **** over volgende maand op donderdagavond kom je langs om je daarover te laten informeren. Ik kan je één ding garanderen Gijs. Huur, het mozaïek of een of ander groot congrescentrum maar af, want het zit stampvol.

GD:

Ja dat, dat geloof ik achter elkaar inderdaad. Het is een hele een hele goede manier inderdaad, wat u nu benoemt. Zeker. Inderdaad het inderdaad het verleiden van de mensen het meenemen in het proces, het meedenken. Het is niet gewoon zeggen, oké dit hebben we. Nee het is inderdaad meenemen in wat kan er komen, wanneer is het dat dan. Want dat merk je inderdaad wel, je moet ook vrij specifiek zijn binnen de doelgroep.

INT1:

Nou ja, maar daarom, ik weet niet of je marketingconcepten kent? Maar daarom zou je moeten werken met persona's. Ken je het begrip persona?

GD:

Nee nee.

INT1:

Moet je maar een op googelen, persona. Persona is vanuit de marketing een methodiek om je klanten, je doelgroep, te personificeren en te personaliseren. Je maakt eigenlijk een profiel van de verschillende typen klanten die je hebt. En op basis van de verschillende profielen. Want niet iedere klant is hetzelfde, dus die categoriseer je, die cluster je, en ieder persona daar probeer je met je dienstverlening je concept op aan te laten sluiten. En het probleem wat jij nu hebt, en ik dus ook in zit, is heel erg een leeftijdsfase gebonden. En het idiote is, het heeft niks met leeftijd te maken. Want het hangt af van je situatie. Wonen de kinderen nog thuis? Ben je alleen, ziek, moet je zorg hebben? Al die factoren die jij in kaart hebt gebracht. De leeftijd maakt geen barst uit, want onze ouderen zijn ook net zo actief als een veertiger bij wijze van spreken, dus waar hebben we het over leeftijd? Dus het is misschien ook zo interessant. Je merkt wel dat ik heel creatief ben en nu met je mee gaat denken. Misschien is het een van de criteria is, misschien lifestyle? Want zou best kunnen dat je een veertiger hebt die met zijn Tweeën zijn geen kinderen hebben. Geld zat, stel dat hij zijn bedrijf verkocht heeft, dus echt een hele succesvolle. Even los van dat hij in het Gooi wil wonen en wil laten zien hoe goed hij is. Stel dat hij ook maatschappelijk betrokken is en sociaal bewogen is met die doorstroming van de

jeugd. Dus niet alleen op zichzelf gericht is. Dan is de lifestyle dat je zegt van hé, hier wil ik eigenlijk wel aan meewerken. Dit is de persona die ik heb, en dan wil ik ook daarin mee doen en is mijn volgende huis ook dat en op die manier rouleert dat.

GD:

Ja.

INT1:

Maar goed, Misschien is het sub het bubbeltje van erg rijke mensen die super egocentrisch zijn, alleen maar om hun eigen welzijn, welzijn niet eens om een eigen welvaart geven. Dat is zo Nice maak. Daar willen we niet voor hebben, het gaat om volume hier. Het gaat om de meerderheid die vastzit. Dat we die in beweging krijgen en niet dat hele specifieke clubje wat toch helemaal financieel onafhankelijk is en in paleis wil wonen in het Gooi. Dus ja, dus lifestyle is ook nog iets. Maar het is een minder iets, het is meer levensfase gerelateerd, volgens mij de oplossingsrichting.

GD:

Ja nee zeker, vandaar ook: ik zeg ik noem het de leeftijdsgroep, want je moet natuurlijk ergens afbakenen inderdaad. Maar het voornaamste is inderdaad binnen de groep die ik nu gekozen heb, zit inderdaad vaak de fase van de kinderen vertrekken, dus er is een gezinsverandering. De fase van We gaan met pensioen, dus daar verandert veel in. En de gezondheidssituatie verandert. Dus dat zijn inderdaad de 3 belangrijkste aspecten die eigenlijk deze groep natuurlijk doormaakt. Die 3 veranderingen eigenlijk.

INT1:

Ja, misschien moet je nog wel dieper gaan? Dus het is niet alleen de werksituatie die verandert. Misschien is dat een kenmerk, ween diepe, een belangrijke driver is: Dat is gewoon de financiële situatie. Omdat je werkt, heb je financiële middelen of Als je minder gaat werken of Als je ouder wordt of dat je minder wilt gaan werken of dat een van de partners minder gaat werken, dan wil je naar een goedkopere situatie toe.

GD:

Ja zeker.

INT1:

Maar dan is er nog één ding, wat we weet je, wat we nog niet hebben genoemd. Wat cruciaal volgens mij lijkt, en dat is gewoon de financiële zekerheid. Stel nou dat je heel goed gespaard hebt, hè. Dus de mensen die jij interviewt de meeste, als je geluk hebt, de meeste die hebben die heeft het meegezetten die hebben gespaard. Die hebben allerlei regelingen, een beetje het Zwitserleven, gevoel. Dat is nou net, dat is een hele specifieke doelgroep, die ook nooit meer terug gaat komen. Niet in onze, de komende 3 generaties, niet zo goed heeft. En eigenlijk die blijven gewoon zitten waar ze zitten.

GD:

Ja.

INT1:

Want financieel is er geen enkele drive en ze hebben ook nog een eigen huis. Dus wie jaagt naar mijn eigen huis, niemand.

GD:

Nee precies, dat is een hele moeilijke inderdaad.

INT1:

Dus misschien een van de dingen die daar weer uitkomt. Ik zit even te brainstormen. Is, de belangrijkste drijfveer zou nog wel eens kunnen zijn, heel diep intrinsiek, of je sociaal gedreven bent.

GD:

Ja.

INT1:

Want als je een super egoïstisch iemand bent, die financieel onafhankelijk is. Die zei van joh, lekker succes, Gijs. Mooi onderwerp voor de rest van de wereld, maar ik blijf lekker zitten waar ik zit.

GD:

Ja zeker.

INT1:

Dus eigenlijk die sociale meelevendheid die die, hoe noemen ze dat?, nabuurschap of zoiets in het Oosten van het land. Maar dat zijn van die woorden die linken aan mensen die ervoor open staan om niet alleen aan zichzelf te denken. Maar vooral dus, en dan is dus ook een surrogaat iets, de trigger van, ja je wil toch ook graag dat je klein kinderen en je kinderen een huis hebben. Nou dat is het surrogaat, het moet intrinsiek zijn, vanuit jezelf komen.

GD:

Ja.

INT1:

Hoe je dat meet, ook in een interview dat je daar woorden van gehoord hebt. Oh, dat zou ik nog wel weer interessant vinden. Of dus mijn aanname dat dit een belangrijke, dat hier een causale relatie in zit, dat zou ik wel interessant vinden.

GD:

Ja nee, maar inderdaad wel wat we nu benoemt inderdaad, het sociale aspect speelt ook zeker een belangrijke rol inderdaad. Want mensen in een ander interview gaven inderdaad aan van. Nou, ik zit hier prima en ik hoef niet weg, maar ik hoor en lees inderdaad overal, dat mijn woning te groot is en ik moet ergens anders naartoe. Dus daarom ben ik gaan kijken en wilde ik meedoen met het interview. Dus inderdaad wel heel leuk dat u dit nu benoemt dat ik het toevallig vanmorgen bij een ander interview ook weer inderdaad de reden wat we net noemen. Dat ze dat opgaven, dat als reden om te gaan zoeken naar iets anders. Want ze zeiden van verder zit ik prima waar ik nu zit inderdaad.

INT1:

Is interessant, Ik heb een afstudeerder gehad en die heeft In de regio Foodvalley onderzoek gedaan naar duurzame beton. Hoe kun je nou beton recyclen? En wat eruit kwam, was dat er een ecosysteem eigenlijk moet zijn voor degene die dingen bouwt. Aannemers, architecten, aannemers. Daarna moet het gesloopt worden en oh ja, die beton fabrikanten. Die maken weer nieuw beton en om dat cirkeltje rond te krijgen. Het interessante was, daarom noem ik het even bij jou, is dat je dus eigenlijk wil je zo'n concept draaiend krijgen. Heb je een ecosysteem nodig en daar zijn modellen voor. Hoe die ecosystemen werken. En, dat kan jou helpen ook weer om de stakeholders in dit traject goed te laten samenwerken. Het blijkt dat zo'n ecosysteem alleen maar gaat werken als er een trekker is, dus iemand die de regie neemt. Maar ook vaak dat er een naast alle stakeholders dus die allemaal op een bepaald moment in die lifecycle een rol hebben en een bepaalde taak. En dat is heel erg gespecialiseerd tegenwoordig. Geldt ook voor de woningbouw. En daarnaast is ook een administratiekantoor, noem ik het maar eventjes, vereniging eigen huis, is er een onafhankelijke facilitator nodig die die gewoon een aantal dingen uit handen neemt. Waardoor mensen die gewoon hun brood met iets anders moeten verdienen. Ik noem een architect, in dit geval de makelaar nou allerlei andere partijen rond dit soort zaken, gemeentes. Die willen aantal dingen niet doen, dus dat moet je ook goed geregeld hebben. Dus als je in een ecosysteem gedachte, je oplossing uitwerkt. Weet dan dat er dus zo'n regisseur en zo ondersteunend kantoor nodig is. Ik kan wel even kijken of ik er een plaatje van heb. Kijken of ik in het rapport van die student die een afstudeerverslag van heeft gemaakt. Dan begrijp je misschien wat beter wat ik bedoel.

GD:

Ja helemaal goed.

We hebben al heel veel behandeld, en u heeft weer nieuwe ideeën aan de orde gebracht. U heeft er een duidelijk beeld bij, wat volgens u zou werken. Dus dat is heel goed om te horen inderdaad. De volgende vragen zouden zijn: Hoe, volgens u, de bereidheid, mogelijkheden en het bewustzijn, dus het sociale aspect, vergroot kunnen worden. Nou ja, die vragen die zouden nog aan bod komen, maar goed, daar zijn we natuurlijk al redelijk doorheen gegaan. Dan hebben we nog het faciliteren van een verhuizing. U geeft het al aan, we hebben al wat opties die daarin mee kunnen spelen.

INT1:

Even kijken hoor is. Ik heb hier wel iets. Is Natuurlijk allemaal heel erg vertrouwelijk, dat begrijp je. Hier zie je het plaatje van het ecosysteem aan de linkerkant zie je dus de eindgebruiker. Dat is de koper van beton zal ik maar zeggen. De overheid die allerlei voorwaarden eraan stelt, dus je kan faciliteren dat dat dat er een en ander aan duurzaamheid in dit geval is. Dus uiteindelijk betekent dat de vraag uit de markt. En dan heb je het ecosysteem, dat zijn die 4 dingen hier. Begint In de lifecycle met de aannemers en projectontwikkelaars, die zetten er iets neer. Dan heb je de slopters die haalt het uit elkaar, brekers die het beton klein maken en dan de beton producenten. Die dus weer beton maken, wat dan weer door de aannemers gebruikt is. Zo heb je dus iets ronds gekregen. Dat kan ook circulair zijn en dan heb je dus een, tussenin de NAO, dat is regio foodvalley circulair. Dat is dus eigenlijk een soort ja, non-profit instelling die wel betaald worden Natuurlijk. Maar die die regelt dat soort dingen en die brengt die partijen bij elkaar, want het bleek dat die 4 blokjes helemaal niet met elkaar praten.

GD:

Ja precies ja.

INT1:

Dus even in jouw geval hè? Om eventjes heel innovatief door te denken. Op het moment dat mensen naar een keukenspecialist gaan of naar een badkamerspecialist, zou je eigenlijk een signaal moeten krijgen. Dat kan met bepaalde technologie kun je dat naar boven halen. En zeggen van dat zijn mensen die hele grote investeringen doen zou dus ook nog kijken naar zonnecollectoren en allerlei andere dingen, want dat triggert dus. Eigenlijk komen we ons ook in die virtuele omgeving te krijgen van wat is je volgende droomhuis en waarom investeer je in deze plek en doe je het niet gewoon doorstromen.

GD:

Ja.

INT1:

Dat zou in dat middenstuk kunnen gebeuren en de technologie daarvoor. Is natuurlijk, die niet zoveel gebruikt wordt, hoe noemen ze die ook weer van cryptomunten maakt er ook gebruik van? Wat is de technologie onder cryptomunten?

GD:

Ja, dat is een goeie.

INT1:

Moet jij toch weten?

GD:

Ja, Ik weet er niks van.

INT1:

Het schiet mij nu net eventjes niet te binnen.

GD:

Als ik het zie weet ik het denk ik wel weer.

INT1:

Even kijken. Ja, nou goed, ik weet het niet, maar goed maakt niet uit.

GD:

Blockchain toch of niet?

INT1:

Ja blockchain, dat was een blockchain. Kijk daar dus, iedereen individueel kan daar dingen en dan kun je dus zover zijn we nog niet. Maar als je dus net als zoals ik, bereidwillig bent om dingen te delen, en dit zou dan een van de signaal factoren zijn dat mensen staan op het punt om grote investeringen te doen. Net daarvoor zou je ook moeten afwegen van is verhuizen eigenlijk niet een veel betere optie. Tegenwoordig hoor je alleen maar de belemmeringen, die ik dus niet heb. Zoals ik kan geen ander huis komen, is veels te duur. De investering die ik dan moet doen. Die is veels te groot, dus Ik kan het gewoon niet financieren. Er zijn heel weinig huizen hè, dus ik ken geen markt. Er is Niemand die me dat perspectief biedt dat ik ergens naar door zou kunnen stromen. Daarom gaat iedereen allemaal uitbouwen en iets vergroten zodat ze toch met hun kleine gezinnetje in dat nou de kleine plekje toch maar kunnen blijven wonen omdat er geen alternatief is.

GD:

Ja klopt. Klopt.

INT1:

Ik draaf iets te ver door. Neem de regie maar terug hoor Gijs.

GD:

Nee is helemaal niet erg. De vragen die ik wilde behandelen zijn gaandeweg al veelal voorbij gekomen. Het ging dus inderdaad over factoren die de keuzen tot verhuizen beïnvloeden, kijkend naar de bereidheid, mogelijkheden en het bewustzijn. En dan nog mogelijke manieren en factoren hoe dat vergroot kan worden, of verbeterd. Of hoe een verhuizing beter gefaciliteerd kan worden. Dat stond gepland om te bespreken, maar als ik terug kijk naar ons gesprek zijn de meeste onderwerpen al aan bod gekomen.

INT1:

Er is misschien nog wel een ding wat meespeelt. Wat ik gemerkt heb is dat optisch huiseigenaren erg verdeeld zijn. Je hebt de ene groep, en de andere groep. De ene groep kan zich iets voorstellen bij een tekening, en die is dus ook helemaal in voor nieuwbouw. En de ander, die heeft er helemaal niks mee. En die zegt joh tekening, ik moet gewoon proeven voelen. Dus Ik wil er zo heen lopen en anders ga ik het gewoon echt niet doen. Dus dat zou ik nog wel eens een grote belemmering, of misschien het dan om te draaien, een groot kans zijn. Dat je juist diegene die eigenlijk alles gevoeld en geproefd willen hebben, met een virtuele omgeving, dat laat ervaren. Want anders komen ze echt niet in beweging. Dat die zeggen, joh, Ik ga gewoon een tekening heb ik niks aan. Ik kan me niet voorstellen of het grote of klein is, ik kan er niks mee.

GD:

Ik moet er gevoel bij krijgen, ja.

INT1:

Ik, ik zelf bij een heel goed met tekeningen en situatie en dat soort dingen, mijn vrouw dus helemaal niet.

GD:

Nee nee nee.

INT1:

Dus dan is het ook afhankelijk van, wie is de baas dat natuurlijk. Nou dan, als je een goede relatie hebt, dan is het afhankelijk is van diegene die die eigenlijk iets wil zien.

GD:

Degene die het via de tekening al voor kan stellen. Die kan ook prima in het echt kijken, maar die kan er twee natuurlijk ook.

INT1:

Ja dus, eigenlijk moet je dus op de. En in jouw geval is dat ook degene die het meest belemmerd.

GD:

Ja zeker.

INT1:

Waar zie je dan het huis van de toekomst en mag je daar al naar binnen. Dat is een hele grote belemmering.

GD:

Klopt.

INT1:

Terwijl, terwijl die persoon misschien wel de belangrijkste beslisser is. Want daar hebben we het nog niet over gehad. Wie beslist eigenlijk dit soort dingen? Een hele interessante.

GD:

Ja zeker.

INT1:

Want stel dat je alles nou gefaciliteerd hebt. En er is één beslisser bijvoorbeeld op dit aspect. Die zegt dan ga ik het toch niet doen, dan gaat het niet door.

GD:

Nee, dat klopt.

INT1:

Zo een beslisser is ook nog wel cruciaal.

GD:

Dat is zeker een belangrijke factor inderdaad, ja.

INT1:

Ik, ik ken namelijk mensen in ons netwerk en onze relatie kring, waar echt één iemand bij wijze van spreken de broek aan heeft, en die bepaalt dat.

GD:

Ja en dan kan de ander heel enthousiast over, bijvoorbeeld de nieuwe optie zijn, maar als de ander zegt van nee, dan gaat het uiteindelijk niet door.

INT1:

Nou en, ik noem maar wat oudere generatie. Ik noem er eentje die gaat over het geld, of er is een die dit soort dingen beslissingen kan of durft te nemen, of die de ruimte pakt en ook aan de ander geen ruimte laat. Dat is ook nog de generatie van 77 75, dat is heel vaak nog. Van de man was degene die alles bepaalde. En de vrouwen, die moest dan ja, ze moest ook stoppen toen ze gingen trouwen. Dat is die generatie nog.

GD:

Ja klopt.

INT1:

Nou ja, nou, Ik weet het niet, volgens mij heb ik al mijn ideeën met jouw gedeeld.

GD:

Helemaal goed.

INT1:

Je hebt wel heel veel uit mij getrokken, denk ik dus.

GD:

Ja, nee, ik heb. Ik heb vandaag veel te horen gekregen. Er is ook veel vanuit uzelf gekomen, dat is ook leuk. Soms is een interview natuurlijk heel eenzijdig. Dan is het echt een vraag stellen. Antwoord vraag stellen antwoord. Dat was nou ja niet het geval. Er kwam toen, zeg ik, natuurlijk gezien zijn we eigenlijk door alle vragen die ik wilde gaan stellen, zijn we eigenlijk op natuurlijke wijze al doorheen gegaan. Dus dat maakt een interview ook weer een keer, een keer een andere opzet.

INT1:

Heel goed, heel goed. En hoe krijg ik de uitkomst van jouw onderzoek? Want ik ben enorm benieuwd hoe jij dit maatschappelijk probleem gaat oplossen.

GD:

Ja nee, precies dat was waar ik nu bij aangekomen was inderdaad. In principe, als alles volgens planning verloopt en ik krijg het allemaal binnen de tijd af, ben ik eind januari afgestudeerd. En dan zal het verslag, de scriptie is dan ook klaar, en die zou ik graag naar u opsturen. Het is gewoon een Engelse scriptie.

INT1:

Prima, geen probleem.

GD:

Ik heb er ook een Nederlandse samenvatting bij zitten, omdat sommige aangaven niet zo goed Engels te kunnen. Maar inderdaad ik zou graag het verslag, waarschijnlijk via de mail, opsturen. Dus als het allemaal afgerond is, stuur ik hem via de mail uw kant op.

INT1:

Nou helemaal leuk, dan kijk ik daar naar uit. Ik hoop ook dat je de kans gebruikt om gewoon in het magazine van vereniging eigen huis uitvoerig geïnterviewd te worden en. Misschien weer een tweede gesprek. Wat vindt de vereniging eigen huis en wat zijn jouw briljante inzichten als theoreticus? Nou ja, hartstikke goed. Doe je best Gijs.

GD:

Komt goed, dankjewel. En nogmaals bedankt voor alle input.

GD:

Yes.

INT1:

Hele fijne dag en heel veel succes met de laatste loodjes. Want ik weet dat dat op het einde nog zwaar is.

GD:

De laatste loodjes zijn inderdaad het zwaarst ja.

INT1:

Nou, heel veel succes en ik kijk er naar uit hè, groetjes, hoi.

GD:

Ja bedankt, fijne dag nog.

Einde interview

Interview 8: 26-10-23 16:00

Leeftijdsgroep: 65-69 jaar
Woonplaats: Veendam
Provincie: Groningen
Geslacht: Man
Huishoudsamenstelling: Echtpaar / vaste partner waarvan kind(eren) uit huis zijn
Verhuis geneigd: Potentieel
Fysiek of online: Online

GD: Gijs van Duren (Interviewer)

INT1: Geïnterviewde 1

Start interview

GD:

Even kijken, even wachten Ja, kijk, hij staat aan. Nou de eerste vraag inderdaad, zou u ja, zou je jezelf even kunnen introduceren?

INT1:

Ja, Ik ben Ik ben *****,. 66 jaar, inmiddels een ruime 10 jaar met functioneel leeftijdsontslag naar een beroeps carrière bij de Koninklijke Marine. Ben 42 jaar getrouwd met mijn liefvallige echtgenote ***** en we hebben 3 kinderen, maar die zijn het alle 3 al het Huis uit en heel goed terecht gekomen.

GD:

Kijk, kijk.

INT1:

Nou, we zijn 10 jaar geleden, dus net toen ik stopte met de economische binding, zijn we ontvlucht uit de Randstad. Ik ben daar Alleen maar vanwege mijn werk terechtgekomen, en ik ben helemaal geen stadsmens. We zijn door omstandigheden hier in het hoge noorden terecht gekomen in het Veenkoloniale Zuidwending In de gemeente Veendam. Heerlijk.

GD:

Ja kijk. Oké nee helemaal goed. Nou een goed begin inderdaad. Nou ja, je gaf al aan 3 kinderen zijn allemaal het huis uit inmiddels.

INT1:

Ja.

GD:

Hoe lang wonen jullie nu inmiddels met zijn tweeën ongeveer?

INT1:

De laatste is in 2016 vertrokken, dus dat is 7 jaar geleden. Ja.

GD:

Ja, dus dat is alweer een hele tijd dat jullie daar ja met zijn tweeën wonen. U geeft al aan, nou de woning hebben we sinds een jaar of 10 dacht ik dat je zei, hè?

INT1:

Sinds 2012.

GD:

Dus jullie hebben eerst wel nog met de kinderen in het huidige in het huidige huis gewoon zeg maar.

INT1:

Nou, alleen die jongste, de andere twee, die waren wel de deur uit.

GD:

Oké, helemaal goed. Even kijken ja dan, Ja uw werk en ja, opleiding. Je gaf al aan van, ik heb bij de marine gezeten.

INT1:

Ja, bij de Koninklijke Marine, Ik ben er met een havo vooropleiding naartoe gegaan. En de marine heeft mij in staat gesteld om naar de HTS toe te gaan en me diploma te halen daar. En dat gaf gelijk een leuke bevordering, want ik werd van matroos, werd ik uiteindelijk officier. Dus ja, helemaal niet verkeerd.

GD:

Nee, nee, nee, en inmiddels was je daar gestopt, had ik begrepen toch?

INT1:

Ja ik ik mocht in 2013 officieel met functioneel leeftijdsontslag. Dat is een soort prepensioen bij de koninklijke marine.

GD:

Precies, dat was wat ik me afvroeg wat het precies in hield inderdaad, ja.

INT1:

Hè, dus ik zit eigenlijk al een hele tijd in min of meer in de in de pensioen fase van het leven, en daar ik veel eerder aan moeten beginnen. Want het is de mooiste van mijn leven. Ik kan het je aanbevelen.

GD:

Ja, bij mij zal het toch, het werken moet eerst nog beginnen, dus dat zal nog wel even duren. Hoe zou je jullie gezondheid beoordelen, van jouw en je vrouw?

INT1:

Ja prima, ik heb weliswaar in 1992 na 10 jaar rare verschijnselen een diagnose gekregen die uitkomt op een vorm van kanker. Alleen dat zit in een chronische fase en ik heb er in het dagelijks leven absoluut geen last van. Ik heb zelfs geen behandeling nodig. Dus als ik dat even buiten beschouwing laat, dan ben ik uitstekend gezond. Mijn echtgenote, die heeft al wat kleinere klachten, maar niet dat je zegt van nou, daar wordt ons leven echt drastisch door beïnvloed. En zij werkt dus nog wel in de zorg, en dat doet ze met heel veel plezier. Niet dat het financieel nodig is, maar gewoon omdat ze het leuk vindt en ook wat mensen om haar heen te hebben wat collega's te hebben en zo.

GD:

Precies gewoon lekker ook gewoon lekker bezig te blijven. Ja ja, nee, goed om te horen. Inderdaad die gezondheidsvraag, die is vooral voornamelijk belangrijk voor in relatie tot de huidige woonsituatie inderdaad, of het enige belemmering tot het wonen heeft of zo. Maar dat is niet het geval. Dan jullie huidige woning zou je de woning eens kunnen omschrijven, wat voor type woning de grootte dat soort zaken?

INT1:

Ja nou, dat is wel een beetje mijn trots. We zijn hier trouwens maar min of meer per ongeluk terecht gekomen, want al jaren voordat ik mocht stoppen met de werken, hadden we het idee van nou, als we naar de Randstad weggaan, dan gaan we naar Twente of de Achterhoek of zo. Alleen de jongste zoon die wilde dus game development gaan studeren en die had net zijn mavo diploma toen wij gingen verhuizen. Of dat zat eraan te komen in ieder geval. En die wilde dus naar een omgeving waar die daar ook naar school zou kunnen. Nou, dat was daar helemaal niet. En toen hebben we hem een lijstje laten maken van waar we dan wel terecht zouden kunnen. Nou daar kwam hij met een lijstje met 7 steden, vijf daarvan die vielen alweer direct af omdat ze dus in de Randstad of in het Verre zuiden waren. Bleef

over Zwolle en stad Groningen. Nou toen hebben we gekeken wat daar aan vastgoed te koop was. En ja, daar kwam dus Groningen als beste prijs prestatieverhouding. Nou, we zitten hier in een in oude renteniers woning uit 1905, hiernaast heeft een boerderij gestaan en in 1905 was de oude generatie ook weer plaats aan het maken voor de nieuwe. Mensen op leeftijd is niet iets van de laatste tijd. Die heeft een heel mooi renteniers huis neer gezet. En nou ja, dat de vorige bewoners die hadden daar 47 jaar gewoond. Die waren al aardig op leeftijd en daar werd het onderhoud gewoon een beetje te veel, de trap op en af het lastig. Dus die hadden al een aantal jaren in de verkoop staan. Nou We hebben dat gekocht. En ja tot mijn verrassing had het al een energielabel C. En ja, Ik ben er best wel mee bezig, en Ik heb dus sinds dat we hier zijn komen wonen een paar verbeteringentjes uitgevoerd. Met als het gevolg dat ik in plaats van 3600 kuub gas en € 4.000 op jaarbasis energierekening nu energie plus ben, fossielvrij, en geld overhoudt aan de energierekening. Dat dus eigenhandig gedaan. Zowel veel tijd als geld erin geïnvesteerd en echt wel met het doel om er nog een tijdje te blijven zitten, ja.

GD:

Nee, ik kijk, klinkt, klinkt goed. En dan de grootte van de woning, hoeveel kamers, hoeveel kamers heeft je woning?

INT1:

Nou ja, dat hangt er een klein beetje vanaf hoe je aan een kamer zou willen definiëren. Maar we hebben een aantal tussen wandjes eruit gesloopt hier met al die verbouwingen. We hebben nu een heel groot L-vormige woonkamer keuken. Dan zijn er op de begane grond verder nog een kamertje dat op langere termijn eventueel als slaapkamer zou kunnen dienen. Ook de badkamer is gelijkvloers. Er is nog een apart toilet. Boven zijn een voorzolder die is omgebouwd tot chill plek van jongste zoon, heeft hij eigenhandig gedaan. Maar goed, dat is nu het atelier van mijn vrouw waar ze wat schildert enzo. We hebben een grote en een kleine logeerkamer en nog onze eigen kamer. Nou, dan heb ik nog een schuurtje achter het huis staan van 10 bij 10 met een verdieping erop. En daar heb ik nog een grote hobbyruimte boven, zelf vertimmerd. Ik radiozendamateer, dus daar heb ik de spullen staan en zo. Grote werkplaats daarin. En dan hebben we nog een tuintje van 1450 m².

GD:

Kijk nou, dat is helemaal duidelijk zo. Een goede omschrijving. Dit is een beetje een soort omschrijving waar ik naar op zoek ben inderdaad. Ja nee, dat is helemaal goed. Ja aan de manier waarop je over de woning praat krijgt wel een beetje de indruk dat je er nog tevreden woont, klopt dat?

INT1:

Ja zeker zeker. Ja, het enige wat het enige nadeel wat in ieder geval de vrouw vooral ervaart is toch wel de locatie. Want we zitten natuurlijk een rot eind weg uit de Randstad. De kinderen zijn er allemaal blijven hangen. Die wonen allemaal bij jou in de buurt in Delft. Dus jongste zoon die woont in Den Hoorn, mijn dochter woont die woonde in Zoetermeer, die is kort geleden verhuisd naar Hellevoetsluis en dan nog één in Schiedam. Dus ja, dat is wel een eind weg en ook de rest van de familie woont een eind weg. Dat is toch wel een dingetje. Maar goed aan de andere kant. Het is niet zo dat we mekaar ook al zouden om de hoek wonen bij wijze van spreken. Daar gelijk zouden platlopen, dus ook heel groot probleem is wat mij betreft in ieder geval niet. Ja, als het echt aan mijn vrouw zou liggen, die zou toch wel weer wat dichterbij willen wonen, maar toch niet in de Randstad. Ja, die combinatie is dan natuurlijk wel moeilijk. Ja.

GD:

Als je kinderen in de Randstad wonen, en je wilt er zelf niet wonen. Dan is het inderdaad lastig. En als je kijkt naar ja jullie gezinssamenstelling. Jullie zijn met zijn Tweeën. Hoe zou je dan zeggen dat de woning ja qua of het een passende woning is? Of zeg je, Hij is, Hij is te klein, Hij is te groot, Hij is niet gemaakt op dat we dadelijk ouder worden, hoe zou je dat, hoe zou je dat beoordelen?

INT1:

Nou ja, ze zeggen wel eens van wie het breed heeft, laat het breed hangen. Nou, kennelijk hebben wij

het breed, want het is inderdaad een forse woning. Het grondoppervlak is zo'n beetje 130 m². We hebben nog een serre aan laten zetten, dus. En dan met een verdieping erop. Dus het is een hele grote woning en we gebruiken eigenlijk niet echt alle ruimte die daarin zit. Aan de andere kant, We hebben alle twee wel wat ruimte vretende hobby's, dus Het is ook niet zo dat het echt nutteloze ruimte is.

GD:

Nee precies precies. Het is inderdaad de ruimte, als we hem hebben dan wordt hij gebruikt, zeg maar.

INT1:

Ja zeker. En ja, we zouden ook met de helft kleiner toe kunnen denk ik. Maar ja, dat zou toch wel weer beperkingen met zich meebrengen in hoe we leven. Dus voorlopig, zolang als dar er lichamelijk en geestelijk dat natuurlijk allemaal wel aankunnen. En het op termijn, Ik denk dat we een jaar of 15 of 20 of zo wordt het allemaal lichamelijk toch allemaal weer wat minder. Het onderhoud blijft Natuurlijk ook hè en dan eigen huis. Ja, dat moet je toch zelf een beetje bijhouden, of je moest stinkend rijk zijn. Nou dat laatste, dat is niet helemaal het geval.

GD:

Dus moet je zelf aan de slag.

INT1:

Ja hè, dus Ik denk niet dat we hier tot onze dood zullen blijven wonen. Maar dat kan nog wel een tijdje gaan duren, hoop ik.

GD:

Ja precies precies oké helemaal duidelijk. En bijvoorbeeld, je hebt best wel een best wel een flinke tuin erbij gaf je net al aan. Dat is ook niet vervelend dat hij zo groot is. Of zeg je van nou had nog wel wat groter gemogen, of hoe kijk je daar tegenaan?

INT1:

Nou ja, in mijn jeugd ben ik een beetje verpest met tuinieren. Omdat wij toen der tijd in Hilversum woonde, ook een vrij grote tuin hadden en ik als kind gedwongen werd om daar wekelijks al het onkruid uit te wieden. Dus daar heb ik een fobie aan overgehouden. Gelukkig vind mijn vrouw dat nog wel leuk, dus het gedeelte wat echt een siertuin is, dat houdt zij dan bij. Nou ja, ik heb een zitmaaier gekocht en één keer in de week of een beetje afhankelijk van het weer natuurlijk even met de zitmaaier eroverheen, brousse, zoals ze dat hier dan zeggen. Dan is het ook weer mooi. Dus het onderhoud valt wel mee. Zijn een paar dingen waar ik dan af en toe toch wel een beetje tegenaan hik. Het hele tuin is omheind met coniferen. Ja, die moet je gewoon in bedwang houden, anders dan groeit het helemaal tegen de klippen op en heb je geen uitzicht meer. Dus ja, als ik dat doe dan ben ik echt wel een week zoet en dan heb ik vervolgens dus echt voor maanden de groene klike vol om al die rotzooi weer met de vuilniswagen mee te geven. Ik heb niet echt de mogelijkheden om het spul zelf eventjes naar de stort toe te brengen. Dat is ja, dat is wel een dingetje, maar goed, dat zou maar naar details. Daar valt mee te leven.

GD:

Ja precies.

INT1:

En om een beetje anders in ander perspectief te zetten. Ik heb op een gegeven moment een gedeelte van de tuin proberen om te bouwen tot moestuin. Maar ja, dan kom ik toch gewoon weer tijd tekort Omdat ik allerlei andere dingen aan het doen ben om het een beetje bij te houden. Dus echt een succes is dat nog niet geworden.

GD:

Ja ja ja. Kijk, nee helemaal duidelijk. Dan heb ik best een goed beeld gekregen over ja, hoe het nu, hoe

de situatie nu in elkaar zit inderdaad. Nou, je gaf al aan van nou ja, de komende jaren ja, zitten we hier eigenlijk nog prima.

INT1:

Ja.

GD:

Dus ja inderdaad mijn vraag was, ben ja, ben je van plan of denk je wel eens na over een verhuizing, bijvoorbeeld binnen de komende 5 jaar?

INT1:

Nee. Nee 5 jaar, dat is echt te kort. Ik heb ook te veel tijd en moeite gestoken om hier de tent te verbouwen op een manier dat ik dat leuk vind. En om tegelijkertijd de zaak allemaal energie plus te maken en zo dat. Ik ben niet van plan om dat op korte termijn op te geven en dan elders misschien nog weer een keer opnieuw te moeten beginnen.

GD:

Ja nee precies.

INT1:

Nee, ik de enige kans denk ik die ik zie voorlopig om te moeten verhuizen is als het op een gegeven moment ons gewoon hier teveel wordt om het allemaal bij te houden. Of dat lichamelijk niet meer kan, hè. Ik bedoel, we zouden geheel gelijkvloers kunnen leven. Dus wat dat betreft is een traplift of dergelijks anders sowieso niet aan de orde. Ja, dat schrijft dat er ook wel weer even wat verbouwingen, maar dat zijn dingen die ik in principe allemaal zelf kan. Dus Ik heb er wel over na gedacht hè. Qua wonen kunnen we hier tot op hoge leeftijd blijven zitten. Er is hier ook sprake van een goed nawoord schap, zo heet dat dan he. De burens die helpen elkaar hier echt nog, en het is ook wel anders dan in de Randstad. Daarom wonen we hier ook zo graag. Maar ja, aan de andere kant, zo'n hele tuin bijhouden en ook het groot onderhoud aan het huis zelf buiten om. Dat wordt op een gegeven moment dan, onvermijdelijk toch wel te gek ja, en dan zou je op een gegeven moment gaan overwegen om naar een appartement te gaan of zo.

GD:

Ja precies, maar dat is inderdaad pas op latere termijn. Als je zegt Van nou, het wordt teveel of we worden te oud, gezondheid gaat te ver achteruit, ja.

INT1:

Ja precies ik. Ik schat zelf dat dat nog zeker 15 of 20 jaar kan duren.

GD:

Ja precies ja helemaal goed, duidelijk. Nou ja, je gaf net al aan van. Nou ja, contact met de buurt is iets wat we ook goed hebben, toch?

INT1:

Ja.

GD:

Met burens, buurtbewoners.

INT1:

Ja ja, want Ik had wel zoiets van, Groningers, die staan natuurlijk niet echt bekend om als Als het de Brabantse Bon vivant bij wijze van spreken. En Toen ik ook vertelde, aan mijn familie dat ik hier naartoe ging verhuizen, zei mijn broer die zei, Groningen, daar wil je toch nog niet dood gevonden worden. Nou, Ik kan hem alleen maar gelijk geven, want Ik wil voorlopig helemaal nergens dood gevonden worden. Maar als ik ooit ergens dood gevonden moet worden, worden dan gewoon hier wel hoor. Want ja, bevalt echt prima. We wonen hier, na al 5 minuten zaten we al bij de burens aan de ene kant

op de thee, en 3 uur later kwam de buurman aan de andere kant vragen of ik al een grasmachine had, want het gras was al twee weken niet gemaaid. Dus nou ja, dat zou je in de Randstad allemaal niet gebeuren.

GD:

Nee, als het zo al begint, dan ja, het geeft gewoon een fijn gevoel. Ja, je voelt je welkom, daar komt het op neer.

INT1:

Ja ja, zonder meer zonder meer. Ja, Ik ben ook vrijwilliger in het in het dorps huis. Er wordt van alles georganiseerd. Nou, Ik ben echt compleet opgenomen In de In de In de Gemeenschap. Nou Gronings spreken, dat begin ik nog maar even niet aan. Maar het verstaan doe ik inmiddels uitstekend. Dus ja, alhoewel één buurman, want die heb ik ook verboden om Nederlands tegen me te praten. Die doet het er ook af en toe om en dan moet ik een af en toe toch vragen of ze ondertiteling nog een keertje aan te zetten.

GD:

Ja, soms zit er dan toch nog net iets tussen dat je niet kunt verstaan.

INT1:

Nee, Het is echt prima.

GD:

Kijk helemaal goed. En dan, zitten er een beetje faciliteiten bij jullie In de buurt? Bijvoorbeeld een supermarkt, winkelcentrum dat.

INT1:

Nou, niet echt niet op loopafstand, Zuidwending is echt een lintdorp, oude veenkolonie hè. Dus 300 jaar geleden zo'n beetje begonnen, toen vanuit stad Groningen al het hoogveen werd afgegraven, dus er werden hier en daar in het veen allemaal diepen uitgegraven zoals dat dan heette. Brede sloten waarlangs al het veen afgevoerd werd en waarlangs al het vuil van de stad weer terugkwam. Waardoor uiteindelijk toch vruchtbare akkergrond overbleef. Gevolg dus wel, dat het hier dus echt een lint bebouwing is. Zuidwending zelf is een buurtschap zeg maar, één straat van 5 km lang en daar woont dan 5 voor 600 mensen. Er is Alleen een dorps huis. Er is één winkel in paarden benodigdheden, maar die heb ik niet dagelijks nodig. Dus voor de rest moeten we voor naar Veendam of naar Pekela. En ja, dat is toch wel een paar kilometer weg. Maar ik ben ook nog techniek vrijwilliger op een middelbare school in Veendam. Daar ga ik wekelijks heen om een ochtend les te geven en daar haal ik gelijk de boodschap even mee, dus op zich is dat allemaal niet zo probleem.

GD:

Nee precies. Dus inderdaad, het is niet op loopafstand. Maar het is op dit moment allemaal nog prima te bereiken.

GD:

Ja precies ja Het is gewoon heel auto gereed.

INT1:

Ja ja ja. Maar je bent dus wel onvermijdelijk gehouden aan een auto. We hebben dus noodgedwongen wel twee auto's. Mijn vrouw werkt in Scheemda en die kan ook niet zonder auto om daar te komen. Zeker in de zorg krijg je natuurlijk op rare tijden. Ja, een openbaar vervoer. Toen we hier kwamen wonen, reed er nog een bus. Maar die is lang geleden wegbezuinigd, dus je zit 4 km van dichtstbijzijnde OV punt.

GD:

Ja nee dan heb je gewoon een auto nodig, is heel makkelijk. Ja ik bedoel, Ik heb zelf ook altijd in een dorp in Brabant gewoond. Toen was ik nog klein maar inderdaad wij gingen met mijn ouders altijd met

de auto bijna overal naartoe. Openbaar vervoer ja, was gewoon niet te doen inderdaad ja. Klopt nou goed. Je geeft al aan van ik wil de komende jaren nog niet verhuizen. Maar nou ja, stel, de beslissing wordt straks een keer gemaakt om toch te gaan verhuizen, zeg maar. Heb je dan enig idee wat voor soort woning je naartoe zou willen verhuizen?

INT1:

Nou, dat hangt natuurlijk een klein beetje af van de omstandigheden, hè. Je weet niet op welke manier je op een gegeven moment gaat aftakelen. Je weet alleen maar dat het op een gegeven moment gaat gebeuren en je hoopt maar dat het heel lang gaat duren. Moet trouwens ook wel, want ik heb een bucketlist waarvoor ik minstens 110 moet worden dus. Dat ben ik dan ook wel van plan. Maar ja, je hebt het niet zelf allemaal voor het zeggen natuurlijk. Maar stel dat je dus op een gegeven moment geestelijk goed blijft, maar lichamelijk wat minder. Ja, dan kun je natuurlijk naar een zelfstandig appartement op loopafstand van winkels. Nou, die zijn hier ook in Veendam bijvoorbeeld nog wel. Onze voorgangers in dit Huis, die hebben dat op dezelfde manier gedaan. En god weet kunnen wij het te zijner tijd die service flat van hun wel weer overkopen. Hè, dus ga je wel meer mankeren. Ja, dan is misschien gelijk een stap naar een verzorgingshuis nodig. Dat weet je gewoon niet hè. Maar dat zal het, dat zal het dan toch wel worden. Één van de twee en ik hoop het gewoon zo lang mogelijk uit te kunnen stellen. En ja, na bevind van zaken dan te gaan kijken en ik kan ook niet in de toekomst kijken. Dus ik weet ook helemaal niet, hoe over 10 of 15 of 20 jaar de mogelijkheden zijn, hè. Maar ik, ik heb me, ik heb geen haast. Nou ja, we hebben ons ons hele leven heel hard gewerkt, en allerlei jongelui die roepen van je moet plek maken voor mij. Ja, mijn zuster, dit heb ik zelf bij elkaar gewerkt en niks van niemand cadeau gekregen. Integendeel, dus ik daar ga ik nu ook van genieten. Ik heb er hard genoeg voor gewerkt en nou ga ik ervan genieten.

GD:

Ja, nee, ik begrijp het.

INT1:

Het doet best een beetje pijn. Sorry, dat klinkt heel hard, maar andersom toen wij begonnen. Ik heb jarenlang op een houtje moeten bijten, omdat ik gewoon ook helemaal niet cadeau kreeg. Dat eerste huis dat wij kochten. Ja, godzijdank had je toen een premie woningen en dan konden we überhaupt iets kopen. Maar ja, dan hebben we ook heel lang heel hard voor moeten werken om dat überhaupt te kunnen betalen. En luxe enzo, dat hadden we totaal niet. Dat was toch gewoon helemaal niet, dus.

GD:

Ja nee, ik begrijp hem inderdaad wat je wat je nu aangeeft. Dat is inderdaad wel wat dit onderzoek inderdaad over gaat. Dus inderdaad, er wordt veel geroepen van nou ja, jullie leeftijdsgroep moet maar verhuizen. Dat is wat er wat er geroepen wordt en vandaar dat ik ook wel dit onderzoek wat meer in de richting gegaan ben van het oogpunt vanuit de jonge ouderen zelf zeg maar. Omdat ik inderdaad een beetje tegen... Het idee was van ze moeten maar verhuizen. Ik wil wel weten wat mensen ertoe doet leiden, waarom ze wel of juist niet willen verhuizen. En op die manier, inderdaad is dit onderzoek eigenlijk tot stand gekomen om juist een beetje, geen tegengas, maar dat ook het vanuit het andere perspectief wat meer in kaart te brengen. Vandaar deze interviews.

INT1:

Nee zeker, en ik wil daar nog wel wat aan toevoegen. Want nou ja, we hadden natuurlijk al zoiets van, hé, ik ben op mijn 56e, mocht ik eruit bij de marine. En dat was dus wel heel erg vroeg in feite. Dus een hoop leeftijd genoten, die moesten nog 10 jaar langer door. Dus die zitten pas nu rond deze tijd dat ze zeggen van ik mag stoppen met werken en dan ga je dus kijken van, wat wil je dan naar je werk? Dat is misschien wel een andere fase. Maar we hebben hier dus ook bewust voor dit Huis gekozen. Ik heb daar bewust heel veel tijd en moeite in gestoken om het helemaal op te knappen energie plus te maken enzovoort. En dat is eigenlijk pas recent afgerond. Dus ik heb er 10 jaar voor gewerkt om het te maken zoals het nu is. Ja, dan wil ik er ook zijn, minst 10 jaar plezier van hebben. En dan niet dat ik alleen maar voor een ander heb gewerkt.

GD:

Nee, dat is ook niet de bedoeling, ik begrijp het. Nee helemaal goed. Ik snap hem. Ja kijk, stel je zegt inderdaad nou, we zouden dus inderdaad over ja 10, 15 jaar een keer gaan verhuizen. Nou, dan geef je al aan van, dan zou ik wat meer in het centrum willen wonen dat faciliteiten op loopafstand zijn.

INT1:

Ja.

GD:

En maakt dat voor jou dan ook uit waar dat centrum ligt? Van nou, dat blijft in de omgeving Groningen of zeg je van, ik zou ook nog wel ergens anders naartoe willen?

INT1:

Ja, dat is moeilijk te zeggen Natuurlijk. Als het aan mijn vrouw ligt, die wil echt wel dichterbij de familie gaan zitten dan. Ze heeft ook nog een moeder die woont ook in Brabant, in Best, mens is 93 en ik weet niet hoe lang dat nog duurt. Daar gaat ze dus ook een week in de maand, gaat ze daar naartoe om die nog een beetje bij te staan. Die kan niet alles zelf meer. Mijn vader, die is 95 bijna 96, die woont in Soest, maar die kan zijn eigen uitstekend redden. Dus daar hoef ik niet echt rekening mee te houden. Nou, die zijn er ook tegen die tijd niet meer naar waarschijnlijkheid. Ja, dan zijn alleen de kinderen nog. Ja, die hebben ook zoiets van, ja doe we zitten helemaal niet op jullie te wachten. Je hoeft echt niet deze kant op te komen, allang bang dat zij op gegeven met hetzelfde dingen moeten gaan doen als wij nu voor onze ouders doen. Nou dan, dan ga ik in ieder geval geen rekening meer houden. Maar goed, mijn vrouw denkt wat anders over. En ja, dat is toch ook iets wat we tegen die tijd pas echt kunnen beslissen. Als het aan mij ligt, dan wil ik hier gewoon in de buurt blijven wonen. Hé, We zijn hier nou goed geïntegreerd, ook in de omgeving. De manier waarop de mensen met elkaar omgaan, die bevalt me uitstekend. Ik heb niet de minste behoefte om weer ergens anders naartoe te gaan. Hetzij waar we vroeger al gewoond hebben, daar vind je toch niet meer terug wat je hebt achtergelaten. Of weer ergens helemaal opnieuw te beginnen, weer al je sociale contacten op te moeten bouwen en zo, voel ik niks voor. Dus ja, wat mij betreft blijf ik gewoon hier in de buurt wonen en dan centrum van Veendam nog helemaal niet zo verkeerd.

GD:

Nee precies, helemaal goed. Ja duidelijk verhaal, ja, daar komt het eigenlijk op neer. Als we dan wat verder kijken. Nou ja, kijk, je geeft aan van: op dit moment zou ik nog niet nog niet willen verhuizen. Ik ben nog niet bereid om te verhuizen. Nou ja, dit onderzoek gaat dus om die factoren te bepalen wat nou de keuze om wel of niet te verhuizen beïnvloed. Ik heb ook veel mensen geïnterviewd die wel bereid waren, dus nu wordt het interessant om te zien wat die verschillen dan dadelijk gaan zijn, zeg maar.

INT1:

Nou, ik denk namelijk te maken zal hebben met de mate van tevredenheid, en daar met de huidige situatie, hè. En wij zitten gewoon eigenlijk in ons eigen paleisje waarvan we het eigenhandig hebben opgebouwd. Nou, dat wil je niet vrijwillig opgeven Natuurlijk. Maar zit je ergens 3 hoog achter, en zie je allemaal gouden paleis elders. Ja, dat is een heel ander verhaal Natuurlijk.

GD:

Ja precies ja. Je geeft al aan, van nou het is bij ons een sterke factor die de bereidheid beïnvloedt is dus inderdaad tevredenheid met de eigen situatie. Dus ook de huidige woning. En wat heeft er nou precies toe geleid dat je zo tevreden bent over de huidige situatie? Waarom denk je dat je zo gehecht bent aan wat je nu hebt, zeg maar?

INT1:

Nou gewoon de hoeveelheid tijd en moeite die ik erin heb geïnvesteerd om het precies zo te maken zoals ik het zou willen hebben.

INT1:

Hè? Want ik heb hier echt. Nou ja, ontelbaar wil ik niet zeggen, maar het komt aardig in de buurt uren erin gestopt om het allemaal zo te maken. Dus ja, dat doe je Natuurlijk niet om daar het dan maar te liggen. Dat doe je met een bepaald doel. Het hoofddoel was wel om het nou ja, zo klimaat vriendelijk mogelijk te maken. Of om de klimaatafdruk zo goed mogelijk naar beneden te brengen. Nou dat is uitstekend gelukt, hé. Ik heb een, ik betaal maandelijks een voorschot van € 5 en ik kreeg een paar weken terug, me jaarafrekening en ik kreeg nog € 1.400 toe. Nou ja, dat waren de betere dingen, en waar vind ik zoiets? En dan ook gewoon alle mogelijkheden hebben om je hobby's uit te leven. Ja nee ik, ik zou echt niet weten, hoe ik het elders beter zou kunnen voor elkaar zou kunnen krijgen. Dat is onmogelijk.

GD:

Ja nee OK, helemaal duidelijk.

INT1:

Daarom heb ik ook geen enkele behoefte om dit achter te laten, want ja.

GD:

Nee precies ik snap hem, duidelijk. Nou, dan zijn dan ook eventueel. Ja, ik heb het idee dat ze op dit moment bij jou nog niet zo spelen, want je bent heel tevreden. Maar zijn er nog andere factoren die bij jou de mogelijk tot verhuizen beïnvloeden? Dus waarom je wel of niet zou kunnen verhuizen? Zou dat nog een factor zijn die mee zou kunnen spelen? Stel je, zegt van nou, ik zou best bereid zijn om nu te verhuizen. Zouden er dan nog mogelijkheid factoren zijn?

INT1:

Nou ja, we hebben natuurlijk, zeker sinds de jongste uiteindelijk stopte met studeren, een hoop geld over gehouden hè. Ik kan elke maand probleemloos € 1.000 opzij leggen momenteel hè. Dus financieel kunnen we ons meer permitteren dan nu nodig is. En ik zie niet in wat ik daarmee zou kunnen kopen, wat uiteindelijk maar meer levensgenot oplevert dan waar ik nu zit. Ik zie de noodzaak totaal niet en ik zie Alleen maar een heleboel nadelen. Aan de andere kant, het geeft ons dus wel de mogelijkheid om versneld ook de hypotheek af te lossen. Dat zal waarschijnlijk voor de eerstvolgende rente herzieningsdata voor elkaar zijn. Ja, en dan heb je natuurlijk ook de mogelijkheid, als het zover komt, de tent verkopen. En je gaat dan onherroepelijk een stuk kleiner wonen natuurlijk, dus naar ik aanneem dan ook relatief goedkoper. Dus dan zal ik ook geen nieuwe hypotheek nodig hebben dus financieel is er geen belemmering om te gaan verhuizen. Nee hè, maar ik doe dat niet eerder dan dat ik op een gegeven moment door lichamelijk of geestelijk ongemak daartoe gedwongen ga worden.

GD:

Ja nee helemaal duidelijk, helemaal goed. Even kijken, welke vragen hebben we nog meer? Ja, nou ja het bewustzijn. Nou ja, je geeft al wel aan van. Nou, Ik ben me echt wel bewust van hoe het allemaal ja in elkaar zit, zeg maar. Je bent je inderdaad van bewust dat er gezegd wordt, nou je zou te groot kunnen wonen. Daarop geef je aan waarom je niet wil verhuizen. Dat is helemaal prima. Ik bedoel, dat is iedereen zelf weet hoe dat ze bepaalde dingen doen, maar stel je zou willen gaan verhuizen straks. Denk je dan dat er voldoende aanbod zal zijn in iets waar je dan naar zou gaan zoeken, denkt u?

INT1:

Nou, Dat is moeilijk te zeggen, hè. Het is sowieso natuurlijk afhankelijk van waar we dan naartoe zouden moeten, hè. Want ergens naartoe willen is geen sprake van, dus het wordt dan al moeten. Nou ja, heb je dan op een gegeven moment dusdanige klachten dat je op een gegeven moment naar een verzorgingshuis of iets dergelijks toe moet? Ja, dan is het natuurlijk maar de grote vraag of daar een plekje is. Want dat daar ben ik me maar al te zeer van bewust. Mijn vrouw die werkt in de zorg en je ziet gewoon wat voor problemen er zijn, om dat nog bemand te krijgen. Er zijn gewoon veel te weinig mensen die dat werk willen en kunnen doen. Ja daarmee ook een harde bovengrens aan het aantal plaatsen wat er zit. Ja, mensen moeten tot op steeds hogere leeftijd zoveel mogelijk zelfstandig blijven.

En dat is overheidsbeleid waar ik overigens volkomen achter sta. Alleen tegen de tijd dat het dan zover is, dat dat niet meer gaat, ja, dan zou het wel mooi zijn als er dan ook wel een plekje is dat je dan überhaupt een alternatief hebt. Ja, want ik zie nu gewoon schrijnende verhalen. Ik heb dat meegemaakt met mijn schoonvader. De man was dementerend, ja, die hebben we al heel lang op een wachtlijst gehad. En de wachtlijst was gewoon langer dan de gemiddelde levensduur, van iemand met dementie. Dat is gewoon ***** en uiteindelijk toen het echt niet meer kon dat er echt ongelukken zijn gebeurd. Toen pas was er in een in een crisis plekje voor hem. Een half uur later was hij dood.

GD:

Ja, dat is inderdaad, wat betreft inderdaad in verzorgingstehuis ja is ook algemeen bekend.

INT1:

Ja, dat zie ik niet, ik zie dat niet verbeteren op de korte termijn. Dus ja, Ik hoop ook dat het nog lang duurt voordat we überhaupt zo ver zijn. Maar ja, en als het alleen maar lichamelijk ongemak wordt dat gewoon het onderhoud je teveel gaat worden of op een andere manier dat het te gek wordt om hier nog te blijven wonen. Ja, dan hoop ik wel dat het tegen die tijd een appartement of iets gelijkvloers een beetje riant dat dat beschikbaar is. Nou als ik ga kijken hier in de omgeving, dan is dat er wel, dus daar maak ik me niet zo zorgen over.

GD:

Nee precies precies. Ja heb je ook al enig idee van nou ja, stel, ik zou het inderdaad naar een appartement verhuizen. Zeg je dan van nou, Ik wil wel weer kopen of zeg je, want Ik ga dan liever huren of maakt eigenlijk niet zo heel veel uit of.

INT1:

Oh ja, dat is moeilijk te zeggen. Dat ligt nog een beetje te ver bij vanaf vandaan, en waarschijnlijk hebben we in ieder geval genoeg geld om iets te kunnen kopen. Nee, je zou ook in een in een serviceflat kunnen gaan zitten, hè. Waarbij je dan dus het appartement koopt en daarbij ook nog wat service kosten betaald door je maandelijks toch de nodige hulp kunt krijgen. Dat zou te zijner tijd wel een optie kunnen zijn. Maar, alleen maar huren en dan een bult centen op de bank moeten laten staan. Ja, wat heeft dat nou voor nut? Dus dat zie ik niet zo zitten, huren die zijn schrikbarend hoog, die worden elk jaar steeds hoger, dan zie ik geen enkel voordeel in.

GD:

Ja nee precies ik snap hem. Inderdaad de huren gaan ieder jaar omhoog. Ik zit zelf gehuurd dus ik weet het.

INT1:

Ja nee, Ik ben ook heel blij dat we al op jonge leeftijd in staat waren om ons eerste huisje te kopen en dan met heel veel pijn en moeite allemaal steeds hebben We kunnen verbeteren, In de loop van de jaren een paar keer beter verhuisd. Ja, dan gaat een gegeven moment zo'n bevordering van matroos nou officier gaat ook wel mee spelen, dus konden we ons ook meer permitteren hè. Ik heb nu een riant pensioen, mijn vrouw die brengt nog het nodige binnen. We hebben geen kosten meer verder, dus ja, we kunnen er uitstekend van leven. Dus waarom zou je überhaupt nog willen huren en je dan weer in zo een zo een situatie brengen dat je afhankelijk wordt van derden?

GD:

Ja nee duidelijk, helemaal goed. Nou ja, dan komt er nu een interessante. Waar ik hoop dat je daar een idee over hebt. Nou ja, op dit moment geef je aan nog niet te willen verhuizen, omdat je tevreden bent met wat je nu hebt. Maar zouden er factoren zijn die bij jou de bereidheid tot verhuizen zouden kunnen vergroten? Dus zouden dat dingen zijn waardoor je zegt van nou, dan zou ik het wel gaan overwegen om te gaan verhuizen?

INT1:

Nou, Ik denk niet dat ik me iets kan bedenken dat mij van vrijwillig vroegtijdig tot verhuizen zou gaan

bewegen. Daar heb ik het te goed voor. Hé, Ik heb echt alles wat ik me zou kunnen wensen, dus ja, of er moet iemand zijn die zegt Van nou, We kunnen je met huis en kavel en alles naar het centrum van het land verhuizen of zo. Ben ik ook gelijk multimiljonair denk ik. Maar nee, dat is niet reëel, hè. Dus vrijwilliger hier verhuizen, ik zou niet weten wat we daartoe zou moeten bewegen. Nee.

GD:

Nee oke duidelijk. Dan is het hele korte vraag inderdaad, nee, helemaal goed, duidelijk. Zijn er naar jouw idee nog, niet specifiek voor jouw situatie, maar binnen de algemeenheid van jullie leeftijdsgroep, zeg maar. Zijn er denk je manieren wat bijvoorbeeld een overheid of een gemeente, of ja of projectontwikkelaar, wat die zouden kunnen doen om ja, jullie groep toch wat meer proberen te stimuleren om naar een ja beter passende woning te verhuizen? Heb je daar ideeën over of?

INT1:

Nou, Ik weet het, Ik weet niet. Ik heb me nog niet zo heel erg in verdiept wat ik wel interessante ontwikkeling vind zijn die knarren hofjes. Hé een soort nou ja, vrijblijvend is het natuurlijk niet, maar een soort losse leefgroep van mensen die elkaar een beetje kunnen in de gaten houden helpen. Ja, in feite is dit dorp dat al. Ik hoor nog tot de jongere garde hè. Dus, alhoewel de laatste tijd wel wat jongelui er tussen komen wonen en dat is ook wel heel fijn Natuurlijk. Maar ja, dat ik denk dat zeker in de Randstad hè waar mensen echt op en over elkaar heen, maar ook vooral langs elkaar heen wonen. Dat daar wellicht een mogelijkheid is om, mijn leeftijdscategorie, te bewegen om hun eengezinswoning te verlaten, hè. Dat je op een gegeven moment ergens, een beetje buitenaf desnoods, want je hoeft niet meer met zijn allen, ook precies direct bij de faciliteiten te zitten. Je bent juist wat meer op je rust gesteld, op leeftijd. Je hebt geen wilde uitgaanscentrum en kroeg enzo allemaal meer nodig, daar groei je overheen. Ja, slechte nieuws voor jou misschien, maar goed dat.

GD:

Het gaat een keer komen.

INT1:

Nee, je snapt wel wat ik bedoel. Als je daar dan dus iets moois kunt neerzetten waar mensen echt dus, en met gelijkgestemde, samen elkaar op de been kunnen houden. Want dan gaat het dan Natuurlijk om op een oudere leeftijd. Em voor de doelgroep leuke activiteiten kunnen ontwikkelen samen daar, daar zie ik wel wel heil in. En je ziet ook wel dat daar her en der wat experimenten komen. Vooral bottom up, gedreven door een aantal idealisten. Je ziet alleen wel dat vooral de lokale overheden daar nog niet bepaald om staan te springen, en in integendeel vaak juist op de rem kan trappen. Daar dat ze er bang voor zijn, of weet ik veel wat ze daarvoor angsten bij hebben. Maar ik denk wel dat je daarmee uiteindelijk winsten kunt behalen, juist ook al die eengezinswoningen en dergelijke. Al die Vinex wijk woningen waar dus nu veel mensen al jarenlang zitten die misschien daar wel weg zouden willen. Ja, als je daar goed alternatief voor kan bedenken, dan kun je die ruimte weer vrij krijgen en Dat is net de ruimte die je nodig hebt voor de jongeren verzinnen.

GD:

Precies. Wat je nu zegt is precies waar het onderzoek over gaat. Dus ja, nee ja, Ik ben Ik ben het er volledig mee eens. Ik denk inderdaad als je het juiste alternatief kunt bieden voor de mensen die nog twijfelen, die nog twijfelen of ze willen verhuizen. Ik denk als je daar het juiste alternatief voor kunt bieden dat dat je zeker een bepaalde groep zeg, nog wel wel ergens anders naartoe kan Laten verhuizen. Tenminste, als je iets biedt wat ze willen inderdaad en op die manier.

INT1:

Ja en Ik denk dan dat je inderdaad wel ook in in mijn leeftijdscategorie, misschien zelfs al bijna te laat bent, hè. Als ik dan kijk naar mijn ouders. Nou ja, mijn vader leeft dan alleen nog maar. Die zijn dus ook al jaren geleden zijn die dus naar een een flat verhuisd, waar ze nou ja eigenlijk een soort appartement, wat ik dan zelf ook voor ogen had. Nou, die zit daar nog steeds en die zit daar prima hè. Maar mijn schoonmoeder die woont al meer dan 60 jaar in het huis waar ze als eerste bewoner terecht

zijn gekomen, is een jaren 60 woning wijkje in in Best van Philips inderdaad. Die woont daar nog steeds en die is absoluut niet van plan om daar te vertrekken. Tenzij het echt wel niet anders meer kan hè? Want ja, zegt ze, ik woon hier al zo'n beetje mijn hele leven en hier heb ik alles wat ik wil, ken de mensen daaromheen. Ik wil helemaal niet meer verhuizen op mijn leeftijd en gelijk heeft ze hè, dus ja, dan ben je te laat. Maar ze zit dus echt te groot, ik bedoel als er iemand te groot woont. Ze gebruikt de huiskamers gebruikt de keuken en ze gebruikt een slaapkamer, dan staat er een complete verdieping staat nog leeg, en aantal kamers nog een leeg dus ja.

GD:

Ja precies nou ja inderdaad en ook de 3 factoren die je opnoemt van waarom ze wil blijven. Dat is iets wat ik heel vaak terug zie komen inderdaad, binnen de groep die zegt van nou, ik wil niet verhuizen. Het is gehechtheid aan de woningen. Ik woon er al lang, ik ken iedereen in de buurt. Ik heb geen zin meer om te verhuizen. Dat zijn natuurlijk allemaal dingen die daarin meespelen. Nou, dan zijn we er alweer bijna doorheen. Ik heb al heel veel gehad inderdaad. En ja u geeft, jij geeft eigenlijk weer een keer een ander een andere beeld. Want veel van mijn interviews inderdaad die ik heb gehad, daar zijn mensen inderdaad die zeggen van nou, ik overweeg wel om te verhuizen. Maar inderdaad, nu zie je het gewoon weer een keer vanuit een heel ander perspectief. Nu kun je ook echt, kijk ik ben ook op zoek naar redenen waarom ze het wel zouden willen verhuizen, maar bij jou heb ik nou weer een hoop redenen gekregen en de gedachte achter die redenen waarom je inderdaad zegt van nou, ik zou niet willen verhuizen. Ja, dus inderdaad, het voegt weer veel toe.

INT1:

Ja misschien ben je wat dat aangaat, een jaar of 10 12 te laat hé. Want in feite, juist omdat ik je er bij de marine eigenlijk betrekkelijk vroeg uit kunt. Is voor mij die stap van het werkzame leven naar het pensionado uithangen, zeg maar. Is al 10 jaar geschiedenis hè. En ik heb op dat moment heb ik juist bewust die stap genomen om ja van een op zich prima eengezinswoning in Zoetermeer waar we toen woonde. Toch te verhuizen naar rust en ruimte, en letterlijk heb ik dat hier gevonden. Dus als je mij 10 12 jaar geleden had gevraagd, dan ja dan had ik die drang om daar te vertrekken. Hoe eerder hoe liever. Letterlijk de dag na mijn laatste werkdag stond de verhuiswagen voor de deur. En daar heb ik ook geen seconde over getwijfeld. Toen hebben wij die stap eigenlijk al genomen, hè. En ik denk dat een hoop van mijn generatiegenoten, die dus allemaal nog een aantal jaren langer moest blijven werken, dat die nou eigenlijk nu pas op dit op dit punt aangekomen zijn.

GD:

Ja, ik heb inderdaad een aantal mensen gehad inderdaad, die zeggen van nou, ik kan ja over twee jaar stoppen bijvoorbeeld. Dus die geven inderdaad aan daar nu wel over na te gaan denken.

INT1:

Maar het hangt er voornamelijk vanaf, denk ik, ook van in hoeverre je nog ergens een economische binding hebt of andere. Als je kinderen nog thuis zijn, als ze nog aan het studeren zijn en zo, dan heb je natuurlijk veel meer redenen om nog eventjes te wachten met een verhuizing. Nou, dat is voor ons al inmiddels allemaal voltooid verleden tijd. En ja, wij genieten nu van die stap die we toen gemaakt hebben.

GD:

Ja zeker nee vandaar inderdaad ook de leeftijdsgroep 55 tot 75, dat inderdaad in die leeftijdsgroep gebeurt er natuurlijk veel. Je hebt vaak een gezins verandering inderdaad, de kinderen gaan het huis uit. Je gaat met pensioen en je begint na te denken over het echt oud worden en het afnemen van gezondheid. En dat zijn vaak wel 3 dingen wanneer je gaat nadenken over, wat wil ik met mijn woning dus inderdaad, vandaar dat ik deze groep gekozen heb inderdaad.

INT1:

Nee ja ik denk ook wel dat de groep zelf ook vanuit het algemene standpunt van het tekort aan woonruimte en betaalbare woonruimte vooral, een hele interessante groep is. Ik vind het ook leuk dat

je daar dat onderzoek naar doet en Ik hoop ook dat dat kan bijdragen aan oplossingen. Want die hebben we wel hard nodig. Hoe ben je trouwens op dat idee gekomen? Ben je daartoe gevraagd? Heb je het zelf helemaal bedacht?

GD:

Het is een beetje half half gegaan, dus binnen de universiteit en hebben bouwmanagement. Als je nou begint met afstudeert, zijn er een aantal Thema's waar je uit kan kiezen, bijvoorbeeld één is inderdaad verduurzaming. De ene is dan woning ongelijkheid en woningtekort, en zo heb je een aantal aantal Thema's, zeg maar. Nou, Ik heb thema gekozen dan van woningongelijkheid en woningtekort. Nou, daar komen er gewoon wat een aantal professoren die wat presentaties geven. Nou ja, eentje ging dus inderdaad over woning tekort en over ja dat ouderen vaak ja te groot wonen geeft weet je laatste gewoon wat krantenartikelen zien bijvoorbeeld. Want het moet natuurlijk sociaal relevant zijn. En zo ben ik eigenlijk gaan nadenken over ja over dit onderwerp, want eerst was het ook een heel, heel ander onderwerp, zeg maar. Niet heel anders, maar het is door de tijd heen is het weer verschoven naar wat het nu uiteindelijk ben gaan doen. Dus uiteindelijk is het wel voornamelijk vanuit mijzelf gekomen. Ja ja, en dan ga je dan later zelf docenten bij zoeken die jou daarin kunnen ondersteunen.

INT1:

Ik denk dat het zeker relevant is, maar ook dingen als duurzaamheid. Ik bedoel, ik weet niet of je nog Collega's heb die met duurzaamheidsonderzoek bezig zijn? Nou ja, ik. Ken je trouwens duurzame huizenroute, wel eens van gehoord?

GD:

Duurzaam huis moet heb ik niet van gehoord. Nee, nee.

INT1:

Oh ik, ik zal je zo, even kijken of ik hier een chat kan openen, moet je even een linkje geven. Want Ik ben daar ook al een jaar of, nou eigenlijk zolang als dat ik hier woon, en Ik ben ik daarmee mee bezig. Juist omdat ik mijn huis dus de totaal verduurzaamd heb. Even een linkje geven naar mijn presentatie online. Binnenkort ook een een weer een open open dag, en er zijn honderdeden huizen in heel Nederland die eraan meedoen, en dan kunnen mensen dus echt gaan kijken naar praktijkvoorbeelden van verduurzaming. Nou, dat zijn al. we hebben hier echt van alles al aan gedaan en je kunt er bijna niet zo gek bedenken aan het verduurzamingsmaatregelen of Ik heb ze hier in eigen het eigen ervaring, dus ik deel die ervaring ook heel graag met anderen mensen, gewoon om te Laten zien dat je zelf aan de slag kunt gaan. Niet afhankelijk bent van de overheid en dat je er nog geld aan kunt overhouden ook. Nou, daar was het in eerste instantie niet een om begonnen, want ik geloof meer In de opdracht van Lord Baden Powell, de oprichter van Scouting. Ik ben sinds 1965 scout, nog steeds actief, maar die heeft zich op hele hoge leeftijd een hele mooie afscheidsbrief geschreven en daarin beëindigde die met van *Try to leave this world a little bit better than you found it*. Nou dan roept iedereen van verbeter de wereld begin bij jezelf, dan voeg ik eraan toe, maar als je daar dan klaar mee bent, help dan ook een andere een beetje op weg. Vandaar ook de motivering voor mij om dit soort dingen te Laten zien en dat ook zoveel mogelijk Mensen te stimuleren. Dus en een van de mogelijkheden waar ik dat doe is dus meedoen met die open huizenroute. Nou, Ik heb alweer de nodige aanmeldingen dus nou, Ik heb in 2014 zelfs een nationale prijs ermee gewonnen, dus ja. Het was me allemaal niet om om bedoeld en pas jaren later eigenlijk vroeg iemand mij van ja, hoe zit dat nou met de financiële kant van zaken? Nou toen ben ik eens flink gaan rekenen en ik viel bijna van mijn kruk toen ik ermee klaar was. Want het bleek dat ik de hele investering binnen 6 jaar had terugverdiend aan lagere een energierekening. Maar daarnaast ook nog eens dubbel, want in de tijd hadden we een kleine meevaller, ik kon wat extra aflossen van mijn hypotheek. En toen dacht ik van nou, als ik nou mijn huis opnieuw laat taxeren en dat is net iets meer waard geworden dan dan doen we het kochten. Dan val ik In de laagste hypotheek opslag klasse weet je, dan kun je een lagere hypotheek rente krijgen. Dus dat is gebeurd en toen heb ik na afloop aan die taxateur gevraagd van joh welk deel van de woningwaarde stijging, schrijf jij nu toe aan die duurzaamheidsmaatregelen die Ik heb genomen? Nou

dat Dit is 23.000 en Ik had zelf 25.000 geïnvesteerd, dus nou met die inflatie erbij, dus Ik heb de totale investering, zowel in woningwaarde maar ook binnen 6 jaar. En dat dat herhaalt zich elke 6 jaar nog eens een keer aan lagere energielasten. Ik lach me rot hè? Ook financieel. Dat is een boodschap, een heleboel mensen die weigeren dat gewoon te geloven. Dat kan gewoon niet dat dat de waarheid is, dan zeg ik kom maar kijken. Vraag maar raak, Ik kan het je allemaal laten zien met rekeningen en alles erbij, en het ging me niet eens om het geld. Ik ben gewoon aan de slag gegaan om mijn mijn klimaatimpact zoveel mogelijk te verminderen. En als je dan op een gegeven moment zo'n verrassing krijgt. Ja, Dat is dan Natuurlijk wel heel leuk.

GD:

Dat is alleen maar mooi meegenomen dan.

INT1:

Ja daarom, en als ik dan door, op het financiële aspecten te wijzen, mensen zover kan krijgen. Dat ze dan toch erover gaan nadenken en misschien nog wel aan de slag gaan, Ja, dan interesseert me dat niet. Maar dan heb ik ze in ieder geval zover dat ze proberen die wereld een beetje beter te Laten maken. Want dat heeft mijn.

GD:

Precies als je er dan weer de slag gaat, is het uiteindelijke doel toch gelukt. Het is op een andere manier, maar.

INT1:

Ja, maar geef het ook gerust door aan collega's van jullie, die op dit punt misschien met interviews bezig zijn, want hier kan ik ze ook veel over vertellen.

GD:

ja, ik zal het onthouden, goed om te horen. Ja.

INT1:

Nou, ik vond het bijzonder geweldig. Ik weet niet of je nog afsluitende vragen had of zo, of dat het hiermee rond is?

GD:

Nee, wat mij betreft is, het is het helemaal rond zo, ja.

INT1:

Oké.

GD:

Ik zal er in ieder geval ook, als ik straks klaar ben, als het allemaal binnen de tijd lukt ben ik eind januari heb ik mijn verdediging gehad. Dan is het dus allemaal afgerond. Dan als u interesse heeft, kan ik het verslag nog opsturen, zeg maar. Waarin ik dus ook mijn conclusies aanbevelingen en alles in staat eigenlijk, ja.

INT1:

Ja, dat zou ik graag krijgen inderdaad, ik ben benieuwd wat er uit gaat komen. Succes met je studie nog.

GD:

Ja dankjewel, hè. Doei.

Einde interview

Interview 9: 26-10-23 13:30

Leeftijdsgroep: 70-74 jaar
Woonplaats: Maassluis
Provincie: Zuid-Holland
Geslacht: Man
Huishoudsamenstelling: Echtpaar / vaste partner waarvan kind(eren) uit huis zijn
Verhuis geneigd: Potentieel
Fysiek of online: Online

GD: Gijs van Duren (Interviewer)

INT1: Geïnterviewde 1

Start interview

INT1:

Ik zat in jouw doelgroep?

GD:

Ja klopt.

INT1:

En ja, inmiddels 9 en een half jaar met pensioen. Ja en doen dus het nodige vrijwilligerswerk naast de dingen die ik verder leuk vind.

GD:

Lekker gaan genieten van het leven eigenlijk.

INT1:

Precies, Dat was de bedoeling.

GD:

Kijk, kijk nou, dat is goed om te horen.

INT1:

En vrijwilligerswerk doe ik hoofdzakelijk ook hier In Maassluis als ja coördinator van een bewonersgroep die met duurzaamheid bezig is.

GD:

Oké Kijk.

INT1:

En proberen we de gemeente ook als klankbord te dienen. En ja dat betreft in het veld van vergroening, energie transitie, afval en mobiliteit. Daar proberen we ook het nodige als voorbeeld activiteiten wat te genereren in de gemeente.

GD:

Ja kijk, dat is goed om te horen. Ja, nou ja, dus inderdaad ook hele belangrijke onderwerpen. Inderdaad verduurzaming.

INT1:

Och ja, en in wijze, heet het nu verduurzamen, maar in mijn studietijd was het een motto van voorkom verspilling. Dus ja, dan en het rapport van Rome was toen net uit, dus Dat is. Ja, het is een ander labeltje, maar het kom voor een groot deel op hetzelfde neer.

GD:

Ja precies, het is een andere benaming en misschien net wat andere speerpunten, maar In de grote zin is het hetzelfde, zeg maar ja.

INT1:

Nou ik woon hier in Maassluis, nu moet ik even nagaan ruim, 45 jaar.

GD:

Ja.

INT1:

Ook in dezelfde woning. Ja, mijn gezin bestaat uit, op dit moment, uit mijn vrouw en mij. Mijn kinderen die zijn werkzaam en wonen elders.

GD:

Ja, kijk, dus inderdaad u woont daar ja nu met zijn tweeën. De kinderen zijn inmiddels het huis uit. Weet u nog ongeveer hoe lang dat geleden is dat jullie daar met zijn tweeën zijn komen wonen, dus dat de laatste kind het huis uit gegaan is?

INT1:

Dat is denk ik een jaar of 8 9 geleden.

GD:

Oké, ja, dus inmiddels al best een langere tijd alweer.

INT1:

Jawel jawel ja.

GD:

OK kijk, dat is goed om te horen. En hoe zou u van u en uw vrouw de gezondheid beoordelen op dit moment?

INT1:

Op zich prima.

GD:

U heeft bijvoorbeeld geen, niet dat u zegt van nou kijkend naar mijn woonsituatie woonomgeving, zeg maar. Zijn er geen dagelijks beperkingen waardoor het bepaalde dingen niet kunt of minder kunt of moet laten zeg maar?

INT1:

Nee eigenlijk niet. Ja, je bent, je bent ouder en dingen gaan wat langzamer en wat stroever. Ja het trappen lopen is mijn hobby niet, maar dat gaat allemaal nog wel. Ja voor de rest, gezondheid is prima.

GD:

Kijk, kijk, dat is goed om te horen. Ja, zou u wat meer over uw huidige woning kunnen vertellen?

INT1:

Ja, nou ja, het is een rijtjeswoning, met 4 slaapkamers, relatief grote kamer met eetkeuken. Met een nou ja aansluitende open keuken eigenlijk, dus. Ja, met een mooie tuin en een redelijk rustige ligging In de straat. Ja dus, wat ons betreft prima. Ik woon er nu 45 jaar, en willen we in principe nog zo lang mogelijk doen.

GD:

Kijk, kijk oke helemaal goed. om te horen. Dus ja, u geeft al aan van het is een rijwoning, 4 slaapkamers, woonkamer, keuken en dan natuurlijk gewoon toilet, badkamer, dat soort zaken Natuurlijk. Ja ook een

tuin erbij gaf u al aan. En, als u naar die tuin kijkt, zegt u van nou die afmeting qua tuin wat wij hebben is nu goed? Of zegt u van, ik vind het te groot te klein?

INT1:

In principe prima. Ja vraagt niet al te veel onderhoud. En als er wat is, dan doen we dat samen met de burens en dus dat lukt ook allemaal.

GD:

Ja oke goed om te horen. Als ik het uit het verhaal op me moeten krijg ik de indruk dat u tevreden bent met uw huidige woning. Klopt dat?

INT1:

Ja, ik heb recent het nodige aan isolatie gedaan, er zitten overal dubbel glas. Zonnepanelen, een jaar of 4 jaar geleden erop gelegd. Eigenlijk voor het huis weinig te klagen.

GD:

Kijk, kijk oké, nou, dat is goed om te horen. En als je kijkt naar uw gezinssamenstelling, zeg maar met zijn tweeën, en dan naar de woning. Hoe zou u beoordelen of de woning geschikt is voor jullie gezinssamenstelling?

INT1:

Ja hij is met 4 slaapkamers redelijk groot. Maar ja, voor de rest is er dan in ieder geval wel ruimte als een van de kinderen komt logeren, dus. En het onderhoud is in principe ook net goed te doen. We voelen ons redelijk comfortabel.

GD:

Ja oke, dat is helemaal goed. Ja en dan de woonomgeving. U gaf al aan van ik woon in Maassluis. Het was een rustiger gedeelte van Maassluis gaf u aan toch?

INT1:

Ja, we wonen aan een pleintje eigenlijk waar geen doorgaand verkeer is. Op zich prima, niet te ver van het centrum vandaan van de waar de winkels, winkels zijn. Kunnen intern hier alles met de fiets doen.

GD:

Ja, dus inderdaad, u geeft aan van nou ja, de winkels inderdaad het centrum met daarin de winkels is met de fiets prima te bereiken eigenlijk. Hoe lang bent u dan ongeveer onderweg?

INT1:

Ja 3 4 minuten.

GD:

OK is gewoon een echt, echt een klein stukje eigenlijk maar.

INT1:

Ja ja ja.

GD:

En ja, uw contact met ja binnen de buurt en met de burens, zeg maar. Heeft u veel contact met de buurt?

INT1:

Ja hoor. Redelijk goed. We lopen de deur niet plat, maar als er wat is, dan gaat alles prima.

GD:

Ja precies inderdaad, stel er is een keer iets of onderhoud samen of zo, dan is er gewoon prima contact.

INT1:

En hulp als het nodig is, dat gaat allemaal prima.

GD:

Nee, het is niet dat je iedere dag bij elkaar op de koffie bent, maar het is gewoon goed contact, ja.

INT1:

Ja.

GD:

Oké, en hecht u daar ook veel waarde aan dat contact met de buurt?

INT1:

Zo op deze manier wel, ja. Dus gewoon dat we gewoon wel rustig onszelf kunnen zijn, en als er wat is. En dat is ook over en weer. Om een voorbeeld te noemen. Veel mensen werken in de buurt en als er pakketjes afgeleverd moet worden en ze zijn niet thuis, ja, dan. Dan is het vaak dat er bij ons wordt aangebeld, van wil je het aannemen. Dus ja en ja, zo werkt dat in de omgeving prima.

GD:

Ja inderdaad, het is gewoon de hulp als er hulp nodig is met wat dan ook zeg maar dan. Dan is dat gewoon goed te doen. Ja, u gaf inderdaad al aan van nou ja, waar we nu wonen, we wonen, we wonen prima eigenlijk. En als ik dan vraag bijvoorbeeld, zou u het, bent u van plan of zou u het overwegen bijvoorbeeld, om binnen nu en 5 jaar te willen verhuizen?

INT1:

Daar hebben we geen concrete ideeën over. Maar als we een locatie zouden hebben waar we gelijk de dingen gelijkvloers hebben, maar ook de ruimte met een tuin en dat soort zaken. Ja, dan dan is dat wel iets wat we zouden willen overwegen om daar naartoe te gaan.

GD:

Ja precies ja.

INT1:

Maar vooralsnog eigenlijk niet. Gezien de mogelijkheden voor ruimtes zoals ik net benoemd. Ja, die zijn niet dik gezaaid.

GD:

Nee nee.

INT1:

En dus, ja, het punt is gewoon blijven zitten waar je zit.

GD:

Ja, nee oké, dus u geeft inderdaad af van nou wat dus we zitten waar we zitten goed, maar stel er komt iets beschikbaar wat goed bij onze ja onze wensen zou passen, dan zouden we het wel willen overwegen, zeg maar.

INT1:

Ja, en dan is het hoofdthema natuurlijk alles gelijkvloers.

GD:

Ja.

INT1:

En toch, als het even kan, ruimte met een tuin, waar je ook simpel buiten kan zijn in de zomerse periode.

GD:

Ja precies, kijk nee helemaal duidelijk. Dat was inderdaad het volgende puntje. Een omschrijving en

een idee achter de eventuele gewenst gewenste situatie. Nou u geeft inderdaad al aan van nou, ik zou dan wel graag iets gelijkvloers hebben met een met een tuin erbij dat je lekker buiten kunt zitten.

INT1:

Ja.

GD:

Heeft u nog een voorkeur voor een bepaald type woning waar u dan naartoe zou gaan? Zegt u van nou Ik zou een appartementencomplex, op de begane grond met een tuin, ook prima vinden? Of zegt u van nou, Ik wil wel gewoon weer een rijwoning of?

INT1:

Ja niet erg concreet. Ik ben geen fan van een complex waar je een Vereniging van eigenaren nodig hebt voor de dingen. Dat geeft in mijn beleving alleen maar gedoe. Maar ja, goed, de mogelijkheden zijn niet zo heel erg breed.

GD:

Nee, dat klopt dat, dat hoor ik vaker voorbij komen. Ik denk dat dat ook wel zeker het geval is. Er is ja Nederland, in heel Nederland, eigenlijk voor bijna alle doelgroepen is er beperkt aanbod. En als u naar de grootte van de woning zou kijken, bijvoorbeeld het aantal kamers, zegt u van nou, Ik wil wel hetzelfde grote, hetzelfde groot of zo het wel wat minder mogen?

INT1:

Nee, het kan echt wel kleiner. In principe zou het twee slaapkamers of 3 slaapkamers voldoende zijn. Dus, zeg de ruimte is nu eigenlijk wel wat te groot. En dat komt ook omdat we ook een hoop trappen hebben. Ze zijn ook verdeeld over twee verschillende etages. Dus de bovenste twee slaapkamers moeten nog weer een trap verder omhoog.

GD:

Ja, dan moet je inderdaad nog eigenlijk naar de zolder verdieping toe, ja.

INT1:

Ja nou ja, zolder is het eigenlijk niet. Het is gewoon een extra bovenverdieping en daarboven zit nog een soort vliering waar ik eigenlijk al 40 jaar niet meer kom dus.

GD:

Ja precies ja. De vliering is dan meer het opslag gedeelte als het ware.

INT1:

Ja, maar die wordt daar eigenlijk ook niet voor gebruikt. Het is je kan er alleen op kruipen en dat is het dan.

GD:

Ja precies ja inderdaad. Dus u geeft aan, dat gebruiken we eigenlijk helemaal niet.

INT1:

Nee, en dat hebben we ook nooit gedaan.

GD:

En als u zou overwegen om te verhuizen, geeft u al aan dat u gelijkvloers wil wonen. Dat is denk ik met zicht op afname van mobiliteit toch?

INT1:

Precies.

GD:

Ja ja, en zou u nog een voorkeur hebben, bijvoorbeeld dat u zegt van, ik weet niet of u het concept knarrenhof kent?

INT1:

Sorry.

GD:

Knarrenhof.

INT1:

Ja, Ik weet dat, ik heb daar enige associatie bij als dat is gewoon een Hof van oudjes.

GD:

Ja, het is inderdaad een soort hofje dus inderdaad een soort plein met daarin wat woningen zeg maar. Wat dan bedoeld is voor ja 55 plussers eigenlijk, met het idee erachter inderdaad dat er wat meer sociaal contact is en inderdaad wat meer hulp tussen de verschillende mensen die er wonen. En inderdaad met het oogpunt op zorg dat het voor de zorgdiensten ook makkelijker is dat het wat gecentreerd is bijvoorbeeld. Hoe zou u daar in staan? zegt u van nou, dat zou me wel iets lijken? Of zeg je van, ik woon juist liever in een buurt waar gewoon van allerlei ja leeftijdsgroepen wonen.

INT1:

Ja, dat hangt ook een beetje van de omstandigheden af. Op dit moment vinden we het erg leuk dat er ook in de buurt wonen waar ook op opgroeiende gezinnen zijn, met kinderen en dat soort zaken. Maar ik kan me ook voorstellen dat, dat een zo een hofje met gelijk gearde, en met ook de mogelijkheden voor meer ja basis steunen om het zo maar eens te zeggen dat dat prima is. Ik moet zeggen, Ik heb een aantal jaren geleden zelf ook eens een ontwerp gemaakt voor een serie laagbouw woningen in zo'n hofje in een soort cirkel. Maar dat is er verder nooit van gekomen.

GD:

Nee nee.

INT1:

Dus. Ja, dat zou ook kunnen.

GD:

Ja ja nee oké.

INT1:

En het biedt in ieder geval wel. Het zou de mogelijkheid kunnen geven dat je daar ook in principe wel een stukje buitenruimte hebt. Het hoeft niet erg groot te zijn, maar dat dat dat is toch wel het toch wel lekker altijd.

GD:

Ja ja dat inderdaad in de zomer gewoon lekker ook lekker naar buiten kunt, ja.

INT1:

Maar dat je dan in die zin ook wel contacten en aanspreken hebben, dat is in principe wel een prima concept. Maar dan zou het wel aan de ruimte eisen moeten voldoen.

GD:

Ja precies ja. Nee helemaal goed. En als we kijken naar bijvoorbeeld koop of huur, zegt u van Ik heb daar een sterke voorkeur in? Stel, ik zou ook gaan verhuizen.

INT1:

Ik heb nu een koopwoning waar de hypotheek al lang van is afgelost. Dus de kosten voor het wonen

zijn beperkt. En dat is eigenlijk ook wel een stukje ruimte wat er ooit mee bedoeld was, voor de tijd als je gepensioneerd bent dat je voor dat gedeelte aanzienlijk minder kosten hebt.

GD:

Ja.

INT1:

Dus ja, als je zo een toekomstige woning, heb ik dit idee van. Dat zou dan wel ook wel een koopwoning moeten zijn.

GD:

Ja.

INT1:

Voor zever ik het beeld heb is huren niet ,en zeker voor dat soort locaties, niet goedkoop.

GD:

Nee precies, dus u zegt ik zou liever een koopwoning doen om op die manier, zeg maar het financiële van de huidige woning, zeg maar te kunnen gebruiken voor het kopen van iets nieuws eigenlijk, ja.

INT1:

Precies precies.

GD:

Ja oke ja dan even de gewenste woonomgeving. Zegt u van nou, als ik ga verhuizen, wil ik wel in Maassluis blijven wonen of omgeving, of zegt u van nou kan overal zijn of?

INT1:

Ja en nee, niet voor 100% gehecht aan de gemeente. Maar zou wel op een locatie willen wonen, waar voorzieningen die je als oudere denkt te moeten hebben voor gezondheid en dat soort zaken, redelijk in de buurt zijn.

GD:

Ja.

INT1:

Dus ja, het zou ook wel op een andere plaats kunnen zijn. Dat is niet perse hier in Maassluis.

GD:

Nee precies ja. En als je bijvoorbeeld naar, ja denkend aan ja uw kinderen bijvoorbeeld, zegt u van nou, dat speelt nog een rol in waar we zouden willen wonen.

INT1:

Ja ze wonen ook nu niet in de buurt, dus dat maakt dan niet zo heel veel uit. En ik denk dan meer richting Brabant, Gelderland, of Utrecht.

GD:

Ja, dat is niet iets dat dat wat zegt van daar speelt een hele belangrijke rol in waar we zouden willen gaan wonen, zeg maar?

INT1:

Ja in zoverre betekent dat wel dat dan de afstanden dan niet te veel groter zouden moeten worden.

GD:

Nee precies ja.

INT1:

Dus maar goed, het kan ook zijn dat die verhuizen en dan heb je het ook. Ook dat moeten we dan maar afwachten.

GD:

Ja dat is natuurlijk iets dat weet je nooit. Ik bedoel ook, zij kunnen gewoon de keuze maken om te gaan verhuizen en ergens anders naartoe te gaan. Ja. OK nee, helemaal goed, dan heb ik wel een redelijk goed beeld en wat eventueel ja wensen zouden zijn, mocht u mocht u willen verhuizen Als het ware. Maar dan zou ik nou graag doorgaan naar de factoren die dus inderdaad een eventuele verhuizing zouden beïnvloeden zeg maar. Daarin heb je bijvoorbeeld de bereidheid, dus of je wil verhuizen of niet. Wat zou daarvoor voor u belangrijke factoren waarvan u zegt nou, dat bepaalt waarom ik wel of niet zou willen verhuizen?

INT1:

Nou ja, voor een deel zijn die dingen wel al wel langsgelopen. Het qua gezondheid kunnen blijven wonen in de huidige woning.

GD:

Ja.

INT1:

Dat is een punt. Ja, hoe de buurt zich ontwikkelt, op dit moment is dat prima, zou een punt kunnen zijn. Ja en, of het aanbod wat je krijgt aantrekkelijk is.

GD:

Ja dus inderdaad of het aanbod geschikt is in wat jullie zouden zoeken.

INT1:

Ja.

GD:

En bijvoorbeeld op dit moment geeft u aan van nou, ik zou nog graag hier willen blijven wonen. Speelt daarin bijvoorbeeld de gehechtheid aan de woonomgeving en de huidige woning nog een belangrijke rol? Dat je zegt want ik woon hier gewoon goed nu, en dat is eigenlijk de reden dat ik wil blijven.

INT1:

Ja, daar komt het wel op neer. Het is niet de gehechtheid, héél speciaal aan de woning. Maar hij bevalt prima, dus ja. Ja weinig kosten eraan, dus ja. Waarom zou je dan verkassen?

GD:

Ja, ja, nee begrijpelijk begrijpelijk. Dat is inderdaad een reden die we heel vaak, die ik vaak terug hoor komen inderdaad. En vandaar inderdaad ook een beetje het onderzoek waarom ik interviews met de doelgroep zelf doe. Om inderdaad wat meer te weten te komen over de redenen achter bepaalde dingen, zeg maar. Er wordt inderdaad vaak gezegd, nou, ze willen bijvoorbeeld niet weg, wordt er wel eens in de krant geschreven. Ja, mijn onderzoek gaat er dan inderdaad over van, waarom dan, zeg maar. Dus inderdaad, het is niet dus de reden inderdaad achter bepaalde dingen, dus inderdaad, je zegt Van nou, het is goed hoe we nu zitten. Het juiste aanbod moet beschikbaar zijn. Dat heeft dan inderdaad meer met de mogelijkheden tot verhuizing te maken. Ja ontwikkelingen in de buurt gaf u al aan. Ja, Je moet er kunnen blijven wonen, dus gezondheid speelt daarin een rol. Want stel u zegt van nou, de we merken dat de gezondheid verder afneemt. Zou je dan eerder gaan kijken naar het nieuwe optie bijvoorbeeld of andere mogelijkheden?

INT1:

Misschien wel, en dat hangt dan wel weer af van wat het is. En of daar aanvullende voorzieningen voor te treffen zijn. Ik vind het heel lastig om daar precieze grenzen voor aan te geven. Want in die zin heb ik toch altijd wel geleerd van ja, je kan niet alles voorspellen, zoals het uitkomt. Dan reken je op het

één en dan is het weer iets anders, dus je moet vaak toch. Je kan pas vaak goed handelen als een omstandigheid zich voordoet.

GD:

Ja, nee, dat is zeker waar. Je kunt niet op alles anticiperen. Je weet niet altijd wat er wat er gaat gebeuren of hoe dingen zich ontwikkelen.

INT1:

Ja.

GD:

En ja financieel, is dat nog een factor die meespeelt?

INT1:

Ja tot op zekere hoogte wel natuurlijk. Ik heb net al gezegd van, ik woon nu zonder hypotheekkosten en al dat soort zaken. Redelijk goede voorzieningen getroffen voor minder energiekosten. Ja en het onderhoud van het Huis is ook nog redelijk goed.

GD:

Oké, helemaal duidelijk.

INT1:

En in die zin moet je als je gaat verhuizen, maar afwachten wat je wat je dan weer voor je kiezen krijgt.

GD:

Ja, dat is ook altijd. Zeker als je inderdaad naar bestaande bouw zou verhuizen. Dan zijn er altijd dingen die je niet zeker weet. Dat is ook altijd afwachten totdat je erin zit of op bepaalde dingen nou moeten gebeuren of niet.

INT1:

Ja en met verbouwen en dat soort dingen, zit je toch altijd met van dat je achter de verborgen verbreken komt en al dat soort zaken. Dus wat je dan wel voorkomt dat wat je wat je ook lang niet altijd van tevoren.

GD:

Dat weet je pas als je er mee bezig bent. Dan ja zijn er nog wat factoren die gerelateerd kunnen zijn aan het bewustzijn in relatie tot verhuizen zeg maar? Daarbij kunt u bijvoorbeeld denken aan of u zich bewust bent van het aanbod wat er eventueel beschikbaar zou zijn. Dus weet u wat er op de markt beschikbaar is, wat eventueel aan uw wensen zou kunnen voldoen, bijvoorbeeld?

INT1:

Ik heb het gevoel, ik ben er niet echt concreet mee bezig, maar wel het gevoel dat er dat er weinig beschikbaar is. En ook en ook weinig zal komen.

GD:

Ja precies ja. Dat is inderdaad een goeie. Ja, dat is prima om te horen op deze manier. Heeft u er wel eens over nagedacht, toen de kinderen uit huis gingen of dat u met pensioen ging. Zijn dat momenten voor u geweest waarop u erover nagedacht heeft om te zeggen van nou, we gaan een andere levensfase in. Dus we zijn met minder mensen thuis, of we stoppen met werken. Heeft u er toen ook of je dat nog weet over nagedacht om een verhuizing bijvoorbeeld te overwegen?

INT1:

Toen niet zo. Nee, niet om die reden, want net zoals gezegd we voelde ons redelijk comfortabel in het huis. Het enige wat weleens gespeeld heeft, is dat er, maar dat is nu niet meer zo, maar dat het in de buurt niet allemaal helemaal happy was. Dan denk je wel eens van, hé wil ik dan niet ergens anders naartoe? Maar dan kom je, als je dat gaat oriënteren, ja, dan A moet je dan afvragen van wat kom je

dan in een andere situatie weer tegen? En B blijken dan vaak de zaken weer veel beperkter te zijn, minder aan je eisen te voldoen dan dat je dan dat je voor ogen hebt, dus. Ja dus niet echt.

GD:

Nee, niet heel bewust er toen over nagedacht, inderdaad.

INT1:

Nee.

GD:

Oke, dat is helemaal duidelijk. Ja dan zijn inderdaad de redenen achter en de overwegingen, waarom wel of niet verhuizen, die hebben zo wel redelijk in kaart. Dan zou ik nou met u een beetje na willen denken over, hoe het eventueel vergroot zou kunnen worden. Dus stel u zegt Van nou, op dit moment geeft u aan hier te willen blijven wonen, maar zouden er naar uw mening, manieren of methodes zijn waarop je zegt Van nou Is ze dit als er dit gedaan wordt of als dit gebeurd, dan zou ik best wat meer bereid zijn om naar een andere woning te gaan kijken?

INT1:

Nou ja, voor een deel ook al allemaal langs gekomen. Dat heeft met de gezondheidssituatie te maken. Want ja enerzijds, dan wordt de trappenlopen vaak een probleem. En anderzijds of er wel of niet steun of voorzieningen in de buurt zijn, waar je op terug kan vallen. In Maassluis, is dat naar mijn beeld niet super ideaal, maar toch wel zijn er voldoende voorziening zo in eerste instantie. Ja waar je gebruik van kan maken. Dus ja, hè, dat heeft veel met de feitelijke omstandigheden, die er op een bepaald moment zijn, te maken.

GD:

Ja ja oké. En dan hoe de mogelijkheden tot verhuizen vergroot kunnen worden? Ik denk als ik een verhaal zo begrijp dat dat voornamelijk met het beschikbare aanbod te maken heeft.

INT1:

Ja ja ja ja.

GD:

Ja, dus inderdaad stel, er zou ja een goede optie komen of het aanbod zou zich uitbreiden. Stel er worden nieuwe passende woningen gebouwd, dan zegt u van nou, dan zou ik er wel zeker wat meer naar gaan kijken?

INT1:

Zeker, maar ik heb niet het beeld dat daar In de woningbouw op dit moment de prioriteit ligt.

GD:

Nee precies van daar inderdaad ook een beetje dat onderzoek. Ik hoop inderdaad wat meer duidelijkheid te bieden.

INT1:

Ik denk dat het eerder het slechter wordt dan beter.

GD:

Ja, het is op dit moment niet, het loopt niet allemaal heel soepel om het zo maar te zeggen. Nee.

INT1:

Nee.

INT1:

En daar heb ik wel het idee bij dat, zich daar een kwalijke gedachten en zich aan het ontwikkelen is. Vaak zie je tussen de regels door wel dat ouderen verweten wordt dat ze niet door niet door verkassen,

maar ja, dan moeten de mogelijkheden om dat te doen er wel zijn. Net als ik al zeg, Ik heb echt het gevoel dat in heel Nederland dat dat een eigenlijk een rampscenario is.

GD:

Ja zeker, vandaar inderdaad eigenlijk het onderwerp van mijn onderzoek ook. Ik hoop op deze manier straks aan het einde inderdaad wat meer duidelijkheid te geven, dat het inderdaad niet alleen zozeer is dat ze niet willen verhuizen, uw leeftijdsgroep. Maar dat het inderdaad ook grotendeels te maken heeft. Wat blijkt, zowel uit andere data als uit mijn interviews, inderdaad gewoon het gebrek aan aanbod. Dat mocht het aanbod verbeterd worden, mocht er meer gebouwd worden, geschikte woningen, zeg maar. Dat dan inderdaad, de bereidheid binnen de groep best wel best wel aanwezig is. Dat is in ieder geval wat ik te hoop te bereiken.

INT1:

Ja, dat gevoel heb ik in ieder geval voor mezelf. Maar ik heb ook wel het beeld, dat dat voor veel mensen in mijn generatie zo geldt.

GD:

Dat denk ik ook wel. Ja.

INT1:

Dat men best wil, maar ja door praktische omstandigheden. Ja, kijk, zo een voorbeeld. Een paar weken geleden zaten we in een vakantiehuisje. En, dat is dan gelijkvloers en dan denk je aan zo'n huisje zoals dit, en dan denk je van dit zou best prima zijn. Woonkamer, slaapkamer, badkamer, alles gelijkvloers en dan heb je boven nog twee extra slaapkamers voor... Een losstaand huis, de auto kan voor de deur.

GD:

Dit zou eigenlijk prima zijn?

INT1:

Eigenlijk het gevoel, dit zou prima zijn. Ik heb niet het idee, dat in zo een concept veel beschikbaar is.

GD:

Nee, dat denk ik ook. Dat is ook wat ik ook hoop wat beter in beeld te brengen. Wat is er nou precies wenselijk binnen de groep? Wat voor soort woningen, afmetingen, locatie met voorzieningen, dat soort dingen. Hoop ik een beetje in kaart te brengen, om op die manier inderdaad wat meer duidelijk te krijgen wat er eventueel zou moeten komen om de doorstroming op gang te kunnen brengen.

INT1:

Nou ja, kijk heel kort door de bocht. Als de overheid alle huisjes van Landal in Nederland zou opkopen.

GD:

Ja.

INT1:

Dan is het probleem opgelost.

GD:

Ja precies. Ja inderdaad, daar heb ik eigenlijk nog niet bij stilgestaan, maar inderdaad, dat zijn vaak wel woningen inderdaad wat aan de omschrijving ja, van de groep voldoet.

INT1:

Ja, en het is ook niet voor niks dat juist deze groep ook behoudens de schoolvakantie periodes. Die huisjes ook heel druk bezoekt.

GD:

Ja zeker zeker.

INT1:

Dus nou simpele oplossing voor voor de. Dan komen wij het hier de minister voor van wonen. Koop heel Landal op, en verkoop de huisjes aan de 55 plussers, en je hebt je doorstroming voor mekaar.

GD:

Ja ja zeker zeker. Ja Het is inderdaad best een ja een leuk idee inderdaad ja. Kijk, en stel er zou binnen nu en 10 jaar noem even een voorbeeld, het probleem zou zich oplossen dus er zou veel gebouwd worden, wat passende woningen zijn. Op welke manier zou u dan zeggen van nou, dat zouden ze aan onze doelgroep of aan u persoonlijk, duidelijk moeten maken? Dus hoe zou dat overgebracht moeten worden, dat er inderdaad nieuw aanbod beschikbaar is?

INT1:

Ja, wat zal ik daarvan zeggen? Ik neem aan dat dat soort dingen over het algemeen redelijk in de publiciteit zitten. Misschien kan inderdaad ook vereniging eigen huis daar een rol in spelen, naar haar leden in de doelgroep.

GD:

Ja.

INT1:

Die zou zich misschien ook wat meer kunnen profileren, voor het behartigen van de belangen van de doelgroep. Vandaar dat ik het wel aardig vond, ook jij daar met je afstudeeronderzoek mee bezig was. Dus ja, ik denk dat dat ook een rol voor eigen huis, voor onder andere misschien Eigen Huis kunnen zijn, om zich daar sterker in te profileren. Ja op die manier misschien ook bij te dragen, naar het bundelen van de behoeftes en het verkrijgen van nieuwbouw of verbouw of voorzieningen daarvoor.

GD:

Ja, dat is inderdaad een goeie. Want het is natuurlijk, vereniging eigen huis, is wat dat betreft een partij die er zelf niet perse belang bij heeft. En daarom zouden ze inderdaad goed kunnen dienen als ja verbindende partijen eigenlijk ook een beetje.

INT1:

Nou die worden toch geacht om de belangen van de leden te behartigen.

GD:

Zeker zeker. Ja, maar ik bedoel, het is niet een partij die er zelf bijvoorbeeld financieel heel veel baat bij zou hebben, bijvoorbeeld. Op die manier is het juist wel een neutrale partij.

INT1:

Maar dat zou ook juist niet moeten.

GD:

Nee, dat is wat ik bedoel. Wat dat betreft is vereniging eigen huis daar hun goede neutrale partij in.

INT1:

Ja, ze kunnen de politiek benaderen, ze kunnen ook makkelijker een landelijk overzicht creëren. A wat de behoefte betreft, en B wat de mogelijkheden betreft.

GD:

Ja.

INT1:

Dus ja, die zouden daar op zich een rol in kunnen spelen.

GD:

Ja nee inderdaad, dit is goede input. Dan heb ik nog één ding. Ik lees wel eens en ik hoor wel eens terugkomen dat ja binnen de 55 plussers, het verhuizen zelf nog wel eens als probleem of limiterende

factor gezien kan worden. Dus inderdaad het opzeggen van de huidige contracten het leeghalen van het huis, het opnieuw inricht, het verhuizen, het hele proces eigenlijk. Zegt u van nou, daar zouden nog dingen aan gedaan moeten worden om het beter te kunnen faciliteren? Of zegt u van nou daar zie ik niet veel problemen in?

INT1:

Ja, kijk als je al 45 jaar in huizen woont, dan ben je dus niet gewend aan verhuizen.

GD:

Nee.

INT1:

En ik heb ook wel het beeld dat als we zouden willen verhuizen, dat het ook een aantal containers opruim toestanden moeten ontstaan. En dat zijn op zich geen motiverende gedachte.

GD:

Nee precies.

INT1:

Dus ja, ja "bouwt" in de loop der jaren heel veel troep op. Dus het opruimen daarvan en het verplaatsen daarvan, dat is niet aantrekkelijk.

GD:

Nee precies. Ja en stel er zouden bijvoorbeeld manieren zijn dat dat te kunnen ontzorgen. Dan zegt u van nou dan, dat zou mij wel aanspreken?

INT1:

Als dat zover is, dan zou me dat wel degelijk aanspreken.

GD:

Oké, nee helemaal goed. Ik heb weer best wat goede feedback gekregen. Iedere keer, bij ieder interview hoor je weer nieuwe ideeën achter. Ja, je hoort nieuwe redenen achter wel of niet verhuizen. Je hoort nieuwe ideeën over hoe het gefaciliteerd kan worden. Dus ja, ook in dit interview inderdaad. Nou u geeft bijvoorbeeld aan vereniging eigen huis inderdaad, zou daarin bepaalde rollen kunnen spelen. Dus nee, helemaal goed, ik heb weer veel nieuwe informatie gekregen. Daarvoor wil ik u in ieder geval alvast hartelijk bedanken. Zijn er zelf nog dingen waarvan u zegt van, dat hebben we naar mijn idee nog gemist of ik zou nog graag iets toe willen voegen?

INT1:

Nou niet, niet direct. En zoals gezegd, ben ik benieuwd naar de uitkomsten van je van je onderzoek. En bijvoorbeeld waar we het net over hadden van hoe ook een vereniging eigen huis, zo'n suggestie als net gemaakt, kan oppakken.

GD:

Ja.

INT1:

Ik ben zelf geloof ik al 40 jaar lid of zo van Eigen Huis. En ik heb ook wel het idee dat, dat er aan de onderkant een verjonging daar ook niet heel erg groot zal zijn. Ik denk het dat ze zich profileren naar de doelgroepen die ze hebben, ook weer om nieuwe leden te werven. Dat kan naar mijn idee geen kwaad.

GD:

Nee zeker. Nee helemaal super, dan zijn we wat mij betreft bij het einde van het interview aangekomen.

INT1:

Mooi zo.

GD:

Ik ja inderdaad, straks als het onderzoek afgerond is en het verslag is klaar. Dan zal ik natuurlijk, gewoon via hetzelfde mailadres, zal ik het allemaal toesturen. Dan kunt u het eens doorkijken wat er uiteindelijk aann ideeën, opties, en conclusies uitgekomen zijn.

INT1:

Dat zal ik zeker doen!

GD:

Helemaal goed.

INT1:

Oké, ik wens je heel veel succes met het afronden van je verhaal.

GD:

Ja dankjewel.

INT1:

En, Ik hoop dat daar het nodige mee gedaan wordt.

GD:

Ik hoop het ook. Dat is uiteindelijk, dat zou natuurlijk het leukste zijn, dat er ook uiteindelijk iets mee gedaan wordt.

Einde interview